

Tabela nr 1. Rozpatrzenie uwag zgłaszanych w trakcie konsultacji projektu Strategii Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030 (w dniach 5.03.- 9.04.2021)

Lp.	Podmiot zgłaszający uwagę	Nr strony	Obecny zapis / Treść uwagi / Propozycja zmian	Uzasadnienie	Rozpatrzenie uwagi
UWAGI OGÓLNE					
1.	Starostwo Powiatowe w Poddębicach	-	Treść uwagi „...przesyłam informacje na temat kierunku rozwoju Powiatu Poddębickiego z nadzieją, iż przełożą się one na ewentualne wnioski, które znajdą swoje odzwierciedlenie w dokumencie jakim jest Strategia Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030.”Działania władz skupią się głównie na rozwoju funkcji turystycznych, ekologii i rolnictwa, dla których podstawą są występujące na terenie powiatu złoża wód geotermalnych. „Ponadto Powiat Poddębicki planuje stworzenie nowego lub przystąpienie do już istniejącego miejskiego obszaru funkcjonalnego w celu szerszego spojrzenia na rozwój gospodarczy regionu oraz pozyskiwanie środków zewnętrznych tak by stworzyć silny obszar społeczno-gospodarczy i nie powielać niektórych inwestycji.”		Uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach Strategii. Kierunki rozwoju Powiatu Poddębickiego, które skupiają się głównie na rozwoju funkcji turystycznych, ekologii i rolnictwa w pełni wpisują się w proponowane kierunki działań dla Obszaru Zielonej Gospodarki, do którego Powiat Poddębicki został zaliczony w całości.
2.	Hanna Gill-Piatek; Paweł Drączyk - Polska 2050	2	Obecny zapis Listopad 2019 r. Treść uwagi Kwiecień 2021 r.	Nie wydaje się właściwe uchwalanie w kwietniu 2021r dokumentu opracowanego 1,5 roku wcześniej. Stan tamtej wiedzy skutkuje też archaicznymi zapisami np. o Złoczewie.	Uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach Strategii. W dokumencie istnieje prawidłowy zapis daty.
3.	Gmina Wodzierady	-	Obecny zapis Brak cytowania. Treść uwagi W SRWŁ 2030 brak jest szczegółowych informacji na temat zasad dofinansowania jednostek samorządu terytorialnego. Proponuje się aby w SRWŁ 2030 ująć zapisy promujące samorządy, które w przeliczeniu na 1 mieszkańca w poprzednich perspektywach finansowania (2004-2020) skorzystały z najmniejszego dofinansowania ze środków unijnych (PROW i RPO), na przykład poprzez przyznawanie dodatkowych punktów zawartych w zasadach dofinansowania lub / i wyższego poziomu dofinansowania.	Zasady SRWŁ 2030 zintegrowanego planowania, zrównoważonego rozwoju oraz wieloszczeblowego zarządzania i zintegrowanych przedsięwzięć zakładają m.in. podejmowanie skoordynowanych działań i kreowanie inwestycji rozwojowych przez różne podmioty w tym jednostki samorządu terytorialnego, które powinny posiadać przejrzyste zasady dofinansowania. Regiony które w poprzednich perspektywach finansowych skorzystały w najmniejszym zakresie z dofinansowań borykają się z trudnościami we wniesieniu wkładu własnego oraz przygotowaniem dokumentacji projektowej, która często jest bardzo kosztotwórcza, a w przypadku nie otrzymania dofinansowania okazuje się być niepotrzebnym wydatkiem budżetu gminy.	Uwaga nieuwzględniona. Strategia nie jest dokumentem operacyjnym i nie odnosi się do kwestii dofinansowania jst.
4.	Zespół Parków Krajobrazowych Województwa Łódzkiego	-	Obecny zapis Brak cytowania. Treść uwagi Zespół Parków Krajobrazowych Województwa Łódzkiego po prezentacji ostatniej wersji Strategii WŁ na spotkaniu Regionalnego Forum Terytorialnego wnosi uwagę, dotyczącą braku składu autorów biorących udział w opracowaniu dokumentu.	Tak ważny dokument z punktu widzenia planowania działań na terenie całego województwa powinien, chociażby dla podkreślenia jego rangi, zawierać skład autorski.	Uwaga uwzględniona. Zapisy zostaną uzupełnione
5.	Urząd Miasta Bełchatowa	-	Treść uwagi Aktualne podejście do polityki energetycznej wskazuje na dekarbonizację i stopniową rezygnację z wydobycia paliw kopalnych. Takie podejście będzie miało bezpośredni wpływ na życie mieszkańców regionu bełchatowskiego, w tym samego Miasta Bełchatowa, ze względu na bezpośrednie sąsiedztwo kompleksu górniczo-energetycznego. Kopalnia Węgla Brunatnego oraz Elektrownia Bełchatów, wraz z wieloma mniejszymi przedsiębiorstwami z branży górniczo-energetycznej, stanowią główne miejsca pracy dla mieszkańców Zagłębia Bełchatowskiego. Zmiana podejścia do polityki energetycznej, bez odpowiedniego zabezpieczenia nowych miejsc pracy, spowoduje znaczący przyrost bezrobocia w regionie. Zasadnym jest dążenie do wpisania Miasta Bełchatowa na listę miast średnich tracących funkcję społeczno-gospodarcze oraz wskazanie możliwości pozyskiwania środków zewnętrznych na likwidację negatywnych skutków społeczno-gospodarczych transformacji energetycznej.		Uwaga uwzględniona częściowo. W zakresie zmiany podejścia w Strategii do polityki energetycznej i jej dekarbonizacji. Obszar Zagłębia Bełchatowskiego został zakwalifikowany jako obszar strategicznej interwencji. W zakresie przyporządkowania miasta Bełchatowa do kategorii miast średnich tracących funkcje uwaga nieuwzględniona.

Tabela nr 1. Rozpatrzenie uwag zgłaszanych w trakcie konsultacji projektu Strategii Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030 (w dniach 5.03.- 9.04.2021)

Lp.	Podmiot zgłaszający uwagę	Nr strony	Obecny zapis / Treść uwagi / Propozycja zmian	Uzasadnienie	Rozpatrzenie uwagi
6.	Łukasz Drewniak	-	Treść uwagi W kontekście rozwoju oferty turystycznej przedstawionej w piśmie, Powiat Poddębicki zamierza również konsekwentnie rozwijać i wzmacniać ofertę turystyczną wspierając lokalnych przedsiębiorców takich jak ZOO Safari w Borysewie, które od 2010 roku posiada status „ogrodu zoologicznego” i przyciąga rzeszę odwiedzających nasz region osób. Jest to niewątpliwym atut naszego rejonu wielokrotnie wskazywany zarówno przez mieszkańców jak i władze, który jest intensywnym bodźcem dla rozwoju całego obszaru.		Uwaga uwzględniona. Zapisy zostaną skorygowane w brzmieniu oddającym sens uwagi w kierunku działań 3.2.3. Rewaloryzowanie, poszerzanie i wzbogacanie przestrzeni o atrakcyjne zaaranżowane tereny zieleni.
I. WPROWADZENIE					
7.	Urząd Miejski w Sulejowie	4	Obecny zapis Wnioski z monitoringu realizacji Strategii 2020, jak też z przeprowadzonej w 2017 r. ewaluacji, wskazują na postęp w zakresie poprawy dostępności transportowej województwa oraz rozwoju gospodarczego. Treść uwagi Należy doprecyzować wskazując, że województwo wciąż jest zaniedbane pod względem tempa budowy choćby dróg szybkiego ruchu czy obwodnic i wskazać drogi konieczne do budowy jak droga S12 – wariant W8.	Uwagę wnosi się zgodnie z Uchwałą Rady Miejskiej w Sulejowie nr XXXIV/318/2021 z dnia 9 kwietnia 2021 r. Biorąc pod uwagę najwyższy w kraju wskaźnik pod względem liczby wypadków drogowych (2 miejsce w kraju str. 23) w tym na drogach DK 12 i DK 74 przebiegających przez Gminę Sulejów oraz brak efektywnych działań od lat zmierzających do budowy drogi S12 (wariant W8) uwaga jest w pełni zasadna. Jej budowa warunkuje rozwój gminy Sulejów, Aleksandrów czy Mniszków i w sposób bezpośredni wpływać będzie przede wszystkim na poprawę bezpieczeństwa na drodze DK 74 i DK 12. Biorąc pod uwagę rosnący wzrost przewozu towarów oraz rozwój logistyki na terenie woj. łódzkiego jak również położenie gminy Sulejów przy drodze DK 12 przebieg Łąknica – Dorohusk. DK 74 przebieg Wieluń – Zosin jest zadaniem absolutnie koniecznym do poprawy stanu bezpieczeństwa na terenie województwa łódzkiego, zmniejszenia liczby wypadków i kolizji oraz zrównoważonego rozwoju ponadlokalnego, w tym wpływać będzie bezpośrednio na wzmocnienie powiązań terytorialno-funkcjonalnych pomiędzy jst w podregionie wschodnim.	Uwaga nieuwzględniona. Charakter dokumentu nie pozwala na wprowadzenie zbyt szczegółowych zapisów.
8.	Gmina Sulmierzyce	5	Obecny zapis Wymiar terytorialny interwencji będzie kontynuowany, dostosowany do potrzeb i możliwości rozwojowych poszczególnych terytoriów, w tym Obszarów Strategicznej Interwencji wskazanych z poziomu krajowego i regionalnego. Koncentracja interwencji na tych obszarach będzie służyła wyrównywaniu szans rozwojowych poszczególnych obszarów województwa i budowaniu jego spójności terytorialnej. Treść uwagi Uwaga ogólna – brak kontynuacji pełnego regionalnego wymiaru terytorialnego (wynikającego z potencjałów i powiązań funkcjonalno - przestrzennych) dotyczącego obszarów funkcjonalnych określonych w SRWŁ 2020, przede wszystkim: - Obszarów Turystycznych Dolin Rzecznych Pilicy, Warty i Bzury, a także - Obszaru Rozwoju Intensywnego Rolnictwa - Obszaru Zagłębia Ceramiczno-Budowlanego Opoczno – Tomaszów Mazowiecki Uzupełnienie SRWŁ 2030 o ww. obszary ze wskazaniem katalogu głównych celów charakterystycznych dla danego obszaru, ułatwiających definiowanie przez JST oraz pozostałe podmioty życia społeczno – gospodarczego wspólnych priorytetów i potencjałów rozwojowych, a w konsekwencji realizacji projektów, w tym partnerskich w płaszczyznach określonych z poziomu regionalnego.	Określone w SRWŁ 2020 obszary funkcjonalne wynikały z przeprowadzonej diagnozy i analizy danych statystycznych, dotyczących wartości w miarę stałych w czasie (przynajmniej w okresie 10 letnim między SRWŁ 2020 i SRWŁ 2030) – np. dane w zakresie obszarów Natura 2000, złóż surowców i kopalin, itp. Brak ciągłości w wyznaczaniu obszarów funkcjonalnych (wraz z uwzględnieniem aktualnych danych), stanowi niespójność merytoryczną pomiędzy strategiami 2020 i 2030, ponadto pozbawia dodatkowych argumentów władze województwa na etapie negocjacji z KE Regionalnego Programu 2021-2027 (przede wszystkim turystyka) oraz w pozyskiwaniu środków, czy zgłaszaniu uwag do programów finansowanych z Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (rolnictwo). SRWŁ 2030 zawiera jedynie w wymiarze horyzontalnym (sfera gospodarcza, społeczna i funkcjonalno – przestrzenna) cele i kierunki rozwoju dotyczące ww. obszarów, natomiast brak jest ich przyporządkowania w układzie terytorialnym i powiązania z potencjałami wynikającymi z diagnozy, przez co można uzyskać funkcjonalny opis oraz logiczny i uporządkowany zestaw argumentów negocjacyjnych, a także przejrzystość i sprawność późniejszego systemu wdrażania/zarządzania. Znajdujące się na terenie obszarów funkcjonalnych potencjały są unikatowe zarówno na skalę krajową, jak i europejską, tym samym warte podkreślenia ich rangi (m.in. uznane przez Radę Europy	Uwaga uwzględniona częściowo. Wymiar terytorialny Strategii jest kontynuowany jednak został on zweryfikowany. Kluczowe zasady polityki regionalnej w perspektywie finansowej 2021-2027 zostały wskazane w KSRR 2030 – podstawowym dokumencie strategicznym polityki regionalnej państwa. SRWŁ 2030, zachowując zgodność z dokumentami szczebla krajowego wskazuje miasta średnie tracące funkcje społeczno-gospodarcze oraz gminy zmarginalizowane. Wyróżnia się również Miejskie Obszary Funkcjonalne (MOF). Wychodząc naprzeciw nowej polityce UE w zakresie ochrony środowiska i celom związanym z neutralnością klimatyczną został również wskazany obszar transformacji górniczo-energetycznej. Ponadto wskazano turystyczno-środowiskowo-rolny obszar funkcjonalny jako obszar OSI Obszar Zielonej Gospodarki.

Tabela nr 1. Rozpatrzenie uwag zgłaszanych w trakcie konsultacji projektu Strategii Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030 (w dniach 5.03.- 9.04.2021)

Lp.	Podmiot zgłaszający uwagę	Nr strony	Obecny zapis / Treść uwagi / Propozycja zmian	Uzasadnienie	Rozpatrzenie uwagi
				Europejskie Szlaki Kulturowe np. cysterski i romański, uzdrowisko i wody geotermalne w Uniejowie, znajdujące się na terenie Obszarów Turystycznych Dolin Rzecznych Pilicy, Warty i Bzury, czy złoża surowców na terenie OF Zagłębia Ceramiczno-Budowlanego Opoczno – Tomaszów Mazowiecki), część potencjałów o atrakcyjności regionalnej – stanowi podstawę dla rozwoju usług oraz infrastruktury dla mieszkańców województwa łódzkiego, odczuwającego niedobory w zakresie m.in. infrastruktury turystycznej, sportowej i rekreacyjnej. Kontynuacja obszarów funkcjonalnych wskazanych w SRWŁ 2020 wraz z ich aktualizacją w SRWŁ 2030 oraz wskazanie przez władze województwa głównych celów rozwojowych w ramach danego obszaru, określi preferowane płaszczyzny rozwoju, co ułatwi zawiązywanie partnerstw i realizację wspólnych inicjatyw, a także ukierunkuje i skupi działania w ramach samodzielnych projektów. Ww. podejście jest zgodne z wyzwaniami dla polityki regionalnej określonymi w KSRR 2030 m.in. w zakresie jakości rządzenia: „Dla jakości rządzenia na poziomie regionalnym i lokalnym istotne jest udoskonalenie lub wypracowanie nowych mechanizmów współpracy w celu wzmocnienia systemu współzarządzania procesami rozwojowymi, tj. współpraca i partnerstwo pomiędzy wszystkimi szczeblami JST a rządem, przedsiębiorcami i społeczeństwem dla rozwiązywania problemów i wykorzystywania potencjałów w funkcjonalnych układach terytorialnych.”	
9.	Urząd Gminy w Pęczniewie – Gmina Pęczniew	5	Obecny zapis Wymiar terytorialny interwencji będzie kontynuowany, dostosowany do potrzeb i możliwości rozwojowych poszczególnych terytoriów, w tym Obszarów Strategicznej Interwencji wskazanych z poziomu krajowego i regionalnego. Koncentracja interwencji na tych obszarach będzie służyła wyrównywaniu szans rozwojowych poszczególnych obszarów województwa i budowaniu jego spójności terytorialnej. Treść uwagi Uwaga ogólna – brak kontynuacji pełnego regionalnego wymiaru terytorialnego (wynikającego z potencjałów i powiązań funkcjonalno - przestrzennych) dotyczącego obszarów funkcjonalnych określonych w SRWŁ 2020, przede wszystkim: - Obszarów Turystycznych Dolin Rzecznych Pilicy, Warty i Bzury, a także - Obszaru Rozwoju Intensywnego Rolnictwa - Obszaru Zagłębia Ceramiczno-Budowlanego Opoczno – Tomaszów Mazowiecki Uzupełnienie SRWŁ 2030 o ww. obszary ze wskazaniem katalogu głównych celów charakterystycznych dla danego obszaru, ułatwiających definiowanie przez JST oraz pozostałe podmioty życia społeczno – gospodarczego wspólnych priorytetów i potencjałów rozwojowych, a w konsekwencji realizacji projektów, w tym partnerskich w płaszczyznach określonych z poziomu regionalnego.	Określone w SRWŁ 2020 obszary funkcjonalne wynikały z przeprowadzonej diagnozy i analizy danych statystycznych, dotyczących wartości w miarę stałych w czasie (przynajmniej w okresie 10 letnim między SRWŁ 2020 i SRWŁ 2030) – np. dane w zakresie obszarów Natura 2000, złóż surowców i kopalin, itp. Brak ciągłości w wyznaczaniu obszarów funkcjonalnych (wraz z uwzględnieniem aktualnych danych), stanowi niespójność merytoryczną pomiędzy strategiami 2020 i 2030, ponadto pozbawia dodatkowych argumentów władze województwa na etapie negocjacji z KE Regionalnego Programu 2021-2027 (przede wszystkim turystyka) oraz w pozyskiwaniu środków, czy zgłaszaniu uwag do programów finansowanych z Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (rolnictwo). SRWŁ 2030 zawiera jedynie w wymiarze horyzontalnym (sfera gospodarcza, społeczna i funkcjonalno – przestrzenna) cele i kierunki rozwoju dotyczące ww. obszarów, natomiast brak jest ich przyporządkowania w układzie terytorialnym i powiązania z potencjałami wynikającymi z diagnozy, przez co można uzyskać funkcjonalny opis oraz logiczny i uporządkowany zestaw argumentów negocjacyjnych, a także przejrzystość i sprawność późniejszego systemu wdrażania/zarządzania. Znajdujące się na terenie obszarów funkcjonalnych potencjały są unikatowe zarówno na skalę krajową, jak i europejską, tym samym warto podkreślenia ich rangi (m.in. uznane przez Radę Europy Europejskie Szlaki Kulturowe np. cysterski i romański, uzdrowisko i wody geotermalne w Uniejowie, znajdujące się na terenie Obszarów Turystycznych Dolin Rzecznych Pilicy, Warty i Bzury, czy złoża surowców na terenie OF Zagłębia Ceramiczno-Budowlanego Opoczno – Tomaszów Mazowiecki), część potencjałów o atrakcyjności regionalnej – stanowi	Uwaga uwzględniona częściowo. Wymiar terytorialny Strategii jest kontynuowany jednak został on zweryfikowany. Kluczowe zasady polityki regionalnej w perspektywie finansowej 2021-2027 zostały wskazane w KSRR 2030 – podstawowym dokumencie strategicznym polityki regionalnej państwa. SRWŁ 2030, zachowując zgodność z dokumentami szczebla krajowego wskazuje miasta średnie tracące funkcje społeczno-gospodarcze oraz gminy zmarginalizowane. Wyróżnia się również Miejskie Obszary Funkcjonalne (MOF). Wychodząc naprzeciw nowej polityce UE w zakresie ochrony środowiska i celom związanym z neutralnością klimatyczną został również wskazany obszar transformacji górniczo-energetycznej. Ponadto wskazano turystyczno-środowiskowo-rolny obszar funkcjonalny jako obszar OSI Obszar Zielonej Gospodarki.

Tabela nr 1. Rozpatrzenie uwag zgłaszanych w trakcie konsultacji projektu Strategii Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030 (w dniach 5.03.- 9.04.2021)

Lp.	Podmiot zgłaszający uwagę	Nr strony	Obecny zapis / Treść uwagi / Propozycja zmian	Uzasadnienie	Rozpatrzenie uwagi
				podstawę dla rozwoju usług oraz infrastruktury dla mieszkańców województwa łódzkiego, odczuwającego niedobory w zakresie m.in. infrastruktury turystycznej, sportowej i rekreacyjnej. Kontynuacja obszarów funkcjonalnych wskazanych w SRWŁ 2020 wraz z ich aktualizacją w SRWŁ 2030 oraz wskazanie przez władze województwa głównych celów rozwojowych w ramach danego obszaru, określi preferowane płaszczyzny rozwoju, co ułatwi zawiązywanie partnerstw i realizację wspólnych inicjatyw, a także ukierunkuje i skupi działania w ramach samodzielnych projektów. Ww. podejście jest zgodne z wyzwaniami dla polityki regionalnej określonymi w KSRR 2030 m.in. w zakresie jakości rządzenia: „Dla jakości rządzenia na poziomie regionalnym i lokalnym istotne jest udoskonalenie lub wypracowanie nowych mechanizmów współpracy w celu wzmocnienia systemu współzarządzania procesami rozwojowymi, tj. współpraca i partnerstwo pomiędzy wszystkimi szczeblami JST a rządem, przedsiębiorcami i społeczeństwem dla rozwiązywania problemów i wykorzystywania potencjałów w funkcjonalnych układach terytorialnych.”	
10.	Gmina Uniejów	5	Obecny zapis Wymiar terytorialny interwencji będzie kontynuowany, dostosowany do potrzeb i możliwości rozwojowych poszczególnych terytoriów, w tym Obszarów Strategicznej Interwencji wskazanych z poziomu krajowego i regionalnego. Koncentracja interwencji na tych obszarach będzie służyła wyrównywaniu szans rozwojowych poszczególnych obszarów województwa i budowaniu jego spójności terytorialnej. Treść uwagi Uwaga ogólna – brak kontynuacji pełnego regionalnego wymiaru terytorialnego (wynikającego z potencjałów i powiązań funkcjonalno - przestrzennych) dotyczącego obszarów funkcjonalnych określonych w SRWŁ 2020, przede wszystkim: - Obszarów Turystycznych Dolin Rzecznych Pilicy, Warty I Bzury, a także - Obszaru Rozwoju Intensywnego Rolnictwa - Obszaru Zagłębia Ceramiczno-Budowlanego Opoczno – Tomaszów Mazowiecki Uzupełnienie SRWŁ 2030 o ww. obszary ze wskazaniem katalogu głównych celów charakterystycznych dla danego obszaru, ułatwiających definiowanie przez JST oraz pozostałe podmioty życia społeczno – gospodarczego wspólnych priorytetów i potencjałów rozwojowych, a w konsekwencji realizacji projektów, w tym partnerskich w płaszczyznach określonych z poziomu regionalnego.	Określone w SRWŁ 2020 obszary funkcjonalne wynikały z przeprowadzonej diagnozy i analizy danych statystycznych, dotyczących wartości w miarę stałych w czasie (przynajmniej w okresie 10 letnim między SRWŁ 2020 i SRWŁ 2030) – np. dane w zakresie obszarów Natura 2000, złóż surowców i kopalin, itp. Brak ciągłości w wyznaczaniu obszarów funkcjonalnych (wraz z uwzględnieniem aktualnych danych), stanowi niespójność merytoryczną pomiędzy strategiami 2020 i 2030, ponadto pozbawia dodatkowych argumentów władze województwa na etapie negocjacji z KE Regionalnego Programu 2021-2027 (przede wszystkim turystyka) oraz w pozyskiwaniu środków, czy zgłaszaniu uwag do programów finansowanych z Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (rolnictwo). SRWŁ 2030 zawiera jedynie w wymiarze horyzontalnym (sfera gospodarcza, społeczna i funkcjonalno – przestrzenna) cele i kierunki rozwoju dotyczące ww. obszarów, natomiast brak jest ich przyporządkowania w układzie terytorialnym i powiązania z potencjałami wynikającymi z diagnozy, przez co można uzyskać funkcjonalny opis oraz logiczny i uporządkowany zestaw argumentów negocjacyjnych, a także przejrzystość i sprawność późniejszego systemu wdrażania/zarządzania. Znajdujące się na terenie obszarów funkcjonalnych potencjały są unikatowe zarówno na skalę krajową, jak i europejską, tym samym warto podkreślenia ich rangi (m.in. uznane przez Radę Europy Europejskie Szlaki Kulturowe np. cysterski i romański, uzdrowisko i wody geotermalne w Uniejowie, znajdujące się na terenie Obszarów Turystycznych Dolin Rzecznych Pilicy, Warty i Bzury, czy złoża surowców na terenie OF Zagłębia Ceramiczno-Budowlanego Opoczno – Tomaszów Mazowiecki), część potencjałów o atrakcyjności regionalnej – stanowi podstawę dla rozwoju usług oraz infrastruktury dla mieszkańców województwa łódzkiego, odczuwającego niedobory w zakresie m.in. infrastruktury turystycznej, sportowej i rekreacyjnej. Kontynuacja obszarów funkcjonalnych wskazanych w SRWŁ 2020 wraz z ich aktualizacją w SRWŁ 2030 oraz wskazanie przez władze województwa głównych celów rozwojowych w ramach danego obszaru, określi	Uwaga uwzględniona częściowo. Wymiar terytorialny Strategii jest kontynuowany jednak został on zweryfikowany. Kluczowe zasady polityki regionalnej w perspektywie finansowej 2021-2027 zostały wskazane w KSRR 2030 – podstawowym dokumencie strategicznym polityki regionalnej państwa. SRWŁ 2030, zachowując zgodność z dokumentami szczebla krajowego wskazuje miasta średnie tracące funkcje społeczno-gospodarcze oraz gminy zmarginalizowane. Wyróżnia się również Miejskie Obszary Funkcjonalne (MOF). Wychodząc naprzeciw nowej polityce UE w zakresie ochrony środowiska i celom związanym z neutralnością klimatyczną został również wskazany obszar transformacji górniczo-energetycznej. Ponadto wskazano turystyczno-środowiskowo-rolny obszar funkcjonalny jako obszar OSI Obszar Zielonej Gospodarki.

Tabela nr 1. Rozpatrzenie uwag zgłaszanych w trakcie konsultacji projektu Strategii Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030 (w dniach 5.03.- 9.04.2021)

Lp.	Podmiot zgłaszający uwagę	Nr strony	Obecny zapis / Treść uwagi / Propozycja zmian	Uzasadnienie	Rozpatrzenie uwagi
				preferowane płaszczyzny rozwoju, co ułatwi zawiązywanie partnerstw i realizację wspólnych inicjatyw, a także ukierunkuje i skupi działania w ramach samodzielnych projektów. Ww. podejście jest zgodne z wyzwaniami dla polityki regionalnej określonymi w KSRR 2030 m.in. w zakresie jakości rządzenia: „Dla jakości rządzenia na poziomie regionalnym i lokalnym istotne jest udoskonalenie lub wypracowanie nowych mechanizmów współpracy w celu wzmocnienia systemu współzarządzania procesami rozwojowymi, tj. współpraca i partnerstwo pomiędzy wszystkimi szczeblami JST a rządem, przedsiębiorcami i społeczeństwem dla rozwiązywania problemów i wykorzystywania potencjałów w funkcjonalnych układach terytorialnych.”	
11.	Urząd Miejski w Sulejowie	5	Obecny zapis Wymiar terytorialny interwencji będzie kontynuowany, dostosowany do potrzeb i możliwości rozwojowych poszczególnych terytoriów, w tym Obszarów Strategicznej Interwencji wskazanych z poziomu krajowego i regionalnego. Koncentracja interwencji na tych obszarach będzie służyła wyrównywaniu szans rozwojowych poszczególnych obszarów województwa i budowaniu jego spójności terytorialnej. Treść uwagi Należy rozszerzyć zapis: Obszarów Strategicznej Interwencji wskazanych z poziomu krajowego i regionalnego, w tym z poziomu regionalnego wyznaczonych w sposób optymalny na podstawie adekwatnych do potencjału społeczno-gospodarczego oraz powiązań terytorialno-funkcjonalnych wskaźników, z uwzględnieniem tendencji wskaźników w okresie ostatnich 5 lat. Tak wyznaczone OSI regionalne warunkują koncentrację interwencji na obszarach spójnych pod względem terytorialno-funkcjonalnym oraz możliwości realizacji kompleksowych interwencji w wyznaczonych dla danego OSI regionalnego obszarach, służyć będą wyrównywaniu szans rozwojowych poszczególnych obszarów województwa, w tym pomiędzy ośrodkami miejskimi, miejsko-wiejskimi oraz wiejskimi, a tym samym sprzyjać będą budowaniu jego spójności terytorialnej, funkcjonalnej, przestrzennej i zdrowotnej.	Uwagę wnosi się zgodnie z Uchwałą Rady Miejskiej w Sulejowie nr XXXIV/318/2021 z dnia 9 kwietnia 2021 r. Uwaga wynika z konieczności zapewnienia optymalnego wyznaczenia przez Zarząd Województwa Łódzkiego OSI regionalnego w aspekcie powiązań terytorialno-funkcjonalnych poszczególnych jednostek osadniczych, w tym gminy Sulejów, która nie jest ujęta w OSI MOF Tomaszów Maz. – Opoczno, a z którymi to jest gmina Sulejów ma bezpośrednie powiązania jak choćby Zalew Sulejowski z Gminą Tomaszów Mazowiecki przynależnej do obecnie wyznaczonego MOF. Jest to powiązanie nie tylko terytorialne ale i funkcjonalne, podobnie jak nie ujęte choćby w tym aspekcie gminy Mniszków czy Wolbórz. Tak wyznaczony MOF, bez kompleksowego ujęcia wszystkich gmin, które łączą aspekty ochrony środowiska, transportowe oraz społeczno-gospodarcze stają w sprzeczności z zapisami oraz celami strategii dot. wyrównania różnic terytorialnych, zrównoważonego rozwoju, w tym w szczególności związanego z ochroną środowiska i kompleksowemu rozwiązaniu dot. gospodarki wodno-ściekowej, która wpływa na poziom eutrofizacji zbiornika. Jednocześnie w znacznym stopniu stoi z zapisami dot. rozwoju bazy sportowej i miejsc wypoczynku dla mieszkańców województwa łódzkiego. Ponadto brak kompleksowych rozwiązań w zakresie walki ze smogiem wskazanych na str. 27 cyt. „Coraz częściej podkreśla się wpływ zanieczyszczenia powietrza na sytuację zdrowotną ludności i wskaźnik zgonów. Dla zdrowia szczególnie niebezpieczny jest smog (nisko zawieszony pył), wydostający się z kominów domów opalanych paliwem złej jakości. Wśród 50 najbardziej zanieczyszczonych miast Unii coraz częściej podkreśla się wpływ zanieczyszczenia powietrza na sytuację zdrowotną ludności i wskaźnik zgonów. Dla zdrowia szczególnie niebezpieczny jest smog (nisko zawieszony pył), wydostający się z kominów domów opalanych paliwem złej jakości. Wśród 50 najbardziej zanieczyszczonych miast Unii Europejskiej najwięcej jest z Polski, z czego 7 z województwa łódzkiego (Opoczno, Rawa Mazowiecka, Radomsko, Tomaszów Mazowiecki, Piotrków Trybunalski, Zduńska Wola, Brzeziny)” skutecznie ograniczy możliwości kompleksowego ograniczenia smogu dla mieszkańców podregionu wschodniego, w tym powiatu piotrkowskiego, tomaszowskiego i opoczyńskiego, z którymi gmina Sulejów ma bezpośrednie powiązania terytorialno-funkcjonalne, a na terenie której zjawisko smogu jest równie wysokie jak w Piotrkowie Tryb., Tomaszowie Maz. czy Opocznie.	Uwaga uwzględniona częściowo. Proponowane uzupełnienie zapisów dotyczących terytorialnego wymiaru interwencji jest zbyt szczegółowe w stosunku do charakteru dokumentu. Zakres obszarów strategicznej interwencji został rozszerzony i warunkuje koncentrację interwencji na obszarach spójnych pod względem terytorialno-funkcjonalnym.
12.	Centralny Port Komunikacyjny sp. z o.o.	-	Obecny zapis Koncepcja przygotowania i realizacji inwestycji Port Solidarność – Centralny	Poniższe zapisy Koncepcji przygotowania i realizacji inwestycji Port Solidarność - Centralny Port Komunikacyjny dla Rzeczypospolitej Polskiej	Uwaga uwzględniona. Zapisy zostaną uzupełnione.

Tabela nr 1. Rozpatrzenie uwag zgłaszanych w trakcie konsultacji projektu Strategii Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030 (w dniach 5.03.- 9.04.2021)

Lp.	Podmiot zgłaszający uwagę	Nr strony	Obecny zapis / Treść uwagi / Propozycja zmian	Uzasadnienie	Rozpatrzenie uwagi
			Port Komunikacyjny dla Rzeczypospolitej Polskiej (CPK), [...] Oprócz głównej inwestycji w zakresie budowy lotniska i węzła transportowego koncepcja przewiduje realizację inwestycji towarzyszących, tj.: budowy nowych linii kolejowych (m.in. kolej dużych prędkości Warszawa – Łódź – Wrocław/Poznań, umożliwiającą prowadzenie ruchu regionalnego), rozbudowę autostrady A2. Treść uwagi Koncepcja przygotowania i realizacji inwestycji Port Solidarność – Centralny Port Komunikacyjny dla Rzeczypospolitej Polskiej (CPK), [...] Oprócz głównej inwestycji w zakresie budowy lotniska i węzła transportowego koncepcja przewiduje realizację inwestycji towarzyszących, tj.: budowy nowych linii kolejowych (m.in. kolej dużych prędkości Warszawa – Łódź – Wrocław/Poznań, umożliwiającą prowadzenie <u>szybkiego</u> ruchu regionalnego), rozbudowę autostrady A2	oraz prowadzone analizy zakładają na liniach KDP wyłącznie ruch regionalny o wysokich parametrach prędkości: „Poprawa skomunikowania Warszawy i Łodzi. Skomunikowanie szybką koleją CPK z Warszawą Centralną w czasie do 15 minut i Łodzią Fabryczną w czasie 25 minut, a ponadto skomunikowanie CPK z tymi miastami liniami podmiejskimi i regionalnymi.” Pociągi obsługujące te linie będą kursowały zarówno po liniach KDP – połączenia szybkie – jak i konwencjonalnych: „Budowane nowe fragmenty służyć będą zarówno pociągom IC o prędkości konstrukcyjnej 250 km/h, jak i szybkim pociągom międzyregionalnym i regionalnym docelowo o prędkości 200 km/h lub wyższej.” „Jednocześnie, w większości przypadków budowane elementy infrastruktury znacząco poprawią możliwości organizacji transportu regionalnego, za który odpowiedzialne są samorządy województw (w szczególności we wschodniej części Polski). (prowadzone analizy przewozów na przewidywanych do budowy przez CPK liniach zakładają, że odcinki linii KDP Warszawa – Poznań/Wrocław będą dostępne dla szybkich pociągów regionalnych, obsługujących najważniejsze ośrodki)	
II. TRENDY ROZWOJOWE					
13.	Wydział Projektów Międzynarodowych w Departamencie Promocji	10	Obecny zapis Brak cytowania Treść uwagi proponuję tekst do dodania podkreślona: Negatywne skutki społeczne i gospodarcze mogą zostać także wywołane poprzez kurczące się zasoby naturalne. W tym kontekście szczególnego znaczenia nabiera gospodarka o obiegu zamkniętym (GOZ), której podstawowym założeniem jest wykorzystanie odpadów powstających w procesie produkcyjnym do innego procesu. Koncepcja GOZ zakłada racjonalne wykorzystanie dostępnych zasobów poprzez jak najniższe zużywanie surowców nieodnawialnych, zmniejszenie ilości składowanych odpadów i minimalizację negatywnego wpływu tego procesu na środowisko. Także stosowanie wydłużonego cyklu życia produktów jest elementem wpisującym się w tę koncepcję. Zachęcanie podmiotów do wykorzystywania metodologii związanych z cyklem życia produktu takich jak LCC (Life Cycle Costing), czy LCA (Life Cycle Assessment) będzie sprzyjać nie tylko ochronie środowiska, ale także zrównoważonemu gospodarowaniu zasobami. Dzięki tej koncepcji model konsumpcji zmienia się na bardziej świadomy i odpowiedzialny. Implementacja założeń gospodarki o obiegu zamkniętym może być szansą dla przedsiębiorstw województwa łódzkiego, jednak aby mogły one w ten sposób funkcjonować, konieczne jest przeprowadzenie modernizacji technologicznej.	Implementacja założeń gospodarki o obiegu zamkniętym może być szansą dla przedsiębiorstw województwa łódzkiego, jednak aby mogły one w ten sposób funkcjonować, konieczne jest przeprowadzenie modernizacji technologicznej.	Uwaga uwzględniona. Wprowadzony zostanie uogólniony zapis oddający treść uwagi.
III. DIAGNOZA SYTUACJI SPOŁECZNO-GOSPODARCZEJ I GŁÓWNE WYZWANIA ROZWOJOWE WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO					
14.	Gmina Sulmierzyce	12	Obecny zapis Brak cytowania Treść uwagi Uzupełnienie danych dotyczących wskazanych obszarów funkcjonalnych (poziom regionalny OSI) - Obszarów Turystycznych Dolin Rzecznych Pilicy, Warty i Bzury, - Obszaru Rozwoju Intensywnego Rolnictwa,	Określone w SRWŁ 2020 obszary funkcjonalne wynikały z przeprowadzonej diagnozy i analizy danych statystycznych, dotyczących wartości w miarę stałych w czasie (przynajmniej w okresie 10 letnim między SRWŁ 2020 i SRWŁ 2030) – np. dane w zakresie obszarów Natura 2000, złóż surowców i kopalin, itp. Brak ciągłości w wyznaczaniu obszarów funkcjonalnych (wraz z uwzględnieniem aktualnych danych), stanowi niespójność merytoryczną pomiędzy strategiami 2020 i 2030,	Uwaga uwzględniona częściowo. Proponowane zapisy dotyczące uzupełnienia danych są zbyt szczegółowe w stosunku do charakteru dokumentu. W Strategii 2030 nadal wskazuje się różne typy obszarów funkcjonalnych (poziom regionalny OSI) zostały one jednak zweryfikowane w

Tabela nr 1. Rozpatrzenie uwag zgłaszanych w trakcie konsultacji projektu Strategii Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030 (w dniach 5.03.- 9.04.2021)

Lp.	Podmiot zgłaszający uwagę	Nr strony	Obecny zapis / Treść uwagi / Propozycja zmian	Uzasadnienie	Rozpatrzenie uwagi
			- Zagłębie Ceramiczno-Budowlane Opoczno – Tomaszów Mazowiecki	ponadto pozbawia dodatkowych argumentów władze województwa na etapie negocjacji z KE Regionalnego Programu 2021-2027 (przede wszystkim turystyka) oraz w pozyskiwaniu środków, czy zgłaszaniu uwag do programów finansowanych z Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (rolnictwo). SRWŁ 2030 zawiera jedynie w wymiarze horyzontalnym (sfera gospodarcza, społeczna i funkcjonalno – przestrzenna) cele i kierunki rozwoju dotyczące ww. obszarów, natomiast brak jest ich przyporządkowania w układzie terytorialnym i powiązania z potencjałami wynikającymi z diagnozy, przez co można uzyskać funkcjonalny opis oraz logiczny i uporządkowany zestaw argumentów negocjacyjnych, a także przejrzystość i sprawność późniejszego systemu wdrażania/zarządzania. Znajdujące się na terenie obszarów funkcjonalnych potencjały są unikatowe zarówno na skalę krajową, jak i europejską, tym samym warto podkreślenia ich rangi (m.in. uznane przez Radę Europy Europejskie Szlaki Kulturowe np. cysterski i romański, uzdrowisko i wody geotermalne w Uniejowie, znajdujące się na terenie Obszarów Turystycznych Dolin Rzecznych Pilicy, Warty i Bzury, czy złoża surowców na terenie OF Zagłębia Ceramiczno-Budowlanego Opoczno – Tomaszów Mazowiecki), część potencjałów o atrakcyjności regionalnej – stanowi podstawę dla rozwoju usług oraz infrastruktury dla mieszkańców województwa łódzkiego, odczuwającego niedobory w zakresie m.in. infrastruktury turystycznej, sportowej i rekreacyjnej. Kontynuacja obszarów funkcjonalnych wskazanych w SRWŁ 2020 wraz z ich aktualizacją w SRWŁ 2030 oraz wskazanie przez władze województwa głównych celów rozwojowych w ramach danego obszaru, określi preferowane płaszczyzny rozwoju, co ułatwi zawiązywanie partnerstw i realizację wspólnych inicjatyw, a także ukierunkuje i skupi działania w ramach samodzielnych projektów. Ww. podejście jest zgodne z wyzwaniami dla polityki regionalnej określonymi w KSRR 2030 m.in. w zakresie jakości rządzenia: „Dla jakości rządzenia na poziomie regionalnym i lokalnym istotne jest udoskonalenie lub wypracowanie nowych mechanizmów współpracy w celu wzmocnienia systemu współzarządzania procesami rozwojowymi, tj. współpraca i partnerstwo pomiędzy wszystkimi szczeblami JST a rządem, przedsiębiorcami i społeczeństwem dla rozwiązywania problemów i wykorzystywania potencjałów w funkcjonalnych układach terytorialnych.”	stosunku do tych wskazanych w SRWŁ 2020.
15.	Urząd Gminy w Pęczniewie – Gmina Pęczniew	12	Obecny zapis Brak cytowania Treść uwagi Uzupełnienie danych dotyczących wskazanych obszarów funkcjonalnych (poziom regionalny OSI) - Obszarów Turystycznych Dolin Rzecznych Pilicy, Warty i Bzury, - Obszaru Rozwoju Intensywnego Rolnictwa, - Zagłębie Ceramiczno-Budowlane Opoczno – Tomaszów Mazowiecki	Określone w SRWŁ 2020 obszary funkcjonalne wynikały z przeprowadzonej diagnozy i analizy danych statystycznych, dotyczących wartości w miarę stałych w czasie (przynajmniej w okresie 10 letnim między SRWŁ 2020 i SRWŁ 2030) – np. dane w zakresie obszarów Natura 2000, złóż surowców i kopalin, itp. Brak ciągłości w wyznaczaniu obszarów funkcjonalnych (wraz z uwzględnieniem aktualnych danych), stanowi niespójność merytoryczną pomiędzy strategiami 2020 i 2030, ponadto pozbawia dodatkowych argumentów władze województwa na etapie negocjacji z KE Regionalnego Programu 2021-2027 (przede wszystkim turystyka) oraz w pozyskiwaniu środków, czy zgłaszaniu uwag do programów finansowanych z Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (rolnictwo).	Uwaga uwzględniona częściowo. Proponowane zapisy dotyczące uzupełnienia danych są zbyt szczegółowe w stosunku do charakteru dokumentu. W Strategii 2030 nadal wskazuje się różne typy obszarów funkcjonalnych (poziom regionalny OSI) zostały one jednak zweryfikowane w stosunku do tych wskazanych w SRWŁ 2020.

Tabela nr 1. Rozpatrzenie uwag zgłaszanych w trakcie konsultacji projektu Strategii Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030 (w dniach 5.03.- 9.04.2021)

Lp.	Podmiot zgłaszający uwagę	Nr strony	Obecny zapis / Treść uwagi / Propozycja zmian	Uzasadnienie	Rozpatrzenie uwagi
				SRWŁ 2030 zawiera jedynie w wymiarze horyzontalnym (sfera gospodarcza, społeczna i funkcjonalno – przestrzenna) cele i kierunki rozwoju dotyczące ww. obszarów, natomiast brak jest ich przyporządkowania w układzie terytorialnym i powiązania z potencjałami wynikającymi z diagnozy, przez co można uzyskać funkcjonalny opis oraz logiczny i uporządkowany zestaw argumentów negocjacyjnych, a także przejrzystość i sprawność późniejszego systemu wdrażania/zarządzania. Znajdujące się na terenie obszarów funkcjonalnych potencjały są unikatowe zarówno na skalę krajową, jak i europejską, tym samym warto podkreślenia ich rangi (m.in. uznane przez Radę Europy Europejskie Szlaki Kulturowe np. cysterski i romański, uzdrowisko i wody geotermalne w Uniejowie, znajdujące się na terenie Obszarów Turystycznych Dolin Rzecznych Pilicy, Warty i Bzury, czy złoża surowców na terenie OF Zagłębia Ceramiczno-Budowlanego Opoczno – Tomaszów Mazowiecki), część potencjałów o atrakcyjności regionalnej – stanowi podstawę dla rozwoju usług oraz infrastruktury dla mieszkańców województwa łódzkiego, odczuwającego niedobory w zakresie m.in. infrastruktury turystycznej, sportowej i rekreacyjnej. Kontynuacja obszarów funkcjonalnych wskazanych w SRWŁ 2020 wraz z ich aktualizacją w SRWŁ 2030 oraz wskazanie przez władze województwa głównych celów rozwojowych w ramach danego obszaru, określi preferowane płaszczyzny rozwoju, co ułatwi zawiązywanie partnerstw i realizację wspólnych inicjatyw, a także ukierunkuje i skupi działania w ramach samodzielnych projektów. Ww. podejście jest zgodne z wyzwaniami dla polityki regionalnej określonymi w KSRR 2030 m.in. w zakresie jakości rządzenia: „Dla jakości rządzenia na poziomie regionalnym i lokalnym istotne jest udoskonalenie lub wypracowanie nowych mechanizmów współpracy w celu wzmocnienia systemu współzarządzania procesami rozwojowymi, tj. współpraca i partnerstwo pomiędzy wszystkimi szczeblami JST a rządem, przedsiębiorcami i społeczeństwem dla rozwiązywania problemów i wykorzystywania potencjałów w funkcjonalnych układach terytorialnych.”	
16.	Gmina Uniejów	12	Obecny zapis Uzupełnienie danych dotyczących wskazanych obszarów funkcjonalnych (poziom regionalny OSI) - Obszarów Turystycznych Dolin Rzecznych Pilicy, Warty i Bzury, - Obszaru Rozwoju Intensywnego Rolnictwa, - Zagłębie Ceramiczno-Budowlane Opoczno – Tomaszów Mazowiecki	Określone w SRWŁ 2020 obszary funkcjonalne wynikały z przeprowadzonej diagnozy i analizy danych statystycznych, dotyczących wartości w miarę stałych w czasie (przynajmniej w okresie 10 letnim między SRWŁ 2020 i SRWŁ 2030) – np. dane w zakresie obszarów Natura 2000, złóż surowców i kopalin, itp. Brak ciągłości w wyznaczaniu obszarów funkcjonalnych (wraz z uwzględnieniem aktualnych danych), stanowi niespójność merytoryczną pomiędzy strategiami 2020 i 2030, ponadto pozbawia dodatkowych argumentów władze województwa na etapie negocjacji z KE Regionalnego Programu 2021-2027 (przede wszystkim turystyka) oraz w pozyskiwaniu środków, czy zgłaszaniu uwag do programów finansowanych z Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (rolnictwo). SRWŁ 2030 zawiera jedynie w wymiarze horyzontalnym (sfera gospodarcza, społeczna i funkcjonalno – przestrzenna) cele i kierunki rozwoju dotyczące ww. obszarów, natomiast brak jest ich przyporządkowania w układzie terytorialnym i powiązania z potencjałami wynikającymi z diagnozy, przez co można uzyskać funkcjonalny opis oraz logiczny i	Uwaga uwzględniona częściowo. Proponowane zapisy dotyczące uzupełnienia danych są zbyt szczegółowe w stosunku do charakteru dokumentu. W Strategii 2030 nadal wskazuje się różne typy obszarów funkcjonalnych (poziom regionalny OSI) zostały one jednak zweryfikowane w stosunku do tych wskazanych w SRWŁ 2020.

Tabela nr 1. Rozpatrzenie uwag zgłaszanych w trakcie konsultacji projektu Strategii Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030 (w dniach 5.03.- 9.04.2021)

Lp.	Podmiot zgłaszający uwagę	Nr strony	Obecny zapis / Treść uwagi / Propozycja zmian	Uzasadnienie	Rozpatrzenie uwagi
				uporządkowany zestaw argumentów negocjacyjnych, a także przejrzystość i sprawność późniejszego systemu wdrażania/zarządzania. Znajdujące się na terenie obszarów funkcjonalnych potencjały są unikatowe zarówno na skalę krajową, jak i europejską, tym samym warte podkreślenia ich rangi (m.in. uznane przez Radę Europy Europejskie Szlaki Kulturowe np. cysterski i romański, uzdrowisko i wody geotermalne w Uniejowie, znajdujące się na terenie Obszarów Turystycznych Dolin Rzecznych Pilicy, Warty i Bzury, czy złoża surowców na terenie OF Zagłębia Ceramiczno-Budowlanego Opoczno – Tomaszów Mazowiecki), część potencjałów o atrakcyjności regionalnej – stanowi podstawę dla rozwoju usług oraz infrastruktury dla mieszkańców województwa łódzkiego, odczuwającego niedobory w zakresie m.in. infrastruktury turystycznej, sportowej i rekreacyjnej. Kontynuacja obszarów funkcjonalnych wskazanych w SRWŁ 2020 wraz z ich aktualizacją w SRWŁ 2030 oraz wskazanie przez władze województwa głównych celów rozwojowych w ramach danego obszaru, określi preferowane płaszczyzny rozwoju, co ułatwi zawiązywanie partnerstw i realizację wspólnych inicjatyw, a także ukierunkuje i skupi działania w ramach samodzielnych projektów. Ww. podejście jest zgodne z wyzwaniami dla polityki regionalnej określonymi w KSRR 2030 m.in. w zakresie jakości rządzenia: „Dla jakości rządzenia na poziomie regionalnym i lokalnym istotne jest udoskonalenie lub wypracowanie nowych mechanizmów współpracy w celu wzmocnienia systemu współzarządzania procesami rozwojowymi, tj. współpraca i partnerstwo pomiędzy wszystkimi szczeblami JST a rządem, przedsiębiorcami i społeczeństwem dla rozwiązywania problemów i wykorzystywania potencjałów w funkcjonalnych układach terytorialnych.”	
17.	Witold Stepień - Radny Samorządu Województwa Łódzkiego	14	Obecny zapis Województwo łódzkie, dzięki m.in. endogenicznemu potencjałowi w zakresie produkcji rolniczej i branży artykułów spożywczych, zaliczane jest do regionów o wysokich możliwościach rozwoju biogospodarki, która w perspektywie stanowić będzie odpowiedź na wiele globalnych wyzwań związanych z bezpieczeństwem żywnościowym, energetycznym, rosnącymi ograniczeniami dotyczącymi wody, ziemi uprawnej i emisji dwutlenku węgla. Treść uwagi Wyszczególnienie definicji dziedzin/działań, które obejmuje biogospodarka choćby w formie przypisu.	Bardziej czytelna definicja biogospodarka i jej związku z rolnictwem, jako jednym ze źródeł surowców.	Uwaga uwzględniona. Zapisy zostaną uzupełnione w formie przypisu.
18.	Wydział Projektów Międzynarodowych w Departamencie Promocji	14	Obecny zapis Proces transformacji przemysłowej województwa musi zarazem zakładać jak najszerzą implementację założeń Gospodarki o Obiegu Zamkniętym (GOZ). Oznacza to przede wszystkim konieczność rozwoju rynku surowców wtórnych oraz wspieranie przekształcania odpadów na surowce. Wyzwania stojące przed sektorem przemysłowym dotyczą także minimalizacji produkcji odpadów nieprzetwarzalnych i racjonalizację użycia surowców nieodnawialnych. Treść uwagi Proces transformacji przemysłowej województwa musi zarazem zakładać jak najszerzą implementację założeń Gospodarki o Obiegu Zamkniętym (GOZ). Oznacza to przede wszystkim konieczność rozwoju rynku surowców wtórnych oraz wspieranie przekształcania odpadów na surowce. Wyzwania stojące przed sektorem przemysłowym dotyczą także minimalizacji	Implementacja założeń gospodarki o obiegu zamkniętym może być szansą dla przedsiębiorstw województwa łódzkiego, jednak aby mogły one w ten sposób funkcjonować, konieczne jest przeprowadzenie modernizacji technologicznej.	Uwaga uwzględniona. Zapisy zostaną uzupełnione.

Tabela nr 1. Rozpatrzenie uwag zgłaszanych w trakcie konsultacji projektu Strategii Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030 (w dniach 5.03.- 9.04.2021)

Lp.	Podmiot zgłaszający uwagę	Nr strony	Obecny zapis / Treść uwagi / Propozycja zmian	Uzasadnienie	Rozpatrzenie uwagi
			produkcji odpadów nieprzetwarzalnych i racjonalizację użycia surowców nieodnawialnych, a także zachęcania do stosowania metod racjonalizujących cykl życia produktu, takich jak LCC czy LCA.		
19.	Gmina Sulmierzyce	14-15	Obecny zapis Największy zwarty obszar gmin z najlepszymi uwarunkowaniami dla produkcji rolnej zlokalizowany jest w północnej i północno-zachodniej części województwa. Korzystne warunki przyrodniczo-glebowe posiada także pas gmin zlokalizowanych w centrum województwa oraz mniejszy obszar kilku gmin znajdujący się w powiecie wieluńskim i wieruszowskim. Treść uwagi Wyszczególnienie gmin choćby w formie przypisu lub w wersji graficznej tak jak Rys. 5 dot. Liczby grup producentów rolnych.	Bardziej precyzyjna i czytelniejsza prezentacja informacji zawartych w SRWŁ 2030.	Uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach Strategii Rys.72. (str. 64) „Strategiczne elementy środowiska przyrodniczego i gospodarki rolnej” przedstawia obszar koncentracji funkcji żywicielskich w województwie, podobnie Rys. 67 (str.58) „Kluczowe elementy struktury funkcjonalno-przestrzennej” pozwala zorientować w przestrzeni obszary o wysokiej wartości rolniczej przestrzeni produkcyjnej.
20.	Urząd Gminy w Pęczniewie – Gmina Pęczniew	14-15	Obecny zapis Największy zwarty obszar gmin z najlepszymi uwarunkowaniami dla produkcji rolnej zlokalizowany jest w północnej i północno-zachodniej części województwa. Korzystne warunki przyrodniczo-glebowe posiada także pas gmin zlokalizowanych w centrum województwa oraz mniejszy obszar kilku gmin znajdujący się w powiecie wieluńskim i wieruszowskim. Treść uwagi Wyszczególnienie gmin choćby w formie przypisu lub w wersji graficznej tak jak Rys. 5 dot. Liczby grup producentów rolnych.	Bardziej precyzyjna i czytelniejsza prezentacja informacji zawartych w SRWŁ 2030.	Uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach Strategii Rys. 72. (str. 64) „Strategiczne elementy środowiska przyrodniczego i gospodarki rolnej” przedstawia obszar koncentracji funkcji żywicielskich w województwie, podobnie Rys. 67 (str.58) „Kluczowe elementy struktury funkcjonalno-przestrzennej” pozwala zorientować w przestrzeni obszary o wysokiej wartości rolniczej przestrzeni produkcyjnej.
21.	Gmina Uniejów	14-15	Obecny zapis Największy zwarty obszar gmin z najlepszymi uwarunkowaniami dla produkcji rolnej zlokalizowany jest w północnej i północno-zachodniej części województwa. Korzystne warunki przyrodniczo-glebowe posiada także pas gmin zlokalizowanych w centrum województwa oraz mniejszy obszar kilku gmin znajdujący się w powiecie wieluńskim i wieruszowskim. Treść uwagi Wyszczególnienie gmin choćby w formie przypisu lub w wersji graficznej tak jak Rys. 5 dot. Liczby grup producentów rolnych.	Bardziej precyzyjna i czytelniejsza prezentacja informacji zawartych w SRWŁ 2030	Uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach Strategii Rys.72. (str. 64) „Strategiczne elementy środowiska przyrodniczego i gospodarki rolnej” przedstawia obszar koncentracji funkcji żywicielskich w województwie, podobnie Rys. 67 (str.58) „Kluczowe elementy struktury funkcjonalno-przestrzennej” pozwala zorientować w przestrzeni obszary o wysokiej wartości rolniczej przestrzeni produkcyjnej.
22.	Gmina Sulmierzyce	14-15	Obecny zapis Województwo łódzkie osiągało dobre wyniki pod względem produkcji rolniczej. W 2018 r. towarowa produkcja rolnicza na 1 ha użytków rolnych była o 8,2% wyższa niż przeciętnie w kraju i wynosiła 6 594 zł (6 093 zł w kraju). Osiąganiu wysokich wyników produkcyjnych sprzyja wprowadzanie nowoczesnych technologii produkcji roślinnej i zwierzęcej. Treść uwagi Wartość syntetycznego wskaźnika waloryzacji rolniczej przestrzeni jest niższa od średniej dla Polski (66,6 pkt.) i plasuje województwo na 14. miejscu w kraju.	Należy wskazać na niekorzystną sytuację województwa, wynikającą z warunków naturalnych. Syntetyczny wskaźnik waloryzacji rolniczej przestrzeni określają warunki naturalne dla rozwoju rolnictwa, plasuje on województwo łódzkie na odległej pozycji w kraju. Informacja ta jest istotna, w kontekście zjawiska suszy, które jest dodatkowym problemem dla rolnictwa. Czynniki utrudniające jego rozwój, wynikające z uwarunkowań naturalnych, będą istotnymi argumentami dla interwencji w przedmiotowym zakresie.	Uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach Strategii. Niekorzystna sytuacja w województwie odnośnie warunków naturalnych dla rolnictwa (niska wartość wskaźnika waloryzacji rolniczej przestrzeni produkcyjnej), problemu suszy w rolnictwie wybrzmiewa w treści Wyzwania, a jednocześnie pozytywny jest kontekst osiągania dobrych wyników produkcyjnych w rolnictwie w skali kraju, pomimo tych niesprzyjających rolnictwu czynników.
23.	Urząd Gminy w Pęczniewie – Gmina Pęczniew	14-15	Obecny zapis Województwo łódzkie osiągało dobre wyniki pod względem produkcji rolniczej. W 2018 r. towarowa produkcja rolnicza na 1 ha użytków rolnych	Należy wskazać na niekorzystną sytuację województwa, wynikającą z warunków naturalnych. Syntetyczny wskaźnik waloryzacji rolniczej przestrzeni określają warunki naturalne dla rozwoju rolnictwa, plasuje	Uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach Strategii. Niekorzystna sytuacja w województwie

Tabela nr 1. Rozpatrzenie uwag zgłaszanych w trakcie konsultacji projektu Strategii Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030 (w dniach 5.03.- 9.04.2021)

Lp.	Podmiot zgłaszający uwagę	Nr strony	Obecny zapis / Treść uwagi / Propozycja zmian	Uzasadnienie	Rozpatrzenie uwagi
			była o 8,2% wyższa niż przeciętnie w kraju i wynosiła 6 594 zł (6 093 zł w kraju). Osiąganiu wysokich wyników produkcyjnych sprzyja wprowadzanie nowoczesnych technologii produkcji roślinnej i zwierzęcej. Treść uwagi Wartość syntetycznego wskaźnika waloryzacji rolniczej przestrzeni jest niższa od średniej dla Polski (66,6 pkt.) i plasuje województwo na 14. miejscu w kraju.	on województwo łódzkie na odległej pozycji w kraju. Informacja ta jest istotna, w kontekście zjawiska suszy, które jest dodatkowym problemem dla rolnictwa. Czynniki utrudniające jego rozwój, wynikające z uwarunkowań naturalnych, będą istotnymi argumentami dla interwencji w przedmiotowym zakresie.	odnośnie warunków naturalnych dla rolnictwa (niska wartość wskaźnika waloryzacji rolniczej przestrzeni produkcyjnej), problemu suszy w rolnictwie wybrzmiewa w treści Wyzwania, a jednocześnie pozytywny jest kontekst osiągnięcia dobrych wyników produkcyjnych w rolnictwie w skali kraju, pomimo tych niesprzyjających rolnictwu czynników.
24.	Gmina Uniejów	14-15	Obecny zapis Województwo łódzkie osiągało dobre wyniki pod względem produkcji rolniczej. W 2018 r. towarowa produkcja rolnicza na 1 ha użytków rolnych była o 8,2% wyższa niż przeciętnie w kraju i wynosiła 6 594 zł (6 093 zł w kraju). Osiąganiu wysokich wyników produkcyjnych sprzyja wprowadzanie nowoczesnych technologii produkcji roślinnej i zwierzęcej. Treść uwagi Wartość syntetycznego wskaźnika waloryzacji rolniczej przestrzeni jest niższa od średniej dla Polski (66,6 pkt.) i plasuje województwo na 14. miejscu w kraju.	Należy wskazać na niekorzystną sytuację województwa, wynikającą z warunków naturalnych. Syntetyczny wskaźnik waloryzacji rolniczej przestrzeni określają warunki naturalne dla rozwoju rolnictwa, plasuje on województwo łódzkie na odległej pozycji w kraju. Informacja ta jest istotna, w kontekście zjawiska suszy, które jest dodatkowym problemem dla rolnictwa. Czynniki utrudniające jego rozwój, wynikające z uwarunkowań naturalnych, będą istotnymi argumentami dla interwencji w przedmiotowym zakresie.	Uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach Strategii. Niekorzystna sytuacja w województwie odnośnie warunków naturalnych dla rolnictwa (niska wartość wskaźnika waloryzacji rolniczej przestrzeni produkcyjnej), problemu suszy w rolnictwie wybrzmiewa w treści Wyzwania, a jednocześnie pozytywny jest kontekst osiągnięcia dobrych wyników produkcyjnych w rolnictwie w skali kraju, pomimo tych niesprzyjających rolnictwu czynników.
25.	Urząd Gminy w Galewicach	14-15	Obecny zapis Największy zwarty obszar gmin z najlepszymi uwarunkowaniami dla produkcji rolnej zlokalizowany jest w północnej i północno-zachodniej części województwa. Korzystne warunki przyrodniczo-glebowe posiada także pas zlokalizowanych w centrum województwa oraz mniejszy obszar kilku gmin znajdujący się w powiecie wieluńskim i wieruszowskim. Treść uwagi Sprecyzować, że stosunkowo najlepsze gleby znajdują się w gminach Łubnice i Lututów – III – IV klasa bonitacji.	Na zdecydowanej większości obszaru powiatu wieruszowskiego dominują gleby V i VI klasy bonitacji.	Uwaga nieuwzględniona. Charakter dokumentu nie pozwala na wprowadzenie zbyt szczegółowych zapisów.
26.	Instytut Badań Edukacyjnych - Regionalne Centrum Umiejętności	18	Obecny zapis Brak odpowiedniej liczby pracowników z wykształceniem zawodowym z jednej strony ogranicza konkurencyjność gospodarki, powodując problemy pracodawców z pozyskaniem pracowników, z drugiej zaś strony przyczynia się do podejmowania pracy na niższych stanowiskach osób o wyższych kwalifikacjach. Treść uwagi Brak odpowiedniej liczby pracowników <u>z pożądanymi na rynku kwalifikacjami</u> z jednej strony ogranicza konkurencyjność gospodarki, powodując problemy pracodawców z pozyskaniem pracowników, z drugiej zaś strony przyczynia się do podejmowania pracy na niższych stanowiskach osób o wyższych kwalifikacjach. <u>Powszechna dostępność do zróżnicowanych usług edukacyjnych, szkoleniowych, certyfikujących oraz wysoka jakość systemu edukacji stanowią priorytet dla prawidłowego rozwoju kompetencji i kwalifikacji mieszkańców regionu, tym bardziej, że rozwój gospodarki połączony jest z jakością kształcenia i otwartością systemu edukacji na oczekiwania pracodawców.</u>	Warto zwrócić uwagę nie tylko na wykształcenie zawodowe, ale szerzej na kwalifikacje pracowników oraz kierunek związany ze zwiększaniem dostępności do różnych form doskonalenia i doksztalcenia.	Uwaga uwzględniona częściowo. Zapis zostanie rozszerzony o pożądane na rynku kwalifikacje, natomiast odnośnie pozostałej części uwagi, to są one rozbudowaniem tego, co jest zawarte w treści wyzwania.
27.	Gmina Mniszków	18	Obecny zapis „Ważnym narzędziem wsparcia przedsiębiorczości jest działalność Łódzkiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej, będącej częścią Polskiej Strefy Inwestycji, która pozwala inwestować na dowolnej nieruchomości i ubiegać się o	Jako uzasadnienie podajemy fakt, że na terenie Podstrefy Starachowickiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej zlokalizowanej w Gminie Mniszków, o łącznej powierzchni 26 ha, z powodzeniem funkcjonuje już m.in. Nova Ceramica Sp. z o.o., a strefa jest otwarta na inwestorów, i	Uwaga uwzględniona. Zapisy zostaną uzupełnione.

Tabela nr 1. Rozpatrzenie uwag zgłaszanych w trakcie konsultacji projektu Strategii Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030 (w dniach 5.03.- 9.04.2021)

Lp.	Podmiot zgłaszający uwagę	Nr strony	Obecny zapis / Treść uwagi / Propozycja zmian	Uzasadnienie	Rozpatrzenie uwagi
			zwolnienie w podatku dochodowym.” Treść uwagi W Strategii należy uwzględnić możliwość inwestowania w inne tereny poza obszarem ŁSSE, które mogłyby przyczynić się do rozwoju innych regionów województwa. Mowa tu o Podstrefie Starachowickiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej, o łącznej powierzchni 26 ha, występującej na terenie m.in. Gminy Mniszków.	uwzględnienie jej w strategii pozwoli wzmocnić jej potencjał.	
28.	Bełchatowsko Kleszczowski Park Przemysłowo Technologiczny Sp. z o.o.	18	Obecny zapis Wzrost przedsiębiorczości ogranicza nierównomierny rozkład Instytucji Otoczenia Biznesu (IOB) oraz ich mało zróżnicowany profil działalności. Problemem tego typu instytucji jest stosunkowo mało atrakcyjna oferta dla przedsiębiorców. Bardziej atrakcyjne formy wsparcia mają miejsce w akademickich inkubatorach przedsiębiorczości, parkach technologicznych i instytucjach kapitałowych. Tego typu IOB zlokalizowane są jednak głównie w Łodzi oraz kilku parkach przemysłowych i przemysłowo-technologicznych zlokalizowanych poza Łodzią. Treść uwagi Wzrost przedsiębiorczości ogranicza nierównomierny rozkład Instytucji Otoczenia Biznesu (IOB) <u>na terenie całego województwa</u> oraz ich mało zróżnicowany profil działalności. Problemem tego typu instytucji jest stosunkowo mało atrakcyjna oferta dla przedsiębiorców, <u>osób zakładających działalność, m.in. poprzez brak kontynuacji działań/projektów w okresie kilkuletnim.</u> <u>W województwie istnieje kilka specjalistycznych IOB-ów, które mają atrakcyjniejszą ofertę:</u> – <u>akademickie inkubatory przedsiębiorczości,</u> – <u>parki technologiczne</u> – <u>instytucje kapitałowe.</u> Tego typu IOB-y zlokalizowane są jednak głównie w Łodzi. <u>Poza Łodzią funkcjonują praktycznie 3 takie ośrodki zlokalizowane w Bełchatowie, Kutnie i Żelowie.</u>	Obecny zapis jest zagmatwany. Brak definicji IOB dzieli te instytucje na mało atrakcyjne/bardziej atrakcyjne. Z założenia IOBy mają nie działać dla zysku/zysk przeznaczać na cele statutowe i świadczyć szeroko rozumiane usługi wsparcia dla przedsiębiorstw. Kwestia ewentualnej specjalizacji IOB.	Uwaga nieuwzględniona. Rozkład przestrzenny IOB na terenie województwa zaprezentowany został na rysunku. Proponowane zapisy są zbyt szczegółowe w stosunku do charakteru dokumentu.
29.	Bełchatowsko Kleszczowski Park Przemysłowo Technologiczny Sp. z o.o.	18	Obecny zapis Ważnym narzędziem wsparcia przedsiębiorczości jest działalność Łódzkiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej, będącej częścią Polskiej Strefy Inwestycji, która pozwala inwestować na dowolnej nieruchomości i ubiegać się o zwolnienie w podatku dochodowym. Strefa przyciąga inwestycje nowoczesnego przemysłu, wspiera także projekty realizowane przez firmy z sektora MŚP, dofinansowuje szkolenia, warsztaty, wspiera startupy w tworzeniu innowacji. Jako pierwsza w świecie wprowadza technologię 5G do fabryk strefowych inwestorów. Treść uwagi Ważnym narzędziem wsparcia przedsiębiorczości jest działalność <u>specjalistycznych IOB-ów tj.:</u> • <u>W zakresie stref przemysłowych i zwolnienia od podatku: Łódzkiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej, będącej częścią Polskiej Strefy Inwestycji, która pozwala inwestować na dowolnej nieruchomości i ubiegać się o zwolnienie w podatku dochodowym. Strefa przyciąga inwestycje nowoczesnego przemysłu, wspiera także projekty realizowane przez firmy z sektora MŚP, dofinansowuje szkolenia, warsztaty, wspiera startupy w tworzeniu innowacji. Jako pierwsza w</u>	ŁSSE poprzez fakt bycia częścią PSI, ma pewne przewagi nad pozostałymi IOBami. Jednak wymieniając ŁSSE, powinny być również wymienione inne IOBy. Bełchatowsko Kleszczowski Park Przemysłowo Technologiczny Sp. z o.o. działa praktycznie 20 lat. W ofercie m.in.: – Fundusz Inwestycyjny – Dotacje na rozpoczęcie działalności – Wdrażanie technologii – Szkolenia Usługi są akredytowane, zgodne m.in. z: – ISO 9001:2015, – akredytację w BUR. Ponadto BKPPT Sp. z o.o. jest: Ośrodkiem Innowacji, akredytowanym w Ministerstwie Rozwoju, Pracy i Technologii	Uwaga nieuwzględniona. Charakter dokumentu nie pozwala na wprowadzenie zbyt szczegółowych zapisów.

Tabela nr 1. Rozpatrzenie uwag zgłaszanych w trakcie konsultacji projektu Strategii Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030 (w dniach 5.03.- 9.04.2021)

Lp.	Podmiot zgłaszający uwagę	Nr strony	Obecny zapis / Treść uwagi / Propozycja zmian	Uzasadnienie	Rozpatrzenie uwagi
			- świecie wprowadza technologię 5G do fabryk strefowych inwestorów. W zakresie wejść kapitałowych do innowacyjnych pomysłów i usług doradczych w zakresie innowacji, tj. Bełchatowsko Kleszczowski Park Przemysłowo Technologiczny Sp. z o.o., który w swoim portfolio ma Fundusz Inwestycyjny (utworzonych ponad 25 innowacyjnych spółek), a także jest akredytowanym ośrodkiem Ministerstwa Rozwoju, Pracy i Technologii - W zakresie udzielania niskooprocentowanych pożyczek, tj. ŁARR, FRGZ, KSWP, które w swojej ofercie posiadają niskooprocentowane pożyczki na rozwój działalności. - Inne ośrodki zlokalizowane poza Łodzią, tj. ARR w Kutnie.		
30.	Instytut Badań Edukacyjnych - Regionalne Centrum Umiejętności	19	Obecny zapis Osobny problem stanowi niskie uczestnictwo mieszkańców województwa w kształceniu ustawicznym, które wzmacnia kompetencje na rynku pracy. Jest ono efektem m.in. niskiej świadomości społeczeństwa dotyczącej korzyści płynących z podnoszenia kwalifikacji i niewystarczającej oferty kształcenia w odniesieniu do potrzeb rynku pracy. W 2019 r. w województwie łódzkim 3,0% osób w wieku 25-64 lata uczestniczyło w kształceniu lub szkoleniu, a wartość wskaźnika była znacząco niższa od średniej dla Polski (4,8%). Treść uwagi Osobny problem stanowi niskie uczestnictwo mieszkańców województwa w kształceniu ustawicznym, które wzmacnia kompetencje na rynku pracy. Jest ono efektem m.in. niskiej świadomości społeczeństwa dotyczącej korzyści płynących z podnoszenia kwalifikacji i uczenia się przez całe życie oraz niewystarczającej oferty kształcenia w odniesieniu do potrzeb rynku pracy. W 2019 r. w województwie łódzkim 3,0% osób w wieku 25-64 lata uczestniczyło w kształceniu lub szkoleniu, a wartość wskaźnika była znacząco niższa od średniej dla Polski (4,8%).	Promocja i podkreślenie roli całonocnego uczenia się.	Uwaga uwzględniona. Zapisy zostaną uzupełnione.
31.	Piotr Statucki – kanclerz Akademii Sztuk Pięknych w Łodzi	19	Obecny zapis Brak cytowania Treść uwagi Jeszcze raz proszę o zastanowienie się nad zmianą zapisu w Wyzwaniach w Strategii dotyczących punktu "Niewystarczająca atrakcyjność łódzkich uczelni" na zapis: np. "Mała atrakcyjność (dla studentów) środowiska około akademickiego w Łodzi".	Propozycja nowego brzmienia wyzwania dokładniej oddaje wyniki przeprowadzonych ankiet dot. uczelni i studentów.	Uwaga uwzględniona częściowo. Nastąpi zmiana wyzwania dot. uczelni jednak w nieco innym niż proponowane brzmieniu. Proponowany zapis zawęży zakres wyzwania jedynie do "środowiska około akademickiego". Jest to niezgodne z ideą tego wyzwania, w którym zwraca się uwagę na mocne i słabe strony Łodzi jako miasta do studiowania, jednak najważniejsza jest tu jakość kształcenia na łódzkich uczelniach i ten aspekt powinien zostać podkreślony w nazwie wyzwania.
32.	dr hab. Marcin Wójcik	19	Obecny zapis Wyzwanie: Niewystarczająca atrakcyjność łódzkich uczelni. Treść uwagi Wyzwanie: Niewykorzystany potencjał łódzkich uczelni.		Uwaga uwzględniona. Zapis wyzwania zostanie skorygowany.
33.	Starostwo Powiatowe w Zduńskiej Woli	19	Obecny zapis Problemem jest zapewnienie kadry nauczycielskiej, która kształciłaby uczniów zgodnie z potrzebami rynku, zwłaszcza w zakresie praktycznej nauki zawodu. Treść uwagi Problemem jest zapewnienie kadry nauczycielskiej, która kształciłaby	Problemem jest również niedoposażenie szkół i placówek prowadzących kształcenie zawodowe.	Uwaga uwzględniona. Zapisy zostaną uzupełnione.

Tabela nr 1. Rozpatrzenie uwag zgłaszanych w trakcie konsultacji projektu Strategii Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030 (w dniach 5.03.- 9.04.2021)

Lp.	Podmiot zgłaszający uwagę	Nr strony	Obecny zapis / Treść uwagi / Propozycja zmian	Uzasadnienie	Rozpatrzenie uwagi
			uczniów zgodnie z potrzebami rynku, zwłaszcza w zakresie praktycznej nauki zawodu oraz brak nowoczesnej i funkcjonalnej bazy infrastrukturalnej szkół.		
34.	Starostwo Powiatowe w Zduńskiej Woli	21	Obecny zapis Wysoce konkurencyjny rynek pracy zwiększa swoją siłę oddziaływania i przyciągania nowych pracowników z coraz odleglejszych miejsc.	Zapis stoi w sprzeczności z założeniami ze strony 19. Strategii dotyczącym ścisłego powiązania kierunków kształcenia zawodowego (współpraca szkoły z pracodawcą) z potrzebami lokalnego rynku pracy, poprzez które następuje powiązanie najpierw ucznia a potem absolwenta/pracownika z danym regionem/obszarem.	Uwaga nieuwzględniona. Regionalnego rynku pracy w zdaniu przytoczonym ze strony 21 nie można utożsamiać przedmiotowo z kierunkami kształcenia zawodowego. Konkurencyjny rynek pracy może stanowić odpowiedź wobec pogłębiającej się luki na rynku pracy.
35.	Starostwo Powiatowe w Zduńskiej Woli	21	Obecny zapis Województwo z wartością 78,9% zajęło dobrą, 5. lokatę [współczynnik aktywności zawodowej]. Treść uwagi Należy wyodrębnić wartość współczynnika aktywności zawodowej m. Łodzi oraz terenów przyległych i pozostałego obszaru województwa.	Współczynnik aktywności zawodowej jest zwykle wyższy w dużych miastach, i nieproporcjonalny w stosunku do pozostałych, peryferyjnych obszarów. Wyodrębnienie obszarowe tego współczynnika ma znaczenie dla dalszego kreowania polityki zatrudnieniowej obszarów (powiatów) położonych w oddaleniu od Łodzi.	Uwaga nieuwzględniona. Charakter dokumentu nie pozwala na wprowadzenie zbyt szczegółowych zapisów.
36.	Starostwo Powiatowe w Zduńskiej Woli	22	Obecny zapis Kultywowaniu folkloru i tradycji, integrowaniu lokalnej społeczności, rozwijaniu przedsiębiorczości kobiet służy działalność Kół Gospodyń Wiejskich. Treść uwagi Należy zmienić i rozszerzyć zapisy zgodnie z ustawą z dn. 09.11.2018 r. o kołach gospodyń wiejskich: KGW wspiera rozwój przedsiębiorczości na wsi.	Zaproponowany w SRWł zapis w sposób nieuprawniony zawęża zakres działalności KGW.	Uwaga uwzględniona. Zapisy zostaną uzupełnione.
37.	POLREGIO Sp. z o.o.	24-25	Treść uwagi Brak odniesienia niekorzystnych wskaźników demograficznych (spadek ludności) do założeń transportu kolejowego (w tym na średnie odległości) jako elementu zwiększającego mobilność społeczeństwa (również spoza województwa) umożliwiającego złagodzenie skutków wyludniania np. Łodzi.	Brak uzasadnienia.	Uwaga nieuwzględniona. Charakter dokumentu nie pozwala na wprowadzenie zbyt szczegółowych zapisów.
38.	Gmina Sulmierzyce	24	Obecny zapis Kryzys spowodowany pandemią COVID-19 wpłynął zarówno na poziom udziału w kulturze, jak i na sposób uczestniczenia w niej. Zdecydowanie wzrosło wykorzystanie narzędzi internetowych, co stworzyło nowe możliwości uczestnictwa w kulturze i zwiększyło dostępność kultury w Internecie Treść uwagi Kryzys spowodowany pandemią COVID-19 wpłynął zarówno na poziom udziału, jak i sposób uczestnictwa w kulturze, turystyce, sporcie i rekreacji. Zdecydowanie wzrosło wykorzystanie narzędzi internetowych, co stworzyło nowe możliwości uczestnictwa w kulturze i zwiększyło dostępność kultury w Internecie.	Uzupełnienie o turystykę, sport i rekreację oraz zmiana stylistyczna	Uwaga uwzględniona. Zapisy zostaną uzupełnione.
39.	Urząd Gminy w Pęczniewie – Gmina Pęczniew	24	Obecny zapis Kryzys spowodowany pandemią COVID-19 wpłynął zarówno na poziom udziału w kulturze, jak i na sposób uczestniczenia w niej. Zdecydowanie wzrosło wykorzystanie narzędzi internetowych, co stworzyło nowe możliwości uczestnictwa w kulturze i zwiększyło dostępność kultury w Internecie Treść uwagi Kryzys spowodowany pandemią COVID-19 wpłynął zarówno na poziom udziału, jak i sposób uczestnictwa w kulturze, turystyce, sporcie i rekreacji. Zdecydowanie wzrosło wykorzystanie narzędzi internetowych, co stworzyło nowe możliwości uczestnictwa w kulturze i zwiększyło dostępność kultury w	Uzupełnienie o turystykę, sport i rekreację oraz zmiana stylistyczna	Uwaga uwzględniona. Zapisy zostaną uzupełnione.

Tabela nr 1. Rozpatrzenie uwag zgłaszanych w trakcie konsultacji projektu Strategii Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030 (w dniach 5.03.- 9.04.2021)

Lp.	Podmiot zgłaszający uwagę	Nr strony	Obecny zapis / Treść uwagi / Propozycja zmian	Uzasadnienie	Rozpatrzenie uwagi
			Internece.		
40.	Gmina Uniejów	24	Obecny zapis Kryzys spowodowany pandemią COVID-19 wpłynął zarówno na poziom udziału w kulturze, jak i na sposób uczestniczenia w niej. Zdecydowanie wzrosło wykorzystanie narzędzi internetowych, co stworzyło nowe możliwości uczestnictwa w kulturze i zwiększyło dostępność kultury w Internecie. Treść uwagi Kryzys spowodowany pandemią COVID-19 wpłynął zarówno na poziom udziału, jak i sposób uczestnictwa w kulturze, turystyce, sporcie i rekreacji. Zdecydowanie wzrosło wykorzystanie narzędzi internetowych, co stworzyło nowe możliwości uczestnictwa w kulturze i zwiększyło dostępność kultury w Internecie.	Uzupełnienie o turystykę, sport i rekreację oraz zmiana stylistyczna	Uwaga uwzględniona. Zapisy zostaną uzupełnione.
41.	Hanna Gill-Piatek; Paweł Drączyk - Polska 2050	26	Obecny zapis Na poziomie regionu funkcjonuje budżet wojewódzki (dotychczas odbyły się 2 edycje, aktualnie trwa trzecia). Treść uwagi Na poziomie regionu funkcjonuje budżet wojewódzki (dotychczas odbyły się 3 edycje, aktualnie trwa czwarta).	Propozycja odpowiada stanowi faktycznemu.	Uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach Strategii. Aktualny zapis brzmi: W 2020 r. odbyła się czwarta edycja budżetu obywatelskiego Województwa Łódzkiego – „ŁÓDZKIE NA PLUS” na 2021 r.
42.	Starostwo Powiatowe w Zduńskiej Woli	29	Obecny zapis Mieszkańcy, głównie wsi i małych miast, bez prawa jazdy i samochodu mają duże problemy z przemieszczaniem się i dostępem do usług, co stanowi szczególnie problem w grupie osób starszych. Treść uwagi Mieszkańcy, głównie wsi i małych miast, bez prawa jazdy i samochodu mają duże problemy z przemieszczaniem się i dostępem do usług, co stanowi szczególnie problem w grupie osób starszych. Powodem tego stanu rzeczy jest niewystarczająca siatka połączeń transportu zbiorowego (zbyt mała liczba przystanków i linii oraz niska częstotliwość kursowania).	Należy szczególną uwagę zwrócić na kolejność kształtowania postaw w zakresie korzystania z transportu zbiorowego – w chwili obecnej jest to działanie oparte na popycie, natomiast należy zwiększyć podaż i uatrakcyjnić połączenia transportu zbiorowego poprzez działania na rzecz utrzymania przedsiębiorstw transportu zbiorowego, ich rozwój i doposażanie, tworzenie i integracje sieci transportowych.	Uwaga uwzględniona. Zapisy zostaną uzupełnione, na odpowiednim do charakteru dokumentu poziomie ogólności.
43.	Starostwo Powiatowe w Zduńskiej Woli	30	Obecny zapis W celu przeciwdziałania wykluczeniu w 2018 r. rozpoczęto w Polsce realizację programu „Dostępność plus” 2018-2025. Treść uwagi Należy wprowadzić dane dotyczące wykorzystania środków i stanu realizacji tego programu, zarówno na obszarze kraju, jak i w województwie łódzkim.	Dodatkowe dane pozwolą zorientować się co do faktycznego wykorzystania (a nie tylko uruchomienia) tego programu.	Uwaga nieuwzględniona. Charakter dokumentu nie pozwala na wprowadzenie zbyt szczegółowych zapisów.
44.	Gmina Sulmierzyce	30	Obecny zapis Obszarami, na których występuje nasilenie problemów społecznych prowadzących do wykluczenia, są obszary zdegradowane w miastach, wymagające kompleksowej rewitalizacji, szczególnie społecznej. Kumulują się tam bowiem takie niekorzystne zjawiska, jak m.in.: trwałe bezrobocie, nałogi, bezradność i bierność, uzależnienie od pomocy społecznej Treść uwagi Obszarami, na których występuje nasilenie problemów społecznych prowadzących do wykluczenia, są obszary zdegradowane na terenach miejskich <u>oraz</u> wiejskich, wymagające kompleksowej rewitalizacji, szczególnie społecznej.	Nieuzasadnione zawężenie obszarów z nasileniem problemów społecznych tylko do zdegradowanych obszarów miast, nasilenie problemów społecznych jak i zdegradowane obszary występują także w gminach wiejskich i miejsko – wiejskich. Analizując dane dotyczące skali ubóstwa (Rys 26, str. 29), które związane jest z występowaniem problemów społecznych, obszary z największym ubóstwem występują także na obszarach wiejskich i miejsko – wiejskich, które mogą kwalifikować się do działań związanych z rewitalizacją, definiowaną przede wszystkim przez sferę społeczną.	Uwaga nieuwzględniona. Skala problemów jest zdecydowanie większa na zdegradowanych obszarach miast, choć bieda i wykluczenie dotyczą również obszarów wiejskich i małych miast. SRWŁ 2030 zawiera jedynie zsyntetyzowane informacje dot. problematyki społecznej, a szerzej tymi zagadnieniami zajmuje się Wojewódzka Strategia w zakresie Polityki Społecznej Woj. Łódzkiego 2030.
45.	Urząd Gminy w Pęczniewie – Gmina Pęczniew	30	Obecny zapis Obszarami, na których występuje nasilenie problemów społecznych prowadzących do wykluczenia, są obszary zdegradowane w miastach, wymagające kompleksowej rewitalizacji, szczególnie społecznej. Kumulują	Nieuzasadnione zawężenie obszarów z nasileniem problemów społecznych tylko do zdegradowanych obszarów miast, nasilenie problemów społecznych jak i zdegradowane obszary występują także w gminach wiejskich i miejsko – wiejskich. Analizując dane dotyczące skali	Uwaga nieuwzględniona. Skala problemów jest zdecydowanie większa na zdegradowanych obszarach miast, choć bieda i wykluczenie dotyczą również

Tabela nr 1. Rozpatrzenie uwag zgłaszanych w trakcie konsultacji projektu Strategii Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030 (w dniach 5.03.- 9.04.2021)

Lp.	Podmiot zgłaszający uwagę	Nr strony	Obecny zapis / Treść uwagi / Propozycja zmian	Uzasadnienie	Rozpatrzenie uwagi
			się tam bowiem takie niekorzystne zjawiska, jak m.in.: trwałe bezrobocie, nałogi, bezradność i bierność, uzależnienie od pomocy społecznej Treść uwagi Obszarami, na których występuje nasilenie problemów społecznych prowadzących do wykluczenia, są obszary zdegradowane na terenach miejskich oraz wiejskich, wymagające kompleksowej rewitalizacji, szczególnie społecznej.	ubóstwa (Rys 26, str. 29), które związane jest z występowaniem problemów społecznych, obszary z największym ubóstwem występują także na obszarach wiejskich i miejsko – wiejskich, które mogą kwalifikować się do działań związanych z rewitalizacją, definiowaną przede wszystkim przez sferę społeczną.	obszarów wiejskich i małych miast. SRWŁ 2030 zawiera jedynie zsyntetyzowane informacje dot. problematyki społecznej, a szerzej tymi zagadnieniami zajmuje się Wojewódzka Strategia w zakresie Polityki Społecznej Woj. Łódzkiego 2030.
46.	Gmina Uniejów	30	Obecny zapis Obszarami, na których występuje nasilenie problemów społecznych prowadzących do wykluczenia, są obszary zdegradowane w miastach, wymagające kompleksowej rewitalizacji, szczególnie społecznej. Kumulują się tam bowiem takie niekorzystne zjawiska, jak m.in.: trwałe bezrobocie, nałogi, bezradność i bierność, uzależnienie od pomocy społecznej Treść uwagi Obszarami, na których występuje nasilenie problemów społecznych prowadzących do wykluczenia, są <u>obszary zdegradowane na terenach miejskich oraz wiejskich</u>, wymagające kompleksowej rewitalizacji, szczególnie społecznej.	Nieuzasadnione zawężenie obszarów z nasileniem problemów społecznych tylko do zdegradowanych obszarów miast, nasilenie problemów społecznych jak i zdegradowane obszary występują także w gminach wiejskich i miejsko – wiejskich. Analizując dane dotyczące skali ubóstwa (Rys 26, str. 29), które związane jest z występowaniem problemów społecznych, obszary z największym ubóstwem występują także na obszarach wiejskich i miejsko – wiejskich, które mogą kwalifikować się do działań związanych z rewitalizacją, definiowaną przede wszystkim przez sferę społeczną.	Uwaga nieuwzględniona. Skala problemów jest zdecydowanie większa na zdegradowanych obszarach miast, choć bieda i wykluczenie dotyczą również obszarów wiejskich i małych miast. SRWŁ 2030 zawiera jedynie zsyntetyzowane informacje dot. problematyki społecznej, a szerzej tymi zagadnieniami zajmuje się Wojewódzka Strategia w zakresie Polityki Społecznej Woj. Łódzkiego 2030.
47.	Gmina Sulmierzyce	30	Obecny zapis Zasięg korzystania ze świadczeń pomocy społecznej w oparciu o kryterium dochodowe pokazuje skalę ubóstwa ekonomicznego mieszkańców województwa łódzkiego. Powiaty i gminy o największym odsetku osób korzystających z pomocy społecznej skupiają się wzdłuż północno-zachodniej i południowo-wschodniej granicy województwa. Treść uwagi Dodatkowe przedstawienie danych w ujęciu graficznym.	Bardziej precyzyjna i czytelniejsza prezentacja informacji zawartych w SRWŁ 2030	Uwaga nieuwzględniona. Powiaty i gminy o największym odsetku osób korzystających z pomocy społecznej zostały obrazowane na rys. 26. Bardziej precyzyjne i dokładniejsze informacje dot. ubóstwa, wykluczenia społecznego oraz innych problemów społecznych powinny się znaleźć w opracowywanej równolegle Wojewódzkiej Strategii w zakresie Polityki Społecznej Woj. Łódzkiego 2030, stanowiącej integralną część SRWŁ 2030.
48.	Urząd Gminy w Pęczniewie – Gmina Pęczniew	30	Obecny zapis Zasięg korzystania ze świadczeń pomocy społecznej w oparciu o kryterium dochodowe pokazuje skalę ubóstwa ekonomicznego mieszkańców województwa łódzkiego. Powiaty i gminy o największym odsetku osób korzystających z pomocy społecznej skupiają się wzdłuż północno-zachodniej i południowo-wschodniej granicy województwa Treść uwagi Dodatkowe przedstawienie danych w ujęciu graficznym	Bardziej precyzyjna i czytelniejsza prezentacja informacji zawartych w SRWŁ 2030	Uwaga nieuwzględniona. Powiaty i gminy o największym odsetku osób korzystających z pomocy społecznej zostały obrazowane na rys. 26. Bardziej precyzyjne i dokładniejsze informacje dot. ubóstwa, wykluczenia społecznego oraz innych problemów społecznych powinny się znaleźć w opracowywanej równolegle Wojewódzkiej Strategii w zakresie Polityki Społecznej Woj. Łódzkiego 2030, stanowiącej integralną część SRWŁ 2030.
49.	Gmina Uniejów	30	Obecny zapis Zasięg korzystania ze świadczeń pomocy społecznej w oparciu o kryterium dochodowe pokazuje skalę ubóstwa ekonomicznego mieszkańców województwa łódzkiego. Powiaty i gminy o największym odsetku osób korzystających z pomocy społecznej skupiają się wzdłuż północno-zachodniej i południowo-wschodniej granicy województwa Treść uwagi Dodatkowe przedstawienie danych w ujęciu graficznym	Bardziej precyzyjna i czytelniejsza prezentacja informacji zawartych w SRWŁ 2030	Uwaga nieuwzględniona. Powiaty i gminy o największym odsetku osób korzystających z pomocy społecznej zostały obrazowane na rys. 26. Bardziej precyzyjne i dokładniejsze informacje dot. ubóstwa, wykluczenia społecznego oraz innych problemów społecznych powinny się znaleźć w opracowywanej równolegle Wojewódzkiej Strategii w zakresie Polityki Społecznej Woj. Łódzkiego 2030, stanowiącej integralną część SRWŁ 2030.

Tabela nr 1. Rozpatrzenie uwag zgłaszanych w trakcie konsultacji projektu Strategii Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030 (w dniach 5.03.- 9.04.2021)

Lp.	Podmiot zgłaszający uwagę	Nr strony	Obecny zapis / Treść uwagi / Propozycja zmian	Uzasadnienie	Rozpatrzenie uwagi
50.	Ziemowit Staszewski	32	Obecny zapis Brak cytowania Treść uwagi Proponuję naturalizować rzekę Bzurę (kręte koryto z zakolami) na odcinku od Łęczycy do Autostrady A1.	Dolina Bzury pokryta jest łakami - w warunkach przemysłowej hodowli krów przy wykorzystaniu paszy przemysłowej. Łąki nie są cennym użytkiem rolnym. Naturalizacja koryta rzeki: 1. zwiększa naturalną retencję wód, sprzyja ochronie środowiska naturalnego 2. nie jest kosztowna 3. utworzy rejon bytowania dzikiego ptactwa 4. sprzyja naturalnemu oczyszczaniu wody.	Uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach Strategii w kierunku działań 3.1.2. Ochrona zasobów wód oraz poprawa ich jakości.
51.	Fundacja Instytut Spraw Obywatelskich	32	Obecny zapis Sektor ekonomii społecznej tworzą m.in. Warsztaty Terapii Zajęciowej (WTZ), Zakłady Aktywizacji Zawodowej (ZAZ), Centra Integracji Społecznej (CIS) i Kluby Integracji Społecznej (KIS). Treść uwagi Sektor ekonomii społecznej tworzą m.in. fundacje i stowarzyszenia, spółdzielnie socjalne, spółki z o.o. non profit, Warsztaty Terapii Zajęciowej (WTZ), Zakłady Aktywizacji Zawodowej (ZAZ), Centra Integracji Społecznej (CIS) i Kluby Integracji Społecznej (KIS).	WTZ, ZAZ, CIS, KIS to podmioty marginalne na tle PES w łódzkim, do tego bez osobowości prawnej.	Uwaga nieuwzględniona. W SRWŁ znalazło się sformułowanie „m.in.”, co oznacza, że do sektora ekonomii społecznej należą również inne podmioty niż wymienione. WTZ, ZAZ, CIS i KIS to nie margines, ale jądro ekonomii społecznej, bo niosą wsparcie osobom wykluczonym. Wskazane podmioty reintegracji społecznej wraz z przedsiębiorstwami społecznymi stanowią istotny element sektora ekonomii społecznej, którego celem jest wspieranie integracji społecznej osób ubogich i narażonych na wykluczenie. Stowarzyszenia natomiast mają różne cele, wiele z nich zajmuje się rozwojem pasji i zainteresowań swoich członków, a nie niesieniem wsparcia dla najsłabszych. Szczegółowa diagnoza oraz cele i kierunki działań odnoszące się do sektora ekonomii społecznej znajdują się w opracowywanym przez RCPS programie rozwoju ekonomii społecznej woj. łódzkiego.
52.	Fundacja Instytut Spraw Obywatelskich	32	Obecny zapis W 2020 r. w województwie działało 77 przedsiębiorstw społecznych, z czego 24 to spółdzielnie socjalne, a pozostałe funkcjonowały w takich formach prawnych, jak: fundacja, stowarzyszenie, spółka non-profit. Pomimo tak różnorodnych form sektor ekonomii społecznej nie jest jednak wystarczająco rozwinięty w stosunku do potrzeb. Treść uwagi Warto zaznaczyć dlaczego sektor ekonomii społecznej nie jest rozwinięty wystarczająco w stosunku do potrzeb. Trudna sytuacja pandemiczna od roku powoduje zastój w rozwoju tego sektora. Istniejące nie dają rady i często zawieszają działalność, nowe boją się nieznanej bliższej przyszłości. Warto położyć nacisk na proces zakupów związanych z działaniem przeciwko covid-19 i dać możliwość przetrwania i rozwoju wewnątrz tego sektora.		Uwaga nieuwzględniona. Strategia jest dokumentem kierunkowym, nie odnosi się do kwestii finansowych i nie może wskazywać konkretnych rozwiązań w tym zakresie.
53.	Urząd Miasta Łodzi	33	Obecny zapis Zmiany klimatu oraz związane z nimi ekstremalne zjawiska pogodowe (coraz wyższe temperatury powietrza, silne nasłonecznienie, deficyt opadów, ekstremalne susze), generują występowanie deficytów wody w glebie, zmniejszenie zasobów wód powierzchniowych, gruntowych i podziemnych. Północno i północno-zachodnia część województwa, jak również rejon Bełchatowa, charakteryzują się wysokim niedoborem wody w sezonie wegetacyjnym, a zjawiska towarzyszące procesowi stepowienia (m.in. utrata materii organicznej w glebie) to najważniejsze z problemów, jakie będą	Wniosek o dodanie zapisu celem uszczegółowienia możliwych rozwiązań	Uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach Strategii w kierunku działań 3.1.4. Ograniczanie skutków zjawisk ekstremalnych, w brzmieniu oddającym sens uwagi. Wyzwania są sformułowane diagnostycznie, a nie kierunkowo.

Tabela nr 1. Rozpatrzenie uwag zgłaszanych w trakcie konsultacji projektu Strategii Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030 (w dniach 5.03.- 9.04.2021)

Lp.	Podmiot zgłaszający uwagę	Nr strony	Obecny zapis / Treść uwagi / Propozycja zmian	Uzasadnienie	Rozpatrzenie uwagi
			występowały w obszarze intensywnego rolnictwa. Treść uwagi Szansą dla rozwiązania problemu jest budowa i rozwój systemów odwodnienia ze szczególnym uwzględnieniem retencji powtórnego wykorzystania wód.		
54.	Urząd Gminy w Galewicach	33	Obecny zapis Zmiany klimatu oraz związane z nimi ekstremalne zjawiska pogodowe (coraz wyższe temperatury powietrza, silne nasłonecznienie, deficyt opadów, ekstremalne susze), generują występowanie deficytów wody w glebie, zmniejszenie zasobów wód powierzchniowych, gruntowych i podziemnych. Północna i północno-zachodnia część województwa, jak również rejon Bełchatowa, charakteryzują się wysokim niedoborem wody w sezonie wegetacyjnym, a zjawiska towarzyszące procesowi stepowienia (m.in. utrata materii organicznej w glebie) to najważniejsze z problemów, jakie będą występowały w obszarze intensywnego rolnictwa. Treść uwagi Wysokim niedoborem wody objęty jest cały obszar województwa m.in. rejon Bełchatowa oraz rejon powiatu wieruszowskiego (gm. Galewice).	Problem niedoboru wody jest problemem globalnym nie tylko części naszego województwa jak wskazano w projekcie strategii. Przykładem jest Gmina Galewice, która od lat boryka się z problemem zapewnienia odpowiedniej ilości wody dla mieszkańców gminy zwłaszcza w okresie suszy. Co roku zapotrzebowanie na wodę z wodociągów wzrasta i gmina nie jest w stanie sprostać i dostarczyć wodę wg zapotrzebowania, dlatego zmuszona jest wprowadzać ograniczenia. Celem złagodzenia skutków niedoboru wody w gminie, podjęto działania dot. modernizacji stacji uzdatniania wody. Kolejnym działaniem jest budowa zbiornika retencyjnego, który będzie pełnił funkcję retencyjną, ochrony przed suszą, przeciwpowodziową, przeciwpożarową oraz rekreacyjną. Obiekt będzie także oczyszczał wody z osadów i związków biogenych niesionych korytem cieku „Struga Węgłewska”, na której zostanie zlokalizowany.	Uwaga uwzględniona częściowo. Zapisy zostaną skorygowane na odpowiednim do charakteru dokumentu poziomie ogólności. Ponadto problem deficytu wód dostrzegany jest w całym województwie, co prezentuje Rys. 31. Deficyt wód w 2019 r. Na podstawie raportów Systemu Monitoringu Suszy Rolniczej w Polsce http://www.susza.iung.pulawy.pl/tabele/10/ za okres od 1 czerwca 2019 r. do 31 lipca 2019 r. w gminie Galewice odnotowano wartości Klimatycznego Bilansu Wodnego (KBW) na poziomie - 238,4 mm a znaczna część terenów rolnych i leśnych jest ekstremalnie i silnie zagrożonych suszą rolniczą (projekt Planu przeciwdziałania skutkom suszy – wersja do konsultacji społecznych styczeń 2021 r. Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie).
55.	Stowarzyszenie Łódzka Przestrzeń	34	Obecny zapis Brak cytowania Treść uwagi Brak informacji o potrzebie budowy zbiorników retencyjnych na rzekach i w obszarach zagrożonych powodzią a także obszarów zagrożonych pustynnieniem.		Uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach Strategii w kierunku działań 3.1.3. Przeciwdziałanie skutkom suszy i zmniejszanie niedoborów wody oraz 3.1.4. Ograniczanie skutków zjawisk ekstremalnych. Wyzwania są formułowane diagnostycznie, a nie kierunkowo.
56.	Urząd Miasta Łodzi	35	Obecny zapis Jednym z istotnych elementów sprzyjających adaptacyjności miast do zmian klimatu są tereny zieleni i inne powierzchnie zielone, budujące system błękitno-zielonej infrastruktury. Treść uwagi Jednym z istotnych elementów sprzyjających adaptacyjności miast do zmian klimatu są tereny zieleni i inne powierzchnie zielone, budujące system błękitno-zielonej infrastruktury <u>oraz podejmowanie działań mających na celu zwiększenie ich potencjału przyrodniczego.</u>	Wniosek o uzupełnienie zapisu celem uwzględnienia wszystkich działań.	Uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach Strategii w celu operacyjnym 3.2. w brzmieniu oddającym sens uwagi. Wyzwania są formułowane diagnostycznie, a nie kierunkowo.
57.	Urząd Gminy w Galewicach	35-36	Obecny zapis Emisja powierzchniowa (tzw. niska emisja) związana ze spalaniem paliw stałych w paleniskach domowych skutkuje przekroczeniami poziomu docelowego benzo(a)pirenu w pyłe zawieszonym PM10, jak również dopuszczalnej wartości dobowej pyłu zawieszonego PM10, dopuszczalnej wartości średniej rocznej pyłu zawieszonego PM2,5, poziomu celu długoterminowego stężenia ozonu oraz powstawaniem smogu, przyczyniającego się do złego stanu zdrowia mieszkańców. Pod względem przekroczeń miasta województwa znajdują się w krajowej czołówce. Problem dotyczy nie tylko aglomeracji łódzkiej, ale również innych ośrodków	Główną przyczyną w powiecie wieruszowskim niskiej emisji jest ogrzewanie gospodarstw domowych za pomocą paliw stałych oraz ich wykorzystanie w małych zakładach produkcyjnych czy handlowych. Transport drogowy (droga ekspresowa S8), zagłębie przemysłu meblarskiego przyczynia się do emisji PM10 na terenie powiatu wieruszowskiego.	Uwaga nieuwzględniona. W Strategii wymieniono jedynie te miasta i rejon województwa wskazane w Rocznej ocenie jakości powietrza w województwie łódzkim – raport wojewódzki za rok 2019, (Główny Inspektorat Ochrony Środowiska, Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Łodzi, Łódź 2020), dlatego nie wszystkie miejsca, gdzie istnieje problem z niską emisją, bądź emisją liniową na pewnym

Tabela nr 1. Rozpatrzenie uwag zgłaszanych w trakcie konsultacji projektu Strategii Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030 (w dniach 5.03.- 9.04.2021)

Lp.	Podmiot zgłaszający uwagę	Nr strony	Obecny zapis / Treść uwagi / Propozycja zmian	Uzasadnienie	Rozpatrzenie uwagi
			miejskich (m.in. Brzezina, Piotrkowa Trybunalskiego, Opoczna, Radomska, Tomaszowa Mazowieckiego, Zduńskiej Woli). W 2019 r. przekroczenia dopuszczalnej wartości średniodobowej stężenia pyłu zawieszonego PM10 odnotowano w 12 ośrodkach (Łódź, Brzezina, Łowicz, Opoczno, Pabianice, Piotrków Trybunalski, Radomsko, Rawie Mazowieckiej, Sieradzu, Tomaszowie Mazowieckim, Zduńskiej Woli, Zgierzu), przy czym najwyższe w Radomsku. 4 miasta z województwa znalazły się w grupie 21 ośrodków z Polski, w których odnotowano co najmniej 60 dni ze stężeniem PM10 większym niż 50 µg/m³. Najdłuższy okres z wysokim poziomem zanieczyszczeń zaobserwowano w Zgierzu (60 dni), Piotrkowie Trybunalskim (60 dni), Radomsku (64 dni) i Zduńskiej Woli (61 dni). Poziom docelowy benzo(a)pirenu w pyłe PM10 osiągnął wartości powyżej normy na 17 stanowiskach pomiarowych, w tym w Łodzi, Bełchatowie, Brzezina, Kutnie, Łowicz, Opoczno, Pabianice, Piotrków Trybunalski, Radomsko, Rawie Mazowieckiej, Sieradzu, Skierniewicach, Tomaszowie Mazowieckim, Uniejowie, Wieluniu, Zduńskiej Woli. Zbyt wysoki poziom dopuszczalnego stężenia pyłu zawieszonego PM2,5 został odnotowany w strefie aglomeracji łódzkiej. Należy jednak zauważyć, że w większości miast, w których nie odnotowano przekroczeń w 2019 r., stacje pomiarowe wykazywały wysokie wartości stężeń. Problem jakości powietrza dotyczy także obszarów wiejskich, gdzie głównym źródłem ciepła są indywidualne instalacje grzewcze opalane paliwami stałymi. Treść uwagi Wymienić również powiat wierszowski.		poziomie, zostały wymienione. Dla tych obszarów zastosowano zapisy ogólne np.: „Problem jakości powietrza dotyczy także obszarów wiejskich, gdzie głównym źródłem ciepła są indywidualne instalacje grzewcze opalane paliwami stałymi” oraz „Największa koncentracja tej emisji związana jest rejonami przebiegu autostrad A1 i A2, drogi ekspresowej S8 i gęstej sieci drogowej w aglomeracji łódzkiej.”
58.	Urząd Miejski w Sulejowie	36	Obecny zapis Na niską jakość powietrza ma również wpływ emisja liniowa z transportu drogowego. Wysokie natężenie ruchu przyczynia się do zwiększania stężenia tlenków azotu, tlenków węgla i metali ciężkich. W wyniku tego przy wysokiej temperaturze wzrasta stężenie ozonu. Największa koncentracja tej emisji związana jest z rejonami przebiegu autostrad A1 i A2, drogi ekspresowej S8 i gęstej sieci drogowej w aglomeracji łódzkiej. Treść uwagi Należy rozszerzyć zapis o drogi krajowe, w tym DK 12 i DK 74, w tym wpływ ruchu tranzytowego na obszarach o zwartej zabudowie mieszkaniowej przechodzącego przez centra miast.	Uwagę wnosi się zgodnie z Uchwałą Rady Miejskiej w Sulejowie nr XXXIV/318/2021 z dnia 9 kwietnia 2021 r. Konieczność zapewnienia spójności przedstawianych danych w diagnozie dotyczących tych samych zjawisk lub problemów. Problem do którego odnosi się uwaga wskazano np. na str. 23, 37, wskazując największą wypadkowość oraz ruch tranzytowy przebiegający przez obszary zwartej zabudowy. Co się z tym wiąże zjawisko to ma bezpośredni negatywny wpływ na emisję liniową, tak jak w gminie Sulejów położonej przy drogach DK 12 i DK 74 z przeważającym ruchem samochodów ciężarowych	Uwaga uwzględniona częściowo. Zapisy zostaną uzupełnione, na odpowiednim do charakteru dokumentu poziomie ogólności. Wymienione drogi krajowe nie są jedynymi przebiegającymi przez województwo, trudno więc przy ogólnych zapisach Strategii wyróżniać tylko wybrane arterie.
59.	Urząd Miejski w Sulejowie	37	Obecny zapis W zakresie infrastruktury komunikacyjnej w wielu miejscowościach tranzytowy oraz wzmożony lokalny ruch samochodowy nadal jest prowadzony przez obszary zwartej zabudowy, a transport wymaga doinwestowania w kierunku zmniejszania jego emisyjności. Istniejące trasy rowerowe nie tworzą spójnej i bezkolizyjnej sieci. Treść uwagi Należy rozszerzyć zapisy wskazując miejscowości tranzytowe przez które przebiega wzmożony ruch samochodowy, w szczególności samochodów ciężarowych jak drogi DK 12, DK 74 przebiegające przez Gminę Sulejów, w tym samo centrum miasta Sulejów o zwartej i gęstej zabudowie mieszkalnej przy DK 12 i DK 74, w tym również obiektów publicznych jak szkoły podstawowe, urząd miejski, bank, poczta, sklepy oraz obiekty usługowe.	Uwagę wnosi się zgodnie z Uchwałą Rady Miejskiej w Sulejowie nr XXXIV/318/2021 z dnia 9 kwietnia 2021 r. Uzasadnienie uwagi wynika wprost z położenia gminy Sulejów przy drogach DK 12 i DK 74, które łączą się bezpośrednio w mieście Sulejów, sąsiadując bezpośrednio z obszarami zwartej zabudowy mieszkaniowej oraz obiektami użyteczności publicznej jak szkoła, przedszkole, urząd, bank, sklepy i obiekty usługowe. Brak alternatywnych nowych rozwiązań komunikacyjnych dla gminy Sulejów, jak budowa drogi S12 — wariant W8 uniemożliwia jakiegokolwiek działania związane z ograniczeniem wpływu emisji spalin na zdrowie i życie mieszkańców.	Uwaga nieuwzględniona. Wymienione drogi krajowe nie są jedynymi przebiegającymi przez województwo, przy ogólnych zapisach Strategii wyróżnianie wybranych arterii i miasta Sulejów nie znajduje uzasadnienia.
60.	Starostwo Powiatowe w Zduńskiej Woli	37	Obecny zapis W zakresie infrastruktury komunikacyjnej w wielu miejscowościach tranzytowy oraz wzmożony lokalny ruch samochodowy nadal jest	Lepsza jakość i gęstsza siatka dróg, głównie przebiegających poza obszarami zabudowanymi, przełoży się na usprawnienie transportu i zmniejszenie jego emisyjności.	Uwaga nieuwzględniona. Wyzwania są formułowane diagnostycznie, a nie kierunkowo.

Tabela nr 1. Rozpatrzenie uwag zgłaszanych w trakcie konsultacji projektu Strategii Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030 (w dniach 5.03.- 9.04.2021)

Lp.	Podmiot zgłaszający uwagę	Nr strony	Obecny zapis / Treść uwagi / Propozycja zmian	Uzasadnienie	Rozpatrzenie uwagi
			prowadzony przez obszary zwartej zabudowy, a transport wymaga doinwestowania w kierunku zmniejszania jego emisyjności. Treść uwagi W zakresie infrastruktury komunikacyjnej w wielu miejscowościach tranzytowy oraz wzmożony lokalny ruch samochodowy nadal jest prowadzony przez obszary zwartej zabudowy, a transport wymaga doinwestowania w kierunku zmniejszania jego emisyjności, ponadto należy dążyć do rozbudowy sieci obwodnic i dróg (w tym gminnych i powiatowych) a także przebudowy tych dróg, które przebiegają poza obszarami zwartej zabudowy.		
61.	Urząd Miasta Łodzi	37	Obecny zapis W zakresie infrastruktury komunikacyjnej w wielu miejscowościach tranzytowy oraz wzmożony lokalny ruch samochodowy nadal jest prowadzony przez obszary zwartej zabudowy, a transport wymaga doinwestowania w kierunku zmniejszania jego emisyjności. Istniejące trasy rowerowe nie tworzą spójnej i bezkolizyjnej sieci. Ponadto, problemem w zakresie przewietrzania terenów zurbanizowanych jest zabudowywanie korytarzy napowietrzających. Treść uwagi W zakresie infrastruktury komunikacyjnej w wielu miejscowościach tranzytowy oraz wzmożony lokalny ruch samochodowy nadal jest prowadzony przez obszary zwartej zabudowy, a transport wymaga doinwestowania w kierunku zmniejszania jego emisyjności. Istniejące trasy rowerowe nie tworzą spójnej i bezkolizyjnej sieci. Ponadto, problemem w zakresie przewietrzania terenów zurbanizowanych jest zabudowywanie korytarzy napowietrzających. <u>Zwłaszcza w miastach niezbędny jest sprawny i efektywny system transportowy, który pozwoli na spełnienie wymogów ograniczania uciążliwości transportu dla środowiska i przyczyni się do zredukowania wielkości emisji zawartych w spalinach samochodowych zanieczyszczeń do atmosfery dzięki przejęciu części ruchu samochodowego na rzecz tramwajowego lub innego publicznego elektromobilnego.</u>	Wniosek o dodanie zapisu celem uwzględnienia wszystkich działań.	Uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach Strategii w celu operacyjnego 3.1 oraz kierunku działań 3.1.1 na odpowiednim do charakteru dokumentu poziomie ogólności. Wyzwania są formułowane diagnostycznie, a nie kierunkowo.
62.	Urząd Miejski w Sulejowie	38	Obecny zapis Odzwierciedleniem regionalnej specyfiki są obszary i obiekty wyróżniające się krajobrazowo, w których obrębie utworzono 4 pomniki historii: w Łodzi, Łowiczu, Nieborowie-Arkadii i Sulejowie-Podklasztorzu (plasują województwo na 13. pozycji w kraju). Treść uwagi Należy wzmocnić zapisy dot. znaczenia i rangi pomników historii ustanowionych przez Prezydenta RP, wskazując je jako obiekty stanowiące największe walory historyczne i kulturowe dla całego narodu, a nie ujmować znaczeniu tych obiektów wskazując, że stanowią o regionalnej specyfice. Ponadto zapis nie zgodny z Prognozą, Oddziaływania na środowisko dla strategii rozwoju województwa łódzkiego str. 26 Cyt. „Do najcenniejszych zabytków na obszarze województwa należą obiekty i obszary uznane przez Prezydenta RP za pomniki historii (4). są to: Bazylika Katedralna pw. Wniebowzięcia Najświętszej Marii Panny w Łowiczu, Zespół Opactwa Cystersów w Sulejowie, Łódź wielokulturowy krajobraz miasta przemysłowego oraz Nieborów i Arkadia — zespół pałacowo-ogrodowy i ogród sentymentalno-romantyczny”.	Uwagę wnosi się zgodnie z Uchwałą Rady Miejskiej w Sulejowie nr XXXIV/318/2021 z dnia 9 kwietnia 2021 r. Mając na względzie znaczenie pomników historii uznanych przez Prezydenta RP oraz ich znaczenia dla dziedzictwa historycznego i kulturowego, jak w przypadku pomnika historii Opactwo Cystersów w Sulejowie, które zgodnie z Gminnym Programem Opieki nad Zabytkami pozytywnie zaopiniowanym przez Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków może ubiegać się o opis na listę Unesco. Uwaga jest w pełni zasadna. Tym bardziej rola pomników historii powinna być wzmocniona, zapewniając źródła finansowania dla ich utrzymania, renowacji oraz konserwacji w celu zachowania świadectwa historii i zachowania tożsamości narodowej dla przyszłych pokoleń.	Uwaga uwzględniona. Zapisy zostaną skorygowane w brzmieniu oddającym sens uwagi.

Tabela nr 1. Rozpatrzenie uwag zgłaszanych w trakcie konsultacji projektu Strategii Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030 (w dniach 5.03.- 9.04.2021)

Lp.	Podmiot zgłaszający uwagę	Nr strony	Obecny zapis / Treść uwagi / Propozycja zmian	Uzasadnienie	Rozpatrzenie uwagi
63.	Starostwo Powiatowe w Zduńskiej Woli	39	Obecny zapis Słabą stroną jest wciąż niewystarczająca skuteczność ochrony, zwłaszcza najcenniejszych form dziedzictwa kulturowego. Obecny zapis Należy wprowadzić zapis o stosowaniu ustawy o ochronie zabytków przez Wojewódzkich Konserwatorów Zabytków – skuteczna ochrona zabytków powinna również uwzględniać nadawanie im nowych funkcji.	Obecnie ma miejsce częsta praktyka stosowania bardzo wysokich wymagań związanych z ochroną zabytków (narzuconych przez WUOZ) nawet w stosunku do obiektów zabytkowych albo o charakterze zabytkowym, niemieszczonych w rejestrze, a jedynie w gminnej ewidencji zabytków, co powoduje bardzo wysokie koszty ich ewentualnej rewitalizacji, a w konsekwencji przyczynia się, poprzez zaniechanie, do niszczenia substancji zabytkowej.	Uwaga nieuwzględniona. Postulat wykracza poza zakres rzeczowy dokumentu i kompetencje samorządu województwa. Ponadto sygnalizowany problem nadawania zabytkom nowych funkcji znajduje odzwierciedlenie (w sposób wynikający z charakteru dokumentu) w zapisach kierunkowych Strategii (3.2.1. - tiret 2).
64.	Urząd Miasta Łodzi	39	Obecny zapis Pozytywnym zjawiskiem w zakresie poprawy stanu zachowania struktur przestrzennych są działania rewitalizacyjne, realizowane w wielu ośrodkach, a w odniesieniu do dziedzictwa postindustrialnego prowadzone na dużą skalę głównie w Łodzi, a także m.in. w Pabianicach i Zgierzu. Mimo to nadal skala zdegradowanych obiektów i obszarów wymagających rewitalizacji jest znacząca Treść uwagi Pozytywnym zjawiskiem w zakresie poprawy stanu zachowania struktur przestrzennych są działania rewitalizacyjne, realizowane w wielu ośrodkach, a w odniesieniu do dziedzictwa postindustrialnego prowadzone na dużą skalę głównie w Łodzi, a także m.in. w Pabianicach i Zgierzu. Mimo to nadal skala zdegradowanych obiektów i obszarów wymagających rewitalizacji jest znacząca. <u>Ze względu na wagę problemu konieczne jest zastosowanie narzędzi systemowego wsparcia z dedykowanymi działaniami, zastosowaniem odpowiednich preferencji i współfinansowaniem ze środków Unii Europejskiej oraz instrumentów rządowych, między innymi poprzez przyjęcie odrębnych przepisów (przyjęcie Ustawy o Szczególnych Zasadach Przygotowania i Realizacji Inwestycji z Zakresu Budownictwa Mieszkaniowego oraz Rewitalizacji Łodzi) i stworzenie funduszu celowego, w ramach interwencji państwa.</u>	Wniosek o dodanie zapisu celem uwzględnienia wszystkich działań.	Uwaga nieuwzględniona. Strategia nie może zawierać działań dedykowanych dokumentom wyższego rzędu (wykraczających poza kompetencje samorządu województwa). Ponadto problem będący istotą wniosku znajduje odzwierciedlenie (w sposób wynikający z charakteru dokumentu) w zapisach kierunkowych Strategii dla celu horyzontalnego (pkt d - tiret 3).
65.	Gmina Uniejów	39	Obecny zapis Obszary Natura 2000 to odrębny system ochrony przyrody, którego głównymi celami jest zachowanie określonych typów siedlisk przyrodniczych oraz gatunków uznanych za cenne i zagrożone w skali całej Europy, a także ochrona różnorodności biologicznej. W 2019 r. na terenie województwa łącznie znajdowało się 41 obszarów Natura 2000 (5 obszarów specjalnej ochrony ptaków, 7 specjalnych obszarów ochrony siedlisk, 29 obszarów mających znaczenie dla Wspólnoty), zajmujących 5,8% jego powierzchni. Treść uwagi Dodatkowe przedstawienie danych w ujęciu graficznym	Bardziej precyzyjna i czytelniejsza prezentacja informacji zawartych w SRWŁ 2030	Uwaga nieuwzględniona. Charakter dokumentu nie pozwala na wprowadzanie zbyt szczegółowych prezentacji graficznych, które znalazły się w Prognozie oddziaływania na środowisko do Strategii Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030 stanowiącej integralny załącznik do SRWŁ 2030 (Rys 2. Istniejące wybrane formy ochrony przyrody w województwie łódzkim w 2020 r., Rys. 45. Obszary Natura 2000 w województwie łódzkim).
66.	Gmina Sulmierzyce	40	Obecny zapis Obszary Natura 2000 to odrębny system ochrony przyrody, którego głównymi celami jest zachowanie określonych typów siedlisk przyrodniczych oraz gatunków uznanych za cenne i zagrożone w skali całej Europy, a także ochrona różnorodności biologicznej. W 2019 r. na terenie województwa łącznie znajdowało się 41 obszarów Natura 2000 (5 obszarów specjalnej ochrony ptaków, 7 specjalnych obszarów ochrony siedlisk, 29 obszarów mających znaczenie dla Wspólnoty), zajmujących 5,8% jego powierzchni.	Bardziej precyzyjna i czytelniejsza prezentacja informacji zawartych w SRWŁ 2030.	Uwaga nieuwzględniona. Charakter dokumentu nie pozwala na wprowadzanie zbyt szczegółowych prezentacji graficznych, które znalazły się w Prognozie oddziaływania na środowisko do Strategii Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030 stanowiącej integralny załącznik do SRWŁ 2030

Tabela nr 1. Rozpatrzenie uwag zgłaszanych w trakcie konsultacji projektu Strategii Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030 (w dniach 5.03.- 9.04.2021)

Lp.	Podmiot zgłaszający uwagę	Nr strony	Obecny zapis / Treść uwagi / Propozycja zmian	Uzasadnienie	Rozpatrzenie uwagi
			Treść uwagi Dodatkowe przedstawienie danych w ujęciu graficznym.		(Rys 2. Istniejące wybrane formy ochrony przyrody w województwie łódzkim w 2020 r., Rys. 45. Obszary Natura 2000 w województwie łódzkim).
67.	Urząd Gminy w Pęczniewie – Gmina Pęczniew	40	Obecny zapis Obszary Natura 2000 to odrębny system ochrony przyrody, którego głównymi celami jest zachowanie określonych typów siedlisk przyrodniczych oraz gatunków uznanych za cenne i zagrożone w skali całej Europy, a także ochrona różnorodności biologicznej. W 2019 r. na terenie województwa łącznie znajdowało się 41 obszarów Natura 2000 (5 obszarów specjalnej ochrony ptaków, 7 specjalnych obszarów ochrony siedlisk, 29 obszarów mających znaczenie dla Wspólnoty), zajmujących 5,8% jego powierzchni. Treść uwagi Dodatkowe przedstawienie danych w ujęciu graficznym.	Bardziej precyzyjna i czytelniejsza prezentacja informacji zawartych w SRWŁ 2030.	Uwaga nieuwzględniona. Charakter dokumentu nie pozwala na wprowadzanie zbyt szczegółowych prezentacji graficznych, które znalazły się w Prognozie oddziaływania na środowisko do Strategii Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030 stanowiącej integralny załącznik do SRWŁ 2030 (Rys 2. Istniejące wybrane formy ochrony przyrody w województwie łódzkim w 2020 r., Rys. 45. Obszary Natura 2000 w województwie łódzkim).
68.	Gmina Rawa Mazowiecka	40-41	Obecny zapis Brak Cytowania Treść uwagi Odbudowanie zniszczonych spiętrzeń na rzece Rawce na odcinku od granic miasta Rawa Mazowiecka aż do granicy powiatu rawskiego z powiatem skierniewickim. Pogłębienie koryta rzeki i przywrócenie jej naturalnego biegu.	W wyniku wieloletnich zaniedbań zniszczone zostały istniejące na rzece Rawce spiętrzenia, m.in. w miejscowości Żydymice oraz Kurzeszyn. W wyniku zniszczenia degradacji uległy tereny zalewowe położone wzdłuż rzeki, z bogactwem ptactwa, fauny i flory.	Uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach Strategii w celu operacyjnego 3.1 oraz kierunku działań 3.1.2. (tiret drugi); 3.1.3. Przeciwdziałanie skutkom suszy i zmniejszanie niedoborów wody (tiret pierwszy – retencja korytowa) oraz 3.2.2. Ochrona i wykorzystanie walorów przyrodniczych i krajobrazowych (tiret trzeci - ochrona, wzbogacanie odtwarzanie i monitoring różnorodności biologicznej, utrzymanie i kształtowanie ostoi najwyższej różnorodności biologicznej, renaturyzacja ekosystemów zdegradowanych) na odpowiednim do charakteru dokumentu poziomie ogólności. Wyzwania są formułowane diagnostycznie, a nie kierunkowo.
69.	Stowarzyszenie powiatów i gmin dorzecza Bzury - Gmina Biała Rawska	40 i 41	Obecny zapis Brak Cytowania Treść uwagi Odbudowanie zniszczonych spiętrzeń na rzece Rawce na odcinku od granic miasta Rawa Mazowiecka przez teren Gminy Rawa Mazowiecka aż do granicy powiatu rawskiego z powiatem skierniewickim. Pogłębienie koryta rzeki i przywrócenie jej naturalnego biegu.	W wyniku wieloletnich zaniedbań zniszczone zostały istniejące na rzece Rawce spiętrzenia, m.in. w miejscowości Żydymice oraz Kurzeszyn. W wyniku zniszczenia degradacji uległy tereny zalewowe położone wzdłuż rzeki, z bogactwem ptactwa, fauny i flory.	Uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach Strategii w celu operacyjnego 3.1 oraz kierunku działań 3.1.2. (tiret drugi); 3.1.3. Przeciwdziałanie skutkom suszy i zmniejszanie niedoborów wody (tiret pierwszy – retencja korytowa) oraz 3.2.2. Ochrona i wykorzystanie walorów przyrodniczych i krajobrazowych (tiret trzeci - ochrona, wzbogacanie odtwarzanie i monitoring różnorodności biologicznej, utrzymanie i kształtowanie ostoi najwyższej różnorodności biologicznej, renaturyzacja ekosystemów zdegradowanych) na odpowiednim do charakteru dokumentu poziomie ogólności. Wyzwania są formułowane diagnostycznie, a nie kierunkowo.

Tabela nr 1. Rozpatrzenie uwag zgłaszanych w trakcie konsultacji projektu Strategii Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030 (w dniach 5.03.- 9.04.2021)

Lp.	Podmiot zgłaszający uwagę	Nr strony	Obecny zapis / Treść uwagi / Propozycja zmian	Uzasadnienie	Rozpatrzenie uwagi
70.	Gmina Biała Rawska	40 i 41	Obecny zapis Brak Cytowania Treść uwagi Odbudowanie zniszczonych spiętrzeń na rzece Rawce na odcinku od granic miasta Rawa Mazowiecka przez teren Gminy Rawa Mazowiecka aż do granicy powiatu rawskiego z powiatem skierniewickim. Pogłębienie koryta rzeki i przywrócenie jej naturalnego biegu.	W wyniku wieloletnich zaniedbań zniszczone zostały istniejące na rzece Rawce spiętrzenia, m.in. w miejscowości Żydymice oraz Kurzeszyn. W wyniku zniszczenia degradacji uległy tereny zalewowe położone wzdłuż rzeki, z bogactwem ptactwa, fauny i flory.	Uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach Strategii w celu operacyjnym 3.1 oraz kierunku działań 3.1.2. (tiret drugi); 3.1.3. Przeciwdziałanie skutkom suszy i zmniejszanie niedoborów wody (tiret pierwszy – retencja korytowa) oraz 3.2.2. Ochrona i wykorzystanie walorów przyrodniczych i krajobrazowych (tiret trzeci - ochrona, wzbogacanie odtwarzanie i monitoring różnorodności biologicznej, utrzymanie i kształtowanie ostoi najwyższej różnorodności biologicznej, renaturyzacja ekosystemów zdegradowanych) na odpowiednim do charakteru dokumentu poziomie ogólności. Wyzwania są formułowane diagnostycznie, a nie kierunkowo.
71.	Gmina Sulmierzyce	41	Obecny zapis Przez obszar województwa przebiega wiele dróg krajowych, w tym ważne elementy transeuropejskiej sieci transportowej (TEN-T) – bazowej (A1, A2, S8 Wrocław-Łódź) i kompleksowej (S8 Piotrków Tryb.-Warszawa, S12, S74). Treść uwagi Dodatkowe przedstawienie danych w ujęciu graficznym.	Bardziej precyzyjna i czytelniejsza prezentacja informacji zawartych w SRWŁ 2030.	Uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach Strategii Rys. 43 Układ drogowy w województwie łódzkim obrazuje wskazane elementy.
72.	Urząd Gminy w Pęczniewie – Gmina Pęczniew	41	Obecny zapis Przez obszar województwa przebiega wiele dróg krajowych, w tym ważne elementy transeuropejskiej sieci transportowej (TEN-T129) – bazowej (A1, A2, S8 Wrocław-Łódź) i kompleksowej (S8 Piotrków Tryb.-Warszawa, S12, S74). Treść uwagi Dodatkowe przedstawienie danych w ujęciu graficznym.	Bardziej precyzyjna i czytelniejsza prezentacja informacji zawartych w SRWŁ 2030.	Uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach Strategii. Rys. 43 Układ drogowy w województwie łódzkim obrazuje wskazane elementy.
73.	Gmina Uniejów	41	Obecny zapis Przez obszar województwa przebiega wiele dróg krajowych, w tym ważne elementy transeuropejskiej sieci transportowej (TEN-T129) – bazowej (A1, A2, S8 Wrocław-Łódź) i kompleksowej (S8 Piotrków Tryb.-Warszawa, S12, S74). Treść uwagi Dodatkowe przedstawienie danych w ujęciu graficznym.	Bardziej precyzyjna i czytelniejsza prezentacja informacji zawartych w SRWŁ 2030.	Uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach Strategii. Rys. 43 Układ drogowy w województwie łódzkim obrazuje wskazane elementy.
74.	Gmina Rawa Mazowiecka	41-43	Obecny zapis Brak Cytowania Treść uwagi Przebudowa drogi wojewódzkiej 726 na odcinku od granic miasta Rawa Mazowiecka przez teren Gminy Rawa Mazowiecka, aż do granicy Gminy Rzeczyca, z budową odcinka chodnika od granicy miasta Rawa Mazowiecka do miejscowości Nowy Głuchówek.	Ze względu na duże natężenie ruchu na tym ważnym szlaku transportowym i bardzo zły stan drogi na odcinku od granic miasta Rawa Mazowiecka do granicy Gminy Rzeczyca, istnieje duże zagrożenie bezpieczeństwa. Dodatkowe niebezpieczeństwo generuje ruch pieszych wzdłuż tej drogi.	Uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach Strategii w kierunku działań 3.3.1 na odpowiednim do charakteru dokumentu poziomie ogólności. Wyzwania są formułowane diagnostycznie, a nie kierunkowo.
75.	Stowarzyszenie powiatów i gmin dorzecza Bzury - Gmina Biała Rawska	41-43	Obecny zapis Brak Cytowania Treść uwagi Przebudowa drogi wojewódzkiej 726 na odcinku od granic miasta Rawa Mazowiecka przez teren Gminy Rawa Mazowiecka, aż do granicy Gminy Rzeczyca, z budową odcinka chodnika od granicy miasta Rawa Mazowiecka do miejscowości Nowy Głuchówek.	Ze względu na duże natężenie ruchu na tym ważnym szlaku transportowym i bardzo zły stan drogi na odcinku od granic miasta Rawa Mazowiecka do granicy Gminy Rzeczyca, istnieje duże zagrożenie bezpieczeństwa. Dodatkowe niebezpieczeństwo generuje ruch pieszych wzdłuż tej drogi.	Uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach Strategii w kierunku działań 3.3.1 na odpowiednim do charakteru dokumentu poziomie ogólności. Wyzwania są formułowane diagnostycznie, a nie kierunkowo.

Tabela nr 1. Rozpatrzenie uwag zgłaszanych w trakcie konsultacji projektu Strategii Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030 (w dniach 5.03.- 9.04.2021)

Lp.	Podmiot zgłaszający uwagę	Nr strony	Obecny zapis / Treść uwagi / Propozycja zmian	Uzasadnienie	Rozpatrzenie uwagi
76.	Gmina Biała Rawska	41-43	Obecny zapis Brak Cytowania Treść uwagi Przebudowa drogi wojewódzkiej 726 na odcinku od granic miasta Rawa Mazowiecka przez teren Gminy Rawa Mazowiecka, aż do granicy Gminy Rzeczyca, z budową odcinka chodnika od granicy miasta Rawa Mazowiecka do miejscowości Nowy Głuchówek.	Ze względu na duże natężenie ruchu na tym ważnym szlaku transportowym i bardzo zły stan drogi na odcinku od granic miasta Rawa Mazowiecka do granicy Gminy Rzeczyca, istnieje duże zagrożenie bezpieczeństwa. Dodatkowe niebezpieczeństwo generuje ruch pieszych wzdłuż tej drogi.	Uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach Strategii w kierunku działań 3.3.1 na odpowiednim do charakteru dokumentu poziomie ogólności. Wyzwania są formułowane diagnostycznie, a nie kierunkowo.
77.	Starostwo Powiatowe w Rawie Mazowieckiej	41-43	Obecny zapis Brak Cytowania Treść uwagi Przebudowa drogi wojewódzkiej 726 na odcinku od granic miasta Rawa Mazowiecka przez teren Gminy Rawa Mazowiecka, aż do granicy Gminy Rzeczyca, z budową odcinka chodnika od granicy miasta Rawa Mazowiecka do miejscowości Nowy Głuchówek.	Ze względu na duże natężenie ruchu na tym ważnym szlaku transportowym i bardzo zły stan drogi na odcinku od granic miasta Rawa Mazowiecka do granicy Gminy Rzeczyca, istnieje duże zagrożenie bezpieczeństwa. Dodatkowe niebezpieczeństwo generuje ruch pieszych wzdłuż tej drogi.	Uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach Strategii w kierunku działań 3.3.1 na odpowiednim do charakteru dokumentu poziomie ogólności. Wyzwania są formułowane diagnostycznie, a nie kierunkowo.
78.	Gmina Biała Rawska	41-43	Obecny zapis Brak Cytowania Treść uwagi Przebudowa drogi wojewódzkiej 707 na odcinku od granic miasta Rawa Mazowiecka przez teren Gminy Rawa Mazowiecka, aż do granicy Gminy Nowy Kawęczyn, łącznie z połączeniem ścieżki rowerowej istniejącej na terenie miasta Rawa Mazowiecka z istniejącą ścieżką rowerową w Gminie Nowy Kawęczyn.	Odcinek drogi wojewódzkiej 707 od granicy miasta Rawa Mazowiecka do granicy Gminy Nowy Kawęczyn wymaga napraw i remontów. Poza obwodnicą miejscowości Kurzeszyn pozostała część drogi powinna zostać wpisana w strategię rozwoju. Istnieje możliwość połączenia ścieżki rowerowej od granic miasta Rawa Mazowiecka poprzez tereny Gminy Rawa Mazowiecka aż do granicy z Gminą Nowy Kawęczyn, przy wykorzystaniu istniejącej obwodnicy miejscowości Kurzeszyn, co wpłynie z jednej strony na bezpieczeństwo ruchu, a z drugiej na rozwój turystyki i zwiększy możliwość rekreacji mieszkańców.	Uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach Strategii w kierunkach działań 3.1.1 (w zakresie dróg rowerowych) oraz 3.3.1 (w zakresie dróg wojewódzkich) na odpowiednim do charakteru dokumentu poziomie ogólności. Wyzwania są formułowane diagnostycznie, a nie kierunkowo.
79.	Gmina Biała Rawska	41-43	Obecny zapis Brak Cytowania Treść uwagi Przebudowa drogi wojewódzkiej 707 w miejscowości Pukinin (Gmina Rawa Mazowiecka) poprzez budowę ronda w celu poprawienia bezpieczeństwa.	W miejscowości Pukinin (Gmina Rawa Mazowiecka) zbiegają się drogi: wojewódzka, powiatowa oraz gminna. Układ skrzyżowania powoduje zagrożenie dla bezpieczeństwa mieszkańców oraz kierowców, jest to miejsce wielu zdarzeń drogowych. Dzięki budowie ronda będzie możliwe spowolnienie i upłynnienie ruchu w tym miejscu.	Uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach Strategii w kierunku działań 3.3.1 na odpowiednim do charakteru dokumentu poziomie ogólności. Wyzwania są formułowane diagnostycznie, a nie kierunkowo.
80.	Starostwo Powiatowe w Rawie Mazowieckiej	41-43	Obecny zapis Brak Cytowania Treść uwagi Przebudowa drogi wojewódzkiej 707 na terenie powiatu rawskiego wraz z budową ronda w miejscowości Pukinin	Odcinek drogi wojewódzkiej 707 na terenie powiatu rawskiego wymaga napraw i remontów. Poza obwodnicą miejscowości Kurzeszyn pozostała część drogi na tym odcinku powinna zostać wpisana w strategię rozwoju.	Uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach Strategii w kierunku działań 3.3.1 na odpowiednim do charakteru dokumentu poziomie ogólności. Wyzwania są formułowane diagnostycznie, a nie kierunkowo.
81.	Gmina Rawa Mazowiecka	41-43	Obecny zapis Brak Cytowania Treść uwagi Przebudowa drogi wojewódzkiej 707 na odcinku od granic miasta Rawa Mazowiecka przez teren Gminy Rawa Mazowiecka, aż do granicy Gminy Nowy Kawęczyn, łącznie z połączeniem ścieżki rowerowej istniejącej na terenie miasta Rawa Mazowiecka z istniejącą ścieżką rowerową w Gminie Nowy Kawęczyn.	Odcinek drogi wojewódzkiej 707 od granicy miasta Rawa Mazowiecka do granicy Gminy Nowy Kawęczyn wymaga napraw i remontów. Poza obwodnicą miejscowości Kurzeszyn pozostała część drogi powinna zostać wpisana w strategię rozwoju. Istnieje możliwość połączenia ścieżki rowerowej od granic miasta Rawa Mazowiecka poprzez tereny Gminy Rawa Mazowiecka aż do granicy z Gminą Nowy Kawęczyn, przy wykorzystaniu istniejącej obwodnicy miejscowości Kurzeszyn, co wpłynie z jednej strony na bezpieczeństwo ruchu, a z drugiej na rozwój turystyki i zwiększy możliwość rekreacji mieszkańców.	Uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach Strategii w kierunkach działań 3.1.1 (w zakresie dróg rowerowych) oraz 3.3.1 (w zakresie dróg wojewódzkich) na odpowiednim do charakteru dokumentu poziomie ogólności. Wyzwania są formułowane diagnostycznie, a nie kierunkowo.
82.	Stowarzyszenie powiatów i gmin dorzecza Bzury - Gmina Biała Rawska	41-43	Obecny zapis Brak Cytowania Treść uwagi Przebudowa drogi wojewódzkiej 707 na odcinku od granic miasta Rawa Mazowiecka przez teren Gminy Rawa Mazowiecka, aż do granicy Gminy Nowy Kawęczyn, łącznie z połączeniem ścieżki rowerowej istniejącej na	Odcinek drogi wojewódzkiej 707 od granicy miasta Rawa Mazowiecka do granicy Gminy Nowy Kawęczyn wymaga napraw i remontów. Poza obwodnicą miejscowości Kurzeszyn pozostała część drogi powinna zostać wpisana w strategię rozwoju. Istnieje możliwość połączenia ścieżki rowerowej od granic miasta Rawa Mazowiecka poprzez tereny Gminy Rawa Mazowiecka aż do granicy z Gminą Nowy Kawęczyn, przy	Uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach Strategii w kierunkach działań 3.1.1 (w zakresie dróg rowerowych) oraz 3.3.1 (w zakresie dróg wojewódzkich) na odpowiednim do charakteru dokumentu poziomie ogólności.

Tabela nr 1. Rozpatrzenie uwag zgłaszanych w trakcie konsultacji projektu Strategii Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030 (w dniach 5.03.- 9.04.2021)

Lp.	Podmiot zgłaszający uwagę	Nr strony	Obecny zapis / Treść uwagi / Propozycja zmian	Uzasadnienie	Rozpatrzenie uwagi
			teren miasta Rawa Mazowiecka z istniejącą ścieżką rowerową w Gminie Nowy Kawęczyn.	wykorzystaniu istniejącej obwodnicy miejscowości Kurzeszyn, co wpłynie z jednej strony na bezpieczeństwo ruchu, a z drugiej na rozwój turystyki i zwiększy możliwość rekreacji mieszkańców.	Wyzwania są formułowane diagnostycznie, a nie kierunkowo.
83.	Gmina Rawa Mazowiecka	41-43	Obecny zapis Brak Cytowania Treść uwagi Przebudowa drogi wojewódzkiej 707 w miejscowości Pukinin (Gmina Rawa Mazowiecka) poprzez budowę ronda w celu poprawienia bezpieczeństwa.	W miejscowości Pukinin (Gmina Rawa Mazowiecka) zbiegają się drogi: wojewódzka, powiatowa oraz gminna. Układ skrzyżowania powoduje zagrożenie dla bezpieczeństwa mieszkańców oraz kierowców, jest to miejsce wielu zdarzeń drogowych. Dzięki budowie ronda będzie możliwe spowolnienie i upłynnienie ruchu w tym miejscu.	Uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach Strategii w kierunku działań 3.3.1 na odpowiednim do charakteru dokumentu poziomie ogólności. Wyzwania są formułowane diagnostycznie, a nie kierunkowo.
84.	Stowarzyszenie powiatów i gmin dorzecza Bzury - Gmina Biała Rawska	41-43	Obecny zapis Brak Cytowania Treść uwagi Przebudowa drogi wojewódzkiej 707 w miejscowości Pukinin (Gmina Rawa Mazowiecka) poprzez budowę ronda w celu poprawienia bezpieczeństwa.	W miejscowości Pukinin (Gmina Rawa Mazowiecka) zbiegają się drogi: wojewódzka, powiatowa oraz gminna. Układ skrzyżowania powoduje zagrożenie dla bezpieczeństwa mieszkańców oraz kierowców, jest to miejsce wielu zdarzeń drogowych. Dzięki budowie ronda będzie możliwe spowolnienie i upłynnienie ruchu w tym miejscu.	Uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach Strategii w kierunku działań 3.3.1 na odpowiednim do charakteru dokumentu poziomie ogólności. Wyzwania są formułowane diagnostycznie, a nie kierunkowo.
85.	Starostwo Powiatowe w Rawie Mazowieckiej	41-43	Obecny zapis Brak Cytowania Treść uwagi Przebudowa wiaduktów kolejowych nad linią CMK w ciągach dróg powiatowych i gminnych	Ze względu na duże natężenie ruchu i bardzo zły stan tych elementów infrastruktury istnieje duże zagrożenie bezpieczeństwa i dalszej degradacji ich stanu technicznego. Od momentu budowy wiaduktów Kolej, jako podmiot ustawowo zobowiązany do konserwacji obiektów, nie przeprowadzała żadnych prac.	Uwaga uwzględniona. Zapisy zostaną uzupełnione na odpowiednim do charakteru dokumentu poziomie ogólności. Postulat ma już także swoje odzwierciedlenie w zapisach kierunku działań 3.3.2.
86.	Gmina Rawa Mazowiecka	41-43	Obecny zapis Brak Cytowania Treść uwagi Należy dopisać potrzebę budowy obwodnicy w ciągu dróg wojewódzkich w ramach RFIL w Białej Rawskiej.	Liczba samochodów ciężarowych przejeżdżających przez m. Biała Rawska ciągle wzrasta, które generują drgania niszczące stare budynki położone wzdłuż drogi oraz wypadki.	Uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach Strategii w wyzwaniu związanym z transportem drogowym w zakresie wskazania Białej Rawskiej wśród miejscowości, których centra są najbardziej obciążone ruchem tranzytowym ze znaczącym udziałem samochodów ciężarowych. W zakresie wskazywania RFIL uwaga nieuwzględniona. Strategia nie odnosi się do kwestii finansowych i nie może wskazywać konkretnych rozwiązań w tym zakresie.
87.	Gmina Biała Rawska	42 i 43	Obecny zapis Brak Cytowania Treść uwagi Należy dopisać potrzebę budowy obwodnicy w ciągu dróg wojewódzkich w ramach RFIL w Białej Rawskiej	Liczba samochodów ciężarowych przejeżdżających przez m. Biała Rawska ciągle wzrasta. Generuje to drgania niszczące stare budynki położone wzdłuż drogi oraz wypadki z ich udziałem niszczące budynki i infrastrukturę energetyczną.	Uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach Strategii w wyzwaniu związanym z transportem drogowym w zakresie wskazania Białej Rawskiej wśród miejscowości, których centra są najbardziej obciążone ruchem tranzytowym ze znaczącym udziałem samochodów ciężarowych. W zakresie wskazywania RFIL uwaga nieuwzględniona. Strategia nie odnosi się do kwestii finansowych i nie może wskazywać konkretnych rozwiązań w tym zakresie.
88.	Stowarzyszenie powiatów i gmin dorzecza Bzury –Gmina Biała Rawska	42-43	Treść uwagi Należy dopisać potrzebę budowy obwodnicy w ciągu dróg wojewódzkich w ramach RFIL w Białej Rawskiej.	Liczba samochodów ciężarowych przejeżdżających przez m. Biała Rawska ciągle wzrasta. Generuje to drgania niszczące stare budynki położone wzdłuż drogi oraz wypadki z ich udziałem niszczące budynki i infrastrukturę energetyczną.	Uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach Strategii w wyzwaniu związanym z transportem drogowym w zakresie wskazania Białej Rawskiej wśród miejscowości, których centra są najbardziej

Tabela nr 1. Rozpatrzenie uwag zgłaszanych w trakcie konsultacji projektu Strategii Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030 (w dniach 5.03.- 9.04.2021)

Lp.	Podmiot zgłaszający uwagę	Nr strony	Obecny zapis / Treść uwagi / Propozycja zmian	Uzasadnienie	Rozpatrzenie uwagi
					obciążone ruchem tranzytowym ze znaczącym udziałem samochodów ciężarowych. W zakresie wskazywania RFIL uwaga nieuwzględniona. Strategia nie odnosi się do kwestii finansowych i nie może wskazywać konkretnych rozwiązań w tym zakresie.
89.	Urząd Miasta Łodzi	42	Obecny zapis Pomimo rosnących w ostatnich latach nakładów na modernizację sieci drogowej, problemem regionu nadal jest niedostateczny standard dróg krajowych, wojewódzkich, powiatowych i gminnych (w tym obiektów mostowych). Treść uwagi Pomimo rosnących w ostatnich latach nakładów na modernizację sieci drogowej, problemem regionu nadal jest niedostateczny standard dróg krajowych, wojewódzkich, powiatowych i gminnych (w tym obiektów mostowych), <u>które wymagają kompleksowej modernizacji m.in. na terenie miast znacząco obciążonych ruchem pojazdów.</u>	Wniosek o uzupełnienie zapisu celem uwzględnienia wszystkich działań.	Uwaga nieuwzględniona. Wyzwania są formułowane diagnostycznie, a nie kierunkowo. Ponadto kompleksowej modernizacji dróg wymagają nie tylko drogi na terenach miejskich znacząco obciążonych ruchem. Istotne są także prace inwestycyjne na infrastrukturze pozamiejskiej.
90.	Starostwo Powiatowe w Piotrkowie Trybunalskim	42	Obecny zapis Istotny problem dla województwa stanowi niedopełniony strategiczny układ autostrad i dróg ekspresowych. Pomimo dynamicznego w ostatnich latach przyrostu dróg szybkiego ruchu w Łódzkiem, sieć drogowa nadal wymaga uzupełnień na kierunku południowo-wschodnim (S12, S74, łącznik A1-S8), (...). Treść uwagi Proponujemy wpisanie budowy S12 w plan inwestycji drogowych.	Budowa S12 na odcinku Piotrków Trybunalski – granica województwa łódzkiego i mazowieckiego ponownie się oddaliła. Generalna Dyrekcja Dróg i Autostrad ogłosiła kolejne postępowanie na uzupełnienie dokumentacji, na podstawie której ma powstać nowa inwentaryzacja środowiskowa potrzebna do decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dotyczących budowy drogi S12, co wydłuża termin uzyskania pozwoleń i samej realizacji inwestycji, na którą czekają mieszkańcy Ziemi Piotrkowskiej. Realizacja tej inwestycji przyczyni się do wyeliminowania wykluczenia komunikacyjnego, a przede wszystkim do zwiększenia bezpieczeństwa drogowego. Analiza wskaźnika wypadków drogowych na 100 tys. ludności wskazuje na znaczący wzrost wypadków na terenie powiatu i miasta Piotrkowa (kolejno: o 63 i 14 wypadków w latach 2015-2019, BDL).	Uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach Strategii w kierunku działań 3.3.1 na odpowiednim do charakteru dokumentu poziomie ogólności. Wyzwania są formułowane diagnostycznie, a nie kierunkowo.
91.	Urząd Miejski w Sulejowie	42	Obecny zapis Istotny problem dla województwa stanowi niedopełniony strategiczny układ autostrad i dróg ekspresowych. Pomimo dynamicznego w ostatnich latach przyrostu dróg szybkiego ruchu w Łódzkiem, sieć drogowa nadal wymaga uzupełnień na kierunku południowo-wschodnim (S12, S74, łącznik A1-S8), rozbudowy A2 na odcinku Łódź – Warszawa dla zwiększenia przepustowości w kontekście budowy Centralnego Portu Komunikacyjnego i wzmocnienia układu bipolarnego metropolii Warszawy i Łodzi oraz zakończenia trwających prac przy realizacji autostrady A1 Tuszyn – Częstochowa i Zachodniej Obwodnicy Łodzi (S14). Treść uwagi Należy rozszerzyć zapis wskazując, że pilnego uzupełnienia wymaga sieć drogowa w szczególności w kierunku południowo-wschodnim (S12 – wariant W8).	Uwagę wnosi się zgodnie z Uchwałą Rady Miejskiej w Sulejowie nr XXXIV/318/2021 z dnia 9 kwietnia 2021 r. Uzasadnieniem uwagi jest trwająca od roku 2011 procedura opracowania dokumentacji projektowej dla budowy drogi S 12 (odcinek węzeł Rokszyce - Gielniów), która już od roku 2011 jest przygotowywana do realizacji a do dziś nie są poprawnie przygotowane dokumenty planistyczne i formalno-prawne (przede wszystkim decyzja środowiskowa), co skutkuje brakiem realizacji tej jednej z najważniejszych od lat inwestycji w regionie południowo-wschodnim województwa łódzkiego i w znacznym stopniu wpływa na ograniczenie możliwości rozwojowych gmin przez które przebiega DK 12 i DK 74 jak gmina Sulejów, która bez ograniczenia ruchu pojazdów ciężarowych nie może od lat wykorzystywać swojego potencjału środowiskowego, kulturowego, położenia geograficznego, związanego z rozwojem funkcji turystycznych, rekreacyjnych, sportowych oraz usługowych, co pogłębia różnice i dysproporcje w rozwoju społeczno-gospodarczym województwa łódzkiego oraz w znacznym stopniu wpływa na wciąż pogarszającą się jakość życia mieszkańców gminy Sulejów.	Uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach Strategii w cytowanym tekście na odpowiednim do charakteru dokumentu poziomie ogólności.

Tabela nr 1. Rozpatrzenie uwag zgłaszanych w trakcie konsultacji projektu Strategii Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030 (w dniach 5.03.- 9.04.2021)

Lp.	Podmiot zgłaszający uwagę	Nr strony	Obecny zapis / Treść uwagi / Propozycja zmian	Uzasadnienie	Rozpatrzenie uwagi
92.	Starostwo Powiatowe w Zduńskiej Woli	42	Obecny zapis Z przeglądów technicznych wynika, że 28,6% dróg krajowych i 45,1% dróg wojewódzkich było w stanie złym i niezadowalającym. Treść uwagi Z przeglądów technicznych wynika, że 28,6% dróg krajowych, 45,1% dróg wojewódzkich, ...% dróg powiatowych i ...% dróg gminnych było w stanie złym i niezadowalającym.	Brak informacji o stanie dróg powiatowych i gminnych na terenie województwa łódzkiego (zamieszczenie danych o udziale dróg gruntowych jest niewystarczające) nie pozwala na uzyskanie realnego obrazu infrastruktury drogowej na terenie województwa łódzkiego.	Uwaga nieuwzględniona. Brak przedmiotowych danych. Powiaty i gminy rzadko przeprowadzają badania techniczne dróg.
93.	Gmina Biała Rawska	42, 44	Obecny zapis Brak cytowania Treść uwagi Dla mieszkańców gminy Biała Rawska i gmin sąsiednich istnieje potrzeba budowy stacji kolejowej na linii CMK w okolicach Białej Rawskiej. Na bazie stacji kolejowej powstałby zintegrowany węzeł przesiadkowy dla mieszkańców gmin ościennych.	Mieszkańcy tej części województwa są wykluczeni z komunikacji kolejowej. Studenci i osoby pracujące w aglomeracji warszawskiej muszą korzystać z transportu samochodowego i tracić czas stojąc w korkach w Warszawie.	Uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach Strategii w kierunku działań 3.3.2. na odpowiednim do charakteru dokumentu poziomie ogólności. Wyzwania są formułowane diagnostycznie, a nie kierunkowo.
94.	Gmina Rawa Mazowiecka	43,44	Obecny zapis Brak cytowania Treść uwagi Dla mieszkańców gminy Biała Rawska i gmin sąsiednich istnieje potrzeba budowy stacji kolejowej na linii CMK w okolicach Białej Rawskiej. Na bazie stacji kolejowej powstałby zintegrowany węzeł przesiadkowy dla mieszkańców gmin ościennych.	Mieszkańcy tej części województwa są wykluczeni z komunikacji kolejowej. Studenci i osoby pracujące w aglomeracji warszawskiej muszą korzystać z transportu samochodowego i tracić czas stojąc w korkach w Warszawie.	Uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach Strategii w kierunku działań 3.3.2. na odpowiednim do charakteru dokumentu poziomie ogólności. Wyzwania są formułowane diagnostycznie, a nie kierunkowo.
95.	Stowarzyszenie powiatów i gmin dorzecza Bzury – Biała Rawska	43,44	Treść uwagi Dla mieszkańców gminy Biała Rawska i gmin sąsiednich istnieje potrzeba budowy stacji kolejowej na linii CMK w okolicach Białej Rawskiej. Na bazie stacji kolejowej powstałby zintegrowany węzeł przesiadkowy dla mieszkańców gmin ościennych.	Mieszkańcy tej części województwa są wykluczeni z komunikacji kolejowej. Studenci i osoby pracujące w aglomeracji warszawskiej muszą korzystać z transportu samochodowego i tracić czas stojąc w korkach w Warszawie.	Uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach Strategii w kierunku działań 3.3.2. na odpowiednim do charakteru dokumentu poziomie ogólności. Wyzwania są formułowane diagnostycznie, a nie kierunkowo.
96.	Starostwo Powiatowe w Rawie Mazowieckiej	43,44	Obecny zapis Brak cytowania Treść uwagi Dla mieszkańców gminy Biała Rawska i gmin sąsiednich istnieje potrzeba budowy stacji kolejowej na linii CMK w okolicach Białej Rawskiej. Na bazie stacji kolejowej powstałby zintegrowany węzeł przesiadkowy dla mieszkańców gmin ościennych.	Mieszkańcy tej części województwa są wykluczeni z komunikacji kolejowej.	Uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach Strategii w kierunku działań 3.3.2. na odpowiednim do charakteru dokumentu poziomie ogólności. Wyzwania są formułowane diagnostycznie, a nie kierunkowo.
97.	PKP PLK	-	Treść uwagi W ramach obecnie prowadzonych prac analitycznych związanych z planowaniem działań inwestycyjnych w nowej perspektywie finansowej 2021-2027 zidentyfikowano następujące liniowe kolejowe projekty inwestycyjne o znaczeniu ponadregionalnym: 1. prace w ciągu C-E 65 na odcinku Zduńska Wola - Inowrocław - Tczew LCS Zduńska Wola Karsznice; 2. prace w ciągu C-E 65 na odcinku Zduńska Wola - Inowrocław - Tczew LCS Inowrocław; 3. prace na linii kolejowej C-E 20 na odcinku Skierniewice - Pilawa - Łuków 4. modernizacja Łódźko - Kolszkowskiego Węzła Kolejowego wraz ze stacją Łódź Olechów; 5. prace na linii kolejowej nr 25 na odcinku Tomaszów Mazowiecki - Skarżysko-Kamienna; 6. usprawnienie kolejowego połączenia Łódź - Kutno poprzez budowę linii kolejowej lub modernizację istniejących linii; 7. prace na liniach kolejowych nr 14, 811 na odcinku Łódź Kaliska - Zduńska	Celem informacji lub do wykorzystania w ramach opracowania Strategii.	Uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach Strategii w kierunku działań 3.3.2. na odpowiednim do charakteru dokumentu poziomie ogólności.

Tabela nr 1. Rozpatrzenie uwag zgłaszanych w trakcie konsultacji projektu Strategii Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030 (w dniach 5.03.- 9.04.2021)

Lp.	Podmiot zgłaszający uwagę	Nr strony	Obecny zapis / Treść uwagi / Propozycja zmian	Uzasadnienie	Rozpatrzenie uwagi
			Wola - Ostrów Wielkopolski, Etap II: Zduńska Wola - Ostrów Wielkopolski; 8. modernizacja linii kolejowej nr 33 na odcinku Kutno-Płock-Sierpc. Zaznaczamy że: Wyszczególnione inwestycje znajdują się w projekcie dokumentu „PKP Polskie Linie Kolejowe S.A. - zamierzenia inwestycyjne na lata 2021-2030 z perspektywą do 2040 roku”, który jest wynikiem prac analitycznych prowadzonych w PKP PLK S.A. Projekt dokumentu wraz z prognozą oddziaływania na środowisko został opublikowany w celu przeprowadzenia konsultacji społecznych. Na podstawie ww. dokumentu będzie tworzona lista przyszłych projektów przewidzianych do realizacji w nowym programie wieloletnim inwestycji kolejowych na lata 2021-2027. Ostateczna lista projektów w programie wieloletnim będzie uwarunkowana między innymi wielkością dostępnych środków finansowych oraz decyzjami na szczeblu rządowym i regionalnym. Na dzień dzisiejszy nie znane są jeszcze zasady korzystania z instrumentów finansowych UE jak również potencjalna wielkość alokacji dla przyszłej perspektywy, zarówno dla programów ogólnokrajowych i regionalnych. W związku z tym nie został jeszcze przyjęty program wieloletni inwestycji kolejowych na lata 2021-2027.		
98.	Urząd Miasta Łodzi	43	Obecny zapis Spośród 46 miast województwa, aż 17 nie posiada dostępu do linii kolejowych, a kolejne 4 leżą przy liniach kolejowych, po których nie jest prowadzony regularny ruch pasażerski. Treść uwagi Spośród 46 miast województwa, aż 17 nie posiada dostępu do linii kolejowych, a kolejne 4 leżą przy liniach kolejowych, po których nie jest prowadzony regularny ruch pasażerski. <u>2 miasta w południowo – zachodniej części województwa (Wieluń i Wieruszów) mają, co prawda, dostęp do połączeń kolejowych, ale łącząca je linia nie ma połączenia z resztą sieci kolejowej województwa, zaś 4 sąsiadujące powiaty: bełchatowski, pajęczański, wieluński i wieruszowski pozbawione są zupełnie kolejowych połączeń pasażerskich z Łodzią.</u>	Wniosek o uzupełnienie zapisu. Brak połączeń tak dużego, zwartego obszaru ze stolicą województwa prowadzi do poważnego osłabienia więzi regionalnych i dostępu mieszkańców tych powiatów do usług wyższego rzędu (w tym społecznych, zdrowotnych, edukacyjnych) lub do wykształcania się ciążenia w kierunku innych miast wojewódzkich, np. częstego wyboru Wrocławia, jako miejsca studiów.	Uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach Strategii. Sytuacja Wielunia, Wieruszowa oraz powiatów: bełchatowskiego, pajęczańskiego, wieluńskiego i wieruszowskiego została wyjaśniona w przypisie do cytowanego tekstu.
99.	POLREGIO Sp. z o.o.	43	Obecny zapis Brak Cytowania Treść uwagi Transport kolejowy - w dokumencie zawarty jest opis infrastruktury kolejowej w tym jej niedostatki. Brak natomiast wskazania strategicznych założeń dla rozwoju kolejowych przewozów pasażerskich realizowanych przez przewoźników (POLREGIO i ŁKA) np. w układzie ciągów komunikacyjnych i założeń co do rozkładu jazdy (np. określenia taktu godzinowego kursowania pociągów, minimalnej liczby pociągów na danym ciągu komunikacyjnym w dobie).	Brak uzasadnienia.	Uwaga nieuwzględniona. Charakter dokumentu nie pozwala na wprowadzenie zbyt szczegółowych zapisów.
100.	Centralny Port Komunikacyjny sp. z o.o.	43	Obecny zapis Rys. 46. Układ kolejowy w województwie łódzkim – legenda KOLEJ DUŻYCH PRĘDKOŚCI UMOŻLIWIAJĄCA PROWADZENIE RUCHU REGIONALNEGO Treść uwagi KOLEJ DUŻYCH PRĘDKOŚCI UMOŻLIWIAJĄCA M.IN. PROWADZENIE <u>SZYBKIEGO RUCHU REGIONALNEGO (PRZEBIEG ORIENTACYJNY)</u>	Określone w SRWŁ 2020 obszary funkcjonalne wynikały z przeprowadzonej diagnozy i analizy danych statystycznych, dotyczących wartości w miarę stałych w czasie (przynajmniej w okresie 10 letnim między SRWŁ 2020 i SRWŁ 2030) – np. dane w zakresie obszarów Natura 2000, złóż surowców i kopalin, itp. Brak ciągłości w wyznaczaniu obszarów funkcjonalnych (wraz z uwzględnieniem aktualnych danych), stanowi niespójność merytoryczną pomiędzy strategiami 2020 i 2030, ponadto pozbawia dodatkowych argumentów władze województwa na etapie negocjacji z KE Regionalnego Programu 2021-2027 (przede wszystkim turystyka) oraz w pozyskiwaniu środków, czy zgłaszaniu uwag	Uwaga uwzględniona. Zapisy zostaną uzupełnione.

Tabela nr 1. Rozpatrzenie uwag zgłaszanych w trakcie konsultacji projektu Strategii Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030 (w dniach 5.03.- 9.04.2021)

Lp.	Podmiot zgłaszający uwagę	Nr strony	Obecny zapis / Treść uwagi / Propozycja zmian	Uzasadnienie	Rozpatrzenie uwagi
				do programów finansowanych z Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (rolnictwo). SRWŁ 2030 zawiera jedynie w wymiarze horyzontalnym (sfera gospodarcza, społeczna i funkcjonalno – przestrzenna) cele i kierunki rozwoju dotyczące ww. obszarów, natomiast brak jest ich przyporządkowania w układzie terytorialnym i powiązania z potencjałami wynikającymi z diagnozy, przez co można uzyskać funkcjonalny opis oraz logiczny i uporządkowany zestaw argumentów negocjacyjnych, a także przejrzystość i sprawność późniejszego systemu wdrażania/zarządzania. Znajdujące się na terenie obszarów funkcjonalnych potencjały są unikatowe zarówno na skalę krajową, jak i europejską, tym samym warto podkreślić ich rangę (m.in. uznane przez Radę Europy Europejskie Szlaki Kulturowe np. cysterski i romański, uzdrowisko i wody geotermalne w Uniejowie, znajdujące się na terenie Obszarów Turystycznych Dolin Rzecznych Pilicy, Warty i Bzury, czy złoża surowców na terenie OF Zagłębia Ceramiczno-Budowlanego Opoczno – Tomaszów Mazowiecki), część potencjałów o atrakcyjności regionalnej – stanowi podstawę dla rozwoju usług oraz infrastruktury dla mieszkańców województwa łódzkiego, odczuwającego niedobory w zakresie m.in. infrastruktury turystycznej, sportowej i rekreacyjnej. Kontynuacja obszarów funkcjonalnych wskazanych w SRWŁ 2020 wraz z ich aktualizacją w SRWŁ 2030 oraz wskazanie przez władze województwa głównych celów rozwojowych w ramach danego obszaru, określi preferowane płaszczyzny rozwoju, co ułatwi zawiązywanie partnerstw i realizację wspólnych inicjatyw, a także ukierunkuje i skupi działania w ramach samodzielnych projektów. Ww. podejście jest zgodne z wyzwaniami dla polityki regionalnej określonymi w KSRR 2030 m.in. w zakresie jakości rządzenia: „Dla jakości rządzenia na poziomie regionalnym i lokalnym istotne jest udoskonalenie lub wypracowanie nowych mechanizmów współpracy w celu wzmocnienia systemu współzarządzania procesami rozwojowymi, tj. współpraca i partnerstwo pomiędzy wszystkimi szczeblami JST a rządem, przedsiębiorcami i społeczeństwem dla rozwiązywania problemów i wykorzystywania potencjałów w funkcjonalnych układach terytorialnych.” Obecnie rozpoczyna się proces przygotowania Studiów Techniczno-Ekonomiczno-Środowiskowych dla linii Warszawa – Łódź – Poznań/Wrocław. Dopiero w wyniku analiz w ramach tych opracowań spośród wstępnych trasowań wybrane zostaną na podstawie oceny ekonomicznej (obejmującej m.in. efekty budowy linii dla społeczności lokalnych oraz koszty z tym związane) warianty inwestorskie, dla których realizowane będą kolejne etapy inwestycji.	
101.	Urząd Miejski w Sulejowie	43	Obecny zapis Zgodnie z wynikami Generalnego Pomiaru Ruchu 2015, miejscowości, których centra są najbardziej obciążone ruchem tranzytowym, ze znaczącym udziałem samochodów ciężarowych to: - w ciągu dróg krajowych: Radomsko (DK91/42), Aleksandrów Łódzki (DK72), Wieluń (DK45/43), Błaszki (DK12), Brzeziny (DK72), Srock (DK91), Łowicz (DK70) Poddębice (DK72); - w ciągu dróg wojewódzkich: Bełchatów (DW484), Łęczyca (DW703),	Uwagę wnosi się zgodnie z Uchwałą Rady Miejskiej w Sulejowie nr XXXIV/318/2021 z dnia 9 kwietnia 2021 r. Uzasadnieniem uwagi jest położenie gminy Sulejów, w tym centrum miasta Sulejów przy drogach DK 12, DK 74, które należą do jednych z najbardziej obciążonych ruchem tranzytowym, z przeważającym udziałem samochodów ciężarowych, które stanowią jeden z największych zagrożeń bezpieczeństwa dla innych uczestników ruchu drogowego, w tym pieszych. Ponadto brak zaplanowanej w ramach rządowego Programu Budowy 100 obwodnic	Uwaga uwzględniona Zapisy zostaną skorygowane

Tabela nr 1. Rozpatrzenie uwag zgłaszanych w trakcie konsultacji projektu Strategii Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030 (w dniach 5.03.- 9.04.2021)

Lp.	Podmiot zgłaszający uwagę	Nr strony	Obecny zapis / Treść uwagi / Propozycja zmian	Uzasadnienie	Rozpatrzenie uwagi
			Szadek (DW710), Biała Rawska (DW725), Tomaszów Mazowiecki (DW713), Konstantynów Łódzki (DW710), Koluszki (DW716/715), Brzeziny (DW715/708) i Zgierz (DW702). W ramach ogłoszonego w 2020 r. rządowego Programu budowy 100 obwodnic, w województwie łódzkim zaplanowano do 2030 r. 5 obwodnic na drogach krajowych: Błaszki (DK12), Brzeziny (DK72), Łowicza (DK14/70/92), Sroka (DK91) oraz Wielunia (DK45). Dodatkowo na liście rezerwowej znalazły się obwodnice Aleksandrowa Łódzkiego (DK72), Skierniewic (DK70) oraz Strykowa (DK 14). Treść uwagi Należy rozszerzyć zapisy o Sulejów (DK12, DK74).	jakiegokolwiek alternatywnego rozwiązania dla drogi DK 12, DK 74, które rozwiązałyby problem nadmiernego ruchu tranzytowego, w tym głównie samochodów ciężarowych przez Gminę Sulejów, co tym samym gmina Sulejów przez kolejne lata jest marginalizowana, a jej potencjał rozwojowy choćby z uwagi na walory przyrodnicze (rzeka Pilica, zalew sulejowski, Sulejowski Park Krajobrazowy, Natura 2000, obszar turystyczno-rolniczy) i przede wszystkim jeden z 4 w województwie pomników historii Prezydenta RP (jedne z ostatnich - 13 miejsce w kraju pod względem liczby pomników historii,) zostaje pozbawione możliwości rozwojowych, w tym w zakresie m.in. ochrony środowiska, w tym ochrony powietrza oraz ponadlokalnego rozwoju zrównoważonej turystyki poznawczej i aktywnej, sportu i rekreacji.	
102.	Urząd Miejski w Sulejowie	43	Obecny zapis Duże obciążenie dróg stanowi zagrożenie dla bezpieczeństwa ruchu i jakości powietrza. Województwo, pomimo spadku od 2010 r. liczby wypadków i ofiar śmiertelnych odpowiednio o 806 i 81, nadal charakteryzuje się ich wysoką liczbą wynoszącą w 2019 r. 3 351 (2. miejsce w kraju) i 239 (3. miejsce w kraju). Do spadku bezpieczeństwa ruchu drogowego przyczynia się również rosnący wskaźnik motoryzacji, który od 2010 r. wzrósł o 194,8 pojazdów/1 000 mieszkańców i w 2019 r. wyniósł 643,2 (6. miejsce w kraju) przy średniej krajowej 634,7. Treść uwagi Należy wskazać kategorie dróg przebiegających przez województwo łódzkie z największym wskaźnikiem zdarzeń drogowych, w tym kolizji i wypadków śmiertelnych podając tendencję z ostatnich np. 5 lat w formie graficznej (wykres) wskazując DK 12 i DK 74 (w tym odcinek przebiegający przez gminę Sulejów).	Uwagę wnosi się zgodnie z Uchwałą Rady Miejskiej w Sulejowie nr XXXIV/318/2021 z dnia 9 kwietnia 2021 r. Uzasadnieniem uwagi jest istniejące od lat duże obciążenie dróg DK 12 i DK 74 przebiegających przez gminę Sulejów, w szczególności transportem tranzytowym realizowanym przez samochody ciężarowe. Wpływa to bezpośrednio na zły stan bezpieczeństwa ruchu drogowego oraz złą jakość powietrza w wyniku emisji liniowej. Ponadto poziom wypadków śmiertelnych oraz kolizji na tym odcinku wpływa bezpośrednio na brak poczucia bezpieczeństwa przez mieszkańców gminy jak również skutecznie ogranicza możliwości rozwojowe gminy, biorąc pod uwagę czas oczekiwania w korkach każdego dnia na sulejowskich odcinkach dróg krajowych DK 12 i DK 74 zatłoczonych przez samochody ciężarowe.	Uwaga nieuwzględniona. Charakter dokumentu nie pozwala na wprowadzanie zbyt szczegółowych zapisów.
103.	Centralny Port Komunikacyjny sp. z o.o.	44	Obecny zapis realizacja odcinków stanowiących ciagi doprowadzające do Centralnego Portu Komunikacyjnego, w tym linii kolei dużych prędkości Warszawa – Centralny Port Komunikacyjny – Łódź – Wrocław/Poznań, umożliwiającej prowadzenie ruchu regionalnego, oraz rozwój nowych elementów układu kolejowego Treść uwagi realizacja odcinków stanowiących ciagi doprowadzające do Centralnego Portu Komunikacyjnego, w tym linii kolei dużych prędkości Warszawa – Centralny Port Komunikacyjny – Łódź – Wrocław/Poznań, umożliwiającej prowadzenie <u>szybkiego</u> ruchu regionalnego, oraz rozwój nowych elementów układu kolejowego	Określone Poniższe zapisy Koncepcji przygotowania i realizacji inwestycji Port Solidarność - CPK dla RP oraz prowadzone analizy zakładają na liniach KDP wyłącznie ruch regionalny o wysokich parametrach prędkości: „Poprawa skomunikowania Warszawy i Łodzi. Skomunikowanie szybką koleją CPK z Warszawą Centralną w czasie do 15 minut i Łodzią Fabryczną w czasie 25 minut, a ponadto skomunikowanie CPK z tymi miastami liniami podmiejskimi i regionalnymi.” Pociągi obsługujące te linie będą kursowały zarówno po liniach KDP – połączenia szybkie – jak i konwencjonalnych: „Budowane nowe fragmenty służyć będą zarówno pociągom IC o prędkości konstrukcyjnej 250 km/h, jak i szybkim pociągami międzyregionalnym i regionalnym docelowo o prędkości 200 km/h lub wyższej.” „Jednocześnie, w większości przypadków budowane elementy infrastruktury znacząco poprawią możliwości organizacji transportu regionalnego, za który odpowiedzialne są samorządy województw (w szczególności we wschodniej części Polski).” (prowadzone analizy przewozów na przewidywanych do budowy przez CPK liniach zakładają, że odcinki linii KDP Warszawa – Poznań/Wrocław będą dostępne dla szybkich pociągów regionalnych, obsługujących najważniejsze ośrodki).	Uwaga uwzględniona. Zapisy zostaną uzupełnione.

Tabela nr 1. Rozpatrzenie uwag zgłaszanych w trakcie konsultacji projektu Strategii Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030 (w dniach 5.03.- 9.04.2021)

Lp.	Podmiot zgłaszający uwagę	Nr strony	Obecny zapis / Treść uwagi / Propozycja zmian	Uzasadnienie	Rozpatrzenie uwagi
104.	Urząd Miasta Bełchatowa	44	Obecny zapis „Szansą dla rozwoju kolejowych powiązań o najwyższych parametrach technicznych jest realizacja odcinków stanowiących ciągi doprowadzające do Centralnego Portu Komunikacyjnego, w tym linii kolei dużych prędkości Warszawa – Centralny Port Komunikacyjny – Łódź – Wrocław/Poznań, umożliwiającej prowadzenie ruchu regionalnego, oraz rozwój nowych elementów układu kolejowego wpływających na zmniejszenie wykluczenia komunikacyjnego w województwie, w tym m.in. budowa nowych linii: Bełchatów – Wieluń, Łódź – Piotrków Trybunalski / Bełchatów, Skierniewice – Rawa Mazowiecka”. Treść uwagi Rozwój istniejących lub budowa nowych regionalnych linii kolejowych w województwie nie powinny być uzależnione od realizacji CPK. Należy rozszerzyć zapis dotyczący połączenia linii kolejowej nr 24 z linią nr 131.	W projekcie jest zapis o budowie nowych linii Bełchatów – Wieluń. W ramach I etapu naboru do Programu Uzupełniania Lokalnej i Regionalnej Infrastruktury Kolejowej – Kolej + do 2028 roku, z obszaru województwa łódzkiego zgłoszono 3 projekty: „Modernizacja i elektryfikacja linii kolejowej Nr 24 na odcinku Piotrków Trybunalski – Bełchatów z wydłużeniem do Bogumiłowa”, „Budowa linii łączącej linią kolejową Nr 131 (Chorzew Siemkowice) z linią kolejową Nr 181 (Wieluń)”. Nawet przy założeniu, że oba projekty dostaną dofinansowanie to ich realizacja nie łączy Bełchatowa z Wieluniem. Pozostaje luka pomiędzy Bodumiłowem (linia nr 24) a Chorzewem Siemkowice (linia nr 131).	Uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach Strategii cytowanego w uwadze tekstu „budowa nowych linii: Bełchatów – Wieluń”. Relacja ta oznacza połączenie linii 24 poprzez linię 131 z linią 181.
105.	Starostwo Powiatowe w Rawie Mazowieckiej	43,44	Obecny zapis Brak cytowania Treść uwagi Dla mieszkańców powiatu rawskiego na planowanej do realizacji linii kolejowej Rawa Mazowiecka - Skierniewice istnieje potrzeba połączenia jej z linią CMK. Istnieje również potrzeba przyłączenia terenu powiatu rawskiego do istniejącej sieci Łódzkiej Kolei Aglomeracyjnej.	Mieszkańcy tej części województwa są wykluczeni z komunikacji kolejowej. Mieszkańcy terenu powiatu rawskiego coraz częściej znajdują zatrudnienie poza miejscem zamieszkania, a jedynym środkiem komunikacji publicznej jest transport autobusowy. Należy w tym miejscu nadmienić, iż w związku ze zmianami własnościowymi Spółek Przedsiębiorstw Komunikacji Samochodowej, jakie miały miejsce na przełomie ostatnich lat, wiele połączeń zostało zniesionych, co w jeszcze większym stopniu skomplikowało kwestię dojazdu do pracy. Taka sytuacja powoduje, że wielu mieszkańców terenów wiejskich decyduje się na stałe opuścić miejsce zamieszkania, czego konsekwencją jest migracja ludności wiejskiej do miast.	Uwaga nieuwzględniona. Wskazana w Strategii linia kolejowa odnosi się do możliwości realizacyjnych w horyzoncie czasowym Strategii.
106.	Urząd Miasta Rawa Mazowiecka	44	Obecny zapis Szansą dla rozwoju kolejowych powiązań o najwyższych parametrach technicznych jest realizacja odcinków stanowiących ciągi doprowadzające do Centralnego Portu Komunikacyjnego, w tym linii kolei dużych prędkości Warszawa – Centralny Port Komunikacyjny – Łódź – Wrocław/Poznań, umożliwiającej prowadzenie ruchu regionalnego, oraz rozwój nowych elementów układu kolejowego wpływających na zmniejszenie wykluczenia komunikacyjnego w województwie, w tym m.in. budowa nowych linii: Bełchatów – Wieluń, Łódź – Piotrków Trybunalski / Bełchatów, Skierniewice – Rawa Mazowiecka. Treść uwagi Szansą dla rozwoju kolejowych powiązań o najwyższych parametrach technicznych jest realizacja odcinków stanowiących ciągi doprowadzające do Centralnego Portu Komunikacyjnego, w tym linii kolei dużych prędkości Warszawa – Centralny Port Komunikacyjny – Łódź – Wrocław/Poznań, umożliwiającej prowadzenie ruchu regionalnego, oraz rozwój nowych elementów układu kolejowego wpływających na zmniejszenie wykluczenia komunikacyjnego w województwie, w tym m.in. budowa nowych linii: Bełchatów – Wieluń, Łódź – Piotrków Trybunalski / Bełchatów, Skierniewice – Rawa Mazowiecka <u>oraz Rawa Mazowiecka – Tomaszów Mazowiecki</u>.	Proszę również o rozważenie wpisania do SRWŁ 2030 budowy linii Rawa Mazowiecka -Tomaszów Mazowiecki jako II etap włączenia naszego miasta w krajowy system kolejowy. Byłoby to otwarcie na południową część Polski. W mpzp Rawy zostało wskazanych wiele terenów z przeznaczeniem na funkcje logistyczne. Linie kolejowe w dwóch kierunkach byłyby dobrym rozwiązaniem dla rozwoju również i tej dziedziny gospodarki. Podobną funkcję mogłyby pełnić przystanek na trasie CMK zlokalizowany w naszym powiecie w miejscowości Żurawia.	Uwaga nieuwzględniona. Wskazana w Strategii linia kolejowa odnosi się do możliwości realizacyjnych w horyzoncie czasowym Strategii.
107.	Stowarzyszenie powiatów i gmin dorzecza Bzury –Miasto Rawa Mazowiecka	44	Obecny zapis Szansą dla rozwoju kolejowych powiązań o najwyższych parametrach technicznych jest realizacja odcinków stanowiących ciągi doprowadzające do Centralnego Portu Komunikacyjnego, w tym linii kolei dużych prędkości Warszawa – Centralny Port Komunikacyjny – Łódź – Wrocław/Poznań, umożliwiającej prowadzenie ruchu regionalnego, oraz rozwój nowych	Proszę również o rozważenie wpisania do SRWŁ 2030 budowy linii Rawa Mazowiecka -Tomaszów Mazowiecki jako II etap włączenia naszego miasta w krajowy system kolejowy. Byłoby to otwarcie na południową część Polski. W mpzp Rawy zostało wskazanych wiele terenów z przeznaczeniem na funkcje logistyczne. Linie kolejowe w dwóch kierunkach byłyby dobrym rozwiązaniem dla rozwoju również i tej	Uwaga nieuwzględniona. Wskazana w Strategii linia kolejowa odnosi się do możliwości realizacyjnych w horyzoncie czasowym Strategii.

Tabela nr 1. Rozpatrzenie uwag zgłaszanych w trakcie konsultacji projektu Strategii Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030 (w dniach 5.03.- 9.04.2021)

Lp.	Podmiot zgłaszający uwagę	Nr strony	Obecny zapis / Treść uwagi / Propozycja zmian	Uzasadnienie	Rozpatrzenie uwagi
			elementów układu kolejowego wpływających na zmniejszenie wykluczenia komunikacyjnego w województwie, w tym m.in. budowa nowych linii: Bełchatów – Wieluń, Łódź – Piotrków Trybunalski / Bełchatów, Skierniewice – Rawa Mazowiecka. Treść uwagi Szansą dla rozwoju kolejowych powiązań o najwyższych parametrach technicznych jest realizacja odcinków stanowiących ciągi doprowadzające do Centralnego Portu Komunikacyjnego, w tym linii kolei dużych prędkości Warszawa – Centralny Port Komunikacyjny – Łódź – Wrocław/Poznań, umożliwiającej prowadzenie ruchu regionalnego, oraz rozwój nowych elementów układu kolejowego wpływających na zmniejszenie wykluczenia komunikacyjnego w województwie, w tym m.in. budowa nowych linii: Bełchatów – Wieluń, Łódź – Piotrków Trybunalski / Bełchatów, Skierniewice – Rawa Mazowiecka <u>oraz Rawa Mazowiecka – Tomaszów Mazowiecki.</u>	dziedziny gospodarki. Podobną funkcję mogłyby pełnić przystanek na trasie CMK zlokalizowany w naszym powiecie w miejscowości Żurawia.	
108.	PKP PLK	44	Obecny zapis Szansą dla rozwoju kolejowych powiązań o najwyższych parametrach technicznych jest (...) oraz rozwój nowych elementów układu kolejowego wpływających na zmniejszenie wykluczenia komunikacyjnego w województwie, w tym m.in. budowy nowych linii: Bełchatów – Wieluń, Łódź – Piotrków Trybunalski / Bełchatów, Skierniewice – Rawa Mazowiecka. Treść uwagi Sugerujemy wykreślenie Skierniewice – Rawa Mazowiecka.	W ramach prac planistycznych na nową perspektywę finansową 2021-2027 nie wpłynęły do naszej spółki ze strony Urzędu Marszałkowskiego postulaty budowy linii kolejowej Skierniewice - Rawa Mazowiecka. Połączenie to nie znajduje się w dotychczasowych planach spółki PKP PLK SA.	Uwaga nieuwzględniona Realizacja linii kolejowej Skierniewice – Rawa Maz. pozwoli włączyć wschodnią część województwa łódzkiego do sieci kolejowej, a tym samym zniweluje problemy związane z wykluczeniem transportowym.
109.	Gmina Rawa Mazowiecka	43-45	Obecny zapis Brak cytowania Treść uwagi Modernizacja kolejki wąskotorowej Rogów-Rawa Mazowiecka–Biała Rawska.	Modernizacja trasy kolejki wąskotorowej umożliwi wznowienie transportu towarowego i osobowego bezpośrednio do stacji w Rogowie, co spowoduje połączenie powiatu rawskiego z linią kolejową przebiegającą w Rogowie (stworzenie stacji przesiadkowej). Walory turystyczne kolejki mogą być wykorzystywane do rozwoju turystyki (szlak turystyczny łączący Arboretum w Rogowie, Zamek w Rawie Mazowieckiej oraz lokalne atrakcje na terenie powiatu rawskiego).	Uwaga uwzględniona. Zapisy zostaną uzupełnione na odpowiednim do charakteru dokumentu poziomie ogólności w kierunku działań 3.2.1.
110.	Starostwo Powiatowe w Rawie Mazowieckiej	43-45	Obecny zapis Brak cytowania Treść uwagi Modernizacja kolejki wąskotorowej Rogów-Rawa Mazowiecka–Biała Rawska.	Modernizacja trasy kolejki wąskotorowej umożliwi wznowienie transportu towarowego i osobowego bezpośrednio do stacji w Rogowie, co spowoduje połączenie powiatu rawskiego z linią kolejową przebiegającą w Rogowie (stworzenie stacji przesiadkowej). Walory turystyczne kolejki mogą być wykorzystywane dla rozwoju turystyki (szlak turystyczny łączący Arboretum w Rogowie, Zamek w Rawie Mazowieckiej oraz lokalne atrakcje na terenie powiatu rawskiego).	Uwaga uwzględniona. Zapisy zostaną uzupełnione na odpowiednim do charakteru dokumentu poziomie ogólności w kierunku działań 3.2.1.
111.	Gmina Biała Rawska	43-45	Obecny zapis Brak cytowania Treść uwagi Modernizacja kolejki wąskotorowej Rogów-Rawa Mazowiecka–Biała Rawska.	Modernizacja trasy kolejki wąskotorowej umożliwi wznowienie transportu towarowego i osobowego bezpośrednio do stacji w Rogowie, co spowoduje połączenie powiatu rawskiego z linią kolejową przebiegającą w Rogowie (stworzenie stacji przesiadkowej). Walory turystyczne kolejki mogą być wykorzystywane do rozwoju turystyki (szlak turystyczny łączący Arboretum w Rogowie, Zamek w Rawie Mazowieckiej oraz lokalne atrakcje na terenie powiatu rawskiego).	Uwaga uwzględniona. Zapisy zostaną uzupełnione na odpowiednim do charakteru dokumentu poziomie ogólności w kierunku działań 3.2.1.
112.	Stowarzyszenie powiatów i gmin dorzecza Bzury – Biała Rawska	43-45	Obecny zapis Brak cytowania Treść uwagi Modernizacja kolejki wąskotorowej Rogów-Rawa Mazowiecka–Biała Rawska.	Modernizacja trasy kolejki wąskotorowej umożliwi wznowienie transportu towarowego i osobowego bezpośrednio do stacji w Rogowie, co spowoduje połączenie powiatu rawskiego z linią kolejową przebiegającą w Rogowie (stworzenie stacji przesiadkowej). Walory turystyczne kolejki mogą być wykorzystywane do rozwoju turystyki (szlak turystyczny łączący Arboretum w Rogowie, Zamek w Rawie Mazowieckiej oraz lokalne atrakcje na terenie powiatu rawskiego).	Uwaga uwzględniona. Zapisy zostaną uzupełnione na odpowiednim do charakteru dokumentu poziomie ogólności w kierunku działań 3.2.1..

Tabela nr 1. Rozpatrzenie uwag zgłaszanych w trakcie konsultacji projektu Strategii Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030 (w dniach 5.03.- 9.04.2021)

Lp.	Podmiot zgłaszający uwagę	Nr strony	Obecny zapis / Treść uwagi / Propozycja zmian	Uzasadnienie	Rozpatrzenie uwagi
113.	Urząd Miasta Rawa Mazowiecka	44	Obecny zapis W ramach I etapu naboru do Programu Uzupełniania Lokalnej i Regionalnej Infrastruktury Kolejowej – Kolej + do 2028 roku, z obszaru województwa łódzkiego zgłoszono 3 projekty: „Modernizacja i elektryfikacja linii kolejowej Nr 24 na odcinku Piotrków Trybunalski – Bełchatów z wydłużeniem do Bogumiłowa”, „Budowa linii łączącej linię kolejową Nr 131 (Chorzew Siemkowice) z linią kolejową Nr 181 (Wieluń)”, „Modernizacja i elektryfikacja linii kolejowej Nr 25 na odcinku Tomaszów Mazowiecki - Skarżysko Kamienna” (jako partner województwa świętokrzyskiego). Wszystkie 3 przedsięwzięcia zakwalifikowały się do II etapu naboru, co skutkuje opracowaniem dla ww. projektów studiów planistyczno-prognostycznych, które stanowiąc będą podstawę do kwalifikacji projektów do dofinansowania w ramach programu. Treść uwagi W ramach I etapu naboru do Programu Uzupełniania Lokalnej i Regionalnej Infrastruktury Kolejowej – Kolej + do 2028 roku, z obszaru województwa łódzkiego zgłoszono 4 projekty: „Modernizacja i elektryfikacja linii kolejowej Nr 24 na odcinku Piotrków Trybunalski – Bełchatów z wydłużeniem do Bogumiłowa”, „Budowa linii łączącej linię kolejową Nr 131 (Chorzew Siemkowice) z linią kolejową Nr 181 (Wieluń)”, „Modernizacja i elektryfikacja linii kolejowej Nr 25 na odcinku Tomaszów Mazowiecki - Skarżysko Kamienna” (jako partner województwa świętokrzyskiego) oraz „Budowa linii kolejowej Rawa Mazowiecka – Skierniewice”. Wszystkie 4 przedsięwzięcia zakwalifikowały się do II etapu naboru, co skutkuje opracowaniem dla ww. projektów studiów planistyczno-prognostycznych, które stanowiąc będą podstawę do kwalifikacji projektów do dofinansowania w ramach programu.	Dziękuję za uwzględnienie w pierwszym etapie konsultacji jednego z naszych postulatów dot. włączenia rady w system kolejowy regionu i zapisanie w projekcie SRWŁ 2030 budowy linii kolejowej Rawa Mazowiecka – Skierniewice, jako inwestycji poprawiającej dostępność transportową naszego miasta. Zależy nam jednak bardzo na zintensyfikowaniu prac nad tym tematem i jak najszybszym rozpoczęciem opracowań i Studiów dotyczących tej inwestycji. Każdy kolejny rok wykluczenia kolejowego to dla mieszkańców naszego miasta realna strata i ograniczenie szans na rozwój gospodarczy i społeczny. W pierwszym kontakcie z potencjalnym inwestorem często spotykamy się z pytaniem o połączenia kolejowe Rawy z resztą polski. Sami rawianie z powodu braku szybkiego i bezkolizyjnego połączenia z Łodzią i Warszawą opuszczają na stałe miasto wiążąc przyszłość z ośrodkami lepiej skomunikowanymi (...)	Uwaga nieuwzględniona Realizacja linii kolejowej Skierniewice – Rawa Mazowiecka, nie została zgłoszona w ramach naboru wniosków do Programu uzupełniania lokalnej i regionalnej infrastruktury kolejowej kolej + do 2028 roku.
114.	Stowarzyszenie powiatów i gmin dorzecza Bzury – Miasto Rawa Mazowiecka	44	Obecny zapis W ramach I etapu naboru do Programu Uzupełniania Lokalnej i Regionalnej Infrastruktury Kolejowej – Kolej + do 2028 roku, z obszaru województwa łódzkiego zgłoszono 3 projekty: „Modernizacja i elektryfikacja linii kolejowej Nr 24 na odcinku Piotrków Trybunalski – Bełchatów z wydłużeniem do Bogumiłowa”, „Budowa linii łączącej linię kolejową Nr 131 (Chorzew Siemkowice) z linią kolejową Nr 181 (Wieluń)”, „Modernizacja i elektryfikacja linii kolejowej Nr 25 na odcinku Tomaszów Mazowiecki - Skarżysko Kamienna” (jako partner województwa świętokrzyskiego). Wszystkie 3 przedsięwzięcia zakwalifikowały się do II etapu naboru, co skutkuje opracowaniem dla ww. projektów studiów planistyczno-prognostycznych, które stanowiąc będą podstawę do kwalifikacji projektów do dofinansowania w ramach programu. Treść uwagi W ramach I etapu naboru do Programu Uzupełniania Lokalnej i Regionalnej Infrastruktury Kolejowej – Kolej + do 2028 roku, z obszaru województwa łódzkiego zgłoszono 4 projekty: „Modernizacja i elektryfikacja linii kolejowej Nr 24 na odcinku Piotrków Trybunalski – Bełchatów z wydłużeniem do Bogumiłowa”, „Budowa linii łączącej linię kolejową Nr 131 (Chorzew Siemkowice) z linią kolejową Nr 181 (Wieluń)”, „Modernizacja i elektryfikacja linii kolejowej Nr 25 na odcinku Tomaszów Mazowiecki - Skarżysko Kamienna” (jako partner województwa świętokrzyskiego) oraz „Budowa linii kolejowej Rawa Mazowiecka – Skierniewice”. Wszystkie 4 przedsięwzięcia zakwalifikowały się do II etapu naboru, co skutkuje	Dziękuję za uwzględnienie w pierwszym etapie konsultacji jednego z naszych postulatów dot. włączenia rady w system kolejowy regionu i zapisanie w projekcie SRWŁ 2030 budowy linii kolejowej Rawa Mazowiecka – Skierniewice, jako inwestycji poprawiającej dostępność transportową naszego miasta. Zależy nam jednak bardzo na zintensyfikowaniu prac nad tym tematem i jak najszybszym rozpoczęciem opracowań i Studiów dotyczących tej inwestycji. Każdy kolejny rok wykluczenia kolejowego to dla mieszkańców naszego miasta realna strata i ograniczenie szans na rozwój gospodarczy i społeczny. W pierwszym kontakcie z potencjalnym inwestorem często spotykamy się z pytaniem o połączenia kolejowe Rawy z resztą polski. Sami rawianie z powodu braku szybkiego i bezkolizyjnego połączenia z Łodzią i Warszawą opuszczają na stałe miasto wiążąc przyszłość z ośrodkami lepiej skomunikowanymi (...)	Uwaga nieuwzględniona Realizacja linii kolejowej Skierniewice – Rawa Mazowiecka, nie została zgłoszona w ramach naboru wniosku do Programu uzupełniania lokalnej i regionalnej infrastruktury kolejowej kolej + do 2028 roku.

Tabela nr 1. Rozpatrzenie uwag zgłaszanych w trakcie konsultacji projektu Strategii Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030 (w dniach 5.03.- 9.04.2021)

Lp.	Podmiot zgłaszający uwagę	Nr strony	Obecny zapis / Treść uwagi / Propozycja zmian	Uzasadnienie	Rozpatrzenie uwagi
			opracowaniem dla ww. projektów studiów planistyczno-prognostycznych, które stanowić będą podstawę do kwalifikacji projektów do dofinansowania w ramach programu.		
115.	POLREGIO Sp. z o.o.	45	Obecny zapis Brak Cytowania Treść uwagi Transport zbiorowy. a) Brak wskazania integracji taryfowej pomiędzy Miejskim transportem zbiorowym a transportem kolejowym (wspólna oferta POLREGIO, ŁKA i ZDiT), WBA, b) Wskazana tylko oferta ŁKA+PKS, brak informacji o ofercie POLREGIO+PKS c) Rys. 52. Liczba pasażerów przewiezionych przez Łódzką Kolej Aglomeracyjną w latach 2014-2019 - mowa jest wyłącznie o przewozach ŁKA, podczas gdy strategia województwa powinna odnosić się do przewozów kolejowych ogółem, zatem również realizowanych przez POLREGIO.	Brak uzasadnienia.	Uwaga uwzględniona częściowo. a) W zakresie integracji taryfowej zapis zostanie skorygowany. b) W zakresie oferty Polregio + PKS zapis zostanie skorygowany. c) W zakresie liczby pasażerów przewiezionych przez Polregio uwaga nieuwzględniona ze względu na brak przedmiotowych danych.
116.	Port Lotniczy Łódź im. Władysława Reymonta Sp. z o.o.	45	Obecny zapis Wyzwanie: Niska lotnicza dostępność województwa W województwie zlokalizowane jest jedno regionalne lotnisko o znaczeniu międzynarodowym – Port Lotniczy Łódź im. W. Reymonta – PL Łódź, znajdujący się jako jeden z ośmiu w kraju w sieci bazowej TEN-T. Lotnisko ma przepustowość ok. 2 mln pasażerów rocznie i wyposażone jest w system ILS I. Pomimo rozbudowy lotniska i zwiększenia jego przepustowości notowany jest spadek liczby operacji lotniczych pax. W 2019 r. w PL Łódź zrealizowano 1 664 operacje (12. miejsce w kraju), tj. o ok. 49,0% mniej niż w 2010 r. – 3 268 operacji (7. Miejsce w kraju). W tym samym okresie w Polsce liczba operacji lotniczych wzrosła o ok. 66,0%. Oferta regularnych połączeń pasażerskich jest niewielka, a usługi przewozowe świadczy ograniczona liczba przewoźników. Konkurencyjna nie jest również oferta lotów czarterowych. Ogromną szansą na poprawę dostępności lotniczej województwa łódzkiego jest Centralny Port Komunikacyjny, w którym dzięki dogodnemu skomunikowaniu planowanym szybkim połączeniem kolejowym oraz rozbudowaną autostradą A2 założono zapewnienie obsługi lotniczej kraju, w tym województwa łódzkiego w powiązaniach europejskich oraz międzykontynentalnych. Treść uwagi Wyzwanie: <u>Zwiększenie dostępności województwa</u> W województwie zlokalizowane jest jedno regionalne lotnisko o znaczeniu międzynarodowym – Port Lotniczy Łódź, znajdujący się jako jeden z ośmiu w kraju w sieci bazowej TEN-T. Lotnisko ma przepustowość ok. 2 mln pasażerów rocznie i wyposażone jest w system ILS kat. I. Pomimo rozbudowy lotniska <u>w 2012 roku</u> i zwiększenia jego przepustowości <u>do 2017 r.</u> notowany <u>był</u> spadek liczby operacji lotniczych pax146. W 2019 r. w PL Łódź zrealizowano 1 664 operacje (12. miejsce w kraju), tj. o ok. 49,0% mniej niż w 2010 r. – 3 268 operacji (7. miejsce w kraju). W tym samym okresie w Polsce liczba operacji lotniczych wzrosła o ok. 66,0%. Ogromną szansą na poprawę dostępności lotniczej województwa łódzkiego jest Centralny Port Komunikacyjny, w którym dzięki dogodnemu skomunikowaniu planowanym szybkim połączeniem kolejowym oraz rozbudowaną autostradą A2 założono zapewnienie obsługi lotniczej kraju, w	Uwaga dotyczy redakcji wszystkich wyzwań, które w aktualnym brzmieniu definiują diagnozę sytuacji bieżącej a nie wyzwanie. Wyzwanie oznacza sytuację wymagającą działań dla osiągnięcia założonego celu. W obecnej redakcji wyzwanie oznacza zmniejszenie dostępności województwa. Usunięta została informacja o niewielkiej ilości oferty połączeń pasażerskich i czarterowych, ze względu na to, że oferta jest systematycznie rozwijana od 2017 r. z wyjątkiem roku 2020 kiedy to wprowadzono w wyniki ogłoszenia stanu epidemii zakazy ruchu uniemożliwiającą i ograniczającą lotniskom prowadzenie ich działalności. W 2021 roku pojawi się m.in. oferta trzech nowych przewoźników z połączeniami na Ukrainę do Włoch i Bułgarii, a oferta czarterowa zawiera 7 najpopularniejszych w Polsce kierunków do Grecji, Turcji i Bułgarii. Bazując na ogólnościowych przykładach dotyczących otoczenia dużych HUB-ów lotniczych dodano również informację, że port regionalny stanowić będzie ofertę komplementarną dla CPK.	Uwaga uwzględniona częściowo W zakresie formułowania wyzwań nieuwzględniona, przyjęto podejście problemowe. W pozostałym zakresie zapisy zostaną częściowo uwzględnione w opisie celu operacyjnego 3.3. na odpowiednim do charakteru dokumentu poziomie ogólności. Wyzwania są formułowane diagnostycznie, a nie kierunkowo.

Tabela nr 1. Rozpatrzenie uwag zgłaszanych w trakcie konsultacji projektu Strategii Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030 (w dniach 5.03.- 9.04.2021)

Lp.	Podmiot zgłaszający uwagę	Nr strony	Obecny zapis / Treść uwagi / Propozycja zmian	Uzasadnienie	Rozpatrzenie uwagi
			tym województwa łódzkiego w powiązaniach europejskich oraz międzykontynentalnych. <u>Oferta regionalnego portu lotniczego stanowić będzie ofertę komplementarną dla lotniska typu hub (CPK) w zakresie obsługi ruchu czarterowego, przewoźników niskokosztowych, ruchu General Aviation (loty szkoleniowe i biznesowe), transportu ładunków i poczty, jak również dla lotów medycznych i wojskowych.</u>		
117.	Krzysztof T. Borkowski (z upoważnienia przewodniczących organizacji związkowych i pracodawców, członków WRDS Wł)	45	Obecny zapis Wyzwanie: Niska lotnicza dostępność województwa W województwie zlokalizowane jest jedno regionalne lotnisko o znaczeniu międzynarodowym – Port Lotniczy Łódź im. W. Reymonta – PL Łódź, znajdujący się jako jeden z ośmiu w kraju w sieci bazowej TEN-T. Lotnisko ma przepustowość ok. 2 mln pasażerów rocznie i wyposażone jest w system ILS I 145. Pomimo rozbudowy lotniska w 2012 roku i zwiększenia jego przepustowości do 2017 r. notowany był spadek liczby operacji lotniczych pax146. W 2019 r. w PL Łódź zrealizowano 1 664 operacje (12. miejsce w kraju), tj. o ok. 49,0% mniej niż w 2010 r. – 3 268 operacji (7. miejsce w kraju). W tym samym okresie w Polsce liczba operacji lotniczych wzrosła o ok. 66,0%. Oferta regularnych połączeń pasażerskich jest niewielka, a usługi przewozowe świadczy ograniczona liczba przewoźników. Konkurencyjna nie jest również oferta lotów czarterowych. Treść uwagi Wyzwanie: poprawienie lotniczej dostępności regionu W województwie zlokalizowane jest jedno regionalne lotnisko o znaczeniu międzynarodowym – Port Lotniczy Łódź im. W. Reymonta – PL Łódź, znajdujący się jako jeden z ośmiu w kraju w sieci bazowej TEN-T. Lotnisko ma przepustowość ok. 2 mln pasażerów rocznie i wyposażone jest w system ILS I 145. Pomimo rozbudowy lotniska i zwiększenia jego przepustowości notowany jest spadek liczby operacji lotniczych pax146. W 2019 r. w PL Łódź zrealizowano 1 664 operacje (12. Miejsce w kraju), tj. o ok. 49,0% mniej niż w 2010 r. – 3 268 operacji (7. Miejsce w kraju). W tym samym okresie w Polsce liczba operacji lotniczych wzrosła o ok. 66,0%. Oferta regularnych połączeń pasażerskich jest niewielka, a usługi przewozowe świadczy ograniczona liczba przewoźników. Konkurencyjna nie jest również oferta lotów czarterowych. <u>Spowodowane to jest głównie niedostateczną dostępnością komunikacyjną lotniska dla mieszkańców województwa łódzkiego i województw sąsiednich.</u>	Wiadomym jest, z badań prof. Uł. Remigiusza Kozłowskiego, że liczba pasażerów jest w bardzo dużym stopniu uzależniona od dobrego skomunikowania lotnisk z transportem drogowym.	Uwaga nieuwzględniona. W zakresie zmiany wyzwania proponowana korekta nie wpisuje się w przyjęte podejście problemowe do formułowania wyzwań. W zakresie wskazania niedostatecznej dostępności komunikacyjnej jako głównego problemu lotniska, przyjmuje się, że problem jest bardziej złożony.
118.	Gmina Rawa Mazowiecka	46	Obecny zapis Brak Cytowania Treść uwagi Istnieje potrzeba przyłączania terenu Gminy Rawa Mazowiecka i powiatu rawskiego do istniejącej sieci Łódzkiej Kolei Aglomeracyjnej.	Mieszkańcy Gminy Rawa Mazowiecka i terenu powiatu rawskiego coraz częściej znajdują zatrudnienie poza miejscem zamieszkania, a jedynym środkiem komunikacji publicznej jest transport autobusowy. Należy w tym miejscu nadmienić, iż w związku ze zmianami własnościowymi spółek Przedsiębiorstw Komunikacji Samochodowej, jakie miały miejsce na przełomie ostatnich lat, wiele połączeń zostało zniesionych, co w jeszcze większym stopniu skomplikowało kwestię dojazdu do pracy. Taka sytuacja powoduje, że wiele mieszkańców terenów wiejskich decyduje się na stałe opuścić miejsce zamieszkania, czego konsekwencją jest migracja ludności wiejskiej do miast. Podobna sytuacja dotyczy młodych osób podejmujących naukę w dużych ośrodkach aglomeracyjnych.	Uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach Strategii w kierunków działań 3.3.2. i 3.3.4. na odpowiednim do charakteru dokumentu poziomie ogólności. Wyzwania są formułowane diagnostycznie, a nie kierunkowo.

Tabela nr 1. Rozpatrzenie uwag zgłaszanych w trakcie konsultacji projektu Strategii Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030 (w dniach 5.03.- 9.04.2021)

Lp.	Podmiot zgłaszający uwagę	Nr strony	Obecny zapis / Treść uwagi / Propozycja zmian	Uzasadnienie	Rozpatrzenie uwagi
119.	Stowarzyszenie powiatów i gmin dorzecza Bzury – Gmina Biała Rawska	46	Obecny zapis Brak Cytowania Treść uwagi Istnieje potrzeba przyłączania terenu Gminy Biała Rawska i powiatu rawskiego do istniejącej sieci Łódzkiej Kolei Aglomeracyjnej	Mieszkańcy Gminy Biała Rawska i terenu powiatu rawskiego coraz częściej znajdują zatrudnienie poza miejscem zamieszkania, a jedynym środkiem komunikacji publicznej jest transport autobusowy. Należy w tym miejscu nadmienić, iż w związku ze zmianami własnościowymi Spółek Przedsiębiorstw Komunikacji Samochodowej, jakie miały miejsce na przełomie ostatnich lat, wiele połączeń zostało zniesionych, co w jeszcze większym stopniu skomplikowało kwestię dojazdu do pracy. Taka sytuacja powoduje, że wielu mieszkańców terenów wiejskich decyduje się na stałe opuścić miejsce zamieszkania, czego konsekwencją jest migracja ludności wiejskiej do miast. Podobna sytuacja dotyczy młodych osób podejmujących naukę w dużych ośrodkach aglomeracyjnych.	Uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach Strategii w kierunkach działań 3.3.2. i 3.3.4. na odpowiednim do charakteru dokumentu poziomie ogólności. Wyzwania są formułowane diagnostycznie, a nie kierunkowo.
120.	Gmina Biała Rawska	46	Obecny zapis Brak Cytowania Treść uwagi Istnieje potrzeba przyłączania terenu Gminy Biała Rawska i powiatu rawskiego do istniejącej sieci Łódzkiej Kolei Aglomeracyjnej	Mieszkańcy Gminy Biała Rawska i terenu powiatu rawskiego coraz częściej znajdują zatrudnienie poza miejscem zamieszkania, a jedynym środkiem komunikacji publicznej jest transport autobusowy. Należy w tym miejscu nadmienić, iż w związku ze zmianami własnościowymi Spółek Przedsiębiorstw Komunikacji Samochodowej, jakie miały miejsce na przełomie ostatnich lat, wiele połączeń zostało zniesionych, co w jeszcze większym stopniu skomplikowało kwestię dojazdu do pracy. Taka sytuacja powoduje, że wielu mieszkańców terenów wiejskich decyduje się na stałe opuścić miejsce zamieszkania, czego konsekwencją jest migracja ludności wiejskiej do miast. Podobna sytuacja dotyczy młodych osób podejmujących naukę w dużych ośrodkach aglomeracyjnych.	Uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach Strategii w kierunkach działań 3.3.2. i 3.3.4. na odpowiednim do charakteru dokumentu poziomie ogólności. Wyzwania są formułowane diagnostycznie, a nie kierunkowo.
121.	Centralny Port Komunikacyjny sp. z o.o.	46	Obecny zapis Rys. 50. Publiczny transport zbiorowy w województwie łódzkim – legenda KOLEJ DUŻYCH PRĘDKOŚCI UMOŻLIWIAJĄCA PROWADZENIE RUCHU REGIONALNEGO Treść uwagi KOLEJ DUŻYCH PRĘDKOŚCI UMOŻLIWIAJĄCA M.IN. PROWADZENIE SZYBKIEGO RUCHU REGIONALNEGO (PRZEBIEG ORIENTACYJNY)	Poniższe zapisy Koncepcji przygotowania i realizacji inwestycji Port Solidarność - Centralny Port Komunikacyjny dla Rzeczypospolitej Polskiej oraz prowadzone analizy zakładają na liniach KDP wyłącznie ruch regionalny o wysokich parametrach prędkości: „Poprawa skomunikowania Warszawy i Łodzi. Skomunikowanie szybką koleją CPK z Warszawą Centralną w czasie do 15 minut i Łodzią Fabryczną w czasie 25 minut, a ponadto skomunikowanie CPK z tymi miastami liniami podmiejskimi i regionalnymi.” Pociągi obsługujące te linie będą kursowały zarówno po liniach KDP – połączenia szybkie – jak i konwencjonalnych: „Budowane nowe fragmenty służyć będą zarówno pociągom IC o prędkości konstrukcyjnej 250 km/h, jak i szybkim pociągami międzyregionalnym i regionalnym docelowo o prędkości 200 km/h lub wyższej.” „Jednocześnie, w większości przypadków budowane elementy infrastruktury znacząco poprawią możliwości organizacji transportu regionalnego, za który odpowiedzialne są samorządy województw (w szczególności we wschodniej części Polski).” (prowadzone analizy przewozów na przewidywanych do budowy przez CPK liniach zakładają, że odcinki linii KDP Warszawa – Poznań/Wrocław będą dostępne dla szybkich pociągów regionalnych, obsługujących najważniejsze ośrodki). Obecnie rozpoczyna się proces przygotowania Studiów Techniczno-Ekonomiczno-Środowiskowych dla linii Warszawa – Łódź – Poznań/Wrocław. Dopiero w wyniku analiz w ramach tych opracowań spośród wstępnych trasowań wybrane zostaną na podstawie oceny ekonomicznej (obejmującej m.in. efekty budowy linii dla społeczności lokalnych oraz koszty z tym związane) warianty inwestorskie, dla których realizowane będą kolejne etapy inwestycji.	Uwaga uwzględniona. Zapisy zostaną uzupełnione.

Tabela nr 1. Rozpatrzenie uwag zgłaszanych w trakcie konsultacji projektu Strategii Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030 (w dniach 5.03.- 9.04.2021)

Lp.	Podmiot zgłaszający uwagę	Nr strony	Obecny zapis / Treść uwagi / Propozycja zmian	Uzasadnienie	Rozpatrzenie uwagi
122.	Centralny Port Komunikacyjny sp. z o.o.	48	Obecny zapis Mapa Rys. 53. Transport towarowy i logistyka w województwie łódzkim Treść uwagi nie pokazuje odcinka Sieradz - Wieruszów Dodanie odcinka KDP iak poniżej czerwony przerywany odcinek na mapie: Rys. 53. Transport towarowy i logistyka w województwie łódzkim <i>Zródło: Opracowanie własne na podstawie danych BPPWL</i> z opisem w legendzie: orientacyjny przebieg planowanej linii KPD, dla której analizowana jest możliwość prowadzenia ruchu towarowego	Prowadzone analizy przewozów na przewidywanych do budowy przez CPK liniach zakładają, że na odcinku Sieradz – Wrocław dopuszczony będzie ruch towarowy.	Uwaga uwzględniona. Zapisy zostaną uzupełnione.
123.	Stowarzyszenie Łódzka Przestrzeń	46-47	Obecny zapis Brak cytowania Treść uwagi Należy dodać uwagi dotyczące potrzeby likwidacji wykluczenia komunikacyjnego i połączenia gmin na rubieży województwa z ośrodkiem centralnym czyli Łodzią.	Gminy zaznaczone na mapce na str 46 na kolor żółty powinny w możliwie szybkim tempie uzyskać połączenie komunikacyjne ze stolicą województwa.	Uwaga uwzględniona Zapisy zostaną uwzględnione w brzmieniu oddającym sens uwagi.
124.	Urząd Gminy Wartkowice	48	Obecny zapis Rysunek 53 Transport towarowy i logistyka w województwie łódzkim Treść uwagi Strategiczne elementy systemu transportu i logistyki rozszerzyć o obszar Węzła autostradowego A-2 Wartkowice oraz stację PKP Kłódno wraz z bocznicą linii kolejowej nr 131 Tamowskie Góry — Tczew	Uwzględnienie transportu towarowego i usług logistycznych w projekcie SRWŁ 2030+ stworzy warunki do generowania strefy usług logistycznych na obszarze położenia obszaru gminy Wartkowice w strefie oddziaływania sieci TEN-T	Uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie na mapie na odpowiednim do charakteru dokumentu poziomie ogólności.
125.	Gmina Biała Rawska	48 i 49	Obecny zapis W województwie można wyróżnić 3 strategiczne rejony koncentracji funkcji logistycznych: Stryków – Łódź – Zduńska Wola, Kutno oraz Piotrków Trybunalski – Radomsko.	Powstanie CPL w gminie Baranów będzie generować zapotrzebowanie na nowe obiekty logistyczne w pobliżu portu lotniczego i takie tereny są w m. Babsk w gminie Biała Rawska / 160 ha – grunty KOWRR/.	Uwaga uwzględniona. Proponowany rejon zostanie uzupełniony w wizji rozwoju na mapie zawierającej strategiczne elementy systemu

Tabela nr 1. Rozpatrzenie uwag zgłaszanych w trakcie konsultacji projektu Strategii Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030 (w dniach 5.03.- 9.04.2021)

Lp.	Podmiot zgłaszający uwagę	Nr strony	Obecny zapis / Treść uwagi / Propozycja zmian	Uzasadnienie	Rozpatrzenie uwagi
			Treść uwagi Istnieje potrzeba utworzenia czwartego rejonu od Rawy Mazowieckiej do granicy z województwem mazowieckim wzdłuż drogi S – 8.		transportowego i logistyki.
126.	Gmina Rawa Mazowiecka	49	Obecny zapis W województwie można wyróżnić 3 strategiczne rejon koncentracji funkcji logistycznych: Stryków – Łódź – Zduńska Wola, Kutno oraz Piotrków Trybunalski – Radomsko. Treść uwagi Istnieje potrzeba utworzenia czwartego rejonu od Rawy Mazowieckiej do granicy z województwem mazowieckim wzdłuż drogi S-8.	Powstanie CPL w gminie Baranów będzie generować zapotrzebowanie na nowe obiekty logistyczne w pobliżu portu lotniczego i takie obiekty są w m. Babsk w gminie Biała Rawska/160 ha – grunty KOWRR/.	Uwaga uwzględniona. Proponowany rejon zostanie uzupełniony w wizji rozwoju na mapie zawierającej strategiczne elementy systemu transportowego i logistyki.
127.	Stowarzyszenie powiatów i gmin dorzecza Bzury – Biała Rawska	48 i 49	Obecny zapis W województwie można wyróżnić 3 strategiczne rejon koncentracji funkcji logistycznych: Stryków – Łódź – Zduńska Wola, Kutno oraz Piotrków Trybunalski – Radomsko. Treść uwagi Istnieje potrzeba utworzenia czwartego rejonu od Rawy Mazowieckiej do granicy z województwem mazowieckim wzdłuż drogi S-8.	Powstanie CPL w gminie Baranów będzie generować zapotrzebowanie na nowe obiekty logistyczne w pobliżu portu lotniczego i takie obiekty są w m. Babsk w gminie Biała Rawska/160 ha – grunty KOWRR/.	Uwaga uwzględniona. Proponowany rejon zostanie uzupełniony w wizji rozwoju na mapie zawierającej strategiczne elementy systemu transportowego i logistyki.
128.	Urząd Miasta Sieradza	49, 64	Obecny zapis W oparciu o potencjał związany z koncentracją usług logistycznych (w tym obiektów magazynowych multi-tenant i build-to-suit), lokalizacją terminali intermodalnych oraz nasyceniem w pozostałą infrastrukturę transportową dla obsługi łańcuchów logistycznych i dystrybucji towarów, w województwie można wyróżnić 3 strategiczne rejon koncentracji funkcji logistycznych: Stryków – Łódź – Zduńska Wola, Kutno oraz Piotrków Trybunalski – Radomsko. Jednak mimo dużej dynamiki inwestycyjnej ogromny popyt na usługi logistyczne sprawia, że w dalszej perspektywie problemem Łódzkiego może być sprostanie wysokiemu zainteresowaniu powierzchniami magazynowymi. Treść uwagi Rozszerzenie strategicznych rejonów koncentracji rozwoju funkcji logistycznych w woj. łódzkim o Miasto Sieradz.	Rozszerzenie w SRWŁ 2030 obszaru strategicznych rejonów rozwoju usług logistycznych o Miasto Sieradz, ma dla Sieradza kluczowe znaczenie z uwagi na lokalizację terenów inwestycyjnych z funkcją magazynową i produkcyjną w bezpośrednim sąsiedztwie drogi ekspresowej S8, tj. Węzeł Sieradz-Wschód (blisko 20 ha wolnych terenów inwestycyjnych w sąsiedztwie Centrum Logistycznego Jeronimo Martins Polska właściciela sieci „Biedronka”) oraz terenów inwestycyjnych znajdujących się przy zachodniej obwodnicy Sieradza (DK12) z bezpośrednim dojazdem do Węzła Sieradz-Południe (S8) w okolicach zakładu produkcyjnego Ceramiki Tubądzin w Sieradzu (produkcja budowlana), magazynu logistycznego firmy Asclepios S.A. (usługi dla farmacji) oraz zakładu produkcyjnego Zarecki Foods Sp. z o.o. (produkcja spożywcza). W projektowanej obecnie Strategii Rozwoju Miasta Sieradza do 2030 roku, rozwój sektora usług logistycznych jest jednym z kluczowych dla Miasta. Pomińnię Sieradza w obszarze strategicznych rejonów rozwoju usług logistycznych wskazuje na marginalizację tego obszaru, który jest również strategicznie położony w zachodniej części woj. łódzkiego. Ponadto jeden z terenów inwestycyjnych należących do Miasta jest objęty zmianą miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego z funkcją magazynową-składową i produkcyjną, na którym – jako jednym z nielicznych w województwie łódzkim – będzie można realizować inwestycje w magazyny wysokiego składowania do wysokości 40 m.	Uwaga uwzględniona Proponowany rejon zostanie uzupełniony w wizji rozwoju na mapie zawierającej strategiczne elementy systemu transportowego i logistyki.
129.	Port Lotniczy Łódź im. Władysława Reymonta Sp. z o.o.	49	Obecny zapis Od 2009 r. w PL Łódź funkcjonuje także terminal cargo, w którym problemem jest transport odprawianych ładunków siecią drogową do hubów międzykontynentalnych (RFS – Road Feeder Service). Treść uwagi Od 2009 r. w PL Łódź funkcjonuje także terminal cargo, w którym odprawiane są ładunki cargo lotniczego i transportowane dalej siecią drogową do hubów międzykontynentalnych (ang. RFS – Road Feeder Service). <u>W przyszłości terminal cargo w Porcie Lotniczym Łódź może stanowić uzupełnienie oferty cargo CPK, łącząc w sobie intermodalność i komodalność. Wg statystyk prezentowanych przez Urząd Lotnictwa Cywilnego cargo Portu Lotniczego Łódź od 2017 roku plasuje się na 2. miejscu w ilości odprawianych ładunków cargo RFS.</u>	Cargo lotnicze w Polsce stanowi zaledwie 1% cargo ogólnowiatowego, w Polsce większość odpraw cargo to cargo RFS. Dlatego też nie można definiować RFS jako problem, ale jako atut, w przyszłości także CPK będzie miało w bardzo dobrze rozwinięty ośrodek cargo RFS, który będzie stanowił komplementarną ofertę cargo lotniczego CPK.	Uwaga nieuwzględniona W zakresie RFS, ten rodzaj transportu definiowany jest jako problem w kontekście dodatkowego obciążenia układu drogowego województwa. W zakresie uzupełnienia oferty cargo CPK proponowany zapis jest zbyt szczegółowy. W zakresie statystyk występują duże rozbieżności pomiędzy danymi GUS, ULC i PL Łódź dlatego dane nie zostały umieszczone w dokumencie.

Tabela nr 1. Rozpatrzenie uwag zgłaszanych w trakcie konsultacji projektu Strategii Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030 (w dniach 5.03.- 9.04.2021)

Lp.	Podmiot zgłaszający uwagę	Nr strony	Obecny zapis / Treść uwagi / Propozycja zmian	Uzasadnienie	Rozpatrzenie uwagi
130.	Starostwo Powiatowe w Bełchatowie	49	Obecny zapis Na system elektroenergetyczny województwa składają się: jednostki wytwarzające energię, głównie Elektrownia Bełchatów, uzupełniana m.in. przez mniejsze elektrociepłownie łódzkie, elektrownie wodne, przemysłowe oraz liczne instalacje wykorzystujące OZE, a także rozbudowana sieć linii najwyższych i wysokich napięć. Treść uwagi Województwo łódzkie jest jednym z największych w Polsce wytwórców energii elektrycznej za sprawą Elektrowni Bełchatów oraz powiązanej z nią kopalni węgla brunatnego. Natomiast polityka ekologiczna Unii Europejskiej zmierza w kierunku wycofania z użytkowania bloków energetycznych zasilanych węglem, tymczasem kompleks górniczy Bełchatowa odpowiada za produkcję około 20% energii elektrycznej wykorzystywanej w całym kraju.	Zmiana podejścia do polityki energetycznej a co za tym idzie stopniowe odejście od węgla na rzecz innych źródeł energii będą generować problemy, które wprost wskazują na fakt iż Bełchatów zbliża się nieuchronnie do kategorii miast tracących funkcje społeczne i gospodarcze. Jeśli do regionu bełchatowskiego nie popłynie dedykowany strumień pieniędzy na przygotowanie do transformacji, region będzie czekać zapaść pod względem gospodarczym społecznym przestrzennym oraz zdrowotnym.	Uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach Strategii w wyzwaniu Ograniczenie produkcji energii ze źródeł konwencjonalnych oraz dostarczenie czystej, przystępnej cenowo i bezpiecznej energii oraz kierunku działań 3.4.1. W zakresie zmiany podejścia w Strategii do polityki energetycznej i jej dekarbonizacji. Obszar Zagłębia Bełchatowskiego został zakwalifikowany jako obszar strategicznej interwencji.
131.	Stowarzyszenie powiatów i gmin dorzecza Bzury – Krzyżanów	51	Treść uwagi Nie zgadzamy się na rezygnację od lokalizacji elektrowni wiatrowych.	Argumenty o możliwości degradacji krajobrazów i utrata wartości gruntów rolnych są spływaniem tematu. Na terenie Gminy Krzyżanów pracuje 16 elektrowni wiatrowych. Poziom hałasu jest znacznie niższy od wytwarzanego przez pojazdy z autostrady A1. Plac pod elektrownię wraz z dojazdem stanowi teren o powierzchni ca 0,3 hektara. Nie otrzymaliśmy żadnej uwagi dotyczącej zniekształcenia krajobrazu. Natomiast otrzymaliśmy ca 200!/! podań o zamontowanie elektrowni na polu wnioskodawców. Na części naszej gminy było w przeszłości kilka wiatraków które wydawały dźwięki słyszalne na kilkaset metrów. Mimo że ich wygląd nie był najlepszy wtedy były częścią krajobrazu. Ostatni został rozebrany w latach siedemdziesiątych ubiegłego wieku. Koszt budowy elektrowni wiatrowych na Bałtyku konserwacja ich oraz ewentualne naprawy nie wpłyną korzystnie na poziom cen wytwarzania energii elektrycznej i naszym zdaniem podejmowanie decyzji nie popartych dokładnymi wyrażeniami ekonomicznymi nie powinno mieć miejsca.	Uwaga uwzględniona. Zapisy zostaną skorygowane.
132.	Zbigniew Augustyniak	51	Obecny zapis W zakresie energetyki geotermalnej województwo dotychczas nie wykorzystowało w pełni posiadanego potencjału, występującego m.in. w powiatach: poddębickim, uniejowskim, sieradzkim. Treść uwagi Czy jest powiat Uniejowski?		Uwaga uwzględniona. Zapisy zostaną skorygowane.
133.	Stowarzyszenie powiatów i gmin dorzecza Bzury – Krzyżanów	51	Treść uwagi Wnioskujemy o ujęcie w planowanej inwestycji równoważnego rozwoju linii gazowniczej wysokiego ciśnienia przez teren naszej gminy na kierunku północ-południe jest możliwość wykorzystania pasa autostrady A1 wykonanie sieci gazowniczej umożliwi instalowanie kotłowni gazowych a tym samym zmniejszenie emisji gazów.		Uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach Strategii w kierunków działań 3.4.2. na odpowiednim do charakteru dokumentu poziomie ogólności. Wyzwania są formułowane diagnostycznie, a nie kierunkowo.
134.	Polska Spółka Gazownictwa Oddział Zakład Gazowniczy w Łodzi	51	Obecny zapis Województwo charakteryzuje się dość gęstą siecią gazociągów przesyłowych wysokiego ciśnienia, głównie w centralnej części. Treść uwagi Województwo charakteryzuje się dość gęstą siecią dystrybucyjnych gazociągów wysokiego ciśnienia, głównie w centralnej części.	Gazociągi wysokiego ciśnienia mogą być przesyłowe i dystrybucyjne, a te w centralnej części województwa pełnią funkcje dystrybucyjnych.	Uwaga uwzględniona. Zapisy zostaną skorygowane.
135.	Polska Spółka Gazownictwa Oddział Zakład Gazowniczy w	51	Obecny zapis Gazyfikacja koncentruje się wzdłuż tras istniejących gazociągów, a większość dużych miast (prócz Głowna) jest wyposażona w dystrybucyjne sieci gazowe.	W m. Głowno Polska Spółka Gazownictwa świadczy usługę dystrybucji od grudnia 2018 r.	Uwaga uwzględniona. Zapisy zostaną skorygowane.

Tabela nr 1. Rozpatrzenie uwag zgłaszanych w trakcie konsultacji projektu Strategii Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030 (w dniach 5.03.- 9.04.2021)

Lp.	Podmiot zgłaszający uwagę	Nr strony	Obecny zapis / Treść uwagi / Propozycja zmian	Uzasadnienie	Rozpatrzenie uwagi
	Łódź		Treść uwagi Gazyfikacja koncentruje się wzdłuż tras istniejących gazociągów, a większość dużych miast jest wyposażona w dystrybucyjne sieci gazowe.		
136.	Polska Spółka Gazownictwa Oddział Zakład Gazowniczy w Łodzi	51	Obecny zapis Rys. 59. Treść uwagi Mapa przedstawiająca sieć gazową powinna zostać uaktualniona o planowane gazociągi wymienione w uwagach Polska Spółka Gazownictwa Oddział Zakład Gazowniczy w Łodzi	Na rysunku widać przebieg planowanego gazociągu przesyłowego, dlatego konsekwentnie należy pokazać przebieg planowanych dystrybucyjnych gazociągów wysokiego ciśnienia.	Uwaga uwzględniona. Mapa zostanie uzupełniona o postulowane gazociągi.
137.	Polska Spółka Gazownictwa Oddział Zakład Gazowniczy w Łodzi	51	Obecny zapis Rys. 60. Treść uwagi Mapa przedstawiająca udział ludności korzystającej z gazu sieciowego w podziale na miasta i wieś powinna zostać uaktualniona o nowe gminy, gdzie jest świadczona usługa dystrybucji.	Mapę należy zaktualizować do stanu na koniec roku 2020 z uwagi na fakt, że Polska Spółka Gazownictwa w roku 2019 zaczęła świadczyć usługę dystrybucji w 18 nowych gminach, a w roku 2020 w 6. Zaktualizowaną mapę stanowi załącznik nr 2; listę gmin zgazyfikowanych w tym czasie załącznik nr 3.	Uwaga uwzględniona Mapa zostanie usunięta. W tekście pozostanie mapa dot. systemu paliwowego województwa łódzkiego, zaktualizowana na koniec 2020 r.
138.	Urząd Miasta Sieradza	51	Obecny zapis W zakresie energetyki geotermalnej województwo dotychczas nie wykorzystało w pełni posiadanego potencjału, występującego m.in. w powiatach: poddębickim, uniejowskim, sieradzkim. Obecnie wody geotermalne wykorzystywane są do celów ciepłowniczych i rekreacyjno-leczniczych w Uniejowie, Poddębicach i Kleszczowie, a badania nad dalszym ich wykorzystaniem prowadzone są m.in. w Łodzi, Sieradzu, Skierniewicach, Radomsku, Tomaszowie Mazowieckim i Zduńskiej Woli. Treść uwagi Aktualizacja i zmiana zapisu dotyczącego geotermii w Sieradzu na: realizowany - a nie na obecnie badany.	Badania odwiertów zakończono (GT-01). Inwestycja w Sieradzu jest w fazie realizacji. Przedsiębiorstwie Energetyki Ciepłej w Sieradzu podpisano umowę na dofinansowanie inwestycji, która ma być gotowa do 2023 r. Całkowite koszty inwestycji szacowane są na 65 mln zł, z czego ponad 31,6 mln zł pokryje dofinansowanie z NFOŚiGW. Przedsięwzięcie to zakłada wybudowanie nowego budynku przeznaczonego wyłącznie na urządzenia i technologię związaną z geotermią. Praca projektowanej ciepłowni opierać się będzie na eksploatacji wody termalnej za pomocą dubletu geotermalnego, tj. systemu dwuotworowego składającego się z otworu eksploatacyjnego (produkcyjnego) oraz zatłaczającego (chłonnego). Ciepłownia geotermalno-biomasaowa służyć będzie jako centralne źródło ciepła produkowanego z ciepła geotermalnego. Otwór zatłaczający miałby zostać dowieziony w pobliżu istniejącego już odwiertu Sieradz GT-1, który powstał w 2018 r. Jego głębokość ma wynosić ponad 1500 m. Celem planowanej inwestycji jest poprawa jakości powietrza poprzez ograniczenie emisji zanieczyszczeń szczególnie szkodliwych dla jakości życia ludzi oraz poprawę efektywności wykorzystania infrastruktury sieci ciepłowniczej. Wykorzystanie lokalnie dostępnego źródła energii bezpośrednio wpisuje się w szereg polityk sektorowych Polski oraz Unii Europejskiej. Budowa ciepłowni geotermalno-biomasowej połączona jest z realizacją modułu kogeneracyjnego. Koszty budowy modułu szacowane są na 4 mln zł z czego blisko 1,3 mln zł pokryje dofinansowanie z POIS. W tym przypadku gotowa jest już dokumentacja projektowa oraz pozwolenie budowlane. Moc modułu kogeneracyjnego ma wynosić 0,9 MWe (energia elektryczna) i 1,1 MWt (energia cieplna). Ta sama firma będzie również przygotowywać projekt budowlany dotyczący ciepłowni.	Uwaga uwzględniona. Zapisy zostaną skorygowane.
139.	Stowarzyszenie Łódzka Przestrzeń	51	Obecny zapis Mapka pokazująca dostęp gmin do sieci gazowej Treść uwagi Gmina Bolesławiec nie ma dostępu do sieci gazowej.		Uwaga nieuwzględniona Wg operatora sieci gazowej (PSG) w 2020 r. gmina Bolesławiec posiadała dostęp do sieci gazowej.
140.	Witold Stępień - Radny Samorządu Województwa Łódzkiego	51	Obecny zapis Badania nad dalszym ich wykorzystaniem prowadzone są m.in. w Łodzi, Sieradzu, Skierniewicach, Radomsku, Tomaszowie Mazowieckim i Zduńskiej Woli.	W Konstancynie Łódzkim zebrano i przygotowano dokumentację dla wykonania odwiertu. Wystąpiono o dotację na wykonanie odwiertu. Dotychczasowe badania geologiczne potwierdzają zasoby, które można wykorzystać w miejskim systemie ciepłowniczym połączonym	Uwaga uwzględniona. Zapisy zostaną uzupełnione.

Tabela nr 1. Rozpatrzenie uwag zgłaszanych w trakcie konsultacji projektu Strategii Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030 (w dniach 5.03.- 9.04.2021)

Lp.	Podmiot zgłaszający uwagę	Nr strony	Obecny zapis / Treść uwagi / Propozycja zmian	Uzasadnienie	Rozpatrzenie uwagi
			Treść uwagi Badania nad dalszym ich wykorzystaniem prowadzone są m.in. w Łodzi, Konstantynowie Łódzkim, Sieradzu, Skierniewicach, Radomsku, Tomaszowie Mazowieckim i Zdunskiej Woli.	ciepłociągami przesyłowym z Łodzią. Istniejący kompleks basenowo-sportowy umożliwia wykorzystanie rekreacyjno-lecznicze.	
141.	Urząd Miasta Bełchatowa	51	Obecny zapis Stan techniczny sieci gazowej sukcesywnie się poprawia, jednak nadal istotnym problemem jest starzenie się i niewystarczający rozwój systemu gazociągów wysokiego ciśnienia. Treść uwagi Należy uwzględnić lub ustalić kwestię budowy gazociągu w/c Kalisz-Sieradz-Piotrków Tryb.	W 2019 r. PSG poinformowała Miasto o planach budowy gazociągu w/c przez m.in. teren powiatu bełchatowskiego.	Uwaga uwzględniona Rysunek zostanie uzupełniony.
142.	Starostwo Powiatowe w Rawie Mazowieckiej	51	Obecny zapis Rys. 77 przedstawiający gminy z dostępem do sieci gazowej Treść uwagi Błędne zaznaczenie gmin z dostępem do sieci gazowych. W dalszej części Strategii Rozwoju WŁ zapisać potrzebę gazyfikacji gmin Regnów, Cielądz, Biała Rawska i Sadkowie	Zaznaczone na mapie, jako posiadające dostęp do sieci gazowej, gminy Biała Rawska i Sadkowie w rzeczywistości nie mają dostępu do sieci gazowych.	Uwaga uwzględniona częściowo Wg operatora sieci gazowej (PSG) w 2020 r. gminy Biała Rawska i Sadkowie posiadały dostęp do sieci gazowej. W zakresie gazyfikacji gmin uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach kierunku działań 3.1.1. na odpowiednim do charakteru dokumentu poziomie ogólności. Wyzwania są formułowane diagnostycznie, a nie kierunkowo
143.	Polska Spółka Gazownictwa Oddział Zakład Gazowniczy w Łodzi	52	Obecny zapis Łódzkie charakteryzuje się również niewystarczającym rozwojem gazyfikacji metodą LNG, która umożliwiłaby obsługę terenów o niskiej opłacalności rozbudowy sieci gazowej (w 2019 r. istniały tylko 2 stacje w Rogowcu i Dobryszycach, w 2017 r. zlikwidowano stację w Krośniewicach). Treść uwagi Należałoby w tym miejscu wspomnieć o istniejących planowanych najbliższym czasie do uruchomienia stacji LNG przez Polską Spółkę Gazownictwa: Rogów – istniejąca; Tomaszów Mazowiecki – istniejąca; Cielądz – powstająca; Szadek – powstająca; Budziszewice – powstająca; Piątek – powstająca; Żychlin – powstająca; Osjaków – powstająca; Drzewica – powstająca.	Należy wskazać, że nie są to tereny, które mają niską opłacalność, tylko takie, gdzie z przyczyn ekonomicznych, bądź technicznych nie ma możliwości budowy zasilania liniowego. Wyjątek stanowi Tomaszów Mazowiecki, gdzie stacja LNG będzie funkcjonowała od czasu zwiększenia możliwości strumienia zasilającego miasto od strony sieci OGP Gaz-System. Gazyfikacje wyspowe również muszą posiadać uzasadnienie ekonomiczne.	Uwaga uwzględniona. Zapisy zostaną skorygowane.
144.	Polska Spółka Gazownictwa Oddział Zakład Gazowniczy w Łodzi	-	Obecny zapis Brak cytowania. Treść uwagi Podtrzymujemy przesłane w dniu 08.01.2020 do Urzędu Marszałkowskiego Województwa Łódzkiego informacje o umieszczeniu w Strategii zapisów o planowanych inwestycjach związanych z dystrybucyjnymi gazociągami wysokiego ciśnienia: • Budowa gazociągu Łyszkowice – Kuluszki – Brzeziny – Łódź wraz z infrastrukturą niezbędną do jego obsługi na terenie województwa łódzkiego; • Budowa gazociągu Kalisz- Sieradz – Mszczewo wraz z infrastrukturą niezbędną do jego obsługi na terenie województw łódzkiego i wielkopolskiego. • Przebudowa sieci gazowej w ramach pierścienia łódzkiego Dodatkowo wnosimy o umieszczenie zapisu znajdującego się w zatwierdzonej przez Radę Ministrów „Polityce Energetycznej Polski do 2040” w brzmieniu: „Istotnym elementem rozwoju sieci krajowej jest również	Brak uwzględnienia w dokumencie tej rangi informacji o zrealizowanych zadaniach, które mają zapewnić bezpieczeństwo energetyczne województwa na kolejne dziesięciolecia uważamy za duży błąd. Wymienione gazociągi nie tylko umożliwią zużycie paliwa gazowego na obszarach już zgazyfikowanych ale również rozwój sieci gazowej na terenach dotychczas niezgazyfikowanych. Trasy gazociągów zostały tak zoptymalizowane, by umożliwić gazyfikację wszystkich gmin, przez które będą przebiegać.	Uwaga uwzględniona częściowo. W zakresie inwestycji mapa obrazująca System paliwowy w województwie łódzkim zostanie uzupełniona. W pozostałym zakresie charakter dokumentu nie pozwala na wprowadzenie zbyt szczegółowych zapisów.

Tabela nr 1. Rozpatrzenie uwag zgłaszanych w trakcie konsultacji projektu Strategii Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030 (w dniach 5.03.- 9.04.2021)

Lp.	Podmiot zgłaszający uwagę	Nr strony	Obecny zapis / Treść uwagi / Propozycja zmian	Uzasadnienie	Rozpatrzenie uwagi
			rozbudowa i modernizacja w zakresie dystrybucji. Aktualnie w Polsce 65% gmin ma dostęp do gazu ziemnego, natomiast stopień gazyfikacji ulegnie zwiększeniu do ok 76% w 2034 r. i w kolejnych latach powinien podlegać dalszemu wzrostowi i zgodnie z potrzebami rynku. Szczególny nacisk został położony na likwidację tzw. Białych plam – miejsc pozbawionych dostępu do surowca. W pierwszej kolejności gazyfikacji podlegać będą gminy m.in. w Polsce północno – wschodniej, na obszarze działania Oddziału Zakładu Gazowniczego Łódź oraz na obszarze między Koszalinem, Bydgoszczą i Braniewem.		
145.	Stowarzyszenie powiatów i gmin dorzecza Bzury – Krzyżanów	51	Treść uwagi Proponujemy wrócić do koncepcji sprzed lat - wybudowania międzygminnej spalarni odpadów. Nowoczesna spalarnia zmniejszy ilość składowanych odpadów, zniknie problem poszukiwania nowych terenów na składowiska i próby powiększenia istniejących składowisk.		Uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach Strategii w kierunku 3.5.1 na odpowiednim do charakteru poziomie ogólności. Wyzwania są formułowania diagnostycznie, a nie kierunkowo.
146.	Starostwo Powiatowe w Zduńskiej Woli	55	Treść uwagi Brak informacji o dostępie administracji publicznej do internetu szerokopasmowego.	W obliczu rysujących się zmian w zakresie cyfryzacji administracji i rozwoju e-usług publicznych, dane związane ze stopniem informatyzacji, w tym dostępie do szerokopasmowego internetu, jednostek administracyjnych pozwoliłyby na realne oszacowanie działań, które należy jeszcze podjąć w zakresie cyfryzacji administracji.	Uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach Strategii. Zjawisko niewystarczającej rozbudowy sieci teleinformatycznej w kontekście rosnącego zapotrzebowania administracji opisano w wyzwaniu związanym z teleinformatyką. Dodatkowo w wyzwaniu związanym z zarządzaniem rozwojem zdiagnozowano stopień świadczenia e-usług publicznych.
147.	Michał Gaczkowski - Wiceprzewodniczący Rady Miejskiej w Sulejowie	56	Obecny zapis „Część gmin wiejskich wyróżnia się wysokimi walorami przyrodniczo-krajobrazowymi i bogatym dziedzictwem kulturowym. Najcenniejsze tereny objęte są ochroną prawną w postaci parków krajobrazowych i obszarów chronionego krajobrazu. Gminy te posiadają największe predyspozycje do rozwoju funkcji turystycznych i rekreacyjnych.” Treść uwagi Należy rozszerzyć diagnozę, o gminy miejsko-wiejskie, wyróżniające się wysokimi walorami przyrodniczo-krajobrazowymi i bogatym dziedzictwem kulturowym, w tym wyróżnić konkretne gminy, m.in. Gminę Sulejów (gminę miejsko-wiejską), Gminę Mniszków (gmina wiejska), których tereny objęte są ochroną prawną takich jak Sulejowski Park Krajobrazowy, NATURA 2000 i bogatym dziedzictwem kulturowym, np. Opactwo Cystersów w Sulejowie.	Istniejący zapis diagnozy jest niekompletny, należy rozszerzyć.	Uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach Strategii. Cytowany fragment dotyczy gmin wiejskich, również części wiejskich gmin miejsko-wiejskich. Fragment poświęcony miastom takim jak Sulejów znajduje się dwa akapity wyżej.
148.	Witold Stępień - Radny Samorządu Województwa Łódzkiego	56	Treść uwagi Wyszczególnienia nawet w formie przypisu Obszarów Funkcjonalnych pokazanych w Planie Zagospodarowania Województwa 2018. Dla przykładu materiałów budowlanych, energetyki, rolnictwa, logistyki, parków krajobrazowych i inne. Powinien to być impuls dla władz lokalnych i regionalnych do wzmacniania szans rozwojowych jaką daje obecność i koncentracja danych aktywności. Przykładem może być obszar Zbiornika Jeziersko, Doliny Warty i Neru z takimi ośrodkami jak Sieradz, Warta, Pęczniew, Poddębice, Uniejów. To obszar turystyki, rekreacji, usług zdrowotnych, uzdrowiskowych wykorzystujący tradycje historyczne, warunki przyrodnicze, zasoby geotermalne, bazę pobytową, infrastrukturę sportową, leczniczą i uzdrowiskowo-rekreacyjną. Kontynuacja i wzmacnianie tych funkcji związane z ochroną środowiska, klimatu, krajobrazu i rozwijanie usług turystycznych, zdrowotnych, rekreacyjnych powinno być podkreślone. Dotyczy to także innych zdefiniowanych Obszarów Funkcjonalnych.		Uwaga uwzględniona częściowo. Wymiar terytorialny Strategii jest kontynuowany jednak został on zweryfikowany. Nadal zwraca się uwagę na miasta średnie tracące funkcje społeczno-gospodarcze czy gminy zmarginalizowane. Wyróżniono również Miejskie Obszary Funkcjonalne. Wychodząc naprzeciw nowej polityce UE w zakresie ochrony środowiska i celom związanym z neutralnością klimatyczną został również wskazany obszar transformacji górniczo-energetycznej. Ponadto został wyróżniony turystyczno-środowiskowo-rolny obszar funkcjonalny jako Obszar Zielonej Gospodarki.

Tabela nr 1. Rozpatrzenie uwag zgłaszanych w trakcie konsultacji projektu Strategii Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030 (w dniach 5.03.- 9.04.2021)

Lp.	Podmiot zgłaszający uwagę	Nr strony	Obecny zapis / Treść uwagi / Propozycja zmian	Uzasadnienie	Rozpatrzenie uwagi
149.	Starostwo Powiatowe w Bełchatowie	57	Obecny zapis Specyficzny obszar problemowym, a zarazem jednym z największych wyzwań rozwojowych w zakresie spójności terytorialnej, jest obszar Zagłębia Bełchatowskiego. Rozwój Zagłębia Bełchatowskiego jest od kilkunastu lat oparty na wydobywaniu węgla brunatnego i produkcji energii elektrycznej na bazie tego surowca. Kopalnia Węgla Brunatnego Bełchatów, należąca do Grupy PGE, jest największą kopalnią odkrywkową w Polsce i jedną z największych w Europie. Na tym terenie zlokalizowana jest także największa elektrownia systemowa w kraju o mocy 5 GW, bezpośrednio połączona z kopalnią węgla brunatnego. PGE jest największym pracodawcą w województwie łódzkim, współpracuje również z licznymi firmami produkcyjnymi i usługowymi działającymi na jego potrzeby. Obszar ten charakteryzuje się jedną z największych w kraju i Europie skalą przekształceń krajobrazu w wyniku eksploatacji górniczej obserwuje się występowanie leja depresji stanowiącego zagrożenie dla wód podziemnych, bardzo wysoki poziom emisji CO₂ z elektrowni Bełchatów. Dodatkowo nasilać się mogą problemy społeczne związane ze stopniowym ograniczaniem zatrudnienia w sektorze górniczo-energetycznym i sektorach z nimi współpracujących i zależnych, nasilone migracje, w szczególności osób młodych. Treść uwagi Zmiana podejścia do polityki energetycznej a co za tym idzie stopniowe odejście od węgla na rzecz innych źródeł energii oraz wejście w fazę tzw. sprawiedliwej transformacji łączą się z koniecznością adaptacji działań ewolucyjnych, które zawierają spojrzenie na problemy gospodarcze, społeczne, przestrzenne, środowiskowe i kulturowe. Traktowanie tego regionu w kategoriach podmiotu a nie przedmiotu umożliwia funkcjonowanie regionu jako silnego i stabilnego lidera energetycznego, otwartego na innowacje oraz nowe pomysły biznesowe.	Biorąc pod uwagę planowany proces transformacji energetycznej i objęty nim obszar województwa łódzkiego a dokładnie terenów bełchatowskiego Zagłębia Paliwowo – Energetycznego, to nowy okres programowania Funduszy Europejskich wydaje się bardzo dużą szansą na zagospodarowanie terenów pogórnich. Wiedza dotycząca znajomości lokalnych uwarunkowań przy tworzeniu poszczególnych programów operacyjnych umożliwia zawarcie konkretnych lokalnych mechanizmów przewidywanej interwencji, w tym w szczególności opracowania Terytorialnego Planu Sprawiedliwej Transformacji. Takie podejście pozwoli na realny i korzystny a co najważniejsze efektywny podział środków wśród beneficjentów, zwłaszcza dla powiatu bełchatowskiego.	Uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach Strategii Poruszana w uwadze problematyka znajduje swoje odzwierciedlenie w terytorialnym wymiarze Strategii (regionalny OSI transformacji górniczo-energetycznej).
150.	Starostwo Powiatowe w Bełchatowie	58	Obecny zapis Nowe uwarunkowania, nakreślone przez strategię Europejski Zielony Ład i związane z dążeniem do osiągnięcia neutralności klimatycznej w perspektywie roku 2050, wpływają na konieczność podjęcia procesów restrukturyzacyjnych w obszarze sektora górniczego i energetycznego, a ich negatywne skutki będą najbardziej odczuwalne na obszarze Zagłębia Bełchatowskiego. Treść uwagi Zwiększenie puli środków dla województwa łódzkiego na lata 2021-2027 w ramach negocjacji kontraktu programowego a szczególnie podwyższenia alokacji środków przeznaczonych na Fundusz Sprawiedliwej Transformacji oraz wskazanie konkretnego finansowania przeznaczonego dla OSI z uwzględnieniem powiatu bełchatowskiego i całego regionu w jednym z instrumentów terytorialnych tj: Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych powtórnego przeanalizowania sytuacji regionu bełchatowskiego, zwłaszcza w kontekście wyzwań związanych z procesem transformacji energetycznej regionu.	W dokumencie zignorowano Bełchatów jako regionu przypisanego do jednego z instrumentów terytorialnych, a należy pamiętać, że jest to obszar któremu konieczne jest intensyfikacji koncentracji działań z państwa strategii regionu i wymaga interwencji i działań rządu. Traktowanie regionu bełchatowskiego w kategoriach podmiotu a nie przedmiotu umożliwi funkcjonowanie regionu jako silnego i stabilnego lidera energetycznego, otwartego na innowacje i nowe pomysły biznesowe. Niezbędne jest zatem wdrażanie specjalnych programów rozwoju dla regionu poprzez specjalne wsparcie. Transformacja powinna mieć charakter sprawiedliwy, co oznacza że regiony narażone na negatywne skutki zmian otrzymają wsparcie.	Uwaga uwzględniona częściowo. SRWŁ 2030 jest dokumentem o charakterze strategicznym a nie operacyjnym i nie porusza kwestii związanych z alokacją funduszy. Bełchatów i otaczające go gminy włączono do MOF Radomsko-Piotrków Trybunalski-Bełchatów do którego skierowany będzie instrument ZIT.
151.	Marek Kaźmierczuk - Wójt Gminy Rzeczyca	51	Obecny zapis Za obszary problemowe, zagrożone trwałą marginalizacją uznano w Łódzkiem 18 gmin wiejskich, położonych na obrzeżach województwa. Treść uwagi Za obszary problemowe, zagrożone trwałą marginalizacją uznano w Łódzkiem 19 gmin wiejskich, położonych na obrzeżach województwa.	Wnoszę o włączenie gminy Rzeczyca do grona gmin wiejskich, uznanych za obszary problemowe, zagrożone trwałą marginalizacją. Na terenie gminy Rzeczyca od wielu lat występuje kumulacja problemów w sferze społecznej, gospodarczej i przestrzennej, które decydują o istnieniu trwałych barier rozwojowych gminy. Na zagrożenie trwałą	Uwaga uwzględniona częściowo. Gmina Rzeczyca nie została wskazana jako gmina zagrożona trwałą marginalizacją z poziomu regionalnego. Została jednak włączona do MOF Tomaszów Mazowiecki-Opoczno.

Tabela nr 1. Rozpatrzenie uwag zgłaszanych w trakcie konsultacji projektu Strategii Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030 (w dniach 5.03.- 9.04.2021)

Lp.	Podmiot zgłaszający uwagę	Nr strony	Obecny zapis / Treść uwagi / Propozycja zmian	Uzasadnienie	Rozpatrzenie uwagi
				marginalizacją oprócz peryferyjnego położenia na obrzeżu województwa, wpływ mają obiektywne dane i wskaźniki (np. wskaźnik G, ubóstwo dochodowe, dostępność czasowa do ośrodków usługowych różnego rzędu). Pomimo problemów, Gmina Rzeczyca posiada niewątpliwą potencjał rozwojowy, wynikający z jej położenia w cennej turystycznie i przyrodniczo Doliny Pilicy. Potencjał ten jest jednak możliwy do rozwinięcia jedynie przy wsparciu działań Gminy na poziomie regionalnym przez Zarząd Województwa Łódzkiego.	
152.	Urząd Miejski w Sulejowie	56	Obecny zapis Zgodnie z zapisami Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2030 (KSRR 2030) 9 miast średnich zostało uznanych za tracące funkcje społeczno-gospodarcze (Sieradz, Zduńska Wola, Łask, Tomaszów Mazowiecki, Opoczno, Ozorków, Kutno, Wieluń i Radomsko). W strukturze osadniczej ważną rolę odgrywają również pozostałe miasta, w tym powiatowe: Łęczyca, Poddębice, Brzeziny, Pajęczno, Wieruszów. Miasta te są zróżnicowane pod względem poziomu rozwoju społeczno-gospodarczego i skali problemów, których doświadczają. Generalnie są to problemy związane z niską atrakcyjnością osadniczą, słabszym dostępem do usług publicznych, w tym szczególnie do transportu zbiorowego, niezadowalającym poziomem rozwoju przedsiębiorczości, niższą jakością życia. Treść uwagi Należy rozszerzyć o analizę dotyczącą miast w gminach miejsko-miejskich, w tym w Sulejowie.	Uwagę wnosi się zgodnie z Uchwałą Rady Miejskiej w Sulejowie nr XXXIV/318/2021 z dnia 9 kwietnia 2021 r. Uzasadnieniem uwagi jest fakt, że brak analizy w tym zakresie utrudniać będzie wykorzystanie powiązań terytorialno-funkcjonalnych oraz potencjałów społeczno-gospodarczych, w tym rozwiązywania problemów społecznych i gospodarczych w powiązaniu z innymi jednostkami osadniczymi wskazanymi na rys. 67, które przestrzennie i funkcjonalnie powinny ze sobą współpracować, tworząc i realizując strategię lub porozumienia ponadlokalne, co sprzyjać będzie zrównoważonemu rozwojowi ponadlokalnemu w określonych w SRWŁ 2030 obszarach. Gmina Sulejów należy do gmin miejsko-wiejskich a jej powiązania terytorialno-funkcjonalne wiążą się z gminami powiatu piotrkowskiego do którego należy oraz opoczyńskiego i tomaszowskiego (choćby ze względu na Zbiornik Sulejowski gm. Sulejów, gm. Mniszków, gm. Tomaszów Mazowiecki, gm. Wolbórz).	Uwaga nieuwzględniona. Cytowany fragment dotyczy wszystkich pozostałych miast województwa łódzkiego (powiatowe zostały dodatkowo wymienione), również części miejskich gmin miejsko-wiejskich, zatem także Sulejowa.
153.	Krzysztof T. Borkowski (z upoważnienia przewodniczących organizacji związkowych i pracodawców, członków WRDS Wł)	57	Obecny zapis Specyficznym obszarem problemowym, a zarazem jednym z największych wyzwań rozwojowych w zakresie spójności terytorialnej, jest obszar Zagłębia Bełchatowskiego. ... Dodatkowo nasilać się mogą problemy społeczne związane ze stopniowym ograniczaniem zatrudnienia w sektorze górniczo-energetycznym i sektorach z nimi współpracujących i zależnych, nasilone migracje, w szczególności osób młodych. Treść uwagi Diagnoza określona na niskim poziomie. Jeśli obecnie rozważa się likwidację dotychczasowej działalności w obszarze Zagłębia Bełchatowskiego w perspektywie najbliższej dekady - to nie można używać pojęć: „nasila się problemy”, „stopniowe ograniczanie zatrudnienia”, „nasilanie migracji” Czy tak zastosowana diagnoza, jest materiałem rzetelnym?	Uwagi i propozycje zmian dotyczą obszaru planowanej transformacji energetycznej w województwie łódzkim. Poziom ogólności zaproponowanych rozwiązań, przy wskazaniu przyszłych i niezatwierdzonych środków finansowych przez Rząd RP – powodują, iż zarówno diagnoza, cel i metody przyjęte w SRWL 2030 są nieadekwatne do jednego z największych wyzwań gospodarczych i społecznych w regionie.	Uwaga uwzględniona. Zapisy zostaną uzupełnione na odpowiednim do charakteru dokumentu poziomie ogólności. Szczegółowa diagnoza została przygotowana na potrzeby opracowania Terytorialnego Planu Sprawiedliwej Transformacji Województwa Łódzkiego.
154.	Centralny Port Komunikacyjny sp. z o.o.	58	Obecny zapis Mapa Rys. 67. Kluczowe elementy struktury funkcjonalno-przestrzennej. Treść uwagi Dodanie na mapie planowanych linii KDP (jak na rys. 46 i 50) z opisem: <u>KOLEJ DUŻYCH PRĘDKOŚCI UMOŻLIWIAJĄCA M.IN. PROWADZENIE SZYBKIEGO RUCHU REGIONALNEGO (PRZEBIEG ORIENTACYJNY)</u>	Planowane linie KDP uzupełnią ujęty na mapie CPK oraz informację o jego oddziaływaniu.	Uwaga uwzględniona. Zapisy zostaną uzupełnione.
155.	Bełchatowski Kleszczowski Park Przemysłowo Technologiczny Sp. z o.o.	58	Obecny zapis Nowe uwarunkowania, nakreślone przez strategię Europejski Zielony Ład i związane z dążeniem do osiągnięcia neutralności klimatycznej w perspektywie roku 2050, wpływają na konieczność podjęcia procesów restrukturyzacyjnych w obszarze sektora górniczego i energetycznego, a ich negatywne skutki będą najbardziej odczuwalne na obszarze Zagłębia Bełchatowskiego.	W zapisie jest mowa tylko o sektorze górniczym i energetycznym. Fakty są takie, że inne sektory współpracujące z sektorami górniczym i energetycznym również zostaną zmuszone do podjęcia procesów restrukturyzacyjnych	Uwaga uwzględniona. Zapisy zostaną uzupełnione.

Tabela nr 1. Rozpatrzenie uwag zgłaszanych w trakcie konsultacji projektu Strategii Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030 (w dniach 5.03.- 9.04.2021)

Lp.	Podmiot zgłaszający uwagę	Nr strony	Obecny zapis / Treść uwagi / Propozycja zmian	Uzasadnienie	Rozpatrzenie uwagi
			Treść uwagi Nowe uwarunkowania, nakreślone przez strategię Europejski Zielony Ład i związane z dążeniem do osiągnięcia neutralności klimatycznej w perspektywie roku 2050, wpływają na konieczność podjęcia procesów restrukturyzacyjnych w obszarze sektora <u>górniczego, energetycznego i sektorach z nimi współpracujących</u> , a ich negatywne skutki będą najbardziej odczuwalne na obszarze Zagłębia Bełchatowskiego.		
156.	Starostwo Powiatowe w Zduńskiej Woli	59	Obecny zapis Rys. 68 Samodzielność finansowa gmin Treść uwagi Należy wprowadzić zapisy i dane obrazujące sytuację finansową powiatów.	Powiaty, jako jednostki samorządu terytorialnego, uczestniczą w zarządzaniu rozwojem na szczeblu lokalnym, którego jednym z determinantów jest sytuacja finansowa. Brak danych w tym zakresie nie pozwala na uzyskanie pełnego obrazu sytuacji, co do partycypacji (lub możliwości partycypacji) w zarządzaniu rozwojem przez powiaty.	Uwaga nieuwzględniona. Podstawową i najważniejszą dla mieszkańców jednostką samorządu terytorialnego jest gmina. To na poziomie lokalnym mieszkańcy załatwiają większość spraw urzędowych, a kondycja finansowa gmin ma największy wpływ na jakość życia mieszkańców. Zarazem charakter dokumentu nie pozwala na wprowadzenie zbyt szczegółowych zapisów.
IV. WIZJA ROZWOJU					
157.	Hanna Gill-Piątek; Paweł Drążczyk - Polska 2050	60-98	Obecny zapis Brak cytowania. Treść uwagi Powstanie specjalnego rozdziału w SRWŁ 2030 dedykowanego Strategii zwalczania skutków wyczerpywania się węgla w okolicach Bełchatowa. Strategia winna ujmować temat w aspekcie mieszkańców Bełchatowa, regionu oraz województwa.	Zapasy węgla w złożach Bełchatów i Szczerców skończą się ok. 2030r. Nic nie wskazuje, aby złoża Żłoczew miało być eksploatowane – jeśli nawet to ekonomika wytwarzania en.el. z tego złoża będzie dużo niższa niż obecnie (skład i jakość kopaliny, transport, zasoby tego złoża) co znajdzie odzew społeczny (wymusi to spadek zysków, a tym samym wynagrodzeń). Ponadto olbrzymi lej depresyjny i pustynienie woj.łódzkiego. O elektrowni jądrowej na tym obszarze też należy zapomnieć – potrzebny czas, spodziewana niechęć społeczna i brak odpowiednich zasobów wodnych. Jeśli jednak powstanie – elektrownia ta stworzy w fazie eksploatacji jedynie ok. 9000 miejsc pracy (w tym 3000 bezpośrednio). Szacuje się, że obecna kopalnia z elektrownią oraz firmami „satelickimi” (pracującymi pośrednio na ich rzecz) to nawet ponad 50.000 osób. Reasumując: to co wydarzy się regionie bełchatowskim - właśnie w perspektywie 2030r - w sferze społecznej („utrata miejsc pracy, dochodów, degradacja usług publicznych” – prof. A. Szablewski) ma duże szanse stać się „katastrofą społeczną, gospodarczą i polityczną” (za Fundacją Pole Dialogu). Skutki tej zapaści poniesie całe województwo – bo przeniesie się to również na inne aspekty życia (np. rynek spożywczy, rynek usług, studenci i uczelnie łódzkie itd.) Tymczasem przedstawiona SRWŁ 2030 w żadnym momencie nie pochyla się nad tym tematem. Dość wspomnieć, że słowo „Bełchatów” od strony 60 (czyli plany na przyszłość bez części analitycznej) pojawia się 1 (słownie jeden) raz i to w kontekście złoża Żłoczew. Nawet jeśli – jak przekonywał niedawno Zarząd WŁ – opracowywany ze stroną rządową Terytorialny Plan Sprawiedliwej Transformacji obejmie ten rejon w wyczerpujący sposób, nic nie stoi na przeszkodzie, aby to co chciałby zaprezentować Zarząd WŁ odnalazło się również w SRWŁ 2030. Prace nad TPST - mając już uchwaloną przez Sejmik SRWŁ 2030 – byłyby łatwiejsze i posiadały mandat społeczny. Niestety, nawet przechodząc do aspektu finansowego w ramach FST - woj. łódzkie będzie dopiero 4 beneficjentem (na 6!) co do wysokości	Uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach Strategii. Należy mieć na uwadze, że Strategia obejmuje swoim zasięgiem całe województwo, zatem jej zapisy dotyczące nawet najbardziej kryzysowych obszarów, siłą rzeczy będą na wyższym poziomie ogólności niż strategię sektorowe czy subregionalne. Samorząd Województwa łódzkiego dostrzega problem subregionu bełchatowskiego, zarówno w aspekcie gospodarczym i społecznym. Wyrazem troski i zaangażowania SWŁ jest zarówno Terytorialny Plan Sprawiedliwej Transformacji Województwa łódzkiego jak i uznanie obszaru transformacji górnico-energetycznej za Obszar Strategicznej Interwencji – Obszar Nowej Energii. Dodatkowo dla miast Bełchatów, Piotrków Trybunalski, Radomsko wskazano MOF, do którego będą kierowane środki z ZIT.

Tabela nr 1. Rozpatrzenie uwag zgłaszanych w trakcie konsultacji projektu Strategii Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030 (w dniach 5.03.- 9.04.2021)

Lp.	Podmiot zgłaszający uwagę	Nr strony	Obecny zapis / Treść uwagi / Propozycja zmian	Uzasadnienie	Rozpatrzenie uwagi
				otrzymanych środków. Będzie to 344 mln € choć wcześniejsze szacunki ekspertów Instrat (wg wskaźników z KE) wskazywały na 764 mln €. Czyli otrzymamy ponad dwukrotnie mniej! W innym ujęciu – województwo łódzkie otrzyma tylko 8% środków z FST (całość to 4,4 mld €) wytwarzając obecnie 21% energii elektrycznej w Polsce... Przy okazji: pieniądze z FST nie pojawią się w przypadku nowych kopalń na tym samym obszarze – czyli Żłoczewa. Reasumując po raz drugi: władze samorządowe województwa łódzkiego dysponujące mandatami zaufania swoich wyborców, powinny dopilnować ujęcia szeroko rozumianego „Bełchatowa po węglu” i przedstawienie Strategii dla tego rejonu w ramach SRWŁ 2030. Inne dokumenty nie są tu żadną przeszkodą. A innego momentu już nie będzie – ten jest jedyny i ostatni. W innym wypadku następna SRWŁ 2040 będzie już strategią opartą na zarządzaniu kryzysowym.	
158.	Urząd Gminy Wartkowie	61	Obecny zapis Na obszarach wiejskich wykorzystywany był instrument terytorialny opierający się na zasadzie partnerstwa - Rozwój Lokalny Kierowany przez Społeczność (RLKS) w ramach inicjatywy LEADER Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2014-2020 oraz PO Rybactwo i Morze na lata 2014-2020. Pozwolił on na rozwój współpracy samorządów i społeczności na poziomie lokalnym w ramach Lokalnych Grup Działania. Treść uwagi Kontynuując dodać zapis w brzmieniu: <u>Mając na względzie efektywniejsze pozyskiwanie środków unijnych, dobro lokalnych społeczności, a także sprawne przygotowanie warunków dla szerokiego zastosowania instrumentu Rozwoju Lokalnego Kierowanego Przez Społeczność (RLKS) w przyszłej perspektywie finansowej należy uwzględnić Lokalne Grupy Działania oraz Rybackie Lokalne Grupy Działania funkcjonujące na obszarze województwa łódzkiego jako realizatorów wielofunduszowych Lokalnych Strategii Rozwoju w okresie 2021-2027.</u>	Taki zapis umożliwi aplikowanie przez LGD i RLGD do pozyskiwania unijnych środków na działania, które w konsekwencji będą bezpośrednio kierowane i wdrażane przez lokalne społeczności, na terenie naszych małych ojczyzn. W ten sposób zostanie stworzona dodatkowa możliwość wsparcia lokalnych, oddolnych inicjatyw społecznych.	Uwaga nieuwzględniona Strategia nie jest dokumentem operacyjnym i nie przesądza o możliwościach finansowania działań w perspektywie 2021 - 2027.
159.	Krzysztof T. Borkowski (z upoważnienia przewodniczących organizacji związkowych i pracodawców, członków WRDS Wł)	62	Obecny zapis Województwo łódzkie efektywnie wykorzystuje swój potencjał endogeniczny oraz szanse wynikające z rozwoju przemysłu 4.0, budując przewagę konkurencyjną na arenie krajowej i międzynarodowej. Treść uwagi Województwo łódzkie efektywnie wykorzystuje swój potencjał endogeniczny oraz szanse wynikające z rozwoju przemysłu 4.0, budując przewagę konkurencyjną na arenie krajowej i międzynarodowej. Istotną rolę pełni dominujący w województwie sektor MŚP.	Proponowany zapis przynajmniej w części przywraca zmarginalizowaną w projekcie Strategii istotną rolę sektora MŚP.	Uwaga uwzględniona. Zapis zostanie uzupełniony.
160.	Krzysztof T. Borkowski (z upoważnienia przewodniczących organizacji związkowych i pracodawców, członków WRDS Wł)	62	Obecny zapis Uczelnie wyższe i inne jednostki naukowe zyskują krajową rangę i wpisują się w silne relacje międzynarodowe. Wzmocniony zostaje wizerunek województwa jako centrum nauk ogrodniczych, promującego rozwój nowoczesnego ogrodnictwa. Znacząco wzrasta atrakcyjność łódzkiego dla nowych inwestorów oraz produktywność gospodarki. Treść uwagi Uczelnie wyższe i inne jednostki naukowe zyskują <u>międzynarodową</u> rangę. Wzmocniony zostaje wizerunek województwa jako centrum nauk <u>stanowiących naturalne zaplecze dla wiodących obecnie i perspektywicznych, głównych dziedzin gospodarki regionu i kraju.</u> Znacząco wzrasta atrakcyjność łódzkiego dla nowych inwestorów oraz produktywność gospodarki.	Wizja tylko krajowej rangi uczelni regionu jest zbyt pasywna. Proponowane w projekcie podkreślenie jedynie roli nauk ogrodniczych jest niezrozumiałe i pozbawione podstaw.	Uwaga uwzględniona. Zapis zostanie skorygowany.

Tabela nr 1. Rozpatrzenie uwag zgłaszanych w trakcie konsultacji projektu Strategii Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030 (w dniach 5.03.- 9.04.2021)

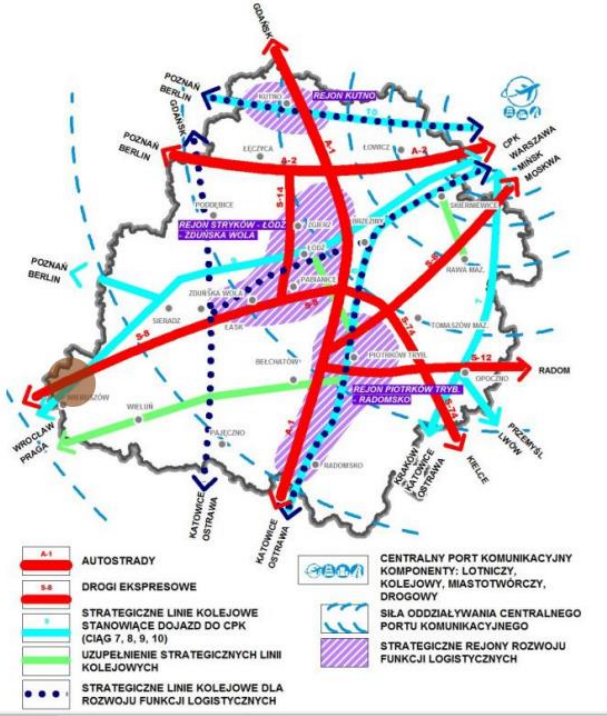
Lp.	Podmiot zgłaszający uwagę	Nr strony	Obecny zapis / Treść uwagi / Propozycja zmian	Uzasadnienie	Rozpatrzenie uwagi
161.	Wydział Projektów Międzynarodowych w Departamencie Promocji	63	Obecny zapis Stan czystości środowiska ulega zasadniczej poprawie dzięki sprawnemu systemowi gospodarowania odpadami, zintegrowanemu z rozwijającą się gospodarką o obiegu zamkniętym. Treść uwagi Stan czystości środowiska ulega zasadniczej poprawie dzięki sprawnemu systemowi gospodarowania odpadami, zintegrowanemu z rozwijającą się gospodarką o obiegu zamkniętym i <u>popularyzacji metod produkcji uwzględniających efekty środowiskowe</u>	Implementacja założeń gospodarki o obiegu zamkniętym może być szansą dla przedsiębiorstw województwa łódzkiego, jednak aby mogły one w ten sposób funkcjonować, konieczne jest przeprowadzenie modernizacji technologicznej.	Uwaga uwzględniona. Zapis zostanie uzupełniony.
162.	Centralny Port Komunikacyjny sp. z o.o.	64	Obecny zapis Mapa Rys. 71. Strategiczne elementy systemu transportowego i logistyki Treść uwagi Dodanie potencjalnego strategicznego rejonu rozwoju funkcji logistycznych w rejonie Wieruszowa: Rys. 71. Strategiczne elementy systemu transportowego i logistyki (schemat) <i>Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BPPWŁ</i> potencjalny strategiczny rejon rozwoju funkcji logistycznych (na odcinku Sieradz - Wrocław linii KPD analizowana jest możliwość prowadzenia ruchu towarowego)	Prowadzone analizy przewozów na przewidywanych do budowy przez CPK liniach zakładają, że na odcinku Sieradz – Wrocław dopuszczony będzie ruch towarowy. Sąsiedztwo drogi S8 oraz istniejącej linii kolejowej nr 181 wskazuje na możliwość rozwoju funkcji logistycznych w rejonie Wieruszowa.	Uwaga uwzględniona. Mapa zostanie uzupełniona.

Tabela nr 1. Rozpatrzenie uwag zgłaszanych w trakcie konsultacji projektu Strategii Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030 (w dniach 5.03.- 9.04.2021)

Lp.	Podmiot zgłaszający uwagę	Nr strony	Obecny zapis / Treść uwagi / Propozycja zmian	Uzasadnienie	Rozpatrzenie uwagi
163.	Urząd Miejski w Sulejowie	63	Obecny zapis Mieszkańcy województwa uczestniczą w wydarzeniach organizowanych przez instytucje kultury, które są miejscem spotkań dla wszystkich oraz scalają lokalne środowiska. Treść uwagi Należy zmodyfikować zapis nie wskazując przez kogo organizowanych a wskazać rodzaj wydarzeń: kulturalnych, turystycznych, sportowych i rekreacyjnych zgodnie z potencjałem wskazanym w diagnozie. <u>Dopisać: scalają lokalne środowiska oraz pozwalają nawiązywać nowe więzi społeczne w wymiarze ponadlokalnym.</u>	Uwagę wnosi się zgodnie z Uchwałą Rady Miejskiej w Sulejowie nr XXXIV/318/2021 z dnia 9 kwietnia 2021 r. Uzasadnieniem uwagi jest fakt, że oprócz instytucji kultury wydarzenia scalające lokalne środowiska organizują również, jak w przypadku gminy Sulejów inne podmioty np. organizacje pozarządowe czy inicjatywy prywatne.	Uwaga uwzględniona. Zapisy zostaną skorygowane w brzmieniu oddającym sens uwagi.
164.	Gmina Sulmierzyce	63	Obecny zapis Mieszkańcy województwa uczestniczą w wydarzeniach organizowanych przez instytucje kultury, które są miejscem spotkań dla wszystkich oraz scalają lokalne środowiska. Treść uwagi Mieszkańcy województwa uczestniczą w wydarzeniach <u>kulturalnych, turystycznych, sportowych i rekreacyjnych</u> organizowanych m.in. przez instytucje kultury i <u>organizacje pozarządowe</u> , które są miejscem spotkań dla wszystkich oraz <u>scalają lokalne środowiska oraz pozwalają nawiązywać nowe więzi społeczne w wymiarze ponadlokalnym.</u>	Wydarzenia organizowane są nie tylko przez instytucje kultury –należy wskazać otwarty katalog – (m.in. instytucje kultury, organizacje pozarządowe itp) organizatorów i wskazać rodzaj wydarzeń: kulturalnych, turystycznych, sportowych i rekreacyjnych zgodnie z potencjałem wskazanym w diagnozie. Wydarzenia pozwalają także nawiązywać nowe więzi społeczne w wymiarze ponadlokalnym. Doprecyzowanie i stylistyka (czasami nie wszystkich, tylko tych którzy mają zaproszenie lub kupią bilet – lepiej usunąć).	Uwaga uwzględniona. Zapisy zostaną skorygowane w brzmieniu oddającym sens uwagi.
165.	Urząd Gminy w Pęczniewie – Gmina Pęczniew	63	Obecny zapis Mieszkańcy województwa uczestniczą w wydarzeniach organizowanych przez instytucje kultury, które są miejscem spotkań dla wszystkich oraz scalają lokalne środowiska. Treść uwagi Mieszkańcy województwa uczestniczą w wydarzeniach <u>kulturalnych, turystycznych, sportowych i rekreacyjnych</u> organizowanych m.in. przez instytucje kultury i <u>organizacje pozarządowe</u> , które są miejscem spotkań dla wszystkich oraz <u>scalają lokalne środowiska oraz pozwalają nawiązywać nowe więzi społeczne w wymiarze ponadlokalnym.</u>	Wydarzenia organizowane są nie tylko przez instytucje kultury –należy wskazać otwarty katalog – (m.in. instytucje kultury, organizacje pozarządowe itp) organizatorów i wskazać rodzaj wydarzeń: kulturalnych, turystycznych, sportowych i rekreacyjnych zgodnie z potencjałem wskazanym w diagnozie. Wydarzenia pozwalają także nawiązywać nowe więzi społeczne w wymiarze ponadlokalnym. Doprecyzowanie i stylistyka (czasami nie wszystkich, tylko tych którzy mają zaproszenie lub kupią bilet – lepiej usunąć)	Uwaga uwzględniona. Zapisy zostaną skorygowane w brzmieniu oddającym sens uwagi.
166.	Gmina Uniejów	63	Obecny zapis Mieszkańcy województwa uczestniczą w wydarzeniach organizowanych przez instytucje kultury, które są miejscem spotkań dla wszystkich oraz scalają lokalne środowiska. Treść uwagi Mieszkańcy województwa uczestniczą w wydarzeniach <u>kulturalnych, turystycznych, sportowych i rekreacyjnych</u> organizowanych m.in. przez instytucje kultury i <u>organizacje pozarządowe</u> , które są miejscem spotkań dla wszystkich oraz <u>scalają lokalne środowiska oraz pozwalają nawiązywać nowe więzi społeczne w wymiarze ponadlokalnym.</u>	Wydarzenia organizowane są nie tylko przez instytucje kultury –należy wskazać otwarty katalog – (m.in. instytucje kultury, organizacje pozarządowe itp) organizatorów i wskazać rodzaj wydarzeń: kulturalnych, turystycznych, sportowych i rekreacyjnych zgodnie z potencjałem wskazanym w diagnozie. Wydarzenia pozwalają także nawiązywać nowe więzi społeczne w wymiarze ponadlokalnym. Doprecyzowanie i stylistyka (czasami nie wszystkich, tylko tych którzy mają zaproszenie lub kupią bilet – lepiej usunąć).	Uwaga uwzględniona. Zapisy zostaną skorygowane w brzmieniu oddającym sens uwagi.
167.	Urząd Miejski w Sulejowie	63	Obecny zapis Województwo stwarza atrakcyjną i różnorodną przestrzeń dla indywidualnej aktywności fizycznej i wypoczynku. Treść uwagi Należy rozszerzyć zapis wskazując, że województwo stwarza atrakcyjną i różnorodną przestrzeń dla indywidualnej i zbiorowej aktywności fizycznej i wypoczynku dla wszystkich grup wiekowych oraz osób z niepełnosprawnościami.	Uwagę wnosi się zgodnie z Uchwałą Rady Miejskiej w Sulejowie nr XXXIV/318/2021 z dnia 9 kwietnia 2021 r. Uzasadnieniem uwagi jest fakt, że atrakcyjna przestrzeń województwa stwarza warunki dla zarówno indywidualnej i zbiorowej aktywności fizycznej, w tym organizacji zawodów rangi krajowej, europejskiej i światowej, w tym dla osób z niepełnosprawnościami. Świadczy o tym fakt przyznania w 2019 r. gminie Sulejów organizacji Mistrzostw Świata Głuchych w plażowej piłce siatkowej oraz organizacji wielu imprez sportowych rangi krajowej, w szczególności dla kategorii junior.	Uwaga uwzględniona. Zapis zostanie uzupełniony.

Tabela nr 1. Rozpatrzenie uwag zgłaszanych w trakcie konsultacji projektu Strategii Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030 (w dniach 5.03.- 9.04.2021)

Lp.	Podmiot zgłaszający uwagę	Nr strony	Obecny zapis / Treść uwagi / Propozycja zmian	Uzasadnienie	Rozpatrzenie uwagi
168.	Gmina Sulmierzyce	63	Obecny zapis Łódź staje się ważnym europejskim centrum kulturowego dziedzictwa przemysłowego. Treść uwagi Łódź staje się ważnym europejskim centrum kulturowego dziedzictwa, w tym dziedzictwa przemysłowego.	Należy dążyć do rozszerzenia rangi całego regionu, w tym oraz dzięki podniesieniu rangi miasta Łodzi posiadającego określony rodzaj dziedzictwa.	Uwaga nieuwzględniona. Brak uzasadnienia w stanie faktycznym opisanym w diagnozie.
169.	Urząd Gminy w Pęczniewie – Gmina Pęczniew	63	Obecny zapis Łódź staje się ważnym europejskim centrum kulturowego dziedzictwa przemysłowego. Treść uwagi Łódź staje się ważnym europejskim centrum kulturowego dziedzictwa, w tym dziedzictwa przemysłowego.	Należy dążyć do rozszerzenia rangi całego regionu, w tym oraz dzięki podniesieniu rangi miasta Łodzi posiadającego określony rodzaj dziedzictwa.	Uwaga nieuwzględniona. Brak uzasadnienia w stanie faktycznym opisanym w diagnozie.
170.	Gmina Uniejów	63	Obecny zapis Łódź staje się ważnym europejskim centrum kulturowego dziedzictwa przemysłowego. Treść uwagi Łódź staje się ważnym europejskim centrum kulturowego dziedzictwa, w tym dziedzictwa przemysłowego.	Należy dążyć do rozszerzenia rangi całego regionu, w tym oraz dzięki podniesieniu rangi miasta Łodzi posiadającego określony rodzaj dziedzictwa.	Uwaga nieuwzględniona. Brak uzasadnienia w stanie faktycznym opisanym w diagnozie.
171.	Gmina Sulmierzyce	63	Obecny zapis Województwo stwarza atrakcyjną i różnorodną przestrzeń dla indywidualnej aktywności fizycznej i wypoczynku. Treść uwagi Województwo stwarza atrakcyjną i różnorodną przestrzeń dla indywidualnej i zbiorowej aktywności fizycznej i wypoczynku <u>dla wszystkich grup wiekowych oraz osób z niepełnosprawnościami.</u>	Należy rozszerzyć zapisy, w wyraźnym wskazaniu na wszystkie grupy wiekowe oraz grupy zagrożone marginalizacją.	Uwaga uwzględniona. Zapisy zostaną skorygowane.
172.	Urząd Gminy w Pęczniewie – Gmina Pęczniew	63	Obecny zapis Województwo stwarza atrakcyjną i różnorodną przestrzeń dla indywidualnej aktywności fizycznej i wypoczynku. Treść uwagi Województwo stwarza atrakcyjną i różnorodną przestrzeń dla indywidualnej i zbiorowej aktywności fizycznej i wypoczynku <u>dla wszystkich grup wiekowych oraz osób z niepełnosprawnościami.</u>	Należy rozszerzyć zapisy, w wyraźnym wskazaniu na wszystkie grupy wiekowe oraz grupy zagrożone marginalizacją.	Uwaga uwzględniona. Zapisy zostaną skorygowane.
173.	Gmina Uniejów	63	Obecny zapis Województwo stwarza atrakcyjną i różnorodną przestrzeń dla indywidualnej aktywności fizycznej i wypoczynku. Treść uwagi Województwo stwarza atrakcyjną i różnorodną przestrzeń dla indywidualnej i zbiorowej aktywności fizycznej i wypoczynku <u>dla wszystkich grup wiekowych oraz osób z niepełnosprawnościami.</u>	Należy rozszerzyć zapisy, w wyraźnym wskazaniu na wszystkie grupy wiekowe oraz grupy zagrożone marginalizacją.	Uwaga uwzględniona. Zapisy zostaną skorygowane.
174.	Urząd Miejski w Sulejowie	64	Obecny zapis Rys. System osadniczy Treść uwagi Należy rozszerzyć obszar wzmocnionych powiązań terytorialno-funkcjonalnych o gminę Sulejów, tak jak gmina Wolbórz.	Uwagę wnosi się zgodnie z Uchwałą Rady Miejskiej w Sulejowie nr XXXIV/318/2021 z dnia 9 kwietnia 2021 r. Uzasadnieniem uwagi jest fakt, że Gmina Sulejów podobnie jak Wolbórz pod względem terytorialno-funkcjonalnym łączy się z innymi wskazanymi w kategorii obszarami poprzez zarówno sieć powiązań drogowych (drog powiatowych i wojewódzkich łączących się z drogami DK 12 i DK 74 w gminie Sulejów), ale przede wszystkim znajdującego się na jej terenie części Zbiornika Sulejów podobnie jak gmina Wolbórz, Tomaszów Mazowiecki oraz Mniszków. Bez wzmocnienia funkcji terytorialno-funkcjonalnych oraz wzajemnej współpracy ponadlokalnej nie możliwe będzie w kolejnych latach uporządkowanie terenów przyległych do	Uwaga uwzględniona. Ilustracja systemu osadniczego przedstawiona w wizji zakłada docelowy stan województwa w 2030 roku. Celem polityki terytorialnej SRWŁ 2030 jest wzmocnienie powiązań funkcjonalnych w MOF, w tym między miastami średnimi tracącymi funkcje społeczno-gospodarcze. Obszar powiązań terytorialno-funkcjonalnych zostaje powiększony o gminę Sulejów w ramach MOF Radomsko-Piotrków

Tabela nr 1. Rozpatrzenie uwag zgłaszanych w trakcie konsultacji projektu Strategii Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030 (w dniach 5.03.- 9.04.2021)

Lp.	Podmiot zgłaszający uwagę	Nr strony	Obecny zapis / Treść uwagi / Propozycja zmian	Uzasadnienie	Rozpatrzenie uwagi
				Zbiornika Sulejowskiego, właściwego przeciwdziałania degradacji środowiska naturalnego, w tym uporządkowania gospodarki wodno-ściekowej mającej w dużej mierze wpływ na poziom eutrofizacji, co wskazano w diagnozie w rozdziale III. Ponadto w sposób bezpośredni objęcie gminy Sulejów powiązaniem terytorialno-funkcjonalnymi w zakresie ochrony przyrody i wód powierzchniowych, w tym związanych z Zbiornikiem Sulejowskim wpisuje się wprost w cel horyzontalny projektu Strategii: Efektywnie i odpowiedzialnie zarządzany region. O czym świadczą wprost zapisy str. 65 w tym cyt. „W ramach tego celu działania będą skoncentrowane na poprawie funkcjonowania administracji publicznej oraz rozwoju współpracy na różnych poziomach zarządzania, szczególnie współpracy samorządu wojewódzkiego i samorządów lokalnych. Istotą tego celu będzie prowadzenie zintegrowanej polityki rozwoju, zgodnie z ideą zrównoważonego rozwoju, poprzez wzmacnianie potencjału endogenicznego miast i obszarów wiejskich, podniesienie ich atrakcyjności osadniczej, niwelowanie barier rozwojowych, zapobieganie peryferyzacji. Kluczowe znaczenie będzie przy tym miało poszanowanie zasad ochrony środowiska, w tym najwartościowszych elementów środowiska przyrodniczego, dziedzictwa kulturowego i krajobrazu. Polityka zrównoważonego rozwoju pozwoli na zaspokojenie potrzeb obecnych mieszkańców województwa łódzkiego i zachowanie najcenniejszych elementów środowiska dla przyszłych pokoleń. Osiąganie efektu synergii w procesach rozwoju społeczno-gospodarczego będzie następowało z poszanowaniem walorów przestrzeni.” Odnosząc się do ww. zapisów oraz potencjału endogenicznego gminy Sulejów jak również powiązań funkcjonalno-przestrzennych uwaga staje się w pełni zasadna.	Trybunalski -Bełchatów.
175.	Urząd Gminy Wartkowice	64	Obecny zapis Rysunek 71 Strategiczne elementy systemu transportowego i logistyki Treść uwagi Na mapie nanieść obszar Węzła autostradowego Wartkowice w sąsiedztwie autostrady A-2 oraz boczną linią kolejową Tarnowskie Góry – Tczew (magistrala węglowa Śląsk — Porty) ze stacją PKP w miejscowości Kłódno	Taki stan umożliwi aktywizowanie gospodarczych terenów inwestycyjnych, stworzy warunki do generowania lokalnych centrów rozwoju oraz pozwoli na wykorzystanie obszarów rozwojowych w strefie oddziaływania sieci TEN-T.	Uwaga nieuwzględniona. Charakter mapy nie pozwala na wprowadzanie zbyt szczegółowych elementów.
176.	Urząd Gminy Wartkowice	64	Obecny zapis Strategiczne elementy środowiska przyrodniczego i gospodarki rolnej (schemat) Treść uwagi Prosimy o uwzględnienie i umieszczenie obszaru Gminy Wartkowice w Obszarze Koncentracji Funkcji Żywicielskich	Aktualnie obszar gminy Wartkowice nie jest uwzględniony w takim obszarze, a to typowo obszar rolniczy, gdzie dominuje chów i hodowla bydła, w tym produkcja mleka oraz chów trzody chlewniej. Warto podjąć inicjatywy gospodarcze mające na celu promocję tego typu działalności poprzez rozwój sektora rolno-spożywczego. Wykorzystanie potencjału wytworzonych na obszarze gminy Wartkowice produktów żywnościowych (zakłady rzeźniczo wędliniarskie Stanisława Katuszy, Masarnia Łukasza Gołygowskiego, Spółdzielnia Mleczarska „Mleczwart” w Wartkowicach, oraz naturalnej i ekologicznej żywności (m.in. serowarnie serów kozich, uprawa warzyw, owoce z indywidualnych gospodarstw rolnych oraz gospodarstw ekologicznych) jest szansą na zrównoważony rozwój gminy jak również całego regionu. W naszej ocenie Gmina Wartkowice powinna zostać uwzględniona w takim obszarze ponieważ dobrze funkcjonujące rolnictwo będzie zdolne do pełnienia funkcji żywicielskich w skali regionu, województwa. Uwzględnienie naszego wniosku o wprowadzenie takiego zapisu umożliwi przedsiębiorcom oraz indywidualnym producentom rolnym do	Uwaga uwzględniona. Gmina Wartkowice została uwzględniona w Obszarze Koncentracji Funkcji Żywicielskich.

Tabela nr 1. Rozpatrzenie uwag zgłaszanych w trakcie konsultacji projektu Strategii Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030 (w dniach 5.03.- 9.04.2021)

Lp.	Podmiot zgłaszający uwagę	Nr strony	Obecny zapis / Treść uwagi / Propozycja zmian	Uzasadnienie	Rozpatrzenie uwagi
				aplikowania po wsparcie finansowe kierowane na takie działania. Pismem nr 6811.13.2018 z dnia 16 maja 2018 roku skierowanym przez Gminę Wartkowice do Biura Planowania Przestrzennego Województwa Łódzkiego w Łodzi z wnioskowaliśmy o uwzględnienie w dokumencie Miejsowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Łódzkiego 2030+ zapisu aby teren Gminy Wartkowice uwzględnić w sierańskim Rolniczym Obszarze Funkcjonalnym jednak nasz wniosek nie został uwzględniony. Wobec powyższego ponownie kierujemy prośbę tym razem o umieszczenie terenu Gminy Wartkowice w Obszarze Koncentracji Funkcji Żywicielskich w opracowywanym dokumencie Strategii Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030 licząc na jego uwzględnienie.	
V. STRUKTURA CELÓW STRATEGII					
177.	Hanna Gill-Piatek; Paweł Drążczyk - Polska 2050	64	Obecny zapis Regionalne środowisko innowacyjności wymaga wsparcia na wielu płaszczyznach. Efektem podejmowanych działań będzie wzmocnienie procesów kreowania i wdrażania innowacji w sferze wytwórczo-usługowej Treść uwagi Regionalne środowisko innowacyjności wymaga wsparcia na wielu płaszczyznach.	Usunięte zdanie może odnosić się do prawie każdego akapitu w opracowaniu, natomiast nie niesie za sobą żadnej treści.	Uwaga uwzględniona. Zapis został skorygowany.
178.	Hanna Gill-Piatek; Paweł Drążczyk - Polska 2050	63	Obecny zapis Działania podejmowane w sferze zarządczej warunkują realizację wskazanych powyżej celów strategicznych. Treść uwagi Usunięcie zdania.	Działania podejmowane w sferze zarządczej są immanentnym elementem procesu zarządzania ale nie warunkują realizacji celów (nie wpływają decydująco). W identyczny sposób wpływają bowiem na brak realizacji celów.	Uwaga uwzględniona częściowo. Zapis został zmodyfikowany zgodnie z intencją zawartą w uzasadnieniu uwagi.
179.	Hanna Gill-Piatek; Paweł Drążczyk - Polska 2050	65	Obecny zapis ...wysokim poziomie kompetencji kluczowych. Szczególny nacisk zostanie położony na edukację od najmłodszych lat ukierunkowaną nie tylko na wiedzę teoretyczną, ale też kształtowanie postaw prospołecznych poprzez włączenie kompetencji kluczowych do procesu nauczania Treść uwagi ...wysokim poziomie kompetencji kluczowych <u>takich jak</u> ... Szczególny nacisk zostanie położony na edukację od najmłodszych lat ukierunkowaną nie tylko na wiedzę teoretyczną, ale też kształtowanie postaw prospołecznych poprzez włączenie kompetencji kluczowych do procesu nauczania	Należy przedstawić przynajmniej ogólny katalog kompetencji kluczowych, które są w dokumencie kilkakrotnie przywoływane (lub określić jakich dziedzin czy branż mogą dotyczyć).	Uwaga uwzględniona. Dodano przypis w wyzwanie dotyczącym kształcenia zawodowego i ustawicznego, gdzie fraza „kompetencje kluczowe” pojawiła się w Strategii po raz pierwszy.
180.	Hanna Gill-Piatek; Paweł Drążczyk - Polska 2050	65	Obecny zapis 1.2.2. Upowszechnienie kształcenia zawodowego i ustawicznego, m.in. poprzez: rozwój szkolnictwa zawodowego, m.in. poprzez: doposażenie pracowni i warsztatów szkolnych Treść uwagi Zmiana zapisu	Upowszechnienie ma się odbywać poprzez rozwój to może też odbywać się rozwój przez upowszechnienie. Doposażenie pracowni wpłynie na poziom nauczania ale nie na rozwój szkolnictwa.	Uwaga uwzględniona. Zapisy zostaną skorygowane.
181.	Łódzkie Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego	65	Obecny zapis Promocja kształcenia zawodowego i aktywniejsze włączenie w ten proces przedsiębiorców przyczyni się do wzrostu zainteresowania tego rodzaju kształceniem Treść uwagi Uzupełnienie zapisu o: „Należy budować sprzężenie zwrotne w układzie szkoła-rynek pracy (szkoła-przedsiębiorca) i ustalić motywatory dla pracodawców umożliwiające ich udział w procesach edukacji zawodowej.”	Uzupełnienie jest niezbędne, by zachęcić/zmotywować przedsiębiorców do zaangażowania się w proces kształcenia zawodowego – dla nich ważny jest język korzyści biznesowych.	Uwaga nieuwzględniona. Charakter dokumentu nie pozwala na wprowadzenie zbyt szczegółowych zapisów.

Tabela nr 1. Rozpatrzenie uwag zgłaszanych w trakcie konsultacji projektu Strategii Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030 (w dniach 5.03.- 9.04.2021)

Lp.	Podmiot zgłaszający uwagę	Nr strony	Obecny zapis / Treść uwagi / Propozycja zmian	Uzasadnienie	Rozpatrzenie uwagi
182.	Łódzkie Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego	65	Obecny zapis Dopełnieniem formowania rynku pracy poprzez działania na rzecz podnoszenia jakości kapitału ludzkiego jest propagowanie idei kształcenia ustawicznego – przede wszystkim w celu nabywania przez osoby dorosłe nowych umiejętności i dostosowania się do potrzeb nowoczesnej gospodarki Treść uwagi Uzupełnienie zapisu o: „Należy przyspieszyć proces zgłaszania kwalifikacji rynkowych do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji i włączyć procesy osiągania tych kwalifikacji do działalności centrów edukacji zawodowej (centrów kształcenia praktycznego).”	Kwalifikacje rynkowe są znakomitą odpowiedzią na potrzeby nowoczesnej gospodarki i oczekiwania rynku pracy - w strategii rozwoju powinny być koniecznie uwzględnione.	Uwaga nieuwzględniona. Charakter dokumentu nie pozwala na wprowadzenie zbyt szczegółowych zapisów.
183.	Łódzkie Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego	65	Obecny zapis Usprawnieniu ulegnie system doradztwa zawodowego, ułatwiający zdobycie nowych kwalifikacji pozwalających na włączanie w rynek pracy osób nieaktywnych zawodowo oraz bezrobotnych. Treść uwagi Uzupełnienie zapisu o: „Należy wyeksponować w procesach edukacji zawodowej doradztwo zawodowe dla uczniów szkół podstawowych wzbogacone o różne usługi zawodoznawcze np. badanie predyspozycji zawodowych – w tym celu wykorzystać Ośrodek Doradztwa Zawodowego w ŁCDNiKP”	W systemie doradztwa zawodowego nie można pominąć tak ważnych odbiorców/”klientów” jak dzieci/młodzież, dokonujących wyboru dalszej ścieżki kształcenia.	Uwaga nieuwzględniona. Charakter dokumentu nie pozwala na wprowadzenie zbyt szczegółowych zapisów.
184.	Łódzkie Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego	65	Obecny zapis Ważną grupą odbiorców wsparcia w podjęciu zatrudnienia są również osoby z niepełnosprawnościami, których potencjał zasili regionalny rynek pracy. Aktywizacja osób nieaktywnych zawodowo i bezrobotnych, m.in. poprzez: • zapewnienie dostępu do kształcenia/zmiany kwalifikacji dla podjęcia edukacji zawodowej, Treść uwagi Uzupełnienie zapisu o: „Należy dostosować infrastrukturę szkół zawodowych i placówek oświatowych do potrzeb uczących się z niepełnosprawnościami (podjazdy, windy itp.)”	Nie można poprzestać na doradztwie zawodowym dla osób z niepełnosprawnościami – należy umożliwić im uczestnictwo w różnych formach kształcenia, doksztalcenia, doskonalenia poprzez dostosowanie placówek oświatowych do potrzeb osób niepełnosprawnych.	Uwaga uwzględniona. Zapis zostanie uzupełniony na odpowiednim do charakteru dokumentu poziomie szczegółowości.
185.	Łódzkie Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego	65	Obecny zapis Upowszechnienie kształcenia zawodowego i ustawicznego, m.in. poprzez: • rozwój szkolnictwa zawodowego, m.in. poprzez: doposażenie pracowni i warsztatów szkolnych Treść uwagi Uzupełnienie zapisu o: „Należy wyposażać szkoły zawodowe w urządzenia – stanowiska techniczno-dydaktyczne dla potrzeb podstawowej edukacji zawodowej i edukacji ogólnozawodowej, natomiast drogie stanowiska specjalistyczne – sytuować w centrach edukacji zawodowej (centrach kształcenia praktycznego).”	Jest to konieczne ze względów ekonomicznych: centra edukacji zawodowej (centra kształcenia praktycznego) udostępniają swoje stanowiska techniczno-dydaktyczne wielu placówkom (szkołom zawodowym) – nie ma więc potrzeby doposażania każdej szkoły w bardzo drogi sprzęt, co wiąże się ze zwielokrotnieniem kosztów.	Uwaga uwzględniona. Zapis zostanie uzupełniony na odpowiednim do charakteru dokumentu poziomie szczegółowości.
186.	Łódzkie Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego	65	Obecny zapis Upowszechnienie kształcenia zawodowego i ustawicznego, m.in. poprzez: • rozwój kształcenia dualnego Treść uwagi Uzupełnienie zapisu o: „Należy upowszechnić, obok kształcenia dualnego, kształcenie modułowe –	Wdrożenie kształcenia dualnego do systemu edukacji zawodowej jest trudnym procesem – w obecnej sytuacji gospodarczej kraju zdecydowanie korzystniejsze jest wdrożenie systemu pośredniego łączącego elementy kształcenia zadaniowego, modułowego i kształcenia dualnego.	Uwaga uwzględniona częściowo. Zapis zostanie uzupełniony na odpowiednim do charakteru dokumentu poziomie szczegółowości: rozwój kształcenia dualnego, modułowego i form pośrednich.

Tabela nr 1. Rozpatrzenie uwag zgłaszanych w trakcie konsultacji projektu Strategii Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030 (w dniach 5.03.- 9.04.2021)

Lp.	Podmiot zgłaszający uwagę	Nr strony	Obecny zapis / Treść uwagi / Propozycja zmian	Uzasadnienie	Rozpatrzenie uwagi
			zadaniowe i kształcenie modułowe, łączące elementy kształcenia modułowego i dualnego, i doprowadzić do uczenia się poprzez wykonywanie zadań zawodowych przekazywanych z rzeczywistego procesu pracy."		
187.	Łódzkie Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego	65	Obecny zapis Upowszechnienie kształcenia zawodowego i ustawicznego, m.in. poprzez: • dostosowanie kierunków kształcenia do wymagań nowoczesnej gospodarki i specjalizacji regionalnych oraz zmian zachodzących na rynku pracy Treść uwagi Uzupełnienie zapisu o: „Należy założyć, że w centrach edukacji zawodowej (centrach kształcenia praktycznego) powinny być prowadzone dodatkowo zajęcia w trybie pozaformalnym do osiągnięcia kwalifikacji rynkowych i innych kompetencji zawodowych ważnych dla przyszłościowego rynku pracy.” „Zwiększyć liczbę uczniów w szkołach zawodowych o 20-30%”		Uwaga nieuwzględniona. Charakter dokumentu nie pozwala na wprowadzenie zbyt szczegółowych zapisów.
188.	Hanna Gill-Piątek; Paweł Drążczyk - Polska 2050	66	Obecny zapis Modernizację i restrukturyzację gospodarstw rolnych, m.in. poprzez poprawę struktury obszarowej (scalenia gruntów), Treść uwagi Rozwinięcie wątku wpływu scaleń gruntów na zwiększenie konkurencyjności sektora rolnego.	Zastosowany zapis może nie być czytelny a stać się budzącym niepokój, dla zainteresowanych mieszkańców woj. łódzkiego.	Uwaga nieuwzględniona. Charakter dokumentu nie pozwala na wprowadzenie zbyt szczegółowych zapisów.
189.	Hanna Gill-Piątek; Paweł Drążczyk - Polska 2050	66	Obecny zapis Zwiększenie opłacalności produkcji rolniczej, m.in. poprzez poprawę wydajności i efektywności gospodarowania i dostosowanie do zmieniających się warunków rynkowych, Treść uwagi Zmiana zapisu	Wpisany banał dotyczy wszystkich dziedzin i zdarzeń gospodarczych. Zawsze i każdemu chodzi w gospodarce właśnie o to - co napisano. Sektor rolny nie jest tu wyjątkiem.	Uwaga uwzględniona w zapisach obecnie konsultowanej wersji SRWŁ 2030, zapisy zostaną skorygowane w kierunku działań 1.4.1.
190.	Starostwo Powiatowe w Zduńskiej Woli	66	Obecny zapis Kierunki działań: 1.2.2 Upowszechnienie kształcenia zawodowego i ustawicznego Treść uwagi Kierunki działań: 1.2.2 Upowszechnienie i wzmocnienie potencjału (infrastrukturalnego i kadrowego) kształcenia zawodowego i ustawicznego	Ze względu na dotychczasowe, niewielkie (i wciąż słabnące) zainteresowanie kształceniem zawodowym, co przekładało się wprost na niedoinwestowanie placówek oświatowych zawodowych, wiele ze szkół ma przestarzałą bazę oraz nieadekwatny do potrzeb sprzęt. Należy w pierwszej kolejności doposażyć te placówki oraz zapewnić dopływ dobrze wykształconej, otwartej na zmiany kadry nauczycielskiej.	Uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach Strategii w kierunku 1.2.2. znalazły się działania związane z doposażeniem pracowni i warsztatów szkolnych, uzupełnieniem luk kadrowych, podnoszeniem kompetencji kadr szkół kształcenia zawodowego.
191.	Starostwo Powiatowe w Zduńskiej Woli	66	Obecny zapis Kierunki działań: 3.3.2 Włączenie w system szybkich połączeń kolejowych Treść uwagi Kierunki działań: 3.3.2 Włączenie w system szybkich połączeń kolejowych i zwiększenie dostępności kolejowej województwa	Oprócz włączenia do sieci szybkich kolei konieczne są również działania związane z rozwojem lokalnych połączeń kolejowych, celem uzyskania spójności transportowej województwa.	Uwaga uwzględniona Zapisy zostaną uzupełnione.
192.	Gmina Mniszków	66	Obecny zapis Cel horyzontalny: Efektywnie i odpowiedzialnie zarządzany region. Treść uwagi Proponuje się, aby przy zapisie: „prowadzenie zintegrowanej polityki rozwoju, zgodnie z ideą zrównoważonego rozwoju” w przedstawionym dokumencie znalazło odzwierciedlenie zwiększenie środków na finansowanie przedsięwzięć rozwojowych dla małych gmin (miejscowości i wiejskich).”	Taki zapis da możliwość wyrównania szans dla małych miejscowości/gmin w zakresie powstawania infrastruktury technicznej i transportowej (drogi, kanalizacja, wodociągi, gazyfikacja, itp.) oraz infrastruktury społecznej (budowa lub modernizacja obiektów użyteczności publicznej, domy kultury, świetlice wiejskie, biblioteki, remizy, ścieżki rowerowo-pieszne, szlaki turystyczne, boiska i hale sportowe, itp.). Brak lub słabo rozwinięta infrastruktura w małych gminach, w szerokim tego słowa znaczeniu, czyni dysproporcje pod względem jakości życia pomiędzy mieszkańcami metropolii, a małych miejscowości, co w praktyce najdotkliwiej odczuwają najmłodsze	Uwaga nieuwzględniona. Strategia nie jest dokumentem operacyjnym i nie przesądza o kwestiach finansowych na realizację konkretnych przedsięwzięć.

Tabela nr 1. Rozpatrzenie uwag zgłaszanych w trakcie konsultacji projektu Strategii Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030 (w dniach 5.03.- 9.04.2021)

Lp.	Podmiot zgłaszający uwagę	Nr strony	Obecny zapis / Treść uwagi / Propozycja zmian	Uzasadnienie	Rozpatrzenie uwagi
				pokolenia. Z uwagi na to, że ośrodki miejskie czy metropolitalne, są zasobniejsze w środki finansowe, mogą pochwalić się bogatszą bazą rozwiniętej infrastruktury, co wprowadza dysproporcje w rozwoju, i czyni je miejscem atrakcyjniejszym do zamieszkania.	
193.	Starostwo Powiatowe w Łęczycy	66	Obecny zapis Brak cytowania Treść uwagi Wśród celów operacyjnych nie można odnaleźć skonkretyzowanych celów w zakresie rozwoju mieszkalnictwa i zasobów mieszkaniowych.	Deficyt zasobów mieszkaniowych dostępnych dla osób o niskich lub średnich dochodach. Brak skutecznych narzędzi służących wspieraniu budownictwa. Powyższe problemy winny być rozwiązywane przez skonkretyzowanie celów do osiągnięcia w zakresie rozwoju mieszkalnictwa i wskazanie narzędzi temu służących.	Uwaga uwzględniona częściowo. Zapisy zostaną uzupełnione na odpowiednim do charakteru dokumentu poziomie ogólności.
194.	Stowarzyszenie powiatów i gmin dorzecza Bzury – Starostwo Powiatowe w Łęczycy	66	Obecny zapis Brak cytowania Treść uwagi Wśród celów operacyjnych nie można odnaleźć skonkretyzowanych celów w zakresie rozwoju mieszkalnictwa i zasobów mieszkaniowych.	Deficyt zasobów mieszkaniowych dostępnych dla osób o niskich lub średnich dochodach. Brak skutecznych narzędzi służących wspieraniu budownictwa. Powyższe problemy winny być rozwiązywane przez skonkretyzowanie celów do osiągnięcia w zakresie rozwoju mieszkalnictwa i wskazanie narzędzi temu służących.	Uwaga uwzględniona częściowo. Zapisy zostaną uzupełnione na odpowiednim do charakteru dokumentu poziomie ogólności.
195.	Starostwo Powiatowe w Łęczycy	66	Obecny zapis Brak cytowania Treść uwagi Brak celów operacyjnych służących poprawie planowania przestrzennego w zakresie poprawy jakości mieszkalnictwa, w szczególności ochrony obszarów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową przed powstawaniem w tych obszarach obiektów uciążliwych, zwłaszcza odorowo.	Zwiększająca się tendencja do rozwoju zabudowy mieszkaniowej indywidualnej na obszarach wiejskich zlokalizowanych wokół miast nie idzie w parze z ochroną stref zabudowy przed uciążliwą działalnością gospodarczą. Plany zagospodarowania przestrzennego w obszarach rolnych zazwyczaj zakładają szeroki zakres możliwości w zakresie charakteru inwestowania, tj. zarówno pod produkcję rolną bez ograniczeń, jak i mieszkalnictwo, niekiedy także usługi. Skutkuje to powstawaniem ferm hodowlanych w sąsiedztwie miejsc zainwestowanych mieszkaniowo, co powoduje powstawanie sytuacji konfliktowych na skutek braku zaplanowania rozwoju przestrzeni i braku uregulowań prawnych dot. odorów. Dotyczy to także obszarów rolnych z przeznaczeniem na rekreację (letniskowe, agroturystyczne itp.).	Uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach Strategii. Aspekt poruszony w uwadze dotyczy miejscowego planowania przestrzennego, a dokładnie rzecz ujmując jego bardzo niskiej jakości. Jej przejawami jest rozlewanie zabudowy na tereny rolne i cenne przyrodniczo, brak koordynacji między lokalnymi JST czy choćby olbrzymie przeskalowanie obszarów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową, które nie znajduje uzasadnienia w sytuacji ludnościowej miast i gmin. Odpowiedzią Samorządu Województwa na te problemy jest punkt d celu horyzontalnego (Prowadzenie zintegrowanej i terytorialnie ukierunkowanej polityki zrównoważonego rozwoju przestrzennego) w zakresie kompetencji wynikających z Ustawy o prowadzeniu polityki rozwoju, Ustawy o samorządzie województwa oraz Ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.
196.	Stowarzyszenie powiatów i gmin dorzecza Bzury – Starostwo Powiatowe w Łęczycy	66	Obecny zapis Brak cytowania Treść uwagi Brak celów operacyjnych służących poprawie planowania przestrzennego w zakresie poprawy jakości mieszkalnictwa, w szczególności ochrony obszarów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową przed powstawaniem w tych obszarach obiektów uciążliwych, zwłaszcza odorowo.	Zwiększająca się tendencja do rozwoju zabudowy mieszkaniowej indywidualnej na obszarach wiejskich zlokalizowanych wokół miast nie idzie w parze z ochroną stref zabudowy przed uciążliwą działalnością gospodarczą. Plany zagospodarowania przestrzennego w obszarach rolnych zazwyczaj zakładają szeroki zakres możliwości w zakresie charakteru inwestowania, tj. zarówno pod produkcję rolną bez ograniczeń, jak i mieszkalnictwo, niekiedy także usługi. Skutkuje to powstawaniem ferm hodowlanych w sąsiedztwie miejsc zainwestowanych mieszkaniowo, co powoduje powstawanie sytuacji konfliktowych na skutek braku zaplanowania rozwoju przestrzeni i braku uregulowań prawnych dot. odorów. Dotyczy to także obszarów rolnych z przeznaczeniem na rekreację (letniskowe, agroturystyczne itp.).	Uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach Strategii. Aspekt poruszony w uwadze dotyczy miejscowego planowania przestrzennego, a dokładnie rzecz ujmując jego bardzo niskiej jakości. Jej przejawami jest rozlewanie zabudowy na tereny rolne i cenne przyrodniczo, brak koordynacji między lokalnymi JST czy choćby olbrzymie przeskalowanie obszarów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową, które nie znajduje uzasadnienia w sytuacji ludnościowej miast i gmin. Odpowiedzią Samorządu Województwa na te problemy

Tabela nr 1. Rozpatrzenie uwag zgłaszanych w trakcie konsultacji projektu Strategii Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030 (w dniach 5.03.- 9.04.2021)

Lp.	Podmiot zgłaszający uwagę	Nr strony	Obecny zapis / Treść uwagi / Propozycja zmian	Uzasadnienie	Rozpatrzenie uwagi
					jest punkt d celu horyzontalnego (Prowadzenie zintegrowanej i terytorialnie ukierunkowanej polityki zrównoważonego rozwoju przestrzennego) w zakresie kompetencji wynikających z Ustawy o prowadzeniu polityki rozwoju, Ustawy o samorządzie województwa oraz Ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.
197.	Witold Stępień - Radny Samorządu Województwa Łódzkiego	66	Obecny zapis V. Struktura celów Strategii. Cele operacyjne 2.2. Treść uwagi Zakreślone kierunki działań 2.2.2. i 2.2.3. w zakresie dostępności do świadczeń ochrony zdrowia nie posiadają odzwierciedlenia w postaci docelowych działań szczegółowych, które mogłyby zrealizować cele.		Uwaga nieuwzględniona Proponowane działania powinny przyczynić się do realizacji celu, szczegółowe działania zostaną doprecyzowane w dokumentach operacyjnych.
198.	Witold Stępień - Radny Samorządu Województwa Łódzkiego	66	Obecny zapis V. Struktura celów Strategii. Cele operacyjne 2.2. Treść uwagi Zakreślone kierunki działań 2.2.2. i 2.2.3. w zakresie dostępności do świadczeń ochrony zdrowia wykraczają poza kompetencje samorządu wojewódzkiego wynikające z ustaw (poza możliwością zakupu świadczeń zdrowotnych). Poprawa dostępności świadczeń powinna być wypadkową uzgodnień płatnika - NFZ, zarządzającego środkami UE – Ministerstwo, Komisja Europejska i Samorząd Województwa, organizatora – samorządy różnych szczebli. Właściwym narzędziem wydaje się być uzgodnienie Map Potrzeb Zdrowotnych jak przyjęto w perspektywie 2014-2020.		Uwaga nieuwzględniona. W realizację Strategii będzie zaangażowany nie tylko Samorząd Województwa, ale również inne podmioty. Samorząd województwa łódzkiego będzie realizował działania 2.2.2 i 2.2.3 w sposób bezpośredni i pośredni (działania leżące poza możliwością bezpośredniego oddziaływania samorządu województwa; samorząd jako inicjator, motywator i propagator działań realizujących cele rozwojowe).
199.	Witold Stępień - Radny Samorządu Województwa Łódzkiego	66	Obecny zapis V. Struktura celów Strategii. Cele operacyjne 2.2. Treść uwagi Proponuje się w kierunkach działań bezpośrednie wpisanie zapisu o modernizacji zasobu infrastrukturalnego i sprzętowego w podmiotach leczniczych dla których samorząd wojewódzki przygotowuje narzędzie finansowania w RPO 2021-2026.		Uwaga nieuwzględniona. Strategia nie jest dokumentem operacyjnym i nie przesądza o kwestiach finansowych na realizację konkretnych przedsięwzięć.
200.	Witold Stępień - Radny Samorządu Województwa Łódzkiego	66	Obecny zapis V. Struktura celów Strategii. Cele operacyjne 2.2. Treść uwagi Proponuje się w kierunkach działań bezpośrednie wpisanie zapisu o rozwoju działań z zakresu diagnostyki w obszarze najczęściej występujących jednostek chorobowych (na podstawie raportów GUS i map potrzeb zdrowotnych).		Uwaga uwzględniona częściowo. Zapis zostanie uzupełniony w brzmieniu oddającym sens uwagi.
201.	Wojewódzki Urząd Pracy w Łodzi	66,69	Obecny zapis 1.2.3. Aktywizacja osób nieaktywnych zawodowo i bezrobotnych Usprawnieniu ulegnie system doradztwa zawodowego, ułatwiający zdobycie nowych kwalifikacji pozwalających na włączanie w rynek pracy osób nieaktywnych zawodowo oraz bezrobotnych. Treść uwagi Zamiana sformułowań „nieaktywnych zawodowo i bezrobotnych” i „nieaktywnych zawodowo oraz bezrobotnych” na „nieaktywnych zawodowo, w tym bezrobotnych”.	Proponujemy zamianę sformułowania ponieważ osoby bezrobotne są z definicji osobami nieaktywnymi zawodowo.	Uwaga uwzględniona. Zapisy zostaną skorygowane.

Tabela nr 1. Rozpatrzenie uwag zgłaszanych w trakcie konsultacji projektu Strategii Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030 (w dniach 5.03.- 9.04.2021)

Lp.	Podmiot zgłaszający uwagę	Nr strony	Obecny zapis / Treść uwagi / Propozycja zmian	Uzasadnienie	Rozpatrzenie uwagi
202.	Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Łodzi	67	Obecny zapis Polityka proinnowacyjna zostanie ukierunkowana na wzmacnianie współpracy między instytucjami badawczymi, ośrodkami akademickimi, samorządami oraz przedsiębiorcami. W ramach działalności IOB zintensyfikowana zostanie praca brokerów technologii, dzięki czemu możliwe stanie się zacieśnianie współpracy sfery B+R z przedsiębiorcami. Treść uwagi Polityka proinnowacyjna zostanie ukierunkowana na wzmacnianie współpracy między instytucjami badawczymi, ośrodkami akademickimi, samorządami, <u>państwowymi jednostkami organizacyjnymi nieposiadającymi osobowości prawnej (w tym jednostkami organizacyjnymi PGL LP)</u> oraz przedsiębiorcami. W ramach działalności IOB zintensyfikowana zostanie praca brokerów technologii, dzięki czemu możliwe stanie się zacieśnianie współpracy sfery B+R z przedsiębiorcami.	Z uwagi na to, że RDLP w Łodzi jako państwowa jednostka organizacyjna nieposiadająca osobowości prawnej, swój profil działalności opiera na wielu dziedzinach naukowych, które są podstawą ustawowej działalności lasów, uważamy, że PGL LP powinna mieć możliwość współpracy z w/w jednostkami oraz powinna uczestniczyć przy tworzeniu i rozwoju tych działań.	Uwaga uwzględniona częściowo. Zapis zostanie uzupełniony w brzmieniu oddającym sens uwagi.
203.	Urząd Miasta Bełchatowa	67	Obecny zapis Ostatnim filarem budowy nowoczesnej i konkurencyjnej gospodarki jest wysokotowarowe rolnictwo i przetwórstwo rolno-spożywcze oferujące produkty najwyższej jakości. Treść uwagi Warto dodać, iż istotnym filarem budowy nowoczesnej i konkurencyjnej gospodarki jest rozwój produkcji i magazynowania niskoemisyjnej energii elektrycznej.	Wykorzystanie terenów poprzemysłowych i pogórnich jak i wykwalifikowanych zasobów ludzkich do transformacji energetycznej regionu inwestując w nowe technologie produkcji oraz magazynowania energii poprzez np. budowę gigafabryk podzespołów dla PV i offshore.	Uwaga uwzględniona. Zapis w brzmieniu oddającym sens uwagi zostanie uzupełniony na odpowiednim do charakteru dokumentu poziomie ogólności.
204.	Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Łodzi	68	Obecny zapis • zwiększenie internacjonalizacji przedsiębiorstw, w tym m.in. wspieranie wejścia na nowe rynki, rozwój e-eksportu, udział w targach i misjach zagranicznych Treść uwagi • zwiększenie internacjonalizacji przedsiębiorstw oraz <u>państwowych jednostek organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej (w tym jednostkami organizacyjnymi PGL LP)</u>, w tym m.in. wspieranie wejścia na nowe rynki, rozwój e-eksportu, udział w targach i misjach zagranicznych,	RDLP w Łodzi, w związku z strategią rozwoju województwa łódzkiego, planuje uruchomić nowe formy działalności, wykorzystując potencjał i własne zasoby w celu wytwarzania dóbr o wysokim stopniu przetworzenia. W tym celu planowane będą również działania poszerzające rynek potencjalnych obiorców, między innymi o drewno energetyczne – wykorzystywane do produkcji energii z odnawialnych źródeł (technologia produkcji zrębki energetycznej).	Uwaga nieuwzględniona. Przemysł drzewny nie jest regionalną inteligentną specjalizacją.
205.	Instytut Badań Edukacyjnych - Regionalne Centrum Umiejętności	68	Obecny zapis Pracodawcy – wobec rosnącej potrzeby rozwoju technologicznego działalności produkcyjnej i usługowej – będą poszukiwali osób o wysokim poziomie kompetencji kluczowych. Treść uwagi Pracodawcy – wobec rosnącej potrzeby rozwoju technologicznego działalności produkcyjnej i usługowej – będą poszukiwali osób o wysokim poziomie kompetencji kluczowych oraz z kwalifikacjami odpowiadającymi bieżącemu zapotrzebowaniu na rynku pracy. + <i>dodać przypis dolny do słowa „kwalifikacjami” w brzmieniu:</i> kwalifikacja – zestaw efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych, nabytych w edukacji formalnej, edukacji pozaformalnej lub poprzez uczenie się nieformalne, zgodnych z ustalonymi dla danej kwalifikacji wymaganiami, których osiągnięcie zostało sprawdzone w walidacji oraz formalnie potwierdzone przez uprawniony podmiot certyfikujący (Ustawa z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji, Art.2).	Doprecyzowanie w przypisie definicji kwalifikacji pozwoli na jej jednoznaczne rozumienie oraz odniesienie do obowiązujących przepisów prawa, które stanowi Ustawa z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji	Uwaga uwzględniona. Zapis zostanie skorygowany.

Tabela nr 1. Rozpatrzenie uwag zgłaszanych w trakcie konsultacji projektu Strategii Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030 (w dniach 5.03.- 9.04.2021)

Lp.	Podmiot zgłaszający uwagę	Nr strony	Obecny zapis / Treść uwagi / Propozycja zmian	Uzasadnienie	Rozpatrzenie uwagi
206.	Instytut Badań Edukacyjnych - Regionalne Centrum Umiejętności	68	Obecny zapis Szczególny nacisk zostanie położony na edukację od najmłodszych lat ukierunkowaną nie tylko na wiedzę teoretyczną, ale też kształtowanie postaw prospołecznych i proekologicznych poprzez włączenie kompetencji kluczowych do procesu nauczania. W świetle dokonujących się zmian technologicznych gospodarki (Przemysł 4.0, technologie 5G) szczególnie istotne na rynku pracy staną się umiejętności cyfrowe. Treść uwagi Szczególny nacisk zostanie położony na edukację od najmłodszych lat ukierunkowaną nie tylko na wiedzę teoretyczną, ale też kształtowanie postaw prospołecznych i proekologicznych poprzez włączenie kompetencji kluczowych do procesu nauczania. <u>Umiejętności podstawowe, przekrojowe i zawodowe dzieci, młodzieży i osób dorosłych, w tym: upowszechnianie kultury uczenia się przez całe życie nastawionej na zdobywanie i doskonalenie umiejętności ważnych dla funkcjonowania człowieka w sferze prywatnej, w życiu społecznym i zawodowym - stanowią I obszar oddziaływania w Zintegrowanej Strategii Umiejętności 2030 (część szczegółowa).</u> W świetle dokonujących się zmian technologicznych gospodarki (Przemysł 4.0, technologie 5G) szczególnie istotne na rynku pracy staną się umiejętności cyfrowe.	Warto podkreślić rolę oraz spójność założeń Zintegrowanej Strategii Umiejętności 2030 w realizacji założeń Strategii Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030.	Uwaga nieuwzględniona. Charakter dokumentu nie pozwala na wprowadzenie zbyt szczegółowych zapisów.
207.	Instytut Badań Edukacyjnych - Regionalne Centrum Umiejętności	68	Obecny zapis Kolejnym elementem, którego rozwój zapewni wzrost jakości kapitału ludzkiego w województwie łódzkim, jest kształcenie zawodowe. Promocja kształcenia zawodowego i aktywniejsze włączenie w ten proces przedsiębiorców przyczyni się do wzrostu zainteresowania tego rodzaju kształceniem. Treść uwagi Kolejnym elementem, którego rozwój zapewni wzrost jakości kapitału ludzkiego w województwie łódzkim, jest kształcenie zawodowe. Dostosowywanie kierunków kształcenia do bieżących potrzeb rynku pracy w regionie oraz wspieranie możliwości nabywania kwalifikacji rynkowych przez uczniów jeszcze w trakcie nauki znacznie poprawi ich pozycję jako absolwentów na rynku pracy. Promocja kształcenia zawodowego i aktywniejsze włączenie w ten proces przedsiębiorców, zgodne z założeniami siódmego obszaru oddziaływania w Zintegrowanej Strategii Umiejętności 2030 (część szczegółowa), przyczyni się do wzrostu zainteresowania tego rodzaju kształceniem. <i>dodać przypis dolny do słów: "kwalifikacji rynkowych" w brzmieniu:</i> „kwalifikacje rynkowe – kwalifikacje nieuregulowane przepisami prawa, których nadawanie odbywa się na zasadzie swobody działalności gospodarczej.” (Ustawa z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji).	Przygotowanie uczniów do uzyskania kwalifikacji rynkowej określonej w Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (art. 47 ust. 1 pkt 3 lit. e ustawy – Prawo oświatowe). Zakłada się możliwość nieodpłatnej walidacji i certyfikacji kwalifikacji rynkowej dla uczniów i absolwentów szkół (art. 122a ustawy - Prawo oświatowe). W ZSU 2030 (część szczegółowa) wskazano obszar oddziaływania VII, zdefiniowany jako "Współpraca pracodawców z edukacją formalną i pozaformalną, rozumiana jako projektowanie, wdrażanie i rozwijanie rozwiązań pozwalających na wzmacnianie współpracy pomiędzy edukacją formalną i pozaformalną, a pracodawcami".	Uwaga nieuwzględniona. Charakter dokumentu nie pozwala na wprowadzenie zbyt szczegółowych zapisów.
208.	Wydział Projektów Międzynarodowych w Departamencie Promocji	68	Obecny zapis „wsparcie reindustrializacji gospodarki województwa, obejmującej również zastosowanie rozwiązań z zakresu przemysłu 4.0, m.in. robotów współpracujących, wdrożeń sztucznej inteligencji, autodiagnostyki, chmury danych oraz Gospodarki Obiegu Zamkniętego (GOZ). Treść uwagi „wsparcie reindustrializacji gospodarki województwa, obejmującej również zastosowanie rozwiązań z zakresu przemysłu 4.0, m.in. <u>zaawansowanych</u>	Większość opracowań z obszaru Przemysłu 4.0, uznaje iż integracja danych jest kluczowym aspektem czwartej rewolucji przemysłowej. Technologie kojarzone z Przemysłem 4.0, takie jak Internet Rzeczy, sztuczna inteligencja, wirtualna lub rozszerzona rzeczywistość również opierają się na wykorzystaniu wielu danych pochodzących z różnych źródeł. Warto tą kwestię podkreślić w strategii rozwoju województwa. Kilka opracowań dotyczących danych w aspekcie P 4.0: https://przemyslprzyszlosci.gov.pl/technologia-organizacja-i-procesy-	Uwaga uwzględniona. Zapisy zostaną uzupełnione.

Tabela nr 1. Rozpatrzenie uwag zgłaszanych w trakcie konsultacji projektu Strategii Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030 (w dniach 5.03.- 9.04.2021)

Lp.	Podmiot zgłaszający uwagę	Nr strony	Obecny zapis / Treść uwagi / Propozycja zmian	Uzasadnienie	Rozpatrzenie uwagi
			<u>systemów integracji, analizy i przetwarzania danych z wykorzystaniem Przemysłowego Internetu Rzeczy, robotów współpracujących, wdrożeń sztucznej inteligencji, autodiagnostyki, chmury danych oraz Gospodarki Obiegu Zamkniętego (GOZ)."</u>	trzy-obszary-transformacji-cyfrowej/ https://www.controlengineering.pl/integracja-w-kontekście-przemyslu-4-0/ https://cyberpolicy.nask.pl/wielkie-zbiory-danych-poczatek-przemyslu-4-0/	
209.	Urząd Gminy Wartkowice	68	Obecny zapis Kolejnym elementem, którego rozwój zapewni wzrost jakości kapitału ludzkiego w województwie łódzkim jest kształcenie zawodowe Treść uwagi Proponujemy rozszerzyć zapis w brzmieniu: <u>Kolejnym elementem, którego rozwój zapewni wzrost jakości kapitału ludzkiego w województwie łódzkim jest kształcenie podstawowe i zawodowe.</u>	Kształcenie podstawowe w naszej ocenie daje podstawy rozwoju, dokonywania właściwych wyborów i kierunków kształcenia zawodowego.	Uwaga uwzględniona. Zapisy zostaną uzupełnione.
210.	Instytut Badań Edukacyjnych - Regionalne Centrum Umiejętności	68-69	Obecny zapis Dopełnieniem kształtowania rynku pracy poprzez działania na rzecz podnoszenia jakości kapitału ludzkiego jest propagowanie idei kształcenia ustawicznego – przede wszystkim w celu nabywania przez osoby dorosłe nowych umiejętności i dostosowania się do potrzeb nowoczesnej gospodarki. Treść uwagi Dopełnieniem kształtowania rynku pracy poprzez działania na rzecz podnoszenia jakości kapitału ludzkiego jest propagowanie idei kształcenia ustawicznego – przede wszystkim w celu nabywania przez osoby dorosłe nowych umiejętności i kwalifikacji zbieżnych z wymaganiami nowoczesnej gospodarki i potrzebami regionu.		Uwaga uwzględniona Zapisy zostaną uzupełnione.
211.	Instytut Badań Edukacyjnych - Regionalne Centrum Umiejętności	69	Obecny zapis 1.2.3. Aktywizacja osób nieaktywnych zawodowo i bezrobotnych, m.in. poprzez: (....) · zapewnienie dostępu do kształcenia/zmiany kwalifikacji dla podjęcia edukacji zawodowej, wzmocnienie doradztwa edukacyjno-zawodowego, w tym dla osób z grupy NEET, Treść uwagi · zapewnienie dostępu do kształcenia/zmiany kwalifikacji dla podjęcia edukacji zawodowej/ możliwości walidacji efektów uczenia się, wzmocnienie doradztwa edukacyjno-zawodowego, w tym dla osób z grupy NEET, + <i>dodać przypis dolny do słów możliwości walidacji</i> w brzmieniu: walidacja to "sprawdzenie, czy osoba ubiegająca się o nadanie określonej kwalifikacji osiągnęła wyodrębnioną część lub całość efektów uczenia się wymaganych dla danej kwalifikacji niezależnie od sposobu uczenia się tej osoby" (Art. 2 Ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji).	ZSK stwarza możliwość zdobywania kwalifikacji także osobom o niskich kwalifikacjach lub ich braku (np. osobom z niepełnosprawnością intelektualną). Walidacja stwarza możliwość sprawdzania i potwierdzania efektów uczenia się zdobytych niezależnie od formy uczenia się, czyli również edukacji nieformalnej i pozaformalnej.	Uwaga uwzględniona. Zapisy zostaną uzupełnione.
212.	Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Łodzi	69	Obecny zapis Brak cytowania Treść uwagi Zaangażowanie pracodawców w organizację praktyk zawodowych oraz staży dla uczniów i studentów.	Uważamy, że nabywanie kwalifikacji zawodowych powinno odbywać się również poprzez udział młodzieży i studentów w praktykach zawodowych, organizowanych przez pracodawców, celem pogłębienia i rozwoju posiadanej wiedzy. Pragniemy podkreślić, że od wielu lat takie działania odbywają się w RDLP w Łodzi, dzięki czemu średnio ok. 40 osób rocznie zdobywa niezbędną praktykę zawodową.	Uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach Strategii w kierunku 1.2.2. w działaniu pierwszym.
213.	Izba Rzemieślnicza w Łodzi	69	Obecny zapis Pkt 1.2.2 rozwój szkolnictwa zawodowego m.in. poprzez (...) rozwój kształcenia dualnego (...)	Niedofinansowanie szkolnictwa branżowego w głównej mierze odpowiada za jego niską atrakcyjność oraz brak zainteresowania pracodawców uczestnictwem w tym procesie. Udział pracodawców –	Uwaga nieuwzględniona. Charakter dokumentu nie pozwala na wprowadzenie zbyt szczegółowych zapisów i

Tabela nr 1. Rozpatrzenie uwag zgłaszanych w trakcie konsultacji projektu Strategii Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030 (w dniach 5.03.- 9.04.2021)

Lp.	Podmiot zgłaszający uwagę	Nr strony	Obecny zapis / Treść uwagi / Propozycja zmian	Uzasadnienie	Rozpatrzenie uwagi
			Treść uwagi Uzupełnić o bardziej szczegółowy zapis: Rozwój kształcenia dualnego poprzez zwiększenie nakładów na: - dofinansowanie kosztów kształcenia pracownika młodocianego - na wynagrodzenia wypłacane pracownikom młodocianym - na szkoły branżowe kształcące uczniów odbywających praktyczną naukę zawodu u pracodawców.	rzemieślników w szkoleniu nowych kadr jest warunkiem koniecznym dla zabezpieczenia fachowców w gospodarce.	nie odnosi się do kwestii finansowania konkretnych działań.
214.	Starostwo Powiatowe w Zduńskiej Woli	69	Obecny zapis Utworzenie sieci branżowych centrów kształcenia zawodowego. Treść uwagi Należy doprecyzować zapis poprzez: zdefiniowanie sieci centrów kształcenia zawodowego, podmioty odpowiedzialne za ich powołanie i prowadzenie, zakres kompetencji.	Brak informacji nie pozwala na ocenę prawidłowości tego działania.	Uwaga uwzględniona. Zapisy zostaną uzupełnione.
215.	Starostwo Powiatowe w Zduńskiej Woli	69	Obecny zapis - rozwój szkolnictwa zawodowego, m.in. poprzez: doposażenie pracowni i warsztatów szkolnych, uzupełnienie luk kadrowych (...). Treść uwagi - rozwój szkolnictwa zawodowego, m.in. poprzez: <u>dofinansowanie do budowy, rozbudowy i przebudowy infrastruktury</u> , doposażenie pracowni i warsztatów szkolnych, uzupełnienie luk kadrowych (...)	Ze względu na dotychczasowe, niewielkie (i wciąż słabnące) zainteresowanie kształceniem zawodowym, co przekładało się wprost na niedoinwestowanie placówek oświatowych zawodowych, wiele ze szkół ma przestarzałą bazę oraz nieadekwatny do potrzeb sprzęt.	Uwaga uwzględniona częściowo. Zapisy zostaną uzupełnione w brzmieniu oddającym sens uwagi, bez odnoszenia się do kwestii finansowych.
216.	Starostwo Powiatowe w Zduńskiej Woli	69	Obecny zapis 1.2.4. Rozwój kompetencji kluczowych, m.in. poprzez: - poprawę innowacyjności kształcenia na rzecz kształtowania – od najmłodszych lat – kompetencji potrzebnych na rynku pracy oraz postawa prospołecznych i proekologicznych Treść uwagi 1.2.4. Rozwój kompetencji kluczowych, m.in. poprzez: - poprawę innowacyjności kształcenia na rzecz kształtowania – od najmłodszych lat – <u>umiejętności samodzielnego myślenia i wyciągania wniosków oraz kreatywności</u> i kompetencji potrzebnych na rynku pracy oraz postaw prospołecznych i proekologicznych	Wzmacnianie potencjału kreatywności i samodzielnego myślenia (od najmłodszych lat) sprzyja wykształcaniu postaw prospołecznych i elastyczności na zmiany.	Uwaga uwzględniona częściowo. Zapis w brzmieniu oddającym sens uwagi zostanie uzupełniony na odpowiednim do charakteru dokumentu poziomie ogólności.
217.	Kazimierz Kubiak - Zarząd Główny SWP	69	Obecny zapis Brak cytowania Treść uwagi • SYSTEMATYCZNE WYPOSAŻANIE SZKÓŁ W NOWOCZESNE MASZYNY, URZĄDZENIA, LABORATORIA POKAZĄ INNOWACYJNĄ "TWARZ" TYCH ZAWODÓW. • Wspierać przedsiębiorców i uczelnie techniczne poprzez programy finansowania B+R ORAZ ZAKUPY NOWYCH TECHNOLOGI, BY UMOŻLIWIĆ ROZWIJANIE INTELIGENTNYCH SPECJALIZACJI • WSPARCIE POLSKOJĘZYCZNYCH CZASOPISM NAUKOWO-TECHNICZNYCH, KTÓRE WINNY DOCIERAĆ DO PRZEDSIĘBIORCÓW. • Rozważyć zbudowanie i wdrożenie strategii szkolnictwa zawodowego dla rozwoju inteligentnych specjalizacji województwa	Niska atrakcyjność szkolnictwa zawodowego wynika z przekonania rządzących i społeczeństwa o likwidacji wielu zawodów i przemysłów (np. przemysł włókienniczy). Niska ilość Punktów za publikacje w języku Polskim (!) zniechęcają ludzi nauki do prezentowania swych osiągnięć w polskich czasopismach co hamuje dopływ najnowszej wiedzy do przedsiębiorców.	Uwaga uwzględniona częściowo. Tłreć 1.Uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach Strategii. Przedstawione w treści uwagi działania w kierunku działań: 1.2.2. Upowszechnienie kształcenia zawodowego i ustawicznego, m.in. poprzez: rozwój szkolnictwa zawodowego, m.in. poprzez: doposażenie pracowni i warsztatów szkolnych, (...) Tłreć 2.Uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach Strategii. Przedstawione w treści uwagi działania w kierunku działań: 1.1.1. Rozwój sfery B+R, szczególnie na rzecz inteligentnych specjalizacji, m.in. poprzez: rozwój zaplecza naukowo-badawczego, wsparcie jednostek B+R, ze szczególnym uwzględnieniem B+R w przedsiębiorstwach, (...)

Tabela nr 1. Rozpatrzenie uwag zgłaszanych w trakcie konsultacji projektu Strategii Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030 (w dniach 5.03.- 9.04.2021)

Lp.	Podmiot zgłaszający uwagę	Nr strony	Obecny zapis / Treść uwagi / Propozycja zmian	Uzasadnienie	Rozpatrzenie uwagi
					Tłreć 3 Uwaga nieuwzględniona. Charakter dokumentu nie pozwala na wprowadzenie zbyt szczegółowych zapisów. Tłreć 4. Uwaga uwzględniona. Zapisy uwzględnione w Zintegrowanym Przedsięwzięciu Strategicznym „Profesjonalne Łódzkie”.
218.	Krzysztof T. Borkowski (z upoważnienia przewodniczących organizacji związkowych i pracodawców, członków WRDS Wł.)	69	Obecny zapis 1.2.2. Upowszechnienie kształcenia zawodowego i ustawicznego, m.in. poprzez: • rozwój szkolnictwa zawodowego, m.in. poprzez: doposażenie pracowni i warsztatów szkolnych, uzupełnienie luk kadrowych, podnoszenie kompetencji kadr szkół kształcenia zawodowego, stymulowanie współpracy między szkołami zawodowymi a pracodawcami, rozwój centrów kształcenia zawodowego i kwalifikacyjnych kursów zawodowych, rozwój kształcenia dualnego, dostosowanie kierunków kształcenia do wymagań nowoczesnej gospodarki i specjalizacji regionalnych oraz zmian zachodzących na rynku pracy Treść uwagi 1.2.2. Upowszechnienie kształcenia zawodowego i ustawicznego, m.in. poprzez: • rozwój szkolnictwa zawodowego, m.in. poprzez: doposażenie pracowni i warsztatów szkolnych, uzupełnienie luk kadrowych, podnoszenie kompetencji kadr szkół kształcenia zawodowego, stymulowanie współpracy między szkołami zawodowymi a pracodawcami, rozwój centrów kształcenia zawodowego i kwalifikacyjnych kursów zawodowych, rozwój kształcenia dualnego, <u>poprzez zwiększenie nakładów na dofinansowanie kształcenia pracowników młodocianych, ich wynagrodzeń i rozwój szkół branżowych kształcących uczniów odbywających praktyczną naukę zawodu u pracodawców</u> , dostosowanie kierunków kształcenia do wymagań nowoczesnej gospodarki i specjalizacji regionalnych oraz zmian zachodzących na rynku pracy	Niedofinansowanie szkolnictwa branżowego w dużej mierze odpowiada za jego niską atrakcyjność oraz brak zainteresowania pracodawców uczestnictwem w tym procesie. Licniejszy udział pracodawców – rzemieślników w szkoleniu nowych kadr jest jednym z warunków koniecznych dla zabezpieczenia fachowców w gospodarce.	Uwaga nieuwzględniona Ze względu na charakter dokumentu Strategia nie odnosi się do kwestii finansowych, proponowane rozwiązania powinny być rozstrzygane na poziomie ustawowym.
219.	Centrum Obsługi Przedsiębiorcy	-	Obecny zapis Wzrośnie rola i zaangażowanie Instytucji Otoczenia Biznesu (IOB) w gospodarce, które dzięki lepszej ofercie, wzmocnieniu potencjału kadrowego i uruchomieniu nowych instrumentów finansowych staną się katalizatorem wzrostu dla MŚP na terenie całego województwa. Treść uwagi proszę o rozważenie dodania następującego zapisu w opisie Celu operacyjnego 1.3. (Wsparcie rozwoju MŚP): Wzrośnie rola i zaangażowanie Instytucji Otoczenia Biznesu (IOB) w gospodarce, które dzięki lepszej ofercie, wzmocnieniu potencjału kadrowego i uruchomieniu nowych instrumentów finansowych staną się katalizatorem wzrostu dla MŚP na terenie całego województwa. <u>Szczególną rolę we wspieraniu rozwoju gospodarczego regionu odegra Regionalny Fundusz Rozwoju Województwa Łódzkiego Sp. z o.o., który w wyniku zarządzania środkami zwracanymi z instrumentów finansowych realizowanych w ramach regionalnych programów operacyjnych województwa łódzkiego stanie się wiodącą instytucją finansującą zadania z zakresu realizacji polityki rozwoju regionu, w szczególności ukierunkowaną na finansowanie inwestycji sektora MŚP oraz innych celów wynikających z programów rozwoju województwa.</u>	W projekcie SRWŁ 2030 nie ma odniesienia do roli instrumentów finansowych we wspieraniu konkurencyjności MŚP poprzez niwelowanie luki finansowej, która jest przyczyną odkładania w czasie lub rezygnowania przez przedsiębiorców z inwestycji. W projekcie SRWŁ 2030 nie znalazło się również odniesienie do instytucji finansującej inwestycje MŚP w formie instrumentów finansowych, a więc do powołanego na przełomie 2019 i 2020 r. Regionalnego Funduszu Rozwoju Województwa Łódzkiego. Zważywszy jednocześnie na zwrotny charakter wsparcia udzielanego przez RFRWŁ (możliwość wielokrotnego obrotu środkami), RFRWŁ może być swoistym regionalnym bankiem rozwoju dla realizacji polityki regionalnej województwa w zakresie wsparcia konkurencyjności MŚP, a jego potencjał kapitałowy może w perspektywie kilkunastu lat sięgać nawet 1 mld zł, dlatego nie powinien być pomijany w SRWŁ 2030. Podkreślić należy również fakt, że wdrażanie instrumentów finansowych w ramach regionalnych programów operacyjnych, z racji swojej specyfiki oraz uregulowań prawnych, pozwala docelowo, aby środki zwracane z IF, pozostawały w regionie w dyspozycji zarządów województw i służyły celom rozwojowym po zakończeniu poszczególnych okresów programowania,	Uwaga uwzględniona. Uzupełniono kierunek 1.3.1. o postulowane działania. Wprowadzenie do celu operacyjnego ma ogólny charakter a zaproponowane zapisy są zbyt szczegółowe. Ich treść mieści się w sformułowaniu o „uruchomieniu nowych instrumentów finansowych”. Ponadto uzupełnione zostaną zapisy SRWŁ 2030 dotyczące systemu realizacji, gdzie pojawi się wzmianka o RFRWŁ.

Tabela nr 1. Rozpatrzenie uwag zgłaszanych w trakcie konsultacji projektu Strategii Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030 (w dniach 5.03.- 9.04.2021)

Lp.	Podmiot zgłaszający uwagę	Nr strony	Obecny zapis / Treść uwagi / Propozycja zmian	Uzasadnienie	Rozpatrzenie uwagi
			oraz w punkcie 1.3.1. (Zwiększenie konkurencyjności przedsiębiorstw, m.in. poprzez): - finansowanie przedsięwzięć rozwojowych MŚP poprzez wsparcie w formie instrumentów finansowych.	co jest niewątpliwą wartością dodaną i powinno być uwzględnione w SRWŁ 2030.	
220.	Wojewódzki Urząd Pracy w Łodzi	69	Obecny zapis 1.2.3. Aktywizacja osób nieaktywnych zawodowo i bezrobotnych, m.in. poprzez: Treść uwagi Dodanie kolejnych działań: - zwiększenie aktywności zawodowej rezerw rynku pracy, w tym tworzenie miejsc pracy wysokiej jakości, - wspieranie adaptacji na regionalnym rynku pracy migrantów, szczególnie obcokrajowców	W ocenie WUP w Łodzi zaproponowane działania dotyczą osób nieaktywnych zawodowo. W związku z nazwą kierunku działania proponujemy dwa działania dotyczące aktywizacji uczestników regionalnego rynku pracy. Rezerwami rynku pracy są zarówno bezrobotni jak i osoby nieaktywne zawodowo. Ważne jest, aby osoby te jak najszybciej wchodziły na rynek pracy (absolwenci szkół i studiów, osoby po urlopach macierzyńskich lub wychowawczych) oraz jak najdłużej na nim pozostawały (emeryci, renciści). Warunkiem tego są dobrej jakości miejsca pracy tworzone przede wszystkim przez przedsiębiorców prowadzących działalność na terenie województwa łódzkiego, rozumiane jako godny zarobek i godne warunki pracy. Gospodarka zmienia się bardzo dynamicznie, niektóre gałęzie przeżywają rozwój, inne stagnację, a jeszcze inne są likwidowane bądź ograniczane. Te procesy zachodzą także na regionalnym rynku pracy i skutkują utratą zatrudnienia. W związku z tym ważne jest stworzenie warunków do zmiany miejsca pracy, a także wspieranie osób zwalnianych w poszukiwaniu nowych możliwości dalszego zarobkowania. Z roku na rok w województwie łódzkim przybywa pracowników obcokrajowców, którzy nierzadko sprowadzają do naszego kraju rodziny. W związku z faktem, że migranci na rynku pracy zaczynają odgrywać bardzo ważną rolę (uzupełniają braki w zatrudnieniu) należy stwarzać im warunki do pozostania w regionie. Zaproponowane na stronie 107 dokumentu „Wskaźniki monitorowania Strategii” - punkt 3 i 4, w ocenie WUP odnoszą się także do sugerowanego przez nas zapisu.	Uwaga uwzględniona częściowo. Zapisy zostaną uzupełnione odnośnie zwiększenia aktywności zawodowej rezerw rynku pracy.
221.	Marcin Młynarczyk - Akademia Sport i Rozwój	69-70	Obecny zapis Aktywność fizyczna, unikanie palenia papierosów oraz ograniczenie spożycia alkoholu i odpowiednia dieta są podstawą zdrowego stylu życia. Ruch, poprzez swoje oddziaływanie na organizm, wpływa na właściwy stan psychofizyczny i zdrowotny człowieka. Z tego względu konieczne będzie zwiększenie świadomości prozdrowotnej, a także promocja aktywnego i zdrowego stylu życia wśród mieszkańców województwa łódzkiego, m.in. poprzez Centra Zdrowego i Aktywnego Seniora. Treść uwagi „Zdrowie to pełen dobrostan fizyczny, psychiczny i społeczny, a nie tylko brak choroby, czy niedomagania” (WHO, 1986). Należy zatem zadbać o: spokojny umysł, dobre relacje, silne ciało. Gro z tych zadań może przejść pracodawca. Oczywiście otrzymując na taką aktywność odpowiednie fundusze. Cały proces promocji zdrowia należałoby zacząć od najmłodszych lat i kontynuować do wieku senioralnego.	Bazując na definicji zdrowia (WHO, 1986) poszerzamy zakres interwencji na obszary spokojnego umysłu, dobrych relacji i silnego ciała.	Uwaga nieuwzględniona Proponowane zapisy są zbyt szczegółowe w stosunku do charakteru dokumentu.
222.	Hanna Gill-Piatek; Paweł Drączyk - Polska 2050	70	Obecny zapiswspieranie kształcenia kadr medycznych i zwiększanie liczby personelu medycznego. Niezbędne będzie polepszenie dostępności i jakości usług ochrony zdrowia Treść uwagiwspieranie kształcenia kadr medycznych i zwiększanie liczby personelu medycznego <u>poprzez opracowanie i wdrożenie programów stypendialnych dla studentów ostatnich dwóch lat kierunków medycznych (warunkiem</u>	Program stypendialny o tym charakterze stanowiąc wsparcie finansowe dla studentów, zapobiega ich naturalnej migracji do innych województw czy krajów, zapewniając tym samym stabilność i „lokalność” kadry medycznej w szpitalach wojewódzkich.	Uwaga nieuwzględniona. Proponowane zapisy są zbyt szczegółowe w stosunku do charakteru dokumentu. Programy stypendialne dla studentów medycyny oraz zachęty do pozostania w kraju po ukończeniu studiów, to rozwiązania, które powinny być w gestii władz centralnych.

Tabela nr 1. Rozpatrzenie uwag zgłaszanych w trakcie konsultacji projektu Strategii Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030 (w dniach 5.03.- 9.04.2021)

Lp.	Podmiot zgłaszający uwagę	Nr strony	Obecny zapis / Treść uwagi / Propozycja zmian	Uzasadnienie	Rozpatrzenie uwagi
			konieczność odpracowania w kolejnych 3 latach). Niezbędne będzie polepszenie dostępności i jakości usług ochrony zdrowia		
223.	Starostwo Powiatowe w Zduńskiej Woli	70	Obecny zapis 1.2.4. Rozwój kompetencji kluczowych, m.in. poprzez: - zwiększanie dostępności infrastruktury umożliwiającej równoczesne zaspokajanie potrzeb edukacji i promocji z wykorzystaniem multimedialnych oraz interaktywnych form popularyzacji wiedzy w obszarze nauk przyrodniczych Treść uwagi 1.2.4. Rozwój kompetencji kluczowych, m.in. poprzez: - zwiększanie dostępności infrastruktury umożliwiającej równoczesne zaspokajanie potrzeb edukacji i promocji z wykorzystaniem multimedialnych oraz interaktywnych form popularyzacji wiedzy	Zawężenie działania do obszaru nauk przyrodniczych jest nieuprawnione. Należy zapewniać dostępność infrastruktury i dywersyfikację metod i technologii nauczania również w innych obszarach.	Uwaga uwzględniona. Zapisy zostaną uzupełnione.
224.	Wydział Projektów Międzynarodowych w Departamencie Promocji	70	Obecny zapis „wsparcie cyfryzacji przedsiębiorstw, wdrażanie rozwiązań Przemysłu 4.0 oraz gospodarki opartej na danych”, Treść uwagi „wsparcie cyfryzacji przedsiębiorstw, wdrażanie rozwiązań Przemysłu 4.0 oraz gospodarki opartej na danych, <u>rozwój kompetencji cyfrowych pracowników zatrudnionych w MŚP</u> ”	O powodzeniu transformacji cyfrowej w firmach decydować będą przede wszystkim dobrze wykwalifikowani pracownicy. Dlatego kwestia kompetencji zarówno kadry zarządzającej jak i szeregowych pracowników wydaje się być równie istotna, co same inwestycje w nowe technologie Opracowanie dot. kompetencji kadr w kontekście P 4.0: https://wir.ue.wroc.pl/fileView.seam?fileName=Nowacki_Rola_czlowieka_w_innowacyjnym_przedsiębiorstwie_z_wykorzystaniem.pdf&fileTitle=Nowacki_Rola_czlowieka_w_innowacyjnym_przedsiębiorstwie_z_wykorzystaniem.pdf+%2F+886+KB+%2F+&lang=pl&fileId=WUT2aab642cff244aba97f5528d26d4f67&cid=119982	Uwaga uwzględniona. Zapisy zostaną uzupełnione na odpowiednim do charakteru dokumentu poziomie ogólności.
225.	Wydział Projektów Międzynarodowych w Departamencie Promocji	70	Treść uwagi Kluczowe będą działania zmierzające do wzmacniania zalet MŚP i jednocześnie niwelowanie ich barier rozwojowych. Efektem prowadzonych działań będzie zwiększenie konkurencyjności sektora MŚP, m.in. poprzez otwarcie przedsiębiorstw na badania naukowe i innowacje, wspieranie modernizacji technologicznej, a także wsparcie we wdrażaniu najnowszych rozwiązań z zakresu gospodarki o obiegu zamkniętym, w tym narzędzi kształtujących cykl życia produktu takich jak LCC i LCA. Zwiększeniu ulegnie usieciowienie MŚP, m.in. dzięki aktywnemu poszukiwaniu partnerów biznesowych, także tych silniejszych, dysponujących środkami finansowymi i technologiami oraz zawiązywaniu oddolnych terytorialnych inicjatyw sieciowych. 1.3.1. Zwiększenie konkurencyjności przedsiębiorstw, m.in. poprzez: • wsparcie wdrażania nowych modeli biznesowych oraz nowoczesnych i proekologicznych rozwiązań wśród MŚP, w tym z zakresu gospodarki o obiegu zamkniętym (np. wykorzystujących metodologię analizy cyklu życia produktu - LCA)	Implementacja założeń gospodarki o obiegu zamkniętym może być szansą dla przedsiębiorstw województwa łódzkiego, jednak aby mogły one w ten sposób funkcjonować, konieczne jest przeprowadzenie modernizacji technologicznej.	Uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach Strategii w punkcie 1.2.4 tiret 4.
226.	Urząd Miasta Bełchatowa	70	Obecny zapis - wsparcie misji zagranicznych, udziału w imprezach targowych oraz promocji przedsiębiorstw na rynku krajowym i rynkach zagranicznych, Treść uwagi Należy również uwzględnić możliwość promocji terenów inwestycyjnych poprzez udział gmin w misjach zagranicznych oraz imprezach targowych.	Ograniczone budżety samorządów w zakresie promocji o zasięgu międzynarodowym utrudniają a nawet uniemożliwiają pełną promocję dostępnej oferty inwestycyjnej oraz przyciąganie nowych inwestorów. Same serwisy internetowe samorządów nie stanowią wystarczającej zachęty do zainteresowania potencjałem inwestycyjnym gmin ze strony potencjalnych inwestorów.	Uwaga uwzględniona. Proponowany zapis zostanie wprowadzony do kierunku działania 1.3.1.
227.	Urząd Miasta Bełchatowa	70	Obecny zapis - wsparcie tworzenia nowych obszarów rozwojowych, w tym m.in. w przygotowaniu infrastruktury technicznej na terenach inwestycyjnych.	Część terenów inwestycyjnych stanowi własność gmin. Biorąc pod uwagę fakt, że inwestorzy szukają nieruchomości będących własnością samorządów, należy uwzględnić działania zmierzające do wsparcia gmin	Uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach Strategii w kierunku 1.3.1. Strategii, punkt dotyczący wsparcia

Tabela nr 1. Rozpatrzenie uwag zgłaszanych w trakcie konsultacji projektu Strategii Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030 (w dniach 5.03.- 9.04.2021)

Lp.	Podmiot zgłaszający uwagę	Nr strony	Obecny zapis / Treść uwagi / Propozycja zmian	Uzasadnienie	Rozpatrzenie uwagi
			Treść uwagi - wsparcie tworzenia nowych obszarów rozwojowych, w tym m.in. w przygotowaniu infrastruktury technicznej na terenach inwestycyjnych należących m.in. do samorządów oraz wsparcie gmin w pozyskiwaniu nowych gruntów inwestycyjnych	w procesie nabywania nieruchomości od właścicieli prywatnych (zabezpieczenie środków na ten cel w ramach funduszy zewnętrznych). Jest to też zgodne z KPO.	tworzenia terenów inwestycyjnych dotyczy także wsparcia w poszukiwaniu nowych terenów, nie jest on również ograniczony jeśli chodzi o typ beneficjenta.
228.	Hanna Gill-Piątek; Paweł Drączyk - Polska 2050	71	Obecny zapis Zmiany demograficzne i starzenie się społeczeństwa generują zapotrzebowanie na określone usługi społeczne, a zwłaszcza usługi opiekuńcze dla osób z niepełnosprawnościami, starszych i osób potrzebujących wsparcia w codziennym funkcjonowaniu. Treść uwagi Zmiany demograficzne i starzenie się społeczeństwa generują zapotrzebowanie na określone usługi społeczne, w tym na usługi związane z medycyną przeciwstarzeniową oraz usługi opiekuńcze dla osób z niepełnosprawnościami, starszych i osób potrzebujących wsparcia w codziennym funkcjonowaniu.	Pierwotny zapis zajmuje się skutkiem a nie przyczyną! Medycyna przeciwstarzeniowa oddala okres opuszczenia rynku pracy i wygaszenia aktywności zawodowej oraz tym samym pobierania świadczeń emerytalnych. Pozwala też na opóźnienie wejścia ludzi starszych w okres drogiego leczenia.	Uwaga uwzględniona. Zapisy zostaną uzupełnione.
229.	Polski Związek Funduszy Pożyczkowych	71	Obecny zapis „1.3.3. Poprawa efektywności i sprawności działania IOB, m.in. poprzez: ... zwiększenie liczby i wzmocnienie instytucji pożyczkowych, kapitału zaangażowanego i venture capital,” Treść uwagi „1.3.3. Poprawa efektywności i sprawności działania IOB, m.in. poprzez: ... zwiększenie liczby i wzmocnienie instytucji pożyczkowych z uwzględnieniem ich dorobku i doświadczeń z lat ubiegłych, a także w bezpośrednim dialogu z tymi instytucjami, kapitału zaangażowanego i venture capital,”	Tylko w 2019 roku wskazane podmioty wsparły sektor MSP (w tym nowoutworzone przedsiębiorstwa 8 427 pożyczkami o rekordowej łącznej wartości ponad 1,53 mld zł. Są na trwale osadzonym w rzeczywistości gospodarczej instrumentem wsparcia przedsiębiorstw z sektora MSP. Dlatego cieszy nas deklaracja zwiększenia liczby i wzmocnienia funduszy. Niemniej jednak powinno się to odbywać z wykorzystaniem, już wypracowanych, najlepszych praktyk, w oparciu o ich doświadczenia oraz w bezpośrednim dialogu z samymi zainteresowanymi.	Uwaga nieuwzględniona. Charakter dokumentu nie pozwala na wprowadzenie zbyt szczegółowych zapisów.
230.	Gmina Łask	71	Obecny zapis „[...] Dla zwiększenia potencjału surowcowego i przetwórczego oraz wzmocnienia pozycji konkurencyjnej rolnictwa w układach krajowych i międzynarodowych konieczne będzie podejmowanie działań związanych z poprawą struktury obszarowej gospodarstw, modernizacją technologiczną rolnictwa, zwiększeniem skali współpracy, zwiększeniem innowacyjności. [...]” Treść uwagi [...] Dla zwiększenia potencjału surowcowego i przetwórczego oraz wzmocnienia pozycji konkurencyjnej rolnictwa w układach krajowych i międzynarodowych konieczne będzie podejmowanie działań związanych z poprawą struktury obszarowej gospodarstw, modernizacją technologiczną rolnictwa, zwiększeniem skali współpracy, zwiększeniem innowacyjności, inwestycjami w porcję i utrzymanie wysokiego poziomu lokalnych produktów przetwórstwa rolno-spożywczego. [...]”	Dostosowanie opisu celu do treści celów szczegółowych wymienionych pkt 1.4.2	Uwaga uwzględniona. Zapisy zostaną skorygowane, odzwierciedlające sens uwagi.
231.	Polskie Towarzystwo Ekonomiczne Oddział w Łodzi	71	Obecny zapis 1.4.1. Zwiększenie efektywności i opłacalności produkcji rolnej, m.in. poprzez: Treść uwagi Wśród wyznaczników opisujących działania zmierzające do osiągnięcia celu proponuję zwrócić uwagę na <u>potrzebę wdrażania systemu melioracji jako wyznacznika zwiększania efektywności i opłacalności rolnej.</u>	Znaczna część obszarów rolnych woj. łódzkiego położona jest w strefie nizinnej, co przy utrzymujących się opadach deszczu rokrocznie powoduje poważne straty w uprawach rolników.	Uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach Strategii. Kwestie melioracji są niezwykle istotne dla zwiększania efektywności i opłacalności produkcji rolnej i znalazły swoje odzwierciedlenie w pkt. 3.1.3. Przeciwdziałanie skutkom suszy i zmniejszanie niedoborów wody, tiret drugi.

Tabela nr 1. Rozpatrzenie uwag zgłaszanych w trakcie konsultacji projektu Strategii Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030 (w dniach 5.03.- 9.04.2021)

Lp.	Podmiot zgłaszający uwagę	Nr strony	Obecny zapis / Treść uwagi / Propozycja zmian	Uzasadnienie	Rozpatrzenie uwagi
232.	Stowarzyszenie Łódzka Przestrzeń	72	Obecny zapis Brak Cytowania Treść uwagi Kapitał społeczny powinien być uzyskiwany w równym stopniu we wszystkich gminach województwa. Niestety część gmin na granicy województwa jest niedostatecznie zintegrowana z centralnym ośrodkiem czyli Łodzią i kapitał społeczny jest wypracowywany na rzecz innych województw.	Należy prowadzić działania na polu integracji mieszkańców województwa tak by to województwo łódzkie uzyskiwało kapitał społeczny dla swojego rozwoju. Obecne zapisy nie są dostatecznie jasne jeśli chodzi o integralność terytorialno-społeczną województwa łódzkiego.	Uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach Strategii. Przewidywane zapisy mają na celu budowę oraz rozwój kapitału społecznego w każdej gminie województwa, niezależnie od tego czy leży w centrum, czy na peryferiach. Budowanie kapitału społecznego jest procesem długotrwałym i wymaga wielu lat, aby jego efekty były zauważalne. Stąd w proponowanych zapisach kładzie się nacisk na wykorzystywanie lokalnych liderów, organizacji działających na terenie, wzmacnianiu związku z województwem.
233.	Marek Kur	-	Obecny zapis Brak Cytowania Treść uwagi Obecnie w ramach inicjatywy „Z Polskiej Wsi” przystępujemy do opracowania wniosków o dotacje z działania „M16 Współpraca” w ramach którego chcemy zrealizować pilotaż. Będzie on kierowany do mieszkańców Skierniewic, Łowicza oraz Rawy Mazowieckiej. Zachęcamy władze naszego regionu do współpracy w tym zakresie i współodpowiedzialności za powodzenie oddolnych lokalnych inicjatyw. Projekty: „Kulinarna Izba Historii” oraz „Polska Smakuje. ...Na Mieście”. „Kulinarna Izba Historii” - Celem projektu jest opracowanie i wdrożenie „Krótkiego Łańcucha Dostaw” (KŁD) o nazwie „Kulinarna Izba Historii” umożliwiającej szersze wprowadzanie do obrotu przykładowych produktów wytworzonych przez rolników zrzeszonych w Kołach Gospodyń Wiejskich oraz etykietowanie ułatwiające ocenę przez konsumentów ich pochodzenia oraz jakości „CIFQ”. Polska posiada bogate tradycje kulinarne. Jednak wraz z przemianami w rolnictwie polegającymi na szybkim zaniku małych gospodarstw rolnych oraz zmianami modelu konsumpcji, bogactwo polskiej kuchni i jej różnorodność ulegają zapomnieniu. Kupujemy coraz więcej produktów wysoko przetworzonych w których użyto surowców pochodzących z odległych nam obszarów geograficznych lub miejsc często trudnych do zidentyfikowania. Istnieje pilna potrzeba wypracowania mechanizmów przeciwdziałających tym niekorzystnym tendencjom bowiem jakość życia każdego z nas zależy od diety i trybu życia. Zwiększając ofertę produktów najwyższej jakości pochodzących z lokalnych gospodarstw rolnych oraz ułatwiając polskim konsumentom do nich dostęp, przyczynimy się do rozwoju gospodarczego polskiej wsi. Projekt - Polska Smakuje. ...Na Mieście”. Celem projektu jest opracowanie i wdrożenie metody organizacyjnej i marketingowej „Polska Smakuje. ...na Mieście” w skróconym łańcuchu dostaw, umożliwiającej szersze wprowadzanie do obrotu przykładowych produktów wytworzonych przez lokalnych rolników oraz etykietowanie ułatwiające ocenę przez konsumentów ich pochodzenia oraz jakości „CIFQ”. W ramach współpracy z samorządem w zakresie ułatwienia mieszkańcom dostępu do żywności wysokiej jakości przygotowujemy stragany w których rolnicy będą sprzedawali i promowali produkty pochodzące z lokalnych gospodarstw rolnych. Przykładowo w Skierniewicach będą to: okolice dworca PKP, Ratusza oraz na miejskim targowisku. Stragany będą specjalnie oznaczone logo samorządu	Stan zdrowia i długość życia są najważniejszymi czynnikami wpływającymi na ogólną ocenę jakości naszego życia. W Łódzkim Polacy żyją najkrócej a zdrowie przeciętnego mieszkańca naszego województwa znacznie odbiega od średniej krajowej. Na zły stan jakości naszego życia nakłada się wiele elementów z których najważniejsze są systemowe uwarunkowania powodujące, iż większość z nas prowadzi zły tryb życia i nie przestrzega prawidłowej diety. Jest to problem ogólnoeuropejski o szczególnym nasileniu w naszym regionie. Według badań Komisji Europejskiej 20% zgonów w UE spowodowanych jest chorobami dieto- zależnymi. Ponieważ dodatkowo polskie dzieci oraz młodzież należą do najszybciej tyjących grup ludności na świecie zatem ten wskaźnik dla Polski a w szczególności dla Łódzkiego niewątpliwie jest znacznie wyższy. Poprawa w tym zakresie powinna być priorytetem nowej strategii dla naszego regionu. UE dostrzega ten problem i przeznaczyła na jego rozwiązanie w najbliższej perspektywie wiele mld euro. Celem nowej strategii „Europejskiego Zielonego Ładu” jest nie tylko przeciwdziałanie zmianą klimatu, ale przede wszystkim wielopłaszczyznowa poprawa jakości naszego życia. Szczególną rolę w tym zakresie ma do odegrania wieś i rolnictwo, dla którego została dedykowana strategia „Od Pola Do Stołu”. Jednym z jej głównych celów jest: ułatwienie konsumentom dostępu do żywności wysokiej jakości pochodzącej z rynku lokalnego, poprzez zwiększenie jej podaży oraz łatwiejszej jej identyfikowanie. Ogromne znaczenia ma również wielopłaszczyznowa integracja miasta i wsi sprzyjająca zdrowemu trybowi życia oraz poprawie żywotności społeczeństwa europejskiego. Przedstawiony w załącznikach start-up „Z Polskiej Wsi” jest unikatową propozycją mieszkańców Skierniewic („Stolicy Nauk Ogrodniczych”) dla „Strategii Rozwoju Województwa Łódzkiego”. Wdrożenie proponowanych rozwiązań poprawi jakości życia jak również spowoduje jego wydłużenie. Dodatkowo w sposób szczególny przyczyni się do budowy pozytywnego wizerunku Województwa Łódzkiego na tle innych regionów Polski.	Uwaga uwzględniona. Zapisy zostaną uzupełnione na odpowiednim do charakteru dokumentu poziomie szczegółowości.

Tabela nr 1. Rozpatrzenie uwag zgłaszanych w trakcie konsultacji projektu Strategii Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030 (w dniach 5.03.- 9.04.2021)

Lp.	Podmiot zgłaszający uwagę	Nr strony	Obecny zapis / Treść uwagi / Propozycja zmian	Uzasadnienie	Rozpatrzenie uwagi
			oraz marką „Polska Smakuje... Na Mieście” (W omawianym przypadku „Polska Smakuje w Skierniewicach”). Na straganach tych będą mogły być sprzedawane produkty które zostaną oznaczone etykietą „CIFQ” informującą o pochodzeniu produktu oraz ich jakości (integrowana lub ekologiczna). Start-up „Z Polskiej Wsi” zgłosił propozycję zmian systemowych do krajowego Planu Strategicznego dla WPR (pismo z dn.10.02.2021r). Przedstawił projekty: utworzenie karty zakupowej „Na zdrowie”, tworzenie grup i organizacji rolniczych w oparciu o modele franczyzowe: „Polska Smakuje...Na Mieście”, „Kulinarna Izba Historii” (Zaproponowane mechanizmy mają na celu zwiększenie podaży żywności wysokiej jakości). Start-up zgłosił wielopłaszczyznowy system etykietowania żywności – metodę zarządzania informacją rynkową oraz przepływami finansowymi. Zakłada utworzenie Centralnej Ewidencji Produktów i Pasz.		
234.	Arkadiusz Derkacz	-	Obecny zapis Brak Cytowania Treść uwagi Czy sektor usług nie mógłby stać się dla woj. łódzkiego tym, który będzie w pewnym sensie kluczowym obszarem działalności gospodarczej?	Mamy bardzo dużo firm usługowych, których kondycja finansowa jest relatywnie dobra. Są to firmy, które najszybciej się rozwijają generując największą wartość dodaną brutto dla naszego województwa. Ponadto rozwój usług, szczególnie tych wysokojakościowych, jest zbieżny z koncepcją gospodarki o obiegu zamkniętym.	Uwaga nieuwzględniona. Poszczególne typy usług różnią się znacznie wkładem w regionalnej WDB, a zatem nie wszystkie typy działalności usługowej można traktować jako kluczowe dla rozwoju gospodarczego. Istotnym wydaje się wzrost innowacyjności gospodarki. SRWŁ 2030 stawia na zwiększanie potencjału badawczego i innowacyjnego zarówno w sektorze produkcyjnym jak i usługowym.
235.	Arkadiusz Derkacz	-	Obecny zapis Brak Cytowania Treść uwagi warto wzmocnić projekty typu „dobre, bo łódzkie” czy „dobre, bo polskie”		Uwaga uwzględniona.
236.	Arkadiusz Derkacz	-	Obecny zapis Brak Cytowania Treść uwagi Zabrakło mi pośród wielu kierunków działań tych, które miałyby na celu wsparcie łódzkich przedsiębiorców, w tym także rolników, w zakresie właśnie GOZ.	Nie mówi się nic na temat chociażby logistyki zwrotnej, zwiększenia produktywności zasobowej czy energochłonności. Pojawia się jedynie działanie 3.5.1. w kontekście jednak racjonalizacji gospodarki odpadami. Uważam, iż jest to dość poważne niedopatrzenie.	Uwaga uwzględniona. Zapisy w zakresie GOZ zostaną uzupełnione w odniesieniu do rolników. W odniesieniu do przedsiębiorstw zapisy dotyczące GOZ mają swoje odzwierciedlenie w Strategii w pkt. 1.1.4. pkt 3 oraz 1.3.1. pkt 1.3.1. pkt 6
237.	Arkadiusz Derkacz	-	Obecny zapis Brak Cytowania Treść uwagi Należy bardzo pozytywnie ocenić zaprojektowane działania 1.3.2. Wsparcie usieciowienia MŚP. Sądę, jednak, iż szczegółowy opis tego działania powinien zostać doprecyzowany właśnie w kontekście problematyki importochłonności działalności łódzkich przedsiębiorstw.	W tym kontekście należałoby zastanowić się na zaakcentowaniu tu koncepcji lokalnych łańcuchów dostaw, które charakteryzują się większą dynamiką operacyjną jak i również oddalają ryzyko pułapki importochłonności. Ponadto koncepcja ta wydaje się być bardziej odporna na wstrząsy kryzysów globalnych jak i również jest zbieżna z założeniami gospodarki o obiegu zamkniętym.	Uwaga uwzględniona częściowo. Uwzględniona w zakresie skracania łańcuchów dostaw w rolnictwie. Pozostałe zapisy wydają się zbyt szczegółowe jak na poziom ogólności SRW.
238.	Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Łodzi	73	Obecny zapis wspieranie szkoleń, programów edukacyjnych i konkursów promujących postawy proobywatelskie, prospołeczne i proekologiczne, tym m.in. kształcenie umiejętności współpracy, budowanie otwartości na innych, wspieranie podnoszenia kompetencji liderów społecznych, szkolenia wolontariuszy Treść uwagi wspieranie szkoleń, programów edukacyjnych i konkursów promujących postawy proobywatelskie, prospołeczne i proekologiczne (poprzez wspieranie działań polegających na organizacji zajęć dydaktycznych dla	Wpisanie PGL LP jako beneficjenta w/w działań, poprzez wspieranie działań polegających na organizacji zajęć dydaktycznych (dla dzieci i młodzieży) dotyczących funkcji lasów, jego walorów przyrodniczych, ekologicznych, naukowych oraz wspierania ochrony przyrody to ogromny wkład w rozwój ekologicznej świadomości młodych obywateli naszego województwa.	Uwaga nieuwzględniona. Charakter dokumentu nie pozwala na wprowadzenie zbyt szczegółowych zapisów.

Tabela nr 1. Rozpatrzenie uwag zgłaszanych w trakcie konsultacji projektu Strategii Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030 (w dniach 5.03.- 9.04.2021)

Lp.	Podmiot zgłaszający uwagę	Nr strony	Obecny zapis / Treść uwagi / Propozycja zmian	Uzasadnienie	Rozpatrzenie uwagi
			<u>dzieci i młodzieży dotyczących funkcji lasów, jego walorów przyrodniczych, ekologicznych, naukowych oraz wspierania i promowania ochrony przyrody), w tym m.in. kształcenie umiejętności współpracy, budowanie otwartości na innych, wspieranie podnoszenia kompetencji liderów społecznych, szkolenia wolontariuszy,</u>		
239.	Gmina Łask	73	Obecny zapis „Wzmacnianie potencjału regionalnych i lokalnych instytucji kultury, w tym m.in. poprzez inwestycje w poprawę jakości istniejącej oraz budowę nowej infrastruktury kultury”. Treść uwagi Wzmacnianie potencjału regionalnych i lokalnych instytucji kultury, w tym m.in. poprzez inwestycje w poprawę jakości istniejącej oraz budowę nowej infrastruktury kultury, <u>bibliotek i ośrodków pełniących funkcję społeczno – kulturalne.</u>	Rozszerzenie katalogu instytucji około kulturalnych.	Uwaga uwzględniona. Zapis zostanie uzupełniony w treści oddającej sens uwagi.
240.	Hanna Gill-Piątek; Paweł Drączyk - Polska 2050	73	Obecny zapis Do poprawy jakości powietrza przyczyni się rozwój systemów infrastrukturalnych dla celów grzewczych (...) rozwój proekologicznego transportu, który (...). Treść uwagi Zmiana zapisu poprzez rozszerzenie treści.	Infrastruktura ciepłownicza jest droga zarówno w budowie jak i utrzymaniu oraz niewydajna i nieekonomiczna z uwagi na olbrzymie straty przesyłu energii cieplnej związane z rosnącymi odległościami (np. obrzeża miast czy tereny wiejskie). Zapis powinien być uzupełniony informacjami o jakie miejscowości chodzi czy też może o kotłownie lokalne ale jakich mocy. Skąd ten rodzaj transportu weźmie energię (bez określenia jej rodzaju)?	Uwaga nieuwzględniona. Charakter dokumentu nie pozwala na wprowadzenie zbyt szczegółowych zapisów.
241.	Hanna Gill-Piątek; Paweł Drączyk - Polska 2050	73	Obecny zapis Ograniczenie procesu stepowienia oraz ochrona regionu przed nasilającymi się skutkami suszy, będą realizowane poprzez wdrożenia rozwiązań przeciwdziałających stepowieniu, w tym zwiększenia ilości i jakości dyspozycyjnych zasobów wodnych w krajobrazie oraz zwiększenie materii organicznej w glebie. Treść uwagi Zmiana zapisu.	Proponowany zapis przypomina perpetuum mobile(...): ograniczenie procesu stepowienia poprzez wdrażanie rozwiązań przeciwdziałających stepowieniu.	Uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach Strategii. Obecna wersja dokumentu uwzględnia postulaty wnioskodawcy w celu operacyjnym 3.1.: Działania dotyczące przeciwdziałania skutkom suszy w województwie łódzkim będą realizowane poprzez wdrożenie rozwiązań służących poprawie zdolności retencyjnych zlewni, co sukcesywnie będzie zmniejszać niedobory wody. (...)
242.	Gmina Sulmierzyce	73	Obecny zapis Istotny wpływ na rozwijanie kapitału społecznego będzie miała działalność kulturalna. Dzięki unowocześnieniu i rozszerzeniu działań podejmowanych przez instytucje kultury (teatry, muzea, domy kultury, biblioteki) zwiększy się uczestnictwo mieszkańców w wydarzeniach i inicjatywach o charakterze kulturalnym. Treść uwagi Istotny wpływ na rozwijanie kapitału społecznego będzie miała działalność kulturalna. Dzięki unowocześnieniu i rozszerzeniu działań podejmowanych m.in. przez instytucje kultury oraz organizacji pozarządowych (np. teatry, muzea, domy kultury, biblioteki) zwiększy się uczestnictwo mieszkańców w wydarzeniach i inicjatywach o charakterze kulturalnym.	Rozszerzyć katalog podmiotów mogących prowadzić działalność kulturalną np. organizacje pozarządowe oraz nie zamykać katalogu form tej działalności.	Uwaga uwzględniona. Zapis zostanie skorygowany
243.	Urząd Gminy w Pęczniewie – Gmina Pęczniew	73	Obecny zapis Istotny wpływ na rozwijanie kapitału społecznego będzie miała działalność kulturalna. Dzięki unowocześnieniu i rozszerzeniu działań podejmowanych przez instytucje kultury (teatry, muzea, domy kultury, biblioteki) zwiększy się uczestnictwo mieszkańców w wydarzeniach i inicjatywach o charakterze kulturalnym.	Rozszerzyć katalog podmiotów mogących prowadzić działalność kulturalną np. organizacje pozarządowe oraz nie zamykać katalogu form tej działalności.	Uwaga uwzględniona. Zapis zostanie skorygowany

Tabela nr 1. Rozpatrzenie uwag zgłaszanych w trakcie konsultacji projektu Strategii Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030 (w dniach 5.03.- 9.04.2021)

Lp.	Podmiot zgłaszający uwagę	Nr strony	Obecny zapis / Treść uwagi / Propozycja zmian	Uzasadnienie	Rozpatrzenie uwagi
			Treść uwagi Istotny wpływ na rozwijanie kapitału społecznego będzie miała działalność kulturalna. Dzięki unowocześnieniu i rozszerzeniu działań podejmowanych m.in. przez instytucje kultury oraz organizacji pozarządowych (np. teatry, muzea, domy kultury, biblioteki) zwiększy się uczestnictwo mieszkańców w wydarzeniach i inicjatywach o charakterze kulturalnym.		
244.	Gmina Uniejów	73	Obecny zapis Istotny wpływ na rozwijanie kapitału społecznego będzie miała działalność kulturalna. Dzięki unowocześnieniu i rozszerzeniu działań podejmowanych przez instytucje kultury (teatry, muzea, domy kultury, biblioteki) zwiększy się uczestnictwo mieszkańców w wydarzeniach i inicjatywach o charakterze kulturalnym. Treść uwagi Istotny wpływ na rozwijanie kapitału społecznego będzie miała działalność kulturalna. Dzięki unowocześnieniu i rozszerzeniu działań podejmowanych m.in. przez instytucje kultury oraz organizacji pozarządowych (np. teatry, muzea, domy kultury, biblioteki) zwiększy się uczestnictwo mieszkańców w wydarzeniach i inicjatywach o charakterze kulturalnym.	Rozszerzyć katalog podmiotów mogących prowadzić działalność kulturalną np. organizacje pozarządowe oraz nie zamykać katalogu form tej działalności.	Uwaga uwzględniona. Zapis zostanie skorygowany
245.	Gmina Sulmierzyce	73	Obecny zapis Zwiększenie uczestnictwa w kulturze i rozwój usług kultury, m.in. poprzez: - wzmacnianie potencjału regionalnych i lokalnych instytucji kultury, w tym m.in. poprzez inwestycje w poprawę jakości istniejącej oraz budowę nowej infrastruktury kultury, Treść uwagi - wzmacnianie potencjału regionalnych i lokalnych instytucji kultury, w tym m.in. poprzez inwestycje w poprawę jakości istniejącej oraz budowę nowej infrastruktury kultury, <u>oraz doposażenie instytucji kultury, m.in. w celu wdrażania i rozwijania e-kultury</u>	Działalność kulturalna czasami wymaga poprawy jakości, lub nabycia nowego sprzętu i wyposażenia, m.in. w celu wdrażania i rozwijania e-kultury. Należy wskazać wprost ww. zakres, ponieważ nie zawsze infrastruktura internetowa uznawana jest jako sprzęt i wyposażenie.	Uwaga uwzględniona Zapis zostanie skorygowany.
246.	Urząd Gminy w Pęczniewie – Gmina Pęczniew	73	Obecny zapis Zwiększenie uczestnictwa w kulturze i rozwój usług kultury, m.in. poprzez: - wzmacnianie potencjału regionalnych i lokalnych instytucji kultury, w tym m.in. poprzez inwestycje w poprawę jakości istniejącej oraz budowę nowej infrastruktury kultury, Treść uwagi - wzmacnianie potencjału regionalnych i lokalnych instytucji kultury, w tym m.in. poprzez inwestycje w poprawę jakości istniejącej oraz budowę nowej infrastruktury kultury, <u>oraz doposażenie instytucji kultury, m.in. w celu wdrażania i rozwijania e-kultury</u>	Działalność kulturalna czasami wymaga poprawy jakości, lub nabycia nowego sprzętu i wyposażenia, m.in. w celu wdrażania i rozwijania e-kultury. Należy wskazać wprost ww. zakres, ponieważ nie zawsze infrastruktura internetowa uznawana jest jako sprzęt i wyposażenie.	Uwaga uwzględniona. Zapis zostanie skorygowany.
247.	Gmina Uniejów	73	Obecny zapis Zwiększenie uczestnictwa w kulturze i rozwój usług kultury, m.in. poprzez: - wzmacnianie potencjału regionalnych i lokalnych instytucji kultury, w tym m.in. poprzez inwestycje w poprawę jakości istniejącej oraz budowę nowej infrastruktury kultury, Treść uwagi - wzmacnianie potencjału regionalnych i lokalnych instytucji kultury, w tym m.in. poprzez inwestycje w poprawę jakości istniejącej oraz budowę nowej infrastruktury kultury, <u>oraz doposażenie instytucji kultury, m.in. w celu wdrażania i rozwijania e-kultury</u>	Działalność kulturalna czasami wymaga poprawy jakości, lub nabycia nowego sprzętu i wyposażenia, m.in. w celu wdrażania i rozwijania e-kultury. Należy wskazać wprost ww. zakres, ponieważ nie zawsze infrastruktura internetowa uznawana jest jako sprzęt i wyposażenie.	Uwaga uwzględniona. Zapis zostanie skorygowany.

Tabela nr 1. Rozpatrzenie uwag zgłaszanych w trakcie konsultacji projektu Strategii Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030 (w dniach 5.03.- 9.04.2021)

Lp.	Podmiot zgłaszający uwagę	Nr strony	Obecny zapis / Treść uwagi / Propozycja zmian	Uzasadnienie	Rozpatrzenie uwagi
248.	Urząd Miejski w Sulejowie	73	Obecny zapis Istotny wpływ na rozwijanie kapitału społecznego będzie miała działalność kulturalna. Dzięki unowocześnieniu i rozszerzeniu działań podejmowanych przez instytucje kultury (teatry, muzea, domy kultury, biblioteki) zwiększy się uczestnictwo mieszkańców w wydarzeniach i inicjatywach o charakterze kulturalnym. Obecny zapis Należy rozszerzyć zapis o <u>organizacje pozarządowe, które również są animatorami i inicjatorami życia kulturalnego</u>	Uwagę wnosi się zgodnie z Uchwałą Rady Miejskiej w Sulejowie nr XXXIV/318/2021 z dnia 9 kwietnia 2021 r. Uzasadnieniem uwagi jest fakt, że nie tylko instytucje kultury podejmują działania o charakterze kulturalnym ale również organizacje pozarządowe, jak to ma miejsce w przypadku gminy Sulejów.	Uwaga uwzględniona. Zapisy zostaną uzupełnione.
249.	Urząd Miejski w Sulejowie	73	Obecny zapis Zwiększenie uczestnictwa w kulturze i rozwój usług kultury, m.in. poprzez: - wzmacnianie potencjału regionalnych i lokalnych instytucji kultury, w tym m.in. poprzez inwestycje w poprawę jakości istniejącej oraz budowę nowej infrastruktury kultury. Treść uwagi Należy rozszerzyć zapis: <u>oraz poprawę jakości wyposażenia instytucji kultury, w tym w celu wdrażania i rozwijania e-kultury.</u>	Uwagę wnosi się zgodnie z Uchwałą Rady Miejskiej w Sulejowie nr XXXIV/318/2021 z dnia 9 kwietnia 2021 r. Uzasadnieniem uwagi jest fakt, że nie tylko inwestycje w poprawę jakości istniejącej infrastruktury kultury czy budowa nowych obiektów kultury wpływa na zwiększenie uczestnictwa w kulturze ale również jej wyposażenie. Konieczność nowoczesnego wyposażenia, w tym w szczególności w zakresie wdrażania i rozwijania e-kultury, szczególnie w dobie pandemii Covid 19 jest szczególnie istotna i potrzebna również w gminie Sulejów.	Uwaga uwzględniona. Zapisy zostaną uzupełnione.
250.	Fundacja Instytut Spraw Obywatelskich	73	Obecny zapis Budowaniu kapitału społecznego będzie również sprzyjać działalność organizacji pozarządowych. Wspieranie trzeciego sektora, promowanie wolontariatu wpłynie na wzrost zaangażowania społecznego. Treść uwagi Zwraca uwagę rozdzielanie pojęciowe i tematyczne podmiotów ekonomii społecznej oraz organizacji pozarządowych. Zasadniczo, pod względem formy prawnej - są to te same podmioty – fundacje, stowarzyszenia, spółdzielnie socjalne, spółki z o.o. not for profit.	W Krajowym Programie Rozwoju Ekonomii Społecznej (s.8) czytamy: <i>Ekonomia społeczna jest sferą życia społeczno-gospodarczego, która pozostaje na pograniczu sektora przedsiębiorczości oraz sektora organizacji pozarządowych, niedziałających w celu maksymalizacji zysku. Solidarnościowy wymiar ekonomii społecznej (ekonomia solidarna) realizowany jest przez te podmioty ekonomii społecznej, w szczególności przedsiębiorstwa społeczne, które w ramach swojej działalności przyjmują funkcje tworzenia miejsc pracy w celu aktywizacji oraz reintegracji zawodowej i społecznej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, świadczenia usług społecznych użyteczności publicznej oraz realizacji zadań publicznych w zakresie rozwoju lokalnego.</i> W świetle tego zapisu podmioty ekonomii społecznej SA organizacjami pozarządowymi i nie ma potrzeby rozdzielania tych dwóch pojęć (z naszego doświadczenia wynika, że przedstawiciele 3. sektora bardziej identyfikują swoje organizacje jako "organizacje pozarządowe" niż "podmioty ekonomii społecznej"). Stąd nasza rekomendacja, by ująć te pojęcia w Strategii i używać określenia "organizacja pozarządowa".	Uwaga nieuwzględniona. Terminy organizacje pozarządowe oraz ekonomia są bliskoznaczne, ale nie są tożsame. Stąd postuluje się pozostanie przy tym rozróżnieniu. Termin organizacje pozarządowe są terminem szerszym znaczeniowo.
251.	Polskie Towarzystwo Ekonomiczne Oddział w Łodzi	73	Obecny zapis Cel operacyjny 2.1. Rozwój kapitału społecznego Jest: „Budowaniu kapitału społecznego będzie również sprzyjać działalność organizacji pozarządowych. Jedną z form aktywizacji lokalnych społeczności na obszarach wiejskich będzie działalność Kół Gospodyń Wiejskich i Ochotniczych Straży Pożarnych.” Treść uwagi Proponuję zwrócić uwagę na działania NGO nie tylko na obszarach wiejskich.	Niewątpliwie, wymienione organizacje przyczyniają się do aktywizacji społeczności lokalnej, ale to jest już postrzegane jako utrwalona forma „budowania kapitału społecznego” na obszarach wiejskich. Potrzebne są działania skierowane na wyzwalanie nowych inicjatyw i promocja tworzenia innych organizacji pozarządowych, nie tylko w środowisku wiejskim.	Uwaga uwzględniona, Zapis zostanie uzupełniony.
252.	Polskie Towarzystwo Ekonomiczne Oddział w Łodzi	73	Obecny zapis 2.1.2. Zwiększenie uczestnictwa w kulturze i rozwój usług kultury, m.in. poprzez: Treść uwagi Wśród wyznaczników opisujących działania zmierzające do osiągnięcia celu proponuję dodać: • wspieranie inicjatyw na rzecz rozwoju talentów kultury i sztuki	Zwiększanie uczestnictwa w kulturze to nie tylko rozwój kadr w tej branży i zwiększanie atrakcyjności oferty, ale również wychowanie dla kultury i sztuki, np. poprzez tworzenie kół zainteresowań, konkursów, wystaw i turniejów, dających możliwość ukazania talentów i zdolności twórczych bez względu na wiek, wykształcenie i miejsce zamieszkania. Nie można utożsamiać zwiększania uczestnictwa w kulturze jedynie do korzystania z usług kultury – ważna jest również działalność na rzecz tworzenia tej kultury od podstaw, przez społeczność lokalną.	Uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach Strategii w celu operacyjnego 2.1. oraz kierunku działań 2.1.2. Zwiększenie uczestnictwa w kulturze i rozwój usług kultury, m.in. poprzez: animowanie potencjału kulturowego w społecznościach lokalnych, w tym na terenach peryferyjnych, m.in. poprzez inicjatywy społeczne sprzyjające międzypokoleniowej wymianie

Tabela nr 1. Rozpatrzenie uwag zgłaszanych w trakcie konsultacji projektu Strategii Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030 (w dniach 5.03.- 9.04.2021)

Lp.	Podmiot zgłaszający uwagę	Nr strony	Obecny zapis / Treść uwagi / Propozycja zmian	Uzasadnienie	Rozpatrzenie uwagi
					wartości kulturowych, rozwijanie programów edukacji kulturalnej, podnoszących kompetencje kulturowe oraz artystyczne mieszkańców województwa.
253.	Polskie Towarzystwo Ekonomiczne Oddział w Łodzi	74	Obecny zapis 2.1.4. Wzmacnianie tożsamości regionalnej i lokalnej, m.in. poprzez...: • upowszechnianie wiedzy o historii i tradycji regionu na wszystkich poziomach edukacji szkolnej. Treść uwagi Proponuję dodać „oraz pozaszkolnej”	Proces kształcenia, a tym samym upowszechniania wiedzy o historii i tradycji regionu nie odbywa się wyłącznie na etapie szkolnej edukacji.	Uwaga uwzględniona. Zapisy zostaną uzupełnione.
254.	Polskie Towarzystwo Ekonomiczne Oddział w Łodzi	74-75	Obecny zapis Cel operacyjny 2.2. Poprawa stanu zdrowia mieszkańców Treść uwagi Zarówno w opisie celu, jak i wyszczególnieniu działań całkowicie pominięto potrzebę rozwoju usług rehabilitacyjnych.	Ma to szczególne znaczenie tak dla starzejącego się społeczeństwa, jak i dla młodszego pokolenia, dla którego rehabilitacja jest niezbędna z uwagi na schorzenia „cywilizacyjne” (siedzący tryb pracy i nauki, powikłania powypadkowe i po przebytych chorobach, w tym również po przebytych zakażeniu koronawirusem.	Uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach Strategii w kierunku działań 2.3.1. Wsparcie dla rodzin i osób zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem, m.in. poprzez: tworzenie warunków służących włączeniu społecznemu osób potrzebujących wsparcia w codziennym funkcjonowaniu i osób z niepełnosprawnościami, m.in. poprzez poprawę dostępu do terapii i rehabilitacji oraz pracy dostosowanej do ich możliwości, Proponowany zapis znajduje również odzwierciedlenie w działaniach w Zintegrowanych Przedsięwzięciach Strategicznych 4. Zdrowe Łódzkie
255.	Fundacja Instytut Spraw Obywatelskich	73	Obecny zapis 2.1.1. Budowa zaufania społecznego, rozwijanie postaw społecznych i obywatelskich, promowanie wartości rodzinnych, m.in. poprzez: • kreowanie i umacnianie pozytywnego wizerunku sektora organizacji pozarządowych (NGO), stymulowanie współpracy między organizacjami pozarządowymi, sektorem prywatnym i publicznym, rozwój kompetencji kadr organizacji pozarządowych, promocję i wspieranie rozwoju wolontariatu w organizacjach pozarządowych, • rozwój różnych form wsparcia instytucjonalnego dla sektora obywatelskiego, np. centrów wsparcia, inkubatorów organizacji pozarządowych. Treść uwagi Zwraca uwagę rozdzielanie pojęciowe i tematyczne podmiotów ekonomii społecznej oraz organizacji pozarządowych. Zasadniczo, pod względem formy prawnej - są to te same podmioty – fundacje, stowarzyszenia, spółdzielnie socjalne, spółki z o.o. not for profit.	W Krajowym Programie Rozwoju Ekonomii Społecznej (s.8) czytamy: <i>Ekonomia społeczna jest sferą życia społeczno-gospodarczego, która pozostaje na pograniczu sektora przedsiębiorczości oraz sektora organizacji pozarządowych, niedziałających w celu maksymalizacji zysku. Solidarnościowy wymiar ekonomii społecznej (ekonomia solidarna) realizowany jest przez te podmioty ekonomii społecznej, w szczególności przedsiębiorstwa społeczne, które w ramach swojej działalności przyjmują funkcje tworzenia miejsc pracy w celu aktywizacji oraz reintegracji zawodowej i społecznej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, świadczenia usług społecznych użyteczności publicznej oraz realizacji zadań publicznych w zakresie rozwoju lokalnego.</i> W świetle tego zapisu podmioty ekonomii społeczną SA organizacjami pozarządowymi i nie ma potrzeby rozdzielania tych dwóch pojęć (z naszego doświadczenia wynika, że przedstawiciele 3. sektora bardziej identyfikują swoje organizacje jako “organizacje pozarządowe” niż “podmioty ekonomii społecznej”). Stąd nasza rekomendacja, by uspołnić te pojęcia w Strategii i używać określenia “organizacja pozarządowa”.	Uwaga nieuwzględniona. Tak szerokie ujęcie sektora ekonomii społecznej znajduje się jedynie w Krajowym Programie Rozwoju Ekonomii Społecznej, nie ma natomiast umocowania w przepisach prawnych. Jak zauważono w zgłoszonej uwadze, większość organizacji pozarządowych nie czuje się podmiotami ekonomii społecznej. Terminy organizacje pozarządowe oraz ekonomia społeczna są bliskoznaczne, ale nie są tożsame, termin organizacji pozarządowych jest pojęciem szerszym znaczeniowo.
256.	Witold Stępień - Radny Samorządu Województwa Łódzkiego	74	Obecny zapis 2. Sfera społeczna- cel strategiczny: obywatelskie społeczeństwo równych szans. „wspieranie kształcenia kadr medycznych i zwiększenie liczby personelu medycznego” Treść uwagi Brak opisu w jaki sposób takie działanie miałyby być realizowane przez samorząd województwa.		Uwaga nieuwzględniona. SRWŁ jest dokumentem na wysokim poziomie ogólności i nie zawiera szczegółowych opisów. Takie opisy powinny się znaleźć w Strategii polityki zdrowotnej województwa łódzkiego. Należy jednak zauważyć, że samorząd województwa

Tabela nr 1. Rozpatrzenie uwag zgłaszanych w trakcie konsultacji projektu Strategii Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030 (w dniach 5.03.- 9.04.2021)

Lp.	Podmiot zgłaszający uwagę	Nr strony	Obecny zapis / Treść uwagi / Propozycja zmian	Uzasadnienie	Rozpatrzenie uwagi
					łódzkiego prowadzi szkoły policealne, w których kształceni są specjaliści w zawodach medycznych i około medycznych. Zatem ma wpływ na kształcenie kadr medycznych.
257.	Witold Tosik	73	Obecny zapis „wzmocnienie instytucji rodziny i małżeństwa, budowę więzi międzypokoleniowych” Treść uwagi „wzmocnienie instytucji rodziny i budowę więzi międzypokoleniowych”	Nie należy dyskryminować związków partnerskich.	Uwaga nieuwzględniona.
258.	Witold Tosik	74	Obecny zapis „wykorzystanie nowoczesnych technologii ICT na rzecz promocji oferty turystycznej oraz usług związanych z ofertą czasu wolnego (m.in. zintegrowany system informacji, e-turystyka), Treść uwagi wykorzystanie nowoczesnych technologii na rzecz promocji oferty turystycznej oraz usług związanych z ofertą czasu wolnego (m.in. zintegrowany system informacji, e-turystyka	Należy usunąć lub zastąpić skrót ICT, który nie występuje w słowniku języka polskiego	Uwaga uwzględniona. Zapisy zostaną uzupełnione.
259.	Witold Tosik	74	Obecny zapis upowszechnianie aktywności fizycznej (sportu i rekreacji ruchowej) wśród mieszkańców (w tym m.in. osób starszych, osób z niepełnosprawnościami, dzieci i młodzieży). Treść uwagi upowszechnianie aktywności fizycznej wśród wszystkich mieszkańców	Niepotrzebna komplikacja zapisu.	Uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach Strategii w kierunku 2.1.3. Ze względu na coraz większą otyłość u dzieci i młodzieży oraz potrzeby osób starszych i z niepełnosprawnościami wyróżniono te grupy. Uwaga uwzględniona częściowo w zakresie wykreślenie „sportu i rekreacji ruchowej”. Ze względu na coraz większą otyłość u dzieci i młodzieży oraz potrzeby osób starszych i z niepełnosprawnościami wyróżniono te grupy.
260.	Witold Tosik	74	Obecny zapis wspieranie inwestycji w zakresie infrastruktury sportowej, rekreacyjnej i turystycznej, w tym m.in. szlaków turystycznych, oraz zagospodarowanie przestrzeni publicznych sprzyjających aktywności fizycznej, Treść uwagi wspieranie inwestycji w zakresie infrastruktury sportowej, rekreacyjnej i turystycznej oraz zagospodarowanie przestrzeni publicznych sprzyjających aktywności fizycznej,	Niepotrzebna komplikacja zapisu.	Uwaga nieuwzględniona. Ze względu na uwagi innych wnioskodawców.
261.	Gmina Łask	74	Obecny zapis „Wspieranie tradycyjnych produktów regionalnych oraz rozwój twórczości ludowej, w tym m.in. wykorzystanie form tradycji w sektorze przemysłów kreatywnych” Treść uwagi Wspieranie tradycyjnych produktów regionalnych oraz rozwój twórczości ludowej, w tym m.in. wykorzystanie form tradycji w sektorze przemysłów kreatywnych, <u>inwestycje w poprawę jakości istniejącej oraz budowę nowej infrastruktury regionalnych ośrodków wsparcia i promocji tradycyjnych produktów i twórczości ludowej.</u>	Rozszerzenie katalogu instytucji wspierających tradycyjne produkty regionalne	Uwaga uwzględniona. Zapisy zostaną skorygowane w brzmieniu oddającym sens uwagi na odpowiednim do charakteru dokumentu poziomie ogólności. Poprawa jakości infrastruktury kultury ma odzwierciedlenie w zapisach Strategii w kierunku działań 2.1.2.

Tabela nr 1. Rozpatrzenie uwag zgłaszanych w trakcie konsultacji projektu Strategii Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030 (w dniach 5.03.- 9.04.2021)

Lp.	Podmiot zgłaszający uwagę	Nr strony	Obecny zapis / Treść uwagi / Propozycja zmian	Uzasadnienie	Rozpatrzenie uwagi
262.	Gmina Tomaszów Mazowiecki	74	Obecny zapis Wspieranie inwestycji w zakresie infrastruktury sportowej, rekreacyjnej i turystycznej, w tym m.in. szlaków turystycznych oraz zagospodarowanie przestrzeni publicznych sprzyjających aktywności fizycznej. Treść uwagi Wspieranie inwestycji w zakresie infrastruktury sportowej, rekreacyjnej i turystycznej, w tym m.in. <u>ścieżek rowerowych</u>, szlaków turystycznych oraz zagospodarowanie przestrzeni publicznych sprzyjających aktywności fizycznej, <u>rekreacji i rodzinnego wypoczynku</u>.	Rozszerzenie katalogu typów wsparcia o infrastrukturę typu: „ścieżki rowerowe” oraz dodanie zapisów uzupełniających do wyrażenia „aktywność fizyczna”.	Uwaga uwzględniona. Zapisy zostaną skorygowane w brzmieniu oddającym sens uwagi na odpowiednim do charakteru dokumentu poziomie ogólności.
263.	Gmina Mniszków	74	Obecny zapis 2.1.3. Rozwój sektora sportu, turystyki i rekreacji, m.in. poprzez: • wspieranie inwestycji w zakresie infrastruktury sportowej, rekreacyjnej i turystycznej, w tym m.in. szlaków turystycznych, oraz zagospodarowanie przestrzeni publicznych sprzyjających aktywności fizycznej, • poprawę atrakcyjności oferty turystycznej, rekreacyjnej i sportowej dostosowanej do potrzeb wszystkich grup wiekowych oraz osób z niepełnosprawnościami, w tym m.in. rozwój i komercjalizacja produktów turystycznych oraz przemysłu czasu wolnego, • wykorzystanie nowoczesnych technologii ICT na rzecz promocji oferty turystycznej oraz usług związanych z ofertą czasu wolnego (m.in. zintegrowany system informacji, e-turystyka), • upowszechnianie aktywności fizycznej (sportu i rekreacji ruchowej) wśród mieszkańców (w tym m.in. osób starszych, osób z niepełnosprawnościami, dzieci i młodzieży). Treść uwagi Proponujemy dodać jako kierunek działań do punktu 2.1.3. Rozwój sektora sportu, turystyki i rekreacji, m.in. poprzez: • „<u>wsparcie w organizacji lokalnych, regionalnych, krajowych i międzynarodowych imprez sportowych, turystycznych i rekreacyjnych w regionie.</u>” oraz zmodyfikować podpunkt: • „wspieranie inwestycji w zakresie infrastruktury sportowej, rekreacyjnej i turystycznej, w tym m.in. szlaków turystycznych, oraz zagospodarowanie przestrzeni publicznych sprzyjających aktywności fizycznej,” poprzez dodanie frazy: <u>W zakresie rozwoju infrastruktury sportowej i turystycznej, w tym m.in. „rozwoju infrastruktury noclegowej i gastronomicznej”</u>	Rozwój turystyki, to również rozwój sieci punktów noclegowych i gastronomicznych poprzez stworzenie systemu zachęt inwestycyjnych, które mogą podnieść konkurencyjność gmin o potencjałe turystycznym jaką jest m.in. Gmina Mniszków. Dodatkowo wsparcie w organizacji imprez o skali większej niż lokalna, służy nie tylko promocji regionu, ale i wydłużeniu sezonu turystycznego, ponieważ wydarzenia o randze choćby międzynarodowej, można organizować nawet poza tzw. sezonem.	Uwaga uwzględniona. Zapisy zostaną skorygowane w brzmieniu oddającym sens uwagi na odpowiednim do charakteru dokumentu poziomie ogólności.
264.	Gmina Bolimów	74	Obecny zapis 2.1.4. Wzmacnianie tożsamości regionalnej i lokalnej, m.in. poprzez: • kształtowanie świadomości regionalnej i lokalnej opartej na historycznej i kulturowej różnorodności, m.in. poprzez wspieranie organizacji wystaw, imprez i konkursów promujących region, Treść uwagi 2.1.4. Wzmacnianie tożsamości regionalnej i lokalnej, m.in. poprzez: kształtowanie świadomości regionalnej i lokalnej opartej na historycznej i kulturowej różnorodności, m.in. poprzez wspieranie <u>tworzenia muzeów tematycznych, parków kulturowych</u>, organizacji wystaw, imprez i konkursów promujących region.	Gmina Bolimów zamierza utworzyć „Park kulturowy – Muzeum pamięci ofiar broni chemicznej oraz poległych i pokrzywdzonych Wielkiej Wojny”. (...) Przedmiotowy projekt pozwoli uzupełnić ofertę turystyczną województwa łódzkiego. Zapis powyższy znajdzie się w zaktualizowanej strategii rozwoju Gminy Bolimów zasadne jest zatem zapewnienie komplementarności z dokumentem wyższego szczebla.	Uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach Strategii w kierunków działań 2.1.2. i 3.1.2. - odpowiednio do poziomu ogólności Strategii w zakresie tworzenia muzeów i powoływania nowych form ochrony (park kulturowy).

Tabela nr 1. Rozpatrzenie uwag zgłaszanych w trakcie konsultacji projektu Strategii Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030 (w dniach 5.03.- 9.04.2021)

Lp.	Podmiot zgłaszający uwagę	Nr strony	Obecny zapis / Treść uwagi / Propozycja zmian	Uzasadnienie	Rozpatrzenie uwagi
265.	Instytut Ogrodnictwa-Państwowy Instytut Badawczy	74	Obecny zapis „wspieranie inwestycji w zakresie infrastruktury sportowej, rekreacyjnej i turystycznej, w tym m.in. szlaków turystycznych, oraz zagospodarowanie przestrzeni publicznych sprzyjających aktywności fizycznej„ Treść uwagi wprowadzenia zmian w brzmieniu: „wspieranie inwestycji w zakresie infrastruktury sportowej, rekreacyjnej i turystycznej, w tym m.in. szlaków turystycznych, zagospodarowanie przestrzeni publicznych sprzyjających aktywności fizycznej <u>oraz wsparcie rozwoju centrów edukacyjno - turystycznych</u> ”		Uwaga uwzględniona. Zapisy zostaną skorygowane w brzmieniu oddającym sens uwagi na odpowiednim do charakteru dokumentu poziomie ogólności.
266.	Wojewódzki Urząd Pracy w Łodzi	75	Obecny zapis Zmniejszenie nierówności społecznych i integracja społeczna rodzin i osób narażonych na marginalizację wpływa też pozytywnie na gospodarkę poprzez aktywizację społeczną i zawodową osób wykluczonych. W tym kontekście powinny być podejmowane działania mające na celu poprawę standardu mieszkań pozbawionych podstawowych mediów... Treść uwagi Zmniejszenie nierówności społecznych i integracja społeczna rodzin i osób narażonych na marginalizację wpływa też pozytywnie na gospodarkę poprzez aktywizację społeczną i zawodową osób wykluczonych. W tym kontekście powinny być podejmowane działania mające na celu <u>wspieranie aktywnego włączenia społecznego</u> , poprawę standardu mieszkań pozbawionych podstawowych mediów...	Proponujemy uzupełnienie zapisów w celu pełniejszego oddania spektrum działań planowanych do realizacji w obszarze włączenia społecznego w ramach nowego regionalnego programu operacyjnego Fundusze Europejskie dla Łódzkiego 2021-2027.	Uwaga uwzględniona. Zapisy zostaną uzupełnione.
267.	Zoo Safari Borysew/Dylen Sp. Z o.o.	74	Obecny zapis 2.1.3. Rozwój sektora sportu, turystyki i rekreacji, m.in. poprzez: Rozwój sektora sportu, turystyki i rekreacji, m.in. poprzez: - wspieranie inwestycji w zakresie infrastruktury sportowej, rekreacyjnej i turystycznej, w tym m.in. szlaków turystycznych, oraz zagospodarowanie przestrzeni publicznych sprzyjających aktywności fizycznej, - poprawę atrakcyjności oferty turystycznej, rekreacyjnej i sportowej dostosowanej do potrzeb wszystkich grup wiekowych oraz osób z niepełnosprawnościami, w tym m.in. rozwój i komercjalizacja produktów turystycznych oraz przemysłu czasu wolnego, - wykorzystanie nowoczesnych technologii ICT na rzecz promocji oferty turystycznej oraz usług związanych z ofertą czasu wolnego (m.in. zintegrowany system informacji, e-turystyka), - upowszechnianie aktywności fizycznej (sportu i rekreacji ruchowej) wśród mieszkańców (w tym m.in. osób starszych, osób z niepełnosprawnościami, dzieci i młodzieży. Treść uwagi Uzupełnienie zapisu o: Wspieranie ogrodów zoologicznych.	Ogrody zoologiczne przyciągają turystów i są atrakcją dla całych rodzin	Uwaga uwzględniona. Zapisy zostaną skorygowane w brzmieniu oddającym sens uwagi w kierunku działań 3.2.3. Rewaloryzowanie, poszerzanie i wzbogacanie przestrzeni o atrakcyjnie zaaranżowane tereny zieleni.
268.	Starostwo Powiatowe w Piotrkowie Trybunalskim	75	Obecny zapis 2.2.2. Poprawa dostępności i jakości usług ochrony zdrowia, m.in. poprzez: poprawę dostępu do usług ochrony zdrowia adekwatnie do sytuacji demograficzno- epidemiologicznej, w tym rozwój ambulatoryjnej opieki specjalistycznej (AOS), koordynowanej opieki zdrowotnej oraz upowszechnienie wykorzystania nowoczesnych technologii i rozwiązań cyfrowych np. teleopieki i telemedycyny,	Osoby potrzebujące wsparcia w codziennym funkcjonowaniu, to takie, które ze względu na wiek, stan zdrowia lub niepełnosprawność wymagają opieki lub wsparcia w związku z niemożliwością wykonywania co najmniej 1 z podstawowych czynności dnia codziennego. Przeważający udział w grupie tej mają osoby starsze, które są samotne i nie mają wsparcia w otoczeniu (tzw. zjawisko singularyzacji). Co równie istotne, 93% mieszkańców powiatu piotrkowskiego, to osoby zamieszkujące obszary wiejskie, co do zasady znajdujące się w trudniejszej sytuacji i mające utrudniony dostęp do usług zdrowotnych. Ok. 1/3 orzeczeń wydawanych na terenie powiatu piotrkowskiego co do	Uwaga uwzględniona. Zapisy zostaną uzupełnione.

Tabela nr 1. Rozpatrzenie uwag zgłaszanych w trakcie konsultacji projektu Strategii Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030 (w dniach 5.03.- 9.04.2021)

Lp.	Podmiot zgłaszający uwagę	Nr strony	Obecny zapis / Treść uwagi / Propozycja zmian	Uzasadnienie	Rozpatrzenie uwagi
			Treść uwagi Proponujemy uzupełnienie zapisu w zakresie zwiększenia dostępu do teleopieki i telemedycyny dla osób starszych z trudno dostępnych obszarów wiejskich.	niepełnosprawności dotyczy osób po 60 roku życia. Usługi z zakresu teleopieki medycznej funkcjonują już na rynku, jednak nie są odpowiednio upowszechnione i wypromowane, co może stanowić barierę nowości dla osób starszych. Zatem aspekt ten wymaga również dobrej promocji.	
269.	Urząd Miasta Radomska	75	Obecny zapis 2.2.2. Poprawa dostępności i jakości usług ochrony zdrowia, m.in. poprzez: poprawę dostępu do usług ochrony zdrowia adekwatnie do sytuacji demograficzno-epidemiologicznej, w tym rozwój ambulatoryjnej opieki specjalistycznej (AOS), koordynowanej opieki zdrowotnej oraz upowszechnienie wykorzystania nowoczesnych technologii i rozwiązań cyfrowych np. teleopieki i telemedycyny, Treść uwagi Proponujemy uzupełnienie zapisu w zakresie zwiększenia dostępu do teleopieki i telemedycyny dla osób starszych z trudno dostępnych obszarów wiejskich.	Osoby potrzebujące wsparcia w codziennym funkcjonowaniu, to takie, które ze względu na wiek, stan zdrowia lub niepełnosprawność wymagają opieki lub wsparcia w związku z niemożliwością wykonywania co najmniej 1 z podstawowych czynności dnia codziennego. Przeważający udział w grupie tej mają osoby starsze, które są samotne i nie mają wsparcia w otoczeniu (tzw. zjawisko singularyzacji). Co równie istotne, 93% mieszkańców powiatu piotrkowskiego, to osoby zamieszkujące obszary wiejskie, co do zasady znajdujące się w trudniejszej sytuacji i mające utrudniony dostęp do usług zdrowotnych. Ok. 1/3 orzeczeń wydawanych na terenie powiatu piotrkowskiego co do niepełnosprawności dotyczy osób po 60 roku życia. Usługi z zakresu teleopieki medycznej funkcjonują już na rynku, jednak nie są odpowiednio upowszechnione i wypromowane, co może stanowić barierę nowości dla osób starszych. Zatem aspekt ten wymaga również dobrej promocji.	Uwaga uwzględniona. Zapisy zostaną uzupełnione.
270.	Wojewódzki Urząd Pracy w Łodzi	76	Obecny zapis 2.3.1. Wsparcie dla rodzin i osób zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem, m.in. poprzez: Treść uwagi Dodanie kolejnego działania: - działania mające na celu przywrócenia zdolności do zatrudnienia poprzez realizację programów obejmujących instrumenty aktywizacji społecznej, zawodowej, zdrowotnej lub edukacyjnej.	Proponujemy uzupełnienie zapisów w celu pełniejszego oddania spektrum działań planowanych do realizacji w obszarze włączenia społecznego w ramach nowego regionalnego programu operacyjnego Fundusze Europejskie dla Łódzkiego 2021-2027.	Uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach Strategii w tym m.in. w kierunku 1.2.3. i 2.3.3.
271.	Fundacja Instytut Spraw Obywatelskich	76	Obecny zapis Konieczne będzie także podejmowanie skutecznych działań mających na celu wyjście z bezdomności i uzależnienia osób nimi dotkniętych, co umożliwi reintegrację społeczną tych grup. Rozwiązywaniu problemów społecznych mieszkańców służyć powinny też innowacje społeczne, takie jak np. gospodarstwo opiekuńcze czy dom wielopokoleniowy. Istotną rolę we wspieraniu integracji społecznej i zawodowej osób ubogich i narażonych na wykluczenie społeczne, w tym na obszarach zdegradowanych i rewitalizowanych, powinny odgrywać podmioty ekonomii społecznej i organizacje pozarządowe oraz Lokalne Grupy Działania.	Organizacja pozarządowa jest podmiotem ekonomii społecznej.	Uwaga nieuwzględniona. Organizacje pozarządowe zaliczono do sektora ekonomii społecznej jedynie w Krajowym Programie rozwoju Ekonomii Społecznej i Solidarnej, nie ma natomiast rozwiązań prawnych w tym zakresie.
272.	Fundacja Instytut Spraw Obywatelskich	76	Obecny zapis Istotną rolę we wspieraniu integracji społecznej i zawodowej osób ubogich i narażonych na wykluczenie społeczne, w tym na obszarach zdegradowanych i rewitalizowanych, powinny odgrywać podmioty ekonomii społecznej i organizacje pozarządowe oraz Lokalne Grupy Działania. Treść uwagi Zwraca uwagę rozdzielanie pojęciowe i tematyczne podmiotów ekonomii społecznej oraz organizacji pozarządowych. Zasadniczo, pod względem formy prawnej - są to te same podmioty – fundacje, stowarzyszenia, spółdzielnie socjalne, spółki z o.o. not for profit.	W Krajowym Programie Rozwoju Ekonomii Społecznej (s.8) czytamy: <i>Ekonomia społeczna jest sferą życia społeczno-gospodarczego, która pozostaje na pograniczu sektora przedsiębiorczości oraz sektora organizacji pozarządowych, niedziałających w celu maksymalizacji zysku. Solidarnościowy wymiar ekonomii społecznej (ekonomia solidarna) realizowany jest przez te podmioty ekonomii społecznej, w szczególności przedsiębiorstwa społeczne, które w ramach swojej działalności przyjmują funkcje tworzenia miejsc pracy w celu aktywizacji oraz reintegracji zawodowej i społecznej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, świadczenia usług społecznych użyteczności publicznej oraz realizacji zadań publicznych w zakresie rozwoju lokalnego.</i> W świetle tego zapisu podmioty ekonomii społeczną SA organizacjami pozarządowymi i nie ma potrzeby rozdzielania tych dwóch pojęć (z	Uwaga nieuwzględniona. Tak szerokie ujęcie sektora ekonomii społecznej znajduje się jedynie w Krajowym Programie Rozwoju Ekonomii Społecznej, nie ma natomiast umocowania w przepisach prawnych.

Tabela nr 1. Rozpatrzenie uwag zgłaszanych w trakcie konsultacji projektu Strategii Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030 (w dniach 5.03.- 9.04.2021)

Lp.	Podmiot zgłaszający uwagę	Nr strony	Obecny zapis / Treść uwagi / Propozycja zmian	Uzasadnienie	Rozpatrzenie uwagi
				naszego doświadczenia wynika, że przedstawiciele 3. sektora bardziej identyfikują swoje organizacje jako "organizacje pozarządowe" niż "podmioty ekonomii społecznej"). Stąd nasza rekomendacja, by ująć te pojęcia w Strategii i używać określenia "organizacja pozarządowa".	
273.	Fundacja Instytut Spraw Obywatelskich	76	Obecny zapis Istotną rolę we wspieraniu integracji społecznej i zawodowej osób ubogich i narażonych na wykluczenie społeczne, w tym na obszarach zdegradowanych i rewitalizowanych, powinny odgrywać podmioty ekonomii społecznej i organizacje pozarządowe oraz Lokalne Grupy Działania. Rozwój sektora ekonomii społecznej i solidarnej przyczyni się do wzrostu roli tego sektora w gospodarce i w rozwiązywaniu problemów społecznych. Treść uwagi Należy zauważyć, iż podmioty ekonomii społecznej i organizacje pozarządowe zajmują się szerokim spektrum spraw związanych z życiem społecznym – od edukacji, poprzez kulturę, ochronę zdrowia czy włączenie społeczne. W naszej opinii nie jest zasadne kładzenie nacisku na koncentrację tego sektora na realizacji usług społecznych. Owszem, są podmioty ekonomii społecznej, które się w tym specjalizują, a starzenie się społeczeństwa zwiększa zapotrzebowanie na tego typu usługi, niemniej jednak jest to tylko wycinek tego, czym zajmują się PES. W zdecydowanej większości PES, czy PS cel główny działalności jest inny, a sposobem jego realizacji jest reintegracja społeczna i zawodowa.	W związku z tym w Strategii Województwa Łódzkiego powinno się kłaść nacisk raczej na harmonijny rozwój sektora i wzmacnianie istniejących podmiotów niż na koncentrację na jednym typie usług. Należy mieć na względzie to, że PES w Polsce wciąż są zależne w dużej mierze od zewnętrznych źródeł finansowania. Realizacja usług społecznych będzie wymagała dofinansowania z zewnątrz (w postaci zlecania zadań przez samorządy, pozyskiwania dotacji z innych źródeł czy usług w ramach zamówień publicznych), co może skutkować uzależnieniem dużej liczby PES od samorządów. Planując strategicznie rozwój województwa należy dążyć do sytuacji, w której na jego terenie będą działały PES zapewniające szeroką gamę produktów i usług, docierające do różnych grup klientów i posiadające względną niezależność finansową. Liczymy na szersze spojrzenie na podmioty ekonomii społecznej w dokumencie strategicznym województwa łódzkiego. PES mogą odgrywać istotną rolę w walce z wykluczeniem społecznym nie tylko poprzez prowadzenie podmiotów reintegracyjnych, ale również przez dbanie o lokalne życie kulturalno-społeczne, prowadzenie zajęć edukacyjnych dla dzieci i młodzieży, czy działania rzeczniczo-monitoringowe w zakresie działania samorządu. Jak wspomnieliśmy, często reintegracja zawodowa nie jest celem samym w sobie, a sposobem realizacji zakładanego celu. Warto, by to szersze ujęcie znalazło się w Strategii Rozwoju WŁ.	Uwaga nieuwzględniona. Przytoczony zapis strategii dotyczący roli sektora ekonomii społecznej we wspieraniu integracji społecznej osób ubogich i narażonych na wykluczenie społeczne, w żadnej mierze nie ogranicza możliwości działania podmiotów ekonomii społecznej w innych sferach, takich jak m.in. edukacja, czy kultura. Jednakże, jak wynika z zaleceń Komisji Europejskiej dla Polski zawartych w Semestrze Europejskim (Sprawozdanie 2019 i 2020) usługi społeczne dla seniorów i osób niepełnosprawnych są w Polsce słabo rozwinięte i na tym obszarze należy koncentrować wsparcie. Szczegółowe zapisy dotyczące ekonomii społecznej powinny się znaleźć w Regionalnym Programie Rozwoju Ekonomii Społecznej w Województwie Łódzkim.
274.	Fundacja Instytut Spraw Obywatelskich	76	Obecny zapis Zmiany demograficzne i starzenie się społeczeństwa generują zapotrzebowanie na określone usługi społeczne, a zwłaszcza usługi opiekuńcze dla osób z niepełnosprawnościami, starszych i osób potrzebujących wsparcia w codziennym funkcjonowaniu. Treść uwagi Zmiany demograficzne i starzenie się społeczeństwa generują zapotrzebowanie na określone usługi społeczne, a zwłaszcza usługi opiekuńcze, <u>opiekę wytchnieniową, mieszkania wspomagane</u> dla osób z niepełnosprawnościami, starszych i osób potrzebujących wsparcia w codziennym funkcjonowaniu.		Uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach Strategii w kierunku działań 2.3.2 Rozwój placówek i usług świadczonych przez lokalne środowiska (deinstytucjonalizacja usług) wyszczególniono m.in. opiekę wytchnieniową, mieszkalnictwo wspomagane i chronione.
275.	Krzysztof T. Borkowski (z upoważnienia przewodniczących organizacji związkowych i pracodawców, członków WRDS Wł.)	76	Obecny zapis Rozwiązywaniu problemów społecznych mieszkańców służyć powinny też innowacje społeczne, takie jak np. gospodarstwo opiekuńcze czy dom wielopokoleniowy. Treść uwagi Rozwiązywaniu problemów społecznych mieszkańców służyć powinny też innowacje społeczne, takie jak np. gospodarstwo opiekuńcze czy dom wielopokoleniowy. <u>Wymagać to będzie przeznaczenia stosownych środków finansowych, niezbędnych na pokrycie kosztów inwestycyjnych oraz prowadzenia tych placówek.</u>	Bez poruszenia kwestii finansowych byłoby to tylko hasło	Uwaga nieuwzględniona. Strategia nie jest dokumentem operacyjnym i nie odnosi się do kwestii finansowych.
276.	Starostwo Powiatowe w Zduńskiej Woli	76	Obecny zapis 2.3.2 Rozwój placówek i usług świadczonych przez lokalne środowiska (deinstytucjonalizacja usług), m.in. poprzez:	W chwili obecnej funkcjonuje na bardzo dobrym poziomie wiele instytucjonalnych placówek pomocy społecznej, w tym domów pomocy społecznej. Należy wprowadzić zapisy wspierające zmiany w zakresie ich funkcjonowania w taki sposób, aby umożliwić im stopniową	Uwaga nieuwzględniona. Strategia nie jest dokumentem operacyjnym, wskazuje kierunki działań, nie przesądza kwestii finansowania określonych

Tabela nr 1. Rozpatrzenie uwag zgłaszanych w trakcie konsultacji projektu Strategii Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030 (w dniach 5.03.- 9.04.2021)

Lp.	Podmiot zgłaszający uwagę	Nr strony	Obecny zapis / Treść uwagi / Propozycja zmian	Uzasadnienie	Rozpatrzenie uwagi
			Treść uwagi Należy dopisać: - doinwestowanie i propagowanie zmian w już istniejących i funkcjonujących placówkach opieki społecznej (domy pomocy społecznej), celem ich lepszego dostosowania do nowych potrzeb i kierunków rozwoju	deinstytucjonalizację lub dywersyfikację usług.	przedsięwzięć. Wsparcie ze środków unijnych będą mogły uzyskać podmioty świadczące usługi społeczne w formach środowiskowych.
277.	Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Łodzi	77	Obecny zapis Osiągnięcie założonego celu w oparciu o zdefiniowane wyzwania wymagać będzie szerokiego spektrum strategicznych działań realizowanych przy założeniu ograniczenia ingerencji w tereny cenne przyrodniczo, w szczególności na obszary Natura 2000. W obliczu nasilających się zmian klimatycznych niezbędne staje się podjęcie interwencji w zakresie eliminacji emisji zanieczyszczeń powietrza, szczególnie w miastach, poprawy jakości wód oraz przeciwdziałania skutkom suszy i zjawisk ekstremalnych. Treść uwagi Osiągnięcie założonego celu w oparciu o zdefiniowane wyzwania wymagać będzie szerokiego spektrum strategicznych działań realizowanych przy założeniu ograniczenia ingerencji w tereny cenne przyrodniczo, w szczególności na obszary Natura 2000. W obliczu nasilających się zmian klimatycznych niezbędne staje się podjęcie interwencji w zakresie eliminacji emisji zanieczyszczeń powietrza, szczególnie w miastach, poprawy jakości wód, <u>zdrowotności lasów</u> oraz przeciwdziałania skutkom suszy i zjawisk ekstremalnych.	Z uwagi na zagrożenia (pożary, klęski wiatrowałów i wiatrołomów, gradacje owadów), które z uwagi na zmiany klimatu stają się coraz bardziej uciążliwsze i występują w coraz większym zakresie, uważamy, że w strategii rozwoju województwa łódzkiego, winny znaleźć się zapisy, które dadzą szansę aby tym czynnikom przeciwdziałać. Należy przy tym pamiętać, że lesistość województwa łódzkiego to prawie 22 %, to teren rekreacji i wypoczynku mieszkańców, to ogromny rezeruar bioróżnorodności, miejsce pracy oraz źródło utrzymania setek firm.	Uwaga uwzględniona. Zapisy zostaną skorygowane.
278.	Fundacja Instytut Spraw Obywatelskich	77	Obecny zapis 2.3.3. Rozwój ekonomii społecznej i solidarnej, m.in. poprzez: • zwiększenie konkurencyjności rynkowej przedsiębiorstw społecznych i podmiotów ekonomii społecznej (PES), w tym m.in. poprzez wspieranie partnerstwa podmiotów ekonomii społecznej i samorządów lokalnych w realizacji usług społecznych oraz nawiązanie współpracy tych podmiotów z biznesem, a także wsparcie doradcze dla PES, • rozwój podmiotów reintegracji społecznej i zawodowej, w tym: Centrów Integracji Społecznej, Klubów Integracji Społecznej, Warsztatów Terapii Zajęciowej, Zakładów Aktywności Zawodowej, • zaangażowanie podmiotów ekonomii społecznej i solidarnej w rozwiązywanie problemów społecznych na obszarach zdegradowanych i rewitalizowanych, wsparcie zatrudnienia osób zagrożonych wykluczeniem. Treść uwagi Zwraca uwagę rozdzielanie pojęciowe i tematyczne podmiotów ekonomii społecznej oraz organizacji pozarządowych. Zasadniczo, pod względem formy prawnej - są to te same podmioty – fundacje, stowarzyszenia, spółdzielnie socjalne, spółki z o.o. not for profit.	W Krajowym Programie Rozwoju Ekonomii Społecznej (s.8) czytamy: <i>Ekonomia społeczna jest sferą życia społeczno-gospodarczego, która pozostaje na pograniczu sektora przedsiębiorczości oraz sektora organizacji pozarządowych, niedziałających w celu maksymalizacji zysku. Solidarnościowy wymiar ekonomii społecznej (ekonomia solidarna) realizowany jest przez te podmioty ekonomii społecznej, w szczególności przedsiębiorstwa społeczne, które w ramach swojej działalności przyjmują funkcje tworzenia miejsc pracy w celu aktywizacji oraz reintegracji zawodowej i społecznej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, świadczenia usług społecznych użyteczności publicznej oraz realizacji zadań publicznych w zakresie rozwoju lokalnego.</i> W świetle tego zapisu podmioty ekonomii społecznej SA organizacjami pozarządowymi i nie ma potrzeby rozdzielania tych dwóch pojęć (z naszego doświadczenia wynika, że przedstawiciele 3. sektora bardziej identyfikują swoje organizacje jako "organizacje pozarządowe" niż "podmioty ekonomii społecznej"). Stąd nasza rekomendacja, by uspołnić te pojęcia w Strategii i używać określenia "organizacja pozarządowa".	Uwaga nieuwzględniona. Tak szerokie ujęcie sektora ekonomii społecznej znajduje się jedynie w Krajowym Programie Rozwoju Ekonomii Społecznej, nie ma natomiast umocowania w przepisach prawnych.
279.	Hanna Gill-Piątek; Paweł Drączyk - Polska 2050	77	Obecny zapis Zakłada się, iż na bezpieczeństwo energetyczne regionu i kraju istotny wpływ będzie miało utrzymanie energetycznego charakteru regionu. W dalszej perspektywie będzie to możliwe poprzez podjęcie eksploatacji złoża „Złoczew” lub wdrażanie innych rozwiązań w zakresie produkcji energii. Zakłada się również rozwój elektroenergetycznych i gazowych sieci przesyłowych, dystrybucyjnych wraz z elementami punktowymi sieci oraz	Złoże Złoczew – nic nie wskazuje obecnie aby miało być eksploatowane a i jego odległość od elektrowni (ok 50 km) zdeterminuje bardzo nieoptykalny transport paliwa o i tak niskiej wart. energetycznej (węgiel ten będzie gorszy od obecnie używanego w elektrowni z dużymi ilościami rtęci, siarki, ołowiu oraz popiołu. Powstanie kopalni Złoczew będzie wbrew polityce UE. Wody gruntowe obniżą się na obszarze ok. 800 km2 – woj. łódzkie „stanie się niemal pustynią” (za ClientEarth)	Uwaga nieuwzględniona. Nie odnosi się do konsultowanej wersji SRWŁ 2030.

Tabela nr 1. Rozpatrzenie uwag zgłaszanych w trakcie konsultacji projektu Strategii Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030 (w dniach 5.03.- 9.04.2021)

Lp.	Podmiot zgłaszający uwagę	Nr strony	Obecny zapis / Treść uwagi / Propozycja zmian	Uzasadnienie	Rozpatrzenie uwagi
			rozwój energetyki rozproszonej pochodzącej z OZE. Umożliwi to zaspokojenie rosnących potrzeb energetycznych.... uruchomienia wydobycia węgla brunatnego ze złoża Złoczew: Treść uwagi Zakłada się, iż na bezpieczeństwo energetyczne regionu i kraju istotny wpływ będzie miało utrzymanie energetycznego charakteru regionu. W dalszej perspektywie będzie to możliwe <u>poprzez wdrażanie nowoczesnych rozwiązań w zakresie produkcji energii ze szczególnym uwzględnieniem OZE.</u> Zakłada się również rozwój elektroenergetycznych i gazowych sieci przesyłowych, dystrybucyjnych wraz z elementami punktowymi sieci oraz rozwój energetyki rozproszonej pochodzącej z OZE. Umożliwi to zaspokojenie rosnących potrzeb energetycznych.	Wyłączone z produkcji rolnej zostanie około 6 100 ha gruntów i zlikwidowane zostaną 33 miejscowości.	
280.	Hanna Gill-Piątek; Paweł Drączyk - Polska 2050	77	Obecny zapis modernizację sieci elektroenergetycznych mające na celu optymalizację zużycia energii... Przyczynią się do zmniejszenia awaryjności sieci i strat energii na przesyłach, spowodują oszczędności w źródłach wytwarzania energii poprzez możliwość wytwarzania jej mniejszej ilości przy takim samym zapotrzebowaniu. Treść uwagi Usunięcie zapisu lub jego redakcja np.: modernizację sieci elektroenergetycznych mające na celu optymalizację gospodarki energią.	Nie jest zrozumiałe w jaki sposób modernizację sieci el-en. miałyby wpływać na procesy zużycia energii a tym bardziej ich optymalizację. Nie mają też wpływu na oszczędności w źródłach powstawania poprzez możliwość wytwarzania jej mniejszej ilości przy takim samym zapotrzebowaniu (oprócz strat przesyłu).	Uwaga uwzględniona. Zapisy zostaną skorygowane.
281.	Urząd Miasta Bełchatowa	77	Obecny zapis Wyzwaniem będzie przeprowadzenie przekształceń systemu energetycznego, wspierającego transformację województwa w kierunku gospodarki neutralnej dla klimatu, w tym znaczący wzrost udziału energii ze źródeł odnawialnych. Treść uwagi Warto rozwinąć wątek bezpieczeństwa energetycznego oraz jego znaczenia dla stabilności nowych rozwiązań w wytwarzaniu energii, który zapewni pokrycie bieżącego i przyszłego zapotrzebowania odbiorców na energię, w sposób technicznie i ekonomicznie uzasadniony, przy minimalnym negatywnym oddziaływaniu sektora energii na środowisko i warunki życia społeczeństwa.	Rozwój narzędzi teleinformatycznych oraz poprawy komfortu mieszkańców województwa łódzkiego poprzez zwiększenie rozwiązań inteligentnych wymaga niezachwianego dostępu do energii elektrycznej. Jakiegokolwiek zmiany, błędy, przerwy w dostępie do energii elektrycznej mogą wywołać chaos i dezorganizację.	Uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach Strategii w celu operacyjnym 3.4.
282.	Witold Tosik	78	Treść uwagi 3.1.5. Ograniczenie wpływu na środowisko wielkoobszarowych terenów zdegradowanych oraz materiałów niebezpiecznych, m.in. poprzez: - tworzenie warunków i wspieranie działań zmierzających do likwidacji istniejących śmieciowisk i składowisk odpadów niebezpiecznych.	Na terenie byłych Zakładów Produkcji Barwników Boruta istnieje śmieciowisko nie objęte żadnym systemem monitoringu i nadzoru. Śmieciowisko o potocznej nazwie „Za Bzurą” funkcjonowało w latach 1908-1995 i służyło do składowania bezpośrednio na gruncie odpadów poprodukcyjnych z produkcji barwników i półproduktów do produkcji barwników. Śmieciowisko położone nad brzegiem rzeki Bzury stanowi zagrożenie dla stanu rzeki, która jest dopływem rzeki Wisły, co w następstwie stanowi zagrożenie dla Morza Bałtyckiego. W latach 90 ub. wieku uruchomiono tzw. kwaterę I, gdzie składowano odpady niebezpieczne i inne niż niebezpieczne. W wyniku nieprawidłowej eksploatacji składowiska stało się ono kolejnym zagrożeniem dla rzeki Bzury, oraz wód podziemnych co zostało potwierdzone w kontroli Najwyższej Izby Kontroli w 2019 roku. Badania wykonywane przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Łodzi potwierdzają negatywne oddziaływanie składowisk na środowisko, oraz potwierdzają zagrożenie dla zdrowia i życia ludzi. Wysoki stan zagrożenia dla środowiska i niebezpieczeństwo powstania dużej katastrofy środowiskowej potwierdziły również badania przez niezależne laboratorium.	Uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach Strategii w kierunku działań 3.5.2. Zmniejszanie negatywnego wpływu odpadów na środowisko (tłum. 3).

Tabela nr 1. Rozpatrzenie uwag zgłaszanych w trakcie konsultacji projektu Strategii Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030 (w dniach 5.03.- 9.04.2021)

Lp.	Podmiot zgłaszający uwagę	Nr strony	Obecny zapis / Treść uwagi / Propozycja zmian	Uzasadnienie	Rozpatrzenie uwagi
283.	Urząd Miejski w Sulejowie	78	Obecny zapis Dla poprawy jakości wód konieczna będzie intensyfikacja działań w zakresie realizacji sieci kanalizacyjnych oraz działania skierowane na odnowienie i przywrócenie naturalności rzekom, zapobieganie dalszej degradacji zbiorników retencyjnych (w tym m.in. Zalewu Sulejowskiego), a także służące osiągnięcia celów środowiskowych, zwłaszcza dla jednolitych części wód powierzchniowych, poprzez ograniczenie dopływu zanieczyszczeń z różnych źródeł. Efektem wykonania działań będzie poprawa jakości wód powierzchniowych i doprowadzenie większości z nich do dobrego stanu/potencjału ekologicznego oraz dobrego stanu chemicznego. Treść uwagi Należy wskazać gminy na terenie których znajduje się Zbiornik Sulejowski tj. Gm. Tomaszów Mazowiecki (powiat tomaszowski), Gm. Mniszków (powiat opoczyński), Gm. Sulejów oraz Gm. Wolbórz (powiat piotrkowski).	Uwagę wnosi się zgodnie z Uchwałą Rady Miejskiej w Sulejowie nr XXXIV/318/2021 z dnia 9 kwietnia 2021 r. Uzasadnieniem uwagi jest fakt, że tylko zintegrowane działania wszystkich samorządów szczebla lokalnego oraz strony rządowej odpowiadającej za jakość wód Zbiornika Sulejowskiego mogą wpłynąć na poprawę stanu jakości wody w tym zbiorniku, przywrócić jakość i atrakcyjność walorów przyrodniczych oraz w zrównoważony i odpowiedzialny sposób przygotować zintegrowany produkt turystyczny, który stanowić będzie odpowiedź na zapotrzebowanie mieszkańców województwa łódzkiego w zakresie aktywnego spędzania czasu wolnego, w tym uprawiania turystyki kwalifikowanej np. wodnej (m.in. kajakarstwo, żeglarstwo, wędkarstwo itp.).	Uwaga nieuwzględniona. Zapis o Zbiorniku Sulejowskim jest przykładowy dla nakreślonego problemu, dlatego został uwypuklony. Ze względu na poziom ogólności dokumentu dodatkowe uszczegółowienia nie są konieczne.
284.	Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Łodzi	79	Obecny zapis - utrzymanie i tworzenie korytarzy przewietrzających, wprowadzanie zadrzewień i zakrzewień na ulicach i placach. Treść uwagi - utrzymanie i tworzenie korytarzy przewietrzających, wprowadzanie zadrzewień i zakrzewień na ulicach i placach. oraz zalesień na nieużytkach	Wykonanie zalesień na tzw. nieużytkach, to wartość dodana dla polityki poprawy jakości powietrza, nowy „zielony las” to filtr powietrza oczyszczający go z dwutlenku węgla, gazów i pyłów. To również miejsce ostoji nowych gatunków roślin i zwierząt. Uważamy, że każda możliwość zwiększenia lesistości - powierzchni zielonej, to wartość dodana dla zdrowia wszystkich mieszkańców województwa łódzkiego. Wnoskujemy o nieograniczanie niniejszej sprawy tylko do wykonywania nasadzeń drzew i krzewów wyłącznie w miastach, uważamy, że na terenie województwa jest wiele terenów, które po ich zalesieniu będą pełnić funkcję „małych płuc województwa” oraz miejscem dla naturalnego rozwoju roślin i zwierząt. Zalesienie terenów nieatrakcyjnych architektonicznie, to zwiększenie ich przyrodniczej atrakcyjności a przede wszystkim ochrona przed „betonowaniem”, które na chwilę obecną jest bardzo powszechną metodą zagospodarowania terenu.	Uwaga uwzględniona. Zapis zostanie skorygowany.
285.	Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Łodzi	79	Obecny zapis - rozwój infrastruktury przeciwwązrożeńowej, w tym m.in.: budowa i modernizacja kanalizacji deszczowej (wraz ze zwiększaniem retencji podziemnej), systemu monitoringu wczesnego ostrzegania, - realizację inwestycji przeciwpowodziowych, m.in. budowa obiektów hydrotechnicznych, w tym wielofunkcyjnych zbiorników retencyjnych, ekologicznych zabezpieczeń przeciwpowodziowych, rozbudowa magazynów przeciwpowodziowych; racjonalne gospodarowanie obszarami zagrożenia powodziowego. Treść uwagi - rozwój infrastruktury przeciwwązrożeńowej, w tym m.in.: budowa i modernizacja kanalizacji deszczowej (wraz ze zwiększaniem retencji podziemnej), systemu monitoringu wczesnego ostrzegania, <u>z uwzględnieniem dostrzegalni, modernizacji systemów łączności (przewodowej i bezprzewodowej) oraz monitoringu lotniczego w przypadku zagrożenia pożarem lub powodzią,</u> - realizację inwestycji przeciwpożarowych, w tym budowa m.in. obiektów <u>obserwacyjnych (dostrzegalnie p.poż wyposażone w zestawy tv przemysłowej do wykrywania pożarów), wielofunkcyjnych zbiorników retencyjnych, modernizację i budowę dojazdów pożarowych, rozbudowę systemów bezpośredniego monitoringu zagrożenia pożarowego, budowę pasów przeciwpożarowych, oraz:</u>	Sytuacje klęskowe, które w ostatnich latach miały miejsce na terenie naszego województwa, (huraganowe wiatry oraz pożary), pokazują, że na terenie województwa łódzkiego potrzebne jest wprowadzenie działań podnoszących wskaźnik bezpieczeństwa, dotyczący ograniczenia skutków powodzi, huraganów oraz pożarów. Wprowadzenie powyższych działań i ich koordynacja poprzez udział stosownych służb (wyposażonych w odpowiednią infrastrukturę i sprzęt) na pewno wpłynie bezpośrednio na wzrost bezpieczeństwa mieszkańców oraz zamieszkanych i użytkowanych przez nich terenów. Należy tutaj podkreślić, że niniejsze działanie jest niezbędne do poprawy bezpieczeństwa społeczeństwa oraz zabezpieczeniem dla normalnego funkcjonowania wszystkich podmiotów zlokalizowanych na terenie naszego województwa.	Uwaga uwzględniona częściowo. Zapis zostanie skorygowany na odpowiednim do charakteru dokumentu poziomie ogólności.

Tabela nr 1. Rozpatrzenie uwag zgłaszanych w trakcie konsultacji projektu Strategii Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030 (w dniach 5.03.- 9.04.2021)

Lp.	Podmiot zgłaszający uwagę	Nr strony	Obecny zapis / Treść uwagi / Propozycja zmian	Uzasadnienie	Rozpatrzenie uwagi
			- modernizacja istniejącej sieci dostrzegalni ppoż. np. w zakresie wymiany zestawów TV przemysłowej do wykrywania pożarów lasów bez względu na formę własności. - modernizacja tablic ostrzegawczych i informacyjnych dot. tematyki ppoż. rozlokowanych na obszarach leśnych i przy drogach publicznych. - modernizacja istniejących i budowa nowych dojazdów pożarowych oraz punktów czerpania wody. - modernizacja sieci łączności radiowej w kierunku sieci cyfrowej na pasmach wykorzystywanych przez PSP.		
286.	Gmina Tomaszów Mazowiecki	79	Obecny zapis Rozwój systemów wodociągowych i kanalizacyjnych, w tym m.in.: rozbudowa i modernizacja ujęć wody pitnej i urządzeń do jej uzdatniania oraz sieci wodociągowej; rozbudowa kanalizacji w aglomeracjach ściekowych w KPOŚK w celu osiągnięcia pełnej obsługi tą siecią mieszkańców, budowa i rozbudowa kanalizacji na obszarach miejskich poza aglomeracjami ściekowymi i wiejskich oraz oczyszczalni ścieków; wdrażanie inteligentnego systemu zarządzania siecią wodociągowo-kanalizacyjną; Treść uwagi Rozwój systemów wodociągowych i kanalizacyjnych, w tym m.in.: rozbudowa i modernizacja ujęć wody pitnej i urządzeń do jej uzdatniania oraz sieci wodociągowej; rozbudowa <u>oczyszczalni ścieków</u> i kanalizacji w aglomeracjach ściekowych w KPOŚK w celu osiągnięcia pełnej obsługi tą siecią mieszkańców, budowa i rozbudowa kanalizacji <u>oraz oczyszczalni ścieków</u> na obszarach miejskich i <u>wiejskich</u> poza aglomeracjami ściekowymi; wdrażanie inteligentnego systemu zarządzania siecią wodociągowo-kanalizacyjną;	Rozszerzenie katalogu typów wsparcia o infrastrukturę typu: „oczyszczalnie ścieków” na obszarze Aglomeracji i poza Aglomeracjami oraz umożliwienie dla terenów wiejskich ubiegania się o dofinansowanie na budowę i rozbudowę kanalizacji oraz oczyszczalni ścieków na obszarach wiejskich poza aglomeracjami ściekowymi. W zakresie budowy systemu kanalizacji sanitarnej na obszarach poza Aglomeracjami są ogromne potrzeby na terenach wiejskich a brak jest źródeł dofinansowania.	Uwaga uwzględniona. Zapisy zostaną skorygowane.
287.	Gmina Mniszków	79	Obecny zapis „...ograniczenie eutrofizacji wód powierzchniowych, w tym m.in. ochrona, poprawa oraz zapobieganie pogorszeniu stanu/potencjału ekologicznego i stanu chemicznego jednolitych części wód powierzchniowych, zaniechanie i stopniowe eliminowanie emisji zanieczyszczeń do wód powierzchniowych (m.in. substancji priorytetowych, substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego); renaturyzacja rzek i zbiorników wodnych; wdrażanie dobrych praktyk rolniczych minimalizujących produkcję zanieczyszczeń z wykorzystaniem rozwiązań biotechnologicznych i ekohydrologicznych; tworzenie wysokoefektywnych stref ekotonowych systemu rzeczno i zbiorników retencyjnych.” Treść uwagi W punkcie 3.1.2. Ochrona zasobów wód oraz poprawa ich jakości, proponujemy dodać po słowach „ograniczenie eutrofizacji wód powierzchniowych, w tym m.in.” frazy „budowa systemów gromadzenia i oczyszczania ścieków, systemów <u>dopasowanych do przestrzennej struktury zabudowy, w dostosowaniu do układu zlewni hydrograficznych, poprawa dostępności i jakości infrastruktury komunalnej.</u>”	Podkreślić należy, aby w miejscach, gdzie budowa systemu kanalizacji zbiorczej nie przyniosłaby korzyści dla środowiska lub powodowałaaby nadmierne koszty, należy zastosować systemy indywidualne lub inne odpowiednie rozwiązania zapewniające ten sam poziom ochrony środowiska. Powyższe wyjaśnienia wpływają na zasadność do wprowadzenia sugerowanych zmian w strategii. Uzasadnieniem zmiany są m.in. zapisy Dyrektywy 91/271/EWG dotyczącej zbierania, oczyszczania i odprowadzania ścieków komunalnych oraz oczyszczania i odprowadzania ścieków z niektórych sektorów przemysłu, której celem jest ochrona środowiska przed niekorzystnymi skutkami odprowadzania wspomnianych wyżej ścieków. Wspomniana dyrektywa wprowadziła wymóg intensyfikacji oczyszczania ścieków w stosunku do fosforu ogólnego i azotu ogólnego na obszarach wodnych podatnych na eutrofizację, a takim obszarami jest między innymi Zlewnia Pilicy, w Gminie Mniszków (Zalew Sulejowski). Ponadto, na podstawie badań przeprowadzonych w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska w 2017 r. ujętych w Raporcie o stanie środowiska w województwie łódzkim, szczególnie zanieczyszczenia powierzchniowe, pochodzące zwłaszcza z terenów rolniczych, są znaczącym źródłem zanieczyszczeń wprowadzanych do wód. Nawozy sztuczne i pestycydy spłukiwane z pól wraz z wodami opadowymi są jedną z przyczyn eutrofizacji wód.	Uwaga uwzględniona. W zakresie poprawy dostępności i jakości infrastruktury komunalnej. uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach kierunku działań 3.1.2 w tirecie 1. W pozostałym zakresie zapisy zostaną uzupełnione w brzmieniu oddającym sens uwagi.
288.	Gmina Łask	79	Obecny zapis Przypis nr 200 cyt. „Szczególnie inwestycji wynikających z Planu Przeciwdziałania Skutkom Suszy oraz Założeń do Programu Przeciwdziałania Niedoborowi Wody na lata 2021 – 2027 z perspektywą do roku 2030”	Na moment sporządzania Strategii Województwa Łódzkiego trwają prace nad opracowaniem Programu Przeciwdziałania Niedoborowi Wody czyli jest to dokument będący obecnie w fazie przygotowawczej, której czas trwania ulega przedłużeniu. Instytucje odpowiedzialne za ich	Uwaga nieuwzględniona. Konieczność odwołania do projektu dokumentu jest wynikiem uwag zgłoszonych przez Państwowe Gospodarstwo Wodne

Tabela nr 1. Rozpatrzenie uwag zgłaszanych w trakcie konsultacji projektu Strategii Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030 (w dniach 5.03.- 9.04.2021)

Lp.	Podmiot zgłaszający uwagę	Nr strony	Obecny zapis / Treść uwagi / Propozycja zmian	Uzasadnienie	Rozpatrzenie uwagi
			Treść uwagi Wnioskujemy o usunięcie odwołania do Założeń do Programu Przeciwdziałania Niedoborowi Wody.	przygotowanie nie reagują na korespondencję dotyczącą uwzględnienia inwestycji przez nas planowanych w tychże dokumentach. Obecnie przyjęte zostały jedynie Założenia do ww. planu w którym województwo łódzkie figuruje w bardzo niewielkim zakresie jeżeli chodzi o zgłoszone i zaaprobowane przedsięwzięcia (w dokumencie tym wskazany jest katalog 6 inwestycji planowanych do realizacji z terenu woj. łódzkiego) – co nie przekłada się niestety na fakt, że działania w tych dziedzinach nie są w naszym regionie potrzebne. Obecnie potrzeby inwestycyjne znacznie większe. Gmina Łask dwukrotnie (w 2019 i 2020 r.) zwracała się z prośbą do Ministerstwa Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej o wpisanie inwestycji związanej z Budową wielofunkcyjnego zbiornika wodnego Łask w katalog inwestycji wskazanych w Planie Przeciwdziałania Niedoborowi Wody. DO tej pozy nie otrzymaliśmy informacji zwrotnej.	Wody Polskie na etapie pierwszych konsultacji społecznych.
289.	Urząd Gminy w Grabicy	79	Obecny zapis 3.1.2. Ochrona zasobów wód oraz poprawa ich jakości m.in. poprzez: • rozwój systemów wodociągowych i kanalizacyjnych, w tym m.in.: rozbudowa i modernizacja ujęć wody pitnej i urządzeń do jej uzdatniania oraz sieci wodociągowej; rozbudowa kanalizacji w aglomeracjach ściekowych w KPOŚK w celu osiągnięcia pełnej obsługi tą siecią mieszkańców, budowa i rozbudowa kanalizacji na obszarach miejskich poza aglomeracjami ściekowymi i wiejskich oraz oczyszczalni ścieków; wdrażanie inteligentnego systemu zarządzania siecią wodociągowo-kanalizacyjną Treść uwagi 3.1.2. Ochrona zasobów wód oraz poprawa ich jakości, m. in. poprzez: • rozwój systemów wodociągowych i kanalizacyjnych, w tym m.in.: rozbudowa i modernizacja ujęć wody pitnej i urządzeń do jej uzdatniania oraz sieci wodociągowej; rozbudowa kanalizacji w aglomeracjach ściekowych w KPOŚK w celu osiągnięcia pełnej obsługi tą siecią mieszkańców, budowa i rozbudowa kanalizacji na obszarach miejskich poza aglomeracjami ściekowymi i wiejskich oraz oczyszczalni ścieków; wdrażanie inteligentnego systemu zarządzania siecią wodociągowo-kanalizacyjną, wsparcie budowy przydomowych oczyszczalni ścieków;	Na części terenów wiejskich budowa zbiorowego systemu kanalizacyjnego nie jest uzasadniona dlatego ważne jest wsparcie budowy przydomowych oczyszczalni ścieków.	Uwaga uwzględniona Zapisy zostaną uzupełnione w kierunku działań 3.1.2 tiret 2.
290.	Urząd Gminy w Grabicy	79	Obecny zapis 3.1.4. Ograniczanie skutków zjawisk ekstremalnych, m.in. poprzez •rozwój infrastruktury przeciwwodziowej, w tym m.in.: budowa i modernizacja kanalizacji deszczowej (wraz ze zwiększaniem retencji podziemnej), systemu monitoringu wczesnego ostrzegania, •doposażanie sprzętowe służb usuwających skutki zjawisk ekstremalnych, m.in. opadów śniegu, wichur, powodzi, pożarów, •realizację inwestycji przeciwpowodziowych, m.in. budowa obiektów hydrotechnicznych, w tym wielofunkcyjnych zbiorników retencyjnych ²⁰⁰ , ekologicznych zabezpieczeń przeciwpowodziowych, rozbudowa magazynów przeciwpowodziowych; racjonalne gospodarowanie obszarami zagrożenia powodziowego. Treść uwagi 3.1.4. Ograniczanie skutków zjawisk ekstremalnych, m.in. poprzez •rozwój infrastruktury przeciwwodziowej, w tym m.in.: budowa i modernizacja kanalizacji deszczowej (wraz ze zwiększaniem retencji	Oprócz inwestycji przeciwpowodziowych ważne są również działania przeciwwerozyjne. Warto również zwrócić uwagę, aby oprócz budowy nowych realizować modernizacje istniejących obiektów hydrotechnicznych. Proponujemy również aby wprowadzić zapisy dotyczące urządzeń wodnych (np. rowy, drenowania), które są istotne dla właściwego gospodarowania wodą. W związku z trudnościami w odprowadzaniu wody z terenów rolnych na terenie gminy proponujemy również wprowadzić zapis dotyczący regulacji rzeki Grabi.	Uwaga uwzględniona częściowo. Zapisy zostaną uzupełnione w kierunku działań 3.1.2 tiret 2.

Tabela nr 1. Rozpatrzenie uwag zgłaszanych w trakcie konsultacji projektu Strategii Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030 (w dniach 5.03.- 9.04.2021)

Lp.	Podmiot zgłaszający uwagę	Nr strony	Obecny zapis / Treść uwagi / Propozycja zmian	Uzasadnienie	Rozpatrzenie uwagi
			podziemnej), systemu monitoringu wczesnego ostrzegania, •doposażanie sprzętowe służb usuwających skutki zjawisk ekstremalnych, m.in. opadów śniegu, wichur, powodzi, pożarów, •realizację inwestycji przeciwpowodziowych i <u>przeciwerozyjnych</u> , m.in. budowa i <u>modernizacja</u> obiektów hydrotechnicznych, w tym wielofunkcyjnych zbiorników retencyjnych, ekologicznych zabezpieczeń przeciwpowodziowych, rozbudowa magazynów przeciwpowodziowych; racjonalne gospodarowanie obszarami zagrożenia powodziowego; <u>utrzymanie, modernizacja i budowa urządzeń wodnych; właściwe utrzymanie cieków wodnych i realizacja inwestycji na nich; regulacja rzeki Grabi.</u>		
291.	Gmina Sulmierzyce	80	Obecny zapis Ochrona wartości i kształtowanie dziedzictwa kulturowego, m.in. poprzez: • zachowanie kompletności i integralności zasobu jako czynnika definiującego krajobraz kulturowy i tożsamość regionalną, ze szczególnym uwzględnieniem historycznych jednostek przestrzennych oraz unikatowych komponentów dziedzictwa m.in. przemysłowego, filmowego, mniejszości narodowych, drewnianego, Treść uwagi Ochrona wartości i kształtowanie dziedzictwa kulturowego, m.in. poprzez: • zachowanie kompletności i integralności zasobu jako czynnika definiującego krajobraz kulturowy i tożsamość regionalną, ze szczególnym uwzględnieniem historycznych jednostek przestrzennych oraz unikatowych komponentów dziedzictwa m.in. przemysłowego, sakralnego, filmowego, mniejszości narodowych, drewnianego,	Należy uzupełnić o dziedzictwo sakralne.	Uwaga uwzględniona. Zapis zostanie uzupełniony.
292.	Urząd Gminy w Pęczniewie – Gmina Pęczniew	80	Obecny zapis Ochrona wartości i kształtowanie dziedzictwa kulturowego, m.in. poprzez: • zachowanie kompletności i integralności zasobu jako czynnika definiującego krajobraz kulturowy i tożsamość regionalną, ze szczególnym uwzględnieniem historycznych jednostek przestrzennych oraz unikatowych komponentów dziedzictwa m.in. przemysłowego, filmowego, mniejszości narodowych, drewnianego, Treść uwagi Ochrona wartości i kształtowanie dziedzictwa kulturowego, m.in. poprzez: zachowanie kompletności i integralności zasobu jako czynnika definiującego krajobraz kulturowy i tożsamość regionalną, ze szczególnym uwzględnieniem historycznych jednostek przestrzennych oraz unikatowych komponentów dziedzictwa m.in. przemysłowego, sakralnego, filmowego, mniejszości narodowych, drewnianego,	Należy uzupełnić o dziedzictwo sakralne.	Uwaga uwzględniona. Zapis zostanie uzupełniony.
293.	Gmina Uniejów	80	Obecny zapis Ochrona wartości i kształtowanie dziedzictwa kulturowego, m.in. poprzez: • zachowanie kompletności i integralności zasobu jako czynnika definiującego krajobraz kulturowy i tożsamość regionalną, ze szczególnym uwzględnieniem historycznych jednostek przestrzennych oraz unikatowych komponentów dziedzictwa m.in. przemysłowego, filmowego, mniejszości narodowych, drewnianego, Treść uwagi Ochrona wartości i kształtowanie dziedzictwa kulturowego, m.in. poprzez: zachowanie kompletności i integralności zasobu jako czynnika definiującego krajobraz kulturowy i tożsamość regionalną, ze szczególnym	Należy uzupełnić o dziedzictwo sakralne.	Uwaga uwzględniona. Zapis zostanie uzupełniony.

Tabela nr 1. Rozpatrzenie uwag zgłaszanych w trakcie konsultacji projektu Strategii Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030 (w dniach 5.03.- 9.04.2021)

Lp.	Podmiot zgłaszający uwagę	Nr strony	Obecny zapis / Treść uwagi / Propozycja zmian	Uzasadnienie	Rozpatrzenie uwagi
			uwzględnieniem historycznych jednostek przestrzennych oraz unikatowych komponentów dziedzictwa m.in. przemysłowego, sakralnego, filmowego, mniejszości narodowych, drewnianego,		
294.	Urząd Miejski w Sulejowie	80	Obecny zapis Ochrona wartości i kształtowanie dziedzictwa kulturowego, m.in. poprzez: zachowanie kompletności i integralności zasobu jako czynnika definiującego krajobraz kulturowy i tożsamość regionalną, ze szczególnym uwzględnieniem historycznych jednostek przestrzennych oraz unikatowych komponentów dziedzictwa m.in. przemysłowego, filmowego, mniejszości narodowych, drewnianego, Treść uwagi Należy dopisać <u>dziedzictwa sakralnego</u>, które w naszym województwie uznano za 2 pomniki historii Prezydenta RP.	Uwagę wnosi się zgodnie z Uchwałą Rady Miejskiej w Sulejowie nr XXXIV/318/2021 z dnia 9 kwietnia 2021 r. Uzasadnieniem uwagi jest fakt, że dziedzictwo sakralne stanowi niezaprzeczną wartość historyczną i kulturową oraz wpływa na zachowanie tożsamości narodowej. Takie obiekty znajdują się również na terenie gm. Sulejów — Opactwo Cystersów w Sulejowie (Pomnik historii).	Uwaga uwzględniona. Zapis zostanie uzupełniony.
295.	Starostwo Powiatowe w Zduńskiej Woli	80	Obecny zapis 3.2.1. Ochrona wartości i kształtowanie dziedzictwa kulturowego, m.in. poprzez: - zwiększenie skali i skuteczności ochrony zasobów kulturowych, w tym wspieranie projektów rewitalizacji zabytków, rozszerzenie możliwości finansowania, wspieranie alternatywnych form finansowania dziedzictwa kulturowego, np. finansowanie społecznościowe. Treść uwagi 3.2.1. Ochrona wartości i kształtowanie dziedzictwa kulturowego, m.in. poprzez: - zwiększenie skali i skuteczności ochrony zasobów kulturowych, w tym wspieranie projektów rewitalizacji zabytków i obiektów o charakterze zabytkowym (np. umieszczonych w gminnej ewidencji zabytków), rozszerzenie możliwości finansowania, wspieranie alternatywnych form finansowania dziedzictwa kulturowego, np. finansowanie społecznościowe.	Obiekty umieszczone w gminnej ewidencji zabytków, w przypadku ich modernizacji lub przebudowy, są przedmiotem uzgodnień z Wojewódzkim Urzędem Ochrony Zabytków. Często pozytywna opinia dot. inwestycji na takim obiekcie jest obwarowana szeregiem kosztownych wymagań ze strony WUOZ, przy jednoczesnym braku możliwości uzyskania dofinansowania, ze względu na fakt, iż obiekty takie nie są wpisane do rejestru zabytków.	Uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach Strategii. W pojęciu zasoby kulturowe mieszczą się wszystkie zabytki (wpisane i niewpisane do rejestru), w rozumieniu definicji ustawowej, która nie zawęża pojęcia zabytku jedynie do obiektu wpisanego do rejestru zabytków, co więcej przepisy ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, regulując zasady finansowania prac przy zabytkach, nie wykluczają możliwości dofinansowania prac przy zabytkach umieszczonych w gminnej ewidencji zabytków przez samorządy, także szczebla powiatowego
296.	Urząd Gminy Wartkowie	80	Obecny zapis Kierunki działań i działania: 3.2.1. Ochrona wartości i kształtowanie dziedzictwa kulturowego m.in. poprzez: - zachowanie kompletności i integralności zasobu jako czynnika definiującego krajobraz kulturowy i tożsamość regionalną, ze szczególnym uwzględnieniem historycznych jednostek przestrzennych oraz unikatowych komponentów dziedzictwa m.in. przemysłowego, filmowego, mniejszości narodowych, drewnianego, Treść uwagi Dodać poniższy zapis kontynuując podpunkt pierwszy: <u>zabytkowych kompleksów pałacowo-parkowych, parków zabytkowych, parków podworskich,</u>	Zapis pozwoli na wdrażanie działań związanych z ochroną dziedzictwa historyczno-przyrodniczo-kulturowego zabytkowych kompleksów pałacowo-parkowych, itp. poprzez rewaloryzację, wsparcie działań dotyczących zachowania zabytków w oparciu o obowiązujące przepisy ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami. Działania w tym zakresie służyć dostosowaniu tych obiektów dla potrzeb społecznych, edukacyjnych oraz umożliwią społeczeństwu korzystanie z walorów historyczno-przyrodniczo-kulturowych na obszarze województwa łódzkiego,	Uwaga uwzględniona. W zakresie kompleksów pałacowo-parkowych zapis zostanie uzupełniony w brzmieniu oddającym sens uwagi. W zakresie parków uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach Strategii w kierunku działań 3.2.3.
297.	Starostwo Powiatowe w Zduńskiej Woli	81	Obecny zapis 3.2.2 Ochrona i wykorzystanie walorów przyrodniczych i krajobrazowych Treść uwagi Wprowadzić zapis: utworzenie regionalnej (obejmującej całe województwo) mapy zawierającej obszary o szczególnych walorach przyrodniczych i krajobrazowych.	Promowanie obszarów o szczególnych walorach przyrodniczych i krajobrazowych przyczyni się do ich lepszego i bardziej świadomego wykorzystania.	Uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach Strategii pośrednio w kierunkach działań 2.1.3. i 2.1.4. oraz w ramach Zintegrowanego Przedsięwzięcia Strategicznego Zielone i Aktywne Łódzkie.

Tabela nr 1. Rozpatrzenie uwag zgłaszanych w trakcie konsultacji projektu Strategii Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030 (w dniach 5.03.- 9.04.2021)

Lp.	Podmiot zgłaszający uwagę	Nr strony	Obecny zapis / Treść uwagi / Propozycja zmian	Uzasadnienie	Rozpatrzenie uwagi
298.	Gmina Sulmierzyce	81	Obecny zapis Rewaloryzowanie, poszerzanie i wzbogacanie przestrzeni o atrakcyjnie zaaranżowane tereny zieleni m.in. takie jak: - ogrody rekreacyjno-sportowe (wraz z takimi obiektami jak place zabaw, boiska, kameralne stadiony lokalne, mini amfiteatry, siłownie na świeżym powietrzu, korty tenisowe, skateparki, kąpieliska, stoki narciarskie i lodowiska), Treść uwagi Rewaloryzowanie, poszerzanie i wzbogacanie przestrzeni o atrakcyjnie zaaranżowane tereny zieleni m.in. takie jak: - ogrody rekreacyjno-sportowe (wraz z obiektami, m.in.: place zabaw, boiska, kameralne stadiony lokalne, mini amfiteatry, siłownie na świeżym powietrzu, korty tenisowe, skateparki, kąpieliska, stoki narciarskie i lodowiska),	Nie należy zamykać katalogu obiektów	Uwaga uwzględniona. Zapisy zostaną skorygowane w brzmieniu oddającym sens uwagi.
299.	Urząd Gminy w Pęczniewie – Gmina Pęczniew	81	Obecny zapis Rewaloryzowanie, poszerzanie i wzbogacanie przestrzeni o atrakcyjnie zaaranżowane tereny zieleni m.in. takie jak: - ogrody rekreacyjno-sportowe (wraz z takimi obiektami jak place zabaw, boiska, kameralne stadiony lokalne, mini amfiteatry, siłownie na świeżym powietrzu, korty tenisowe, skateparki, kąpieliska, stoki narciarskie i lodowiska), Treść uwagi Rewaloryzowanie, poszerzanie i wzbogacanie przestrzeni o atrakcyjnie zaaranżowane tereny zieleni m.in. takie jak: - ogrody rekreacyjno-sportowe (wraz z obiektami, m.in.: place zabaw, boiska, kameralne stadiony lokalne, mini amfiteatry, siłownie na świeżym powietrzu, korty tenisowe, skateparki, kąpieliska, stoki narciarskie i lodowiska),	Nie należy zamykać katalogu obiektów	Uwaga uwzględniona. Zapisy zostaną skorygowane w brzmieniu oddającym sens uwagi.
300.	Gmina Uniejów	81	Obecny zapis Rewaloryzowanie, poszerzanie i wzbogacanie przestrzeni o atrakcyjnie zaaranżowane tereny zieleni m.in. takie jak: - ogrody rekreacyjno-sportowe (wraz z takimi obiektami jak place zabaw, boiska, kameralne stadiony lokalne, mini amfiteatry, siłownie na świeżym powietrzu, korty tenisowe, skateparki, kąpieliska, stoki narciarskie i lodowiska), Treść uwagi Rewaloryzowanie, poszerzanie i wzbogacanie przestrzeni o atrakcyjnie zaaranżowane tereny zieleni m.in. takie jak: - ogrody rekreacyjno-sportowe (wraz z obiektami, m.in.: place zabaw, boiska, kameralne stadiony lokalne, mini amfiteatry, siłownie na świeżym powietrzu, korty tenisowe, skateparki, kąpieliska, stoki narciarskie i lodowiska),	Nie należy zamykać katalogu obiektów	Uwaga uwzględniona. Zapisy zostaną skorygowane w brzmieniu oddającym sens uwagi.
301.	Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Łodzi	81	Obecny zapis ochronę, wzbogacanie odtwarzanie i monitoring różnorodności biologicznej, utrzymanie istniejących form ochrony przyrody spoza SOCh oraz powoływanie nowych, utrzymanie i kształtowanie ostoi najwyższej różnorodności biologicznej, renaturyzację ekosystemów zdegradowanych, kontrolę i ograniczanie ekspansji gatunków inwazyjnych, stworzenie kompleksowego monitoringu krajobrazowego,	Uważamy, że w ochronę walorów przyrodniczych powinny zostać wpisane działania polegające na restytucji zagrożonych gatunków roślin i zwierząt. Takie działanie oprócz walorów ochronnych w pełni wpisuje się z strategią zachowania bioróżnorodności oraz renaturyzacji ekosystemów. Dodatkowo dodając funkcję edukacyjną do walorów przyrodniczo- krajobrazowych dla turystyki, będzie można tworzyć projekty dróg, tras, ścieżek o urozmaiconym charakterze. Takie właśnie projekty, realizowane we współpracy z samorządami, jednostkami	Uwaga uwzględniona. Zapisy zostaną uzupełnione.

Tabela nr 1. Rozpatrzenie uwag zgłaszanych w trakcie konsultacji projektu Strategii Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030 (w dniach 5.03.- 9.04.2021)

Lp.	Podmiot zgłaszający uwagę	Nr strony	Obecny zapis / Treść uwagi / Propozycja zmian	Uzasadnienie	Rozpatrzenie uwagi
			- wykorzystanie walorów przyrodniczo-krajobrazowych na potrzeby turystyki zrównoważonej, z uwzględnieniem m.in. turystyki: aktywnej, poznawczej, ekologicznej, rodzinnej, zdrowotnej (w tym uzdrowiskowej i rehabilitacyjnej). Treść uwagi - ochronę, wzbogacanie odtwarzanie i monitoring różnorodności biologicznej, utrzymanie istniejących form ochrony przyrody spoza SOCh oraz powoływanie nowych, utrzymanie i kształtowanie ostoi najwyższej różnorodności biologicznej, renaturyzację ekosystemów zdegradowanych, restytucję zagrożonych gatunków roślin i zwierząt, kontrolę i ograniczanie ekspansji gatunków inwazyjnych, stworzenie kompleksowego monitoringu krajobrazowego, - wykorzystanie walorów przyrodniczo krajobrazowych na potrzeby turystyki zrównoważonej, z uwzględnieniem m.in. turystyki: aktywnej, poznawczej, ekologicznej, rodzinnej, edukacyjnej i zdrowotnej (w tym uzdrowiskowej i rehabilitacyjnej).	administracji publicznej oraz innych zainteresowanych podmiotów, będą w pełni realizować najważniejsze zadania związane z rozwojem zrównoważonej gospodarki turystycznej. Niniejsze zadania będzie można realizować np. poprzez: - Realizację nowych projektów ścieżek dydaktycznych na obszarach leśnych, - Modernizację istniejących ścieżek i obiektów dydaktycznych, turystycznych. (np. budowa tras, ścieżek, dróg edukacyjnych na terenie PGL LP, w celu uatrakcyjnienia turystycznego np. terenów wokół Zalewu Sulejowskiego)	
302.	Gmina Bolimów	81	Obecny zapis Kluczowym aspektem wydajnego systemu transportowego służącym osiągnięciu założonego celu będzie zwiększenie dostępności drogowej realizowane m.in. dzięki dopełnieniu strategicznego układu drogowego województwa i zdyskontowanie jego przebiegu poprzez zapewnienie sprawnych połączeń z węzłami oraz podniesieniu standardów technicznych dróg publicznych. Pozwoli to na włączenie województwa w system połączeń krajowych i europejskich oraz wzmocni spójność wewnętrzną zapewniając komfortowe przemieszczanie się, poprawę bezpieczeństwa i płynności ruchu. Treść uwagi Kluczowym aspektem wydajnego systemu transportowego służącym osiągnięciu założonego celu będzie zwiększenie dostępności drogowej realizowane m.in. dzięki dopełnieniu strategicznego układu drogowego województwa i zdyskontowanie jego przebiegu poprzez zapewnienie sprawnych połączeń z węzłami, <u>realizacji nowych węzłów drogowych oraz obwodnic z jednoczesnym podniesieniem standardów technicznych dróg publicznych</u>. Pozwoli to na włączenie województwa w system połączeń krajowych i europejskich (<u>szczególnie w kontekście Centralnego Portu Komunikacyjnego</u>) oraz wzmocni spójność wewnętrzną zapewniając komfortowe przemieszczanie się, poprawę bezpieczeństwa i płynności ruchu.	Gmina Bolimów planuje wzmocnić powiązania transportowe, mające bezpośredni wpływ na rozwój gospodarczy regionu poprzez wybudowanie węzła drogowego na autostradzie A2 w miejscowości * Bolimów oraz obwodnicy Bolimowa. Prowadzone są ustalenia w zakresie budowy węzła drogowego z Ministrem Infrastruktury, Marszałkiem Województwa Łódzkiego oraz Dyrektorem Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad w Warszawie. Gmina Bolimów składała w tym zakresie wagi do projektu Regionalnego Planu Transportowego woj. Łódzkiego. Wniosek dotyczy również ujęcia w celach strategicznych możliwości budowy obwodnic. Przebieg obwodnicy Bolimowa został uwzględniony w Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Bolimów, uchwalonego uchwałą nr V/21/2011 Rady Gminy Bolimów z dnia 11 lutego 2011 r. Przebieg przedmiotowej obwodnicy został uzgodniony podczas procesu planistycznego. Obecnie historyczny rynek w Bolimowie, położony w strefie ochrony konserwatorskiej wpisanej do rejestru zabytków, stanowi ruchliwe skrzyżowanie drogi wojewódzkiej nr 705 z dwiema drogami powiatowymi nr 2700E i 1322E oraz dwiema drogami gminnymi, a także węzeł przesiadkowy transportu zbiorowego. Proponowane rozwiązania ma swoje uzasadnienie z uwagi na czynione przez samorząd Gminy Bolimów we współpracy z sąsiednimi gminami i województwem mazowieckim starania dotyczące modernizacji sieci dróg powiatowych, stanowiących- alternatywnie wobec autostrady A2 powiązania komunikacyjne zachodniego pasma aglomeracji Warszawskiej i węzłami „Skierniewice” i „Wiskitki” na autostradzie A2, przy jednoczesnym usprawnieniu dojazdów do miast średnich regionu położonego między Łodzią a Warszawą, tj. Łowicz, Skierniewic, Sochaczew i Żyrardowa. Uwaga w tym zakresie została złożona zarówno do projektu Regionalnego Planu Transportowego woj. Łódzkiego oraz do sporządzenia planu zagospodarowania przestrzennego województwa łódzkiego. Zapisy powyższe znajdują się w zaktualizowanej strategii rozwoju Gminy Bolimów zasadne jest zatem zapewnienie komplementarności z dokumentem wyższego szczebla.	Uwaga uwzględniona. Zapisy zostaną uzupełnione

Tabela nr 1. Rozpatrzenie uwag zgłaszanych w trakcie konsultacji projektu Strategii Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030 (w dniach 5.03.- 9.04.2021)

Lp.	Podmiot zgłaszający uwagę	Nr strony	Obecny zapis / Treść uwagi / Propozycja zmian	Uzasadnienie	Rozpatrzenie uwagi
303.	Centralny Port Komunikacyjny sp. z o.o.	81/82	Obecny zapis realizację systemu ciągów stanowiących dojazd do Centralnego Portu Komunikacyjnego, m.in. linii Kolei Dużych Prędkości (KDP202), po której prowadzony będzie również ruch regionalny. Treść uwagi realizację systemu ciągów stanowiących dojazd do Centralnego Portu Komunikacyjnego, m.in. linii Kolei Dużych Prędkości (KDP202), po której prowadzony będzie również <u>szybki</u> ruch regionalny.	Określone w SRWŁ 2020 obszary funkcjonalne wynikały z przeprowadzonej diagnozy i analizy danych statystycznych, dotyczących wartości w miarę stałych w czasie (przynajmniej w okresie 10 letnim między SRWŁ 2020 i SRWŁ 2030) – np. dane w zakresie obszarów Natura 2000, złóż surowców i kopalin, itp. Brak ciągłości w wyznaczaniu obszarów funkcjonalnych (wraz z uwzględnieniem aktualnych danych), stanowi niespójność merytoryczną pomiędzy strategiami 2020 i 2030, ponadto pozbawia dodatkowych argumentów władze województwa na etapie negocjacji z KE Regionalnego Programu 2021-2027 (przede wszystkim turystyka) oraz w pozyskiwaniu środków, czy zgłaszaniu uwag do programów finansowanych z Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (rolnictwo). SRWŁ 2030 zawiera jedynie w wymiarze horyzontalnym (sfera gospodarcza, społeczna i funkcjonalno – przestrzenna) cele i kierunki rozwoju dotyczące ww. obszarów, natomiast brak jest ich przyporządkowania w układzie terytorialnym i powiązania z potencjałami wynikającymi z diagnozy, przez co można uzyskać funkcjonalny opis oraz logiczny i uporządkowany zestaw argumentów negocjacyjnych, a także przejrzystość i sprawność późniejszego systemu wdrażania/zarządzania. Znajdujące się na terenie obszarów funkcjonalnych potencjały są unikatowe zarówno na skalę krajową, jak i europejską, tym samym warto podkreślenia ich rangi (m.in. uznane przez Radę Europy Europejskie Szlaki Kulturowe np. cysterski i romański, uzdrowisko i wody geotermalne w Uniejowie, znajdujące się na terenie Obszarów Turystycznych Dolin Rzecznych Pilicy, Warty i Bzury, czy złoża surowców na terenie OF Zagłębia Ceramiczno-Budowlanego Opoczno – Tomaszów Mazowiecki), część potencjałów o atrakcyjności regionalnej – stanowi podstawę dla rozwoju usług oraz infrastruktury dla mieszkańców województwa łódzkiego, odczuwającego niedobory w zakresie m.in. infrastruktury turystycznej, sportowej i rekreacyjnej. Kontynuacja obszarów funkcjonalnych wskazanych w SRWŁ 2020 wraz z ich aktualizacją w SRWŁ 2030 oraz wskazanie przez władze województwa głównych celów rozwojowych w ramach danego obszaru, określi preferowane płaszczyzny rozwoju, co ułatwi zawiązywanie partnerstw i realizację wspólnych inicjatyw, a także ukierunkuje i skupi działania w ramach samodzielnych projektów. Ww. podejście jest zgodne z wyzwaniami dla polityki regionalnej określonymi w KSRR 2030 m.in. w zakresie jakości rządzenia: „Dla jakości rządzenia na poziomie regionalnym i lokalnym istotne jest udoskonalenie lub wypracowanie nowych mechanizmów współpracy w celu wzmocnienia systemu współzarządzania procesami rozwojowymi, tj. współpraca i partnerstwo pomiędzy wszystkimi szczeblami JST a rządem, przedsiębiorcami i społeczeństwem dla rozwiązywania problemów i wykorzystywania potencjałów w funkcjonalnych układach terytorialnych.”	Uwaga uwzględniona. Zapisy zostaną uzupełnione.
304.	Centralny Port Komunikacyjny sp. z o.o.	82	Obecny zapis budowę nowej linii kolei dużych prędkości Warszawa – Centralny Port Komunikacyjny – Łódź – Wrocław/Poznań, umożliwiającej prowadzenie ruchu regionalnego	Określone w SRWŁ 2020 obszary funkcjonalne wynikały z przeprowadzonej diagnozy i analizy danych statystycznych, dotyczących wartości w miarę stałych w czasie (przynajmniej w okresie 10 letnim między SRWŁ 2020 i SRWŁ 2030) – np. dane w zakresie obszarów Natura 2000, złóż surowców i kopalin, itp. Brak ciągłości w wyznaczaniu	Uwaga uwzględniona. Zapisy zostaną uzupełnione.

Tabela nr 1. Rozpatrzenie uwag zgłaszanych w trakcie konsultacji projektu Strategii Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030 (w dniach 5.03.- 9.04.2021)

Lp.	Podmiot zgłaszający uwagę	Nr strony	Obecny zapis / Treść uwagi / Propozycja zmian	Uzasadnienie	Rozpatrzenie uwagi
			Treść uwagi budowę nowej linii kolei dużych prędkości Warszawa – Centralny Port Komunikacyjny – Łódź – Wrocław/Poznań, umożliwiającej prowadzenie <u>szybkiego</u> ruchu regionalnego	obszarów funkcjonalnych (wraz z uwzględnieniem aktualnych danych), stanowi niespójność merytoryczną pomiędzy strategiami 2020 i 2030, ponadto pozbawia dodatkowych argumentów władze województwa na etapie negocjacji z KE Regionalnego Programu 2021-2027 (przede wszystkim turystyka) oraz w pozyskiwaniu środków, czy zgłaszaniu uwag do programów finansowanych z Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (rolnictwo). SRWŁ 2030 zawiera jedynie w wymiarze horyzontalnym (sfera gospodarcza, społeczna i funkcjonalno – przestrzenna) cele i kierunki rozwoju dotyczące ww. obszarów, natomiast brak jest ich przyporządkowania w układzie terytorialnym i powiązania z potencjałami wynikającymi z diagnozy, przez co można uzyskać funkcjonalny opis oraz logiczny i uporządkowany zestaw argumentów negocjacyjnych, a także przejrzystość i sprawność późniejszego systemu wdrażania/zarządzania. Znajdujące się na terenie obszarów funkcjonalnych potencjały są unikatowe zarówno na skalę krajową, jak i europejską, tym samym warto podkreślić ich rangę (m.in. uznane przez Radę Europy Europejskie Szlaki Kulturowe np. cysterski i romański, uzdrowisko i wody geotermalne w Uniejowie, znajdujące się na terenie Obszarów Turystycznych Dolin Rzecznych Pilicy, Warty i Bzury, czy złoża surowców na terenie OF Zagłębia Ceramiczno-Budowlanego Opoczno – Tomaszów Mazowiecki), część potencjałów o atrakcyjności regionalnej – stanowi podstawę dla rozwoju usług oraz infrastruktury dla mieszkańców województwa łódzkiego, odczuwającego niedobory w zakresie m.in. infrastruktury turystycznej, sportowej i rekreacyjnej. Kontynuacja obszarów funkcjonalnych wskazanych w SRWŁ 2020 wraz z ich aktualizacją w SRWŁ 2030 oraz wskazanie przez władze województwa głównych celów rozwojowych w ramach danego obszaru, określi preferowane płaszczyzny rozwoju, co ułatwi zawiązywanie partnerstw i realizację wspólnych inicjatyw, a także ukierunkuje i skupi działania w ramach samodzielnych projektów. Ww. podejście jest zgodne z wyzwaniami dla polityki regionalnej określonymi w KSRR 2030 m.in. w zakresie jakości rządzenia: „Dla jakości rządzenia na poziomie regionalnym i lokalnym istotne jest udoskonalenie lub wypracowanie nowych mechanizmów współpracy w celu wzmocnienia systemu współzarządzania procesami rozwojowymi, tj. współpraca i partnerstwo pomiędzy wszystkimi szczeblami JST a rządem, przedsiębiorcami i społeczeństwem dla rozwiązywania problemów i wykorzystywania potencjałów w funkcjonalnych układach terytorialnych.”	
305.	PKP PLK	82	Obecny zapis System transportowy należy rozwijać w kierunku bardziej zrównoważonym i ekologicznym, przy jednoczesnym zastosowaniu nowoczesnych technologii podnoszących jego efektywność oraz dążeniu do przesunięcia modalnego na rzecz rozwoju nowoczesnych, zintegrowanych i przyjaznych środowisku środków transportu. W związku z tym istotne będzie stworzenie atrakcyjnej i konkurencyjnej oferty przewozowej publicznym transportem zbiorowym, w ramach którego zakłada się realizację inwestycji podnoszących jakość infrastruktury, w tym zintegrowanych węzłów przesiadkowych, infrastruktury liniowej i punktowej. Dodatkowo dla zachęcenia podróżnych	PKP polskie linie kolejowe SA coraz częściej odnotowuje występowanie konfliktów przestrzennych pomiędzy obiektami generującymi uciążliwość, a zabudową podlegającą ochronie akustycznej. Przykładem takich działań jest zbliżanie się zabudowy chronionej do linii kolejowej oraz kolejowych punktów przeładunkowych. Działania takie powodowane są nierozważną gospodarką przestrzenną nie uwzględniającą wszystkich aspektów środowiskowych, następstwem czego jest ograniczenie możliwości działania kolejowych punktów przeładunkowych, ramp załadunkowych ale również infrastruktury pasażerskiej przystanków i stacji kolejowych. Na skutek konieczności	Uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach Strategii celu horyzontalnego, kierunek działań d., na odpowiednim do charakteru dokumentu poziomie ogólności.

Tabela nr 1. Rozpatrzenie uwag zgłaszanych w trakcie konsultacji projektu Strategii Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030 (w dniach 5.03.- 9.04.2021)

Lp.	Podmiot zgłaszający uwagę	Nr strony	Obecny zapis / Treść uwagi / Propozycja zmian	Uzasadnienie	Rozpatrzenie uwagi
			kluczowe będą inwestycje w nowoczesny park taborowy (autobusowy, tramwajowy i kolejowy) uwzględniający potrzeby osób z niepełnosprawnościami i o ograniczonych możliwościach poruszania się. Treść uwagi Proponujemy uzupełnić poniższy zapis w sposób następujący: System transportowy należy rozwijać w (...) Dodatkowo dla zachęcenia podróży kluczowe będą inwestycje w nowoczesny park taborowy (autobusowy, tramwajowy i kolejowy) uwzględniający potrzeby osób z niepełnosprawnościami i o ograniczonych możliwościach poruszania się. <u>Równolegle należy podjąć działania, w ramach zrównoważonej gospodarki przestrzennej, zmierzające do ograniczenia konfliktów przestrzennych pomiędzy obiektami generującymi uciążliwości, a obszarami wrażliwymi m.in. poprzez ograniczenie lokalizowania zabudowy podlegającej ochronie akustycznej w bliskim sąsiedztwie źródeł hałasu, w szczególności w sąsiedztwie ciągów komunikacyjnych.</u>	zabudowy szlaków kolejowych środkami minimalizującymi w postaci ekranów akustycznych, znacząco zwiększa się koszty inwestycji transportowych i późniejszego utrzymania infrastruktury kolejowej. Ponadto chaos przestrzenny wynikający z braku gospodarki przestrzennej może prowadzić do ograniczenia możliwości rozbudowy i budowy nowych linii kolejowych lub uczynić takie działania nieopłacalnymi. Powyższe powodowane jest między innymi nierespektowaniem przez organ administracji publicznej odpowiedzialny za planowanie przestrzenne wymogów określonych w obowiązujących przepisach prawa (...)	
306.	POLREGIO Sp. z o.o.	82	Treść uwagi Brak kluczowego działania - planowania rozwoju oferty przewozowej ze wskazaniem poszczególnych ciągów komunikacyjnych (mowa jest tylko o infrastrukturze oraz wspieranie siatki połączeń i zwiększania częstotliwości kursowania)	Brak uzasadnienia.	Uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach Strategii w kierunku działań 3.3.4. Wskazane w 3 tirecie działania wiążą się bezpośrednio z planowaniem rozwoju oferty przewozowej.
307.	Gmina Bolimów	82	Obecny zapis 3.3.1. Zwiększenie dostępności drogowej województwa, m.in. poprzez: • dopełnienie strategicznego układu drogowego wraz z realizacją sprawnych powiązań z węzłami, w tym m.in. wspieranie: budowy, przebudowy i rozbudowy autostrad i dróg ekspresowych; budowy nowych i dostosowania do odpowiednich standardów istniejących odcinków dróg dojazdowych do węzłów, szczególnie w rejonie Łodzi, Treść uwagi 3.3.1. Zwiększenie dostępności drogowej województwa, m.in. poprzez: • dopełnienie strategicznego układu drogowego wraz z realizacją sprawnych powiązań z węzłami <u>oraz budowy nowych węzłów</u> , w tym m.in. wspieranie: budowy, przebudowy i rozbudowy autostrad i dróg ekspresowych; <u>budowę nowych węzłów drogowych (szczególnie w rejonie gminy Bolimów)</u> , budowy nowych i dostosowania do odpowiednich standardów istniejących odcinków dróg dojazdowych do węzłów, <u>szczególnie w rejonie Łodzi</u> ,	Zwiększenie dostępności drogowej województwa nie może ograniczać się do realizacji inwestycji w rejonie Łodzi i poprawy istniejącej infrastruktury. Gminy położone na granicach województwa, takie jak gmina Bolimów, potrzebują zwiększenia dostępności drogowej do ośrodków pełniących rolę centrum gospodarczego regionu. Aby uzupełnić ten strategiczny układ drogowy konieczna jest realizacja nowej infrastruktury.	Uwaga uwzględniona częściowo. Zapisy zostaną uzupełnione na odpowiednim do charakteru dokumentu poziomie ogólności.
308.	Gmina Bolimów	82	Obecny zapis 3.3.3. Zwiększenie dostępności lotniczej województwa, m.in. poprzez: • wspieranie realizacji Centralnego Portu Komunikacyjnego, • zapewnienie połączeń lotniczych krajowych i międzynarodowych. Treść uwagi 3.3.3. Zwiększenie dostępności lotniczej województwa, m.in. poprzez: • wspieranie realizacji Centralnego Portu Komunikacyjnego <u>m.in. poprzez budowę i remont sieci drogowej zapewniającej dostępność CPK dla regionu</u> , • zapewnienie połączeń lotniczych krajowych i międzynarodowych.	Planowana budowa CPK stworzy wielką szansę rozwoju dla woj. łódzkiego w szczególności wykorzystując rozwój sieci TEN-T poprzez budowę nowych węzłów drogowych autostrady A2. Budowa węzła wzmocni powiązania lokalne oraz międzywojewódzkie (...) w szczególności zapobiegając wykluczeniu komunikacyjnemu regionu położonego na granicy województw. Rozbudowa powiązań drogowych stworzy system komunikacyjny który w dużym stopniu poprawi bezpieczeństwo i ekonomikę transportu.	Uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach Strategii w kierunku działań 3.3.1. na odpowiednim do charakteru dokumentu poziomie ogólności.
309.	Urząd Miasta Łodzi	82	Obecny zapis 3.3.1. Zwiększenie dostępności drogowej województwa, m.in. poprzez: dopełnienie strategicznego układu drogowego wraz z realizacją sprawnych powiązań z węzłami, w tym m.in. wspieranie: budowy i przebudowy autostrad i dróg ekspresowych; budowy nowych i dostosowania do odpowiednich standardów istniejących odcinków dróg dojazdowych do węzłów, szczególnie w rejonie Łodzi,	Wniosek o uzupełnienie zapisu celem doprecyzowania działania.	Uwaga nieuwzględniona. Charakter dokumentu nie pozwala na wprowadzenie zbyt szczegółowych zapisów.

Tabela nr 1. Rozpatrzenie uwag zgłaszanych w trakcie konsultacji projektu Strategii Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030 (w dniach 5.03.- 9.04.2021)

Lp.	Podmiot zgłaszający uwagę	Nr strony	Obecny zapis / Treść uwagi / Propozycja zmian	Uzasadnienie	Rozpatrzenie uwagi
			Treść uwagi 3.3.1. Zwiększenie dostępności drogowej regionu, m.in. poprzez: dopełnienie strategicznego układu drogowego wraz z realizacją sprawnych powiązań z węzłami, w tym m.in. wspieranie: budowy i przebudowy autostrad i dróg ekspresowych, w tym S-14; budowy nowych i dostosowania do odpowiednich standardów istniejących odcinków dróg dojazdowych do węzłów, szczególnie w rejonie Łodzi,		
310.	Departament Infrastruktury – Urząd Marszałkowski Województwa Łódzkiego	82	Obecny zapis 3.3.1. Zwiększenie dostępności drogowej województwa, m.in. poprzez: (...) - rozwój i poprawę parametrów technicznych dróg krajowych, wojewódzkich, powiatowych i gminnych, w tym m.in. wspieranie: budowy, przebudowy i rozbudowy dróg i obiektów mostowych (w tym inwestycji zwiększających bezpieczeństwo ruchu drogowego); budowy obwodnic; wdrażania inteligentnych systemów transportowych 204 (np. system sterowania ruchem, informacja drogowa itp.). Treść uwagi Na wniosek Pana Roberta Baryły, Członka Zarządu Województwa Łódzkiego, zwracam się z prośbą o wprowadzenie do projektu Strategii Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030 w części: V. Struktura Celów Strategii; 3. Sfera Przestrzenna – cel strategiczny: atrakcyjna i dostępna przestrzeń; cel operacyjny 3.3 Zwiększenie dostępności transportowej; 3.3.1 Zwiększenie dostępności drogowej województwa; na końcu zdania drugiego punktora, zapisu o treści <u>”oraz realizację Programu Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego dla Województwa Łódzkiego na lata 2018-2030.”</u>	Program realizuje Wojewódzka Rada Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego powołana przez Marszałka Województwa Łódzkiego. Program bezpieczeństwa Ruchu Drogowego dla Województwa Łódzkiego na lata 2018-2030 został przyjęty do realizacji Uchwałą nr 25/2018 Wojewódzkiej Rady Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego z dnia 26 października 2018 r.	Uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach Strategii w kierunku działań 3.3.1. na odpowiednim do charakteru dokumentu poziomie ogólności.
311.	Urząd Gminy w Grabicy	82	Obecny zapis 3.3.1. Zwiększenie dostępności drogowej województwa, m.in. poprzez: - dopełnienie strategicznego układu drogowego wraz z realizacją sprawnych powiązań z węzłami, w tym m.in. wspieranie: budowy, przebudowy i rozbudowy autostrad i dróg ekspresowych; budowy nowych i dostosowania do odpowiednich standardów istniejących odcinków dróg dojazdowych do węzłów, szczególnie w rejonie Łodzi, - rozwój i poprawę parametrów technicznych dróg krajowych, wojewódzkich, powiatowych i gminnych, w tym m.in. wspieranie: budowy, przebudowy i rozbudowy dróg i obiektów mostowych (w tym inwestycji zwiększających bezpieczeństwo ruchu drogowego); budowy obwodnic; wdrażania inteligentnych systemów transportowych (np. system sterowania ruchem, informacja drogowa itp.) Treść uwagi Wykonanie nowej drogi łączącej drogę wojewódzką nr 473 relacji- granica województwa łódzkiego i wielkopolskiego – Uniejów – Szadek – Łask-Wadlew – Piotrków Trybunalski z drogą krajową nr 74 relacji łączącej węzeł Wieluń na drodze ekspresowej S8 i Kielce z Zamościem i przejściem granicznym z Ukrainą w Zosinie w rejonie węzła Bełchatów.	Z uwagi na fakt zamknięcia miasta Piotrkowa Trybunalskiego dla ruchu pojazdów ciężarowych powyżej 8 T z kierunku DW Nr 473, obecnie nie jest możliwa dogodna komunikacja tych pojazdów dojeżdżających i wyjeżdżających z terenu Gminy Grabica, na Autostradą A – 1 i Drogą Ekspresową S 8. Z uwagi na powyższe pojazdy te, poruszają się układem sieci dróg powiatowych i gminnych, których konstrukcje nie są przewidziane dla tej kategorii ruchu, niszcząc je, co budzi niezadowolenie miejscowej społeczności. Dotychczasowe postulaty władz Powiatu Piotrkowskiego, Gminy Grabica i przedsiębiorców transportowych nie znalazły zrozumienia i wiążących, korzystnych rozwiązań w tej sprawie.	Uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach Strategii cytowanego kierunku działań 3.3.1. na odpowiednim do charakteru dokumentu poziomie ogólności (jako „wspieranie: budowy, przebudowy i rozbudowy dróg”).
312.	Krzysztof T. Borkowski (z upoważnienia przewodniczących organizacji związkowych i pracodawców, członków WRDS WŁ)	82	Obecny zapis W obliczu rosnącego popytu na pasażerskie przewozy lotnicze kluczowe będzie podjęcie działań dla zwiększenia dostępności lotniczej województwa. Szczególnie ważny w kontekście międzykontynentalnego zasięgu połączeń będzie hub lotniczy w Centralnym Porcie Komunikacyjnym.	Rozpoczęcie działalności operacyjnej przez Centralny Port Komunikacyjny planowane jest po 2027 roku. Zaplanowanie wsparcia dla działań zwiększających dostępność Portu Lotniczego Łódź pozwoli uzyskać mierzalne efekty w krótkim czasie. Liczba pasażerów i wynik finansowy są w b. dużym stopniu uzależnione	Uwaga uwzględniona częściowo. Zapisy zostaną częściowo uzupełnione.

Tabela nr 1. Rozpatrzenie uwag zgłaszanych w trakcie konsultacji projektu Strategii Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030 (w dniach 5.03.- 9.04.2021)

Lp.	Podmiot zgłaszający uwagę	Nr strony	Obecny zapis / Treść uwagi / Propozycja zmian	Uzasadnienie	Rozpatrzenie uwagi
			Treść uwagi W obliczu przewidywanego, po ustąpieniu pandemii, stopniowego rosnącego popytu na pasażerskie przewozy lotnicze kluczowe będzie podjęcie działań dla zwiększenia dostępności lotniczej województwa. Szczególnie ważny w kontekście <u>połączeń krajowych i europejskich będzie Port Lotniczy Łódź</u> , a międzykontynentalnego zasięgu połączeń, będzie, <u>po 2027 roku</u> , hub lotniczy w Centralnym Porcie Komunikacyjnym.	od dobrego skomunikowania z transportem drogowym, co istotnie zwiększa dostępność dla potencjalnych pasażerów	
313.	Starostwo Powiatowe w Piotrkowie Trybunalskim	82-83	Obecny zapis 3.3.2. Włączenie w system szybkich połączeń kolejowych, m.in. poprzez: • budowę i rozbudowę linii kolejowych stanowiących ciągi doprowadzające do Centralnego Portu Komunikacyjnego, w tym m.in. budowę nowej linii kolei dużych prędkości Warszawa – Centralny Port Komunikacyjny – Łódź – Wrocław/Poznań, umożliwiającej prowadzenie ruchu regionalnego, • rozwój kluczowych elementów układu kolejowego, w tym m.in. wspieranie: poprawy parametrów technicznych istniejących linii kolejowych (np. elektryfikacji linii, eliminacji „wąskich gardeł”); budowy nowych linii kolejowych (np. Bełchatów – Wieluń, Łódź – Piotrków Trybunalski / Bełchatów, Skierniewice – Rawa Mazowiecka); budowy i modernizacji infrastruktury punktowej (np. stacji i przystanków kolejowych oraz przejazdów drogowo-kolejowych, w tym realizacja rozwiązań bezkolizyjnych); wdrażania inteligentnych systemów transportowych (np. ERTMS205). Treść uwagi Ważną kwestią dla rozwoju transportu kolejowego Powiatu Piotrkowskiego jest budowa nowej linii kolejowej prowadząca do Łodzi, przez Sroć, Tuszyn i Rzgów. Dlatego proponujemy dodanie nowej linii kolejowej: Wieluń-Bełchatów-Piotrków Trybunalski-Sroć-Tuszyn-Rzgów-Łódź Kaliska	Został podpisany i złożony list intencyjny do Marszałka Województwa Łódzkiego w sprawie budowy nowej linii kolejowej w ramach Programu Kolej +. Stworzenie nowej infrastruktury kolejowej przebiegającej przez Powiat Piotrkowski przyczyni się do wyeliminowania wykluczenia komunikacyjnego mieszkańców, poprawę sytuacji gospodarczej Powiatu Piotrkowskiego oraz podniesienia poziomu bezpieczeństwa komunikacyjnego. Inwestycja ma korzystny wpływ na środowisko naturalne, co świadczy o zrównoważonym i nowoczesnym kierunku rozwoju regionu i przełoży się m.in. na wzrost poziomu jakości życia mieszkańców Powiatu Piotrkowskiego.	Uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach Strategii w kierunku działań 3.3.2., w ramach którego wskazano linie kolejowe w brzmieniu zgodnym z dokumentem „PKP POLSKIE LINIE KOLEJOWE S.A. - zamierzenia inwestycyjne na lata 2021-2030 z perspektywą do 2040 roku”.
314.	PKP PLK	82	Obecny zapis Rozwój kluczowych elementów układu kolejowego, w tym m.in. wspieranie: (...) budowy nowych linii kolejowych (np. Bełchatów – Wieluń, Łódź – Piotrków Trybunalski / Bełchatów, Skierniewice – Rawa Mazowiecka); Treść uwagi Sugerujemy wykreślenie Skierniewice-Rawa Mazowiecka.	W ramach prac planistycznych na nową perspektywę finansową 2021-2027 nie wpłynęły do naszej spółki ze strony Urzędu Marszałkowskiego postulaty budowy linii kolejowej Skierniewice - Rawa Mazowiecka. Połączenie to nie znajduje się w dotychczasowych planach spółki PKP PLK SA.	Uwaga nieuwzględniona Realizacja linii kolejowej Skierniewice – Rawa Maz. pozwoli włączyć wschodnią część województwa łódzkiego do sieci kolejowej, a tym samym zniweluje problemy związane z wykluczeniem transportowym.
315.	Witold Tosik	82	Obecny zapis budowę i rozbudowę linii kolejowych stanowiących ciągi doprowadzające do Centralnego Portu Komunikacyjnego, w tym m.in. budowę nowej linii kolei dużych prędkości Warszawa – Centralny Port Komunikacyjny – Łódź – Wrocław/Poznań, umożliwiającej prowadzenie ruchu regionalnego, Treść uwagi Całkowite usunięcie	Budowa Centralnego Portu Komunikacyjnego nie ma uzasadnienia ekonomicznego i społecznego. Koszty jego powstania nie przyniosą współmiernych korzyści dla mieszkańców województwa łódzkiego	Uwaga nieuwzględniona Realizacja Centralnego Portu Komunikacyjnego i infrastruktury transportowej do niego doprowadzającej jest przesądzeniem z poziomu krajowego
316.	Witold Stępień - Radny Samorządu Województwa Łódzkiego	82	Obecny zapis budowy nowych linii kolejowych (np. Bełchatów – Wieluń, Łódź – Piotrków Trybunalski / Bełchatów, Skierniewice – Rawa Mazowiecka) Treść uwagi Dopisanie linii: Zgierz – Kutno (w nowym śladzie)	Połączenie Zgierza z Kutnem nową bezpośrednią linią, przewidywaną w Planie Zagospodarowania Województwa z 2018r, pozwoli na znacznie lepsze (szybsze) dwutorowe skomunikowanie Aglomeracji Łódzkiej z linią E20 Warszawa – Poznań. Pozwoliłoby na zwiększony transport towarów i dobre skomunikowanie w ruchu pasażerskim Łodzi z Kutnem, Poznaniem, Bydgoszczą, Warszawą. Obecna linia nr16 Zgierz – Łęczyca – Kutno mimo modernizacji pozostanie linią jednotorową z ograniczoną przepustowością	Uwaga nieuwzględniona Zakończona w 2020 r. dokumentacja dla przedsięwzięcia pn. „Usprawnienie kolejowego połączenia Łódź – Kutno, poprzez budowę linii kolejowej lub modernizację istniejących linii”, wskazała rozbudowę istniejącej linii o drugi tor.

Tabela nr 1. Rozpatrzenie uwag zgłaszanych w trakcie konsultacji projektu Strategii Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030 (w dniach 5.03.- 9.04.2021)

Lp.	Podmiot zgłaszający uwagę	Nr strony	Obecny zapis / Treść uwagi / Propozycja zmian	Uzasadnienie	Rozpatrzenie uwagi
317.	Urząd Miasta Bełchatowa	82	Obecny zapis 3.3.1. Zwiększenie dostępności drogowej województwa, m.in. poprzez: - dopełnienie strategicznego układu drogowego wraz z realizacją sprawnych powiązań z węzłami, w tym m.in. wspieranie: budowy, przebudowy i rozbudowy autostrad i dróg ekspresowych; budowy nowych i dostosowania do odpowiednich standardów istniejących odcinków dróg dojazdowych do węzłów, szczególnie w rejonie Łodzi, - rozwój i poprawę parametrów technicznych dróg krajowych, wojewódzkich, powiatowych i gminnych, w tym m.in. wspieranie: budowy, przebudowy i rozbudowy dróg i obiektów mostowych (w tym inwestycji zwiększających bezpieczeństwo ruchu drogowego); budowy obwodnic; wdrażania inteligentnych systemów transportowych204 (np. system sterowania ruchem, informacja drogowa itp.). Treść uwagi Uzasadnione będzie dopisanie podpunktu dotyczącego budowy dróg stanowiących dojazd/skomunikowanie z terenami inwestycyjnymi.	Tylko w pełni skomunikowane oraz uzbrojone tereny inwestycyjne mogą skutecznie przyciągać nowych inwestorów. Na stronie 44 projektu SRWŁ istnieje zapis „Zgodnie z wynikami Generalnego Pomiaru Ruchu 2015, miejscowości, których centra są najbardziej obciążone ruchem tranzytowym ze znaczącym udziałem samochodów ciężarowych to: (...) w ciągu dróg wojewódzkich: Bełchatów (DW484)”. To właśnie przy tej DW położona jest strefa przemysłowa Bełchatowa o obszarze ponad 30 ha. Firmy na niej już zlokalizowane lub wyrażające zainteresowanie zakupem gruntu, nie mają zapewnionej właściwej obsługi komunikacyjnej.	Uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach Strategii w kierunku działań 3.3.1. na odpowiednim do charakteru dokumentu poziomie ogólności.
318.	Urząd Miasta Bełchatowa	82	Obecny zapis „3.3.2. Włączenie w system szybkich połączeń kolejowych, m.in. poprzez: (...) rozwój kluczowych elementów układu kolejowego, w tym m.in. wspieranie: poprawy parametrów technicznych istniejących linii kolejowych (np. elektryfikacji linii, eliminacji „wąskich gardeł”); budowy nowych linii kolejowych (np. Bełchatów – Wieluń, Łódź – Piotrków Trybunalski / Bełchatów, Skierniewice – Rawa Mazowiecka)”. Treść uwagi Rozwój istniejących lub budowa nowych regionalnych linii kolejowych w województwie nie powinny być uzależnione od realizacji CPK. Należy rozszerzyć zapis dotyczący połączenia linii kolejowej nr 24 z linią nr 131.	W projekcie jest zapis o budowie nowych linii Bełchatów – Wieluń. W ramach I etapu naboru do Programu Uzupełniania Lokalnej i Regionalnej Infrastruktury Kolejowej – Kolej + do 2028 roku, z obszaru województwa łódzkiego zgłoszono 3 projekty: „Modernizacja i elektryfikacja linii kolejowej Nr 24 na odcinku Piotrków Trybunalski – Bełchatów z wydłużeniem do Bogumiłowa”, „Budowa linii łączącej linię kolejową Nr 131 (Chorzew Siemkowice) z linią kolejową Nr 181 (Wieluń)”. Nawet przy założeniu, że oba projekty dostaną dofinansowanie to ich realizacja nie łączy Bełchatowa z Wieluniem. Pozostaje luka pomiędzy Bodumiłowem (linia nr 24) a Chorzewem Siemkowice (linia nr 131).	Uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach Strategii cytowanego w uwadze tekstu „budowa nowych linii: Bełchatów – Wieluń”. Relacja ta oznacza połączenie linii 24 poprzez linię 131 z linią 181.
319.	Witold Tosik	81-82	Obecny zapis Zostanie to osiągnięte dzięki inwestycjom w rozbudowę układu kolejowego i infrastruktury punktowej, w tym realizację systemu ciągów201 stanowiących dojazd do Centralnego Portu Komunikacyjnego, m.in. linii Kolei Dużych Prędkości (KDP202), po której prowadzony będzie również ruch regionalny Treść uwagi Zostanie to osiągnięte dzięki inwestycjom w rozbudowę układu kolejowego i infrastruktury punktowej z priorytetowym wsparciem dla ruchu regionalnego i do Warszawy.	Budowa Centralnego Portu Komunikacyjnego nie ma uzasadnienia ekonomicznego i społecznego. Koszty jego powstania nie przyniosą współmiernych korzyści dla mieszkańców województwa łódzkiego	Uwaga nieuwzględniona Realizacja Centralnego Portu Komunikacyjnego i infrastruktury transportowej do niego doprowadzającej jest przesądzaniem z poziomu krajowego
320.	Witold Tosik	81-82	Obecny zapis W obliczu rosnącego popytu na pasażerskie przewozy lotnicze kluczowe będzie podjęcie działań dla zwiększenia dostępności lotniczej województwa. Szczególnie ważny w kontekście międzykontynentalnego zasięgu połączeń będzie hub lotniczy w Centralnym Porcie Komunikacyjnym Treść uwagi Całkowite usunięcie	Twierdzenie nieprawdziwe. Unia Europejska nie wspiera już działań w tym zakresie. W kolejnym akapicie mamy: „System transportowy należy rozwijać w kierunku bardziej zrównoważonym i ekologicznym, przy jednoczesnym zastosowaniu nowoczesnych technologii podnoszących jego efektywność (...)” co jest wyklucza transport lotniczy.	Uwaga nieuwzględniona Centralny Port Komunikacyjny jest przesądzaniem z poziomu krajowego.
321.	Urząd Miasta Łodzi	83	Obecny zapis 3.3.4. Stworzenie atrakcyjnej i konkurencyjnej oferty przewozowej publicznym transportem zbiorowym, m.in. poprzez: (...) (...) (...)	Wniosek o dodanie zapisu celem uwzględnienia wszystkich niezbędnych działań.	Uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach Strategii w kierunku działań 3.3.4. na odpowiednim do charakteru dokumentu poziomie ogólności.

Tabela nr 1. Rozpatrzenie uwag zgłaszanych w trakcie konsultacji projektu Strategii Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030 (w dniach 5.03.- 9.04.2021)

Lp.	Podmiot zgłaszający uwagę	Nr strony	Obecny zapis / Treść uwagi / Propozycja zmian	Uzasadnienie	Rozpatrzenie uwagi
			Treść uwagi 3.3.4. Stworzenie atrakcyjnej i konkurencyjnej oferty przewozowej publicznym transportem zbiorowym, m.in. poprzez: • (...) • (...) • (...) <u>Integracja sieci komunikacyjnych miasta Łodzi z układem kolejowym, w tym kolejową linią średnicową poprzez tworzenie dogodnych powiązań przestrzennych i komunikacyjnych.</u>		
322.	Urząd Miasta Łodzi	83	Obecny zapis 3.3.5. Zwiększenie intermodalności transportu towarowego i rozwój usług logistycznych, m.in. poprzez: • rozwój terminali intermodalnych, w tym m.in. wspieranie: rozbudowy istniejących terminali intermodalnych; budowy nowych obiektów; doposażenia np. w systemy informatyczne usprawniające funkcjonowanie terminali • kształtowanie warunków inwestycyjnych dla rozwoju logistyki w strefie oddziaływania sieci TEN-T i w strategicznych rejonach rozwoju funkcji logistycznych, w tym m.in. wspieranie: przygotowania terenów inwestycyjnych; budowy i rozbudowy parków magazynowych. Treść uwagi 3.3.5. Zwiększenie intermodalności transportu towarowego i rozwój usług logistycznych, m.in. poprzez: • rozwój terminali intermodalnych, w tym m.in. wspieranie: rozbudowy istniejących terminali intermodalnych; budowy nowych obiektów; doposażenia (np. w systemy informatyczne usprawniające funkcjonowanie terminali); rozwoju funkcji cargo w PL Łódź, • kształtowanie warunków inwestycyjnych dla rozwoju logistyki w strefie oddziaływania sieci TEN-T i w strategicznych rejonach rozwoju funkcji logistycznych, w tym m.in. wspieranie: przygotowania terenów inwestycyjnych; budowy i rozbudowy parków magazynowych, • <u>modernizację, w tym rozbudowę do dwutorowych linii prowadzących do terminali kontenerowych.</u>	Wniosek o dodanie zapisu, celem uzupełnienia o zapisy dotyczące poprawy stanu i charakterystyki linii kolejowych prowadzących do terminali przeładunkowych. Obecnie ich degradacja i brak wystarczającej przepustowości działają ograniczająco na funkcjonowanie terminali.	Uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach Strategii w kierunku działań 3.3.2. na odpowiednim do charakteru dokumentu poziomie ogólności.
323.	Port Lotniczy Łódź im. Władysława Reymonta Sp. z o.o.	83	Obecny zapis 3.3.3. Zwiększenie dostępności lotniczej województwa, m.in. poprzez: • wspieranie realizacji Centralnego Portu Komunikacyjnego, • zapewnienie połączeń lotniczych krajowych i międzynarodowych. Treść uwagi 3.3.3. Zwiększenie dostępności lotniczej województwa, m.in. poprzez: • wspieranie realizacji Centralnego Portu Komunikacyjnego • zapewnienie połączeń lotniczych krajowych i międzynarodowych, <u>w tym z wykorzystaniem planowanej i istniejącej siatki lotnisk, a także regionalnego lotniska użytku publicznego Łódź</u> • <u>utrzymanie gotowości operacyjnej i technicznej lotniska Łódź zgodnie z zatwierdzonym Planem Generalnym</u>	Bazując na ogólnościowych przykładach dotyczących otoczenia dużych HUB-ów lotniczych dodano również informację, że port regionalny stanowić będzie ofertę komplementarną dla CPK. Ma to zarówno znaczenie związane z potencjalnym rozwojem biznesowym CPK jak i szeroko rozumianym bezpieczeństwem. Wprowadzenie zapisów o gotowości operacyjnej lotniska regionalnego, zgodnie z zatwierdzonym Planem Generalnym uwzględni również lotnictwo medyczne i wojskowe, istotne z punktu widzenia krajowej polityki bezpieczeństwa i dostępności lotniczej województwa, a także szeroko rozumiane lotnictwo General Aviation (tej funkcji CPK jako lotnisko HUB-owe nie będzie pełnił).	Uwaga nieuwzględniona Proponowane zapisy są zbyt szczegółowe.
324.	Bełchatowsko Kleszczowski Park Przemysłowo Technologiczny Sp. z o.o.	83	Obecny zapis Cel operacyjny 3.4. Nowoczesna energetyka w województwie (...): Zakłada się, że zmiany systemu energetycznego w województwie polegać będą na stopniowym, konsekwentnym eliminowaniu produkcji energii ze źródeł konwencjonalnych i przechodzeniu na produkcję energii opartej na	Obecnie brak połączenia celu z planowanymi działaniami w zakresie transformacji.	Uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach Strategii w ramach kierunku 1.1.4 oraz 1.2.3..

Tabela nr 1. Rozpatrzenie uwag zgłaszanych w trakcie konsultacji projektu Strategii Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030 (w dniach 5.03.- 9.04.2021)

Lp.	Podmiot zgłaszający uwagę	Nr strony	Obecny zapis / Treść uwagi / Propozycja zmian	Uzasadnienie	Rozpatrzenie uwagi
			niskoemisyjnych, innowacyjnych źródłach, przy jednoczesnym zapewnieniu bezpieczeństwa energetycznego w krajowym bilansie produkcji energii i odpowiedzialności społecznej. Kompleks Energetyczny Bełchatów będzie pełnił stabilizującą rolę w systemie elektroenergetycznym przy znacznie niższej emisji dwutlenku węgla, do momentu osiągnięcia udziału energii alternatywnej pokrywającego zapotrzebowanie. W procesie systemowych przemian rozwijana będzie energetyka rozproszona i prosumencka pochodząca z OZE (m.in. klastry energii i spółdzielnie energetyczne), w tym lepiej wykorzystany zostanie potencjał m.in. dla geotermii i fotowoltaiki. Niestabilność produkowanej energii z OZE wymagać będzie realizacji magazynów energii. Treść uwagi Zakłada się, że zmiany systemu energetycznego w województwie polegać będą na stopniowym, konsekwentnym eliminowaniu produkcji energii ze źródeł konwencjonalnych i przechodzeniu na produkcję energii opartej na niskoemisyjnych, innowacyjnych źródłach, przy jednoczesnym zapewnieniu bezpieczeństwa energetycznego w krajowym bilansie produkcji energii i odpowiedzialności społecznej. Kompleks Energetyczny Bełchatów będzie pełnił stabilizującą rolę w systemie elektroenergetycznym przy znacznie niższej emisji dwutlenku węgla, do momentu osiągnięcia udziału energii alternatywnej pokrywającego zapotrzebowanie. W procesie systemowych przemian rozwijana będzie energetyka rozproszona i prosumencka pochodząca z OZE (m.in. klastry energii i spółdzielnie energetyczne), w tym lepiej wykorzystany zostanie potencjał m.in. dla geotermii i fotowoltaiki. Niestabilność produkowanej energii z OZE <u>wymagać będzie realizacji kompleksowych działań z różnych dziedzin w ramach planowanej transformacji, w tym m.in. energetyki -magazynów energii, biogospodarki, zmiany kwalifikacji mieszkańców województwa łódzkiego.</u>		
325.	Krzysztof T. Borkowski (z upoważnienia przewodniczących organizacji związkowych i pracodawców, członków WRDS Wł)		Obecny zapis Zakłada się, że zmiany systemu energetycznego w województwie polegać będą na stopniowym, konsekwentnym eliminowaniu produkcji energii ze źródeł konwencjonalnych i przechodzeniu na produkcję energii opartej na niskoemisyjnych, innowacyjnych źródłach, przy jednoczesnym zapewnieniu bezpieczeństwa energetycznego w krajowym bilansie produkcji energii i odpowiedzialności społecznej. Treść uwagi Zmiany systemu energetycznego w województwie do 2050 roku polegać będą na stopniowym ograniczaniu produkcji energii ze źródeł konwencjonalnych i przechodzeniu na produkcję energii opartej na niskoemisyjnych, innowacyjnych źródłach, przy jednoczesnym zapewnieniu bezpieczeństwa energetycznego w krajowym bilansie produkcji energii i odpowiedzialności społecznej	Uwagi i propozycje zmian dotyczą obszaru planowanej transformacji energetycznej w województwie łódzkim. Poziom ogólności zaproponowanych rozwiązań, przy wskazaniu przyszłych i niezatwierdzonych środków finansowych przez Rząd RP – powodują, iż zarówno diagnoza, cel i metody przyjęte w SRWL 2030 są nieadekwatne do jednego z największych wyzwań gospodarczych i społecznych w regionie.	Uwaga uwzględniona. Zapisy Strategii zostaną skorygowane.
326.	Krzysztof T. Borkowski (z upoważnienia przewodniczących organizacji związkowych i pracodawców, członków WRDS Wł)		Obecny zapis Rezygnacja z węgla jako głównego źródła produkcji energii spowoduje znaczny ubytek mocy wytwórczej w Elektrowni Bełchatów, której zastąpieniu nie sprostają elektrownie wykorzystujące OZE Treść uwagi: Zapotrzebowanie na węgiel brunatny będzie pokrywane przez zasoby krajowe, w niewielkiej odległości od miejsca wykorzystania. Złoże Złoczew ze względu na swój strategiczny charakter, zostanie zabezpieczone, jednakże	Uwagi i propozycje zmian dotyczą obszaru planowanej transformacji energetycznej w województwie łódzkim. Poziom ogólności zaproponowanych rozwiązań, przy wskazaniu przyszłych i niezatwierdzonych środków finansowych przez Rząd RP – powodują, iż zarówno diagnoza, cel i metody przyjęte w SRWL 2030 są nieadekwatne do jednego z największych wyzwań gospodarczych i społecznych w regionie.	Uwaga nieuwzględniona. W obliczu planowanej działalności transformacyjnej nie rozpatruje się do 2030 r. zaspokajania potrzeb energetycznych kraju na bazie paliw z nowo uruchamianych złóż.

Tabela nr 1. Rozpatrzenie uwag zgłaszanych w trakcie konsultacji projektu Strategii Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030 (w dniach 5.03.- 9.04.2021)

Lp.	Podmiot zgłaszający uwagę	Nr strony	Obecny zapis / Treść uwagi / Propozycja zmian	Uzasadnienie	Rozpatrzenie uwagi
			jego eksploatacja będzie zależna od decyzji inwestorów. Kluczową rolę w jego zagospodarowaniu odegrają ceny uprawnień do emisji CO ₂ , warunki środowiskowe i rozwój nowych technologii		
327.	Zoo Safari Borysew/Dylen Sp. Z o.o.	83	Obecny zapis 3.3.4. Stworzenie atrakcyjnej i konkurencyjnej oferty przewozowej publicznym transportem zbiorowym, m.in. poprzez: poprawę jakości infrastruktury publicznego transportu zbiorowego, infrastruktury uwzględniającej potrzeby osób ze szczególnymi potrzebami, w szczególności osób z niepełnosprawnościami i starszych, w tym m.in. wspieranie: doposażenia i realizacji zintegrowanych węzłów przesiadkowych (wraz z systemami parkingów Park&Ride i Bike&Ride oraz powiązaniem funkcjonalno-przestrzennymi z siecią komunikacyjną); modernizacji dworców autobusowych i kolejowych; budowy i przebudowy infrastruktury tramwajowej (w tym o charakterze aglomeracyjnym); tworzenia infrastruktury i rozwiązań organizacyjnych dla uprzywilejowania komunikacji miejskiej; wdrażania inteligentnych systemów transportowych (w tym sterowania ruchem), - rozwój parku taborowego, w tym m.in. wspieranie: zakupu nowoczesnego zero- lub niskoemisyjnego taboru autobusowego, tramwajowego i kolejowego (np. o alternatywnych źródłach napędu), uwzględniającego wymogi osób ze szczególnymi potrzebami, w tym osób z niepełnosprawnościami i starszych, - wzmocnienie systemu połączeń publicznym transportem zbiorowym, w tym m.in. wspieranie: rozwoju siatki połączeń i zwiększania częstotliwości kursowania; koordynacji rozkładów jazdy; integracja taryfowo-biletowa. Treść uwagi Wykorzystanie towarowych linii kolejowych i przystanków do transportu osobowego.	Przykładem jest stacja Borysew, która mogłaby posłużyć za przystanek dla turystów przyjeżdżających koleją z Łodzi i innych miejscowości.	Uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach Strategii w celu operacyjnym 3.3.
328.	Witold Tosik	83	Obecny zapis Zwiększenie dostępności lotniczej województwa, m.in. poprzez: wspieranie realizacji Centralnego Portu Komunikacyjnego, zapewnienie połączeń lotniczych krajowych i międzynarodowych. Treść uwagi Zwiększenie dostępności lotniczej województwa, m.in. poprzez: wspieranie rozwoju połączeń kolejowych do lotniska w Warszawie.	Budowa Centralnego Portu Komunikacyjnego nie ma uzasadnienia ekonomicznego i społecznego. Koszty jego powstania nie przyniosą współmiernych korzyści dla mieszkańców województwa łódzkiego	Uwaga nieuwzględniona. Realizacja Centralnego Portu Komunikacyjnego jest przesądzeniem z poziomu krajowego.
329.	Zoo Safari Borysew/Dylen Sp. Z o.o.	83	Obecny zapis 3.3.6. Treść uwagi Nie wspomniano w dokumencie o ścieżkach rowerowych. Budowa ścieżek rowerowych znacznie przysłuży się do rozwoju ruchu turystycznego. Połączenie ścieżkami rowerowymi pomiędzy: Termy Poddębice – Zoo Safari Borysew – Termy Uniejów – Pęczniew/Zalew Jeziorsko znacznie podniesie atrakcyjność terenów turystycznych z Powiatu Poddębickiego i samego Województwa Łódzkiego.	Budowa ścieżek rowerowych znacznie przysłuży się do rozwoju ruchu turystycznego. Połączenie ścieżkami rowerowymi pomiędzy: Termy Poddębice – Zoo Safari Borysew – Termy Uniejów – Pęczniew/Zalew Jeziorsko znacznie podniesie atrakcyjność terenów turystycznych z Powiatu Poddębickiego i samego Województwa Łódzkiego.	Uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach Strategii w kierunku działań 3.1.1.i 3.2.3.
330.	Bełchatowsko Kleszczowski Park Przemysłowo Technologiczny Sp. z o.o.	83	Obecny zapis Cel operacyjny 3.4. Nowoczesna energetyka w województwie (...): Rezygnacja z węgla jako głównego źródła produkcji energii spowoduje znaczny ubytek mocy wytwórczej w Elektrowni Bełchatów, której zastąpieniu nie sprostają elektrownie wykorzystujące OZE. Zgodnie z Polityką Energetyczną Państwa do roku 2040 przyjmuje się zatem możliwość	Ekspert wskazuje, iż w ramach transformacji regionu Bełchatowskiego, dużo efektywniejsze jest wykorzystanie obecnych i planowanych inwestycji w OZE do transformacji w Elektrownię Wodorową.	Uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach Strategii w celu operacyjnym 3.4. oraz kierunku działań 3.4.1. na odpowiednim do charakteru dokumentu poziomie ogólności (bez odwoływania się do konkretnego dokumentu)

Tabela nr 1. Rozpatrzenie uwag zgłaszanych w trakcie konsultacji projektu Strategii Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030 (w dniach 5.03.- 9.04.2021)

Lp.	Podmiot zgłaszający uwagę	Nr strony	Obecny zapis / Treść uwagi / Propozycja zmian	Uzasadnienie	Rozpatrzenie uwagi
			zlokalizowania po 2033 r. elektrowni jądrowej w rejonie Bełchatowa, co umożliwi zaspokojenie rosnących potrzeb energetycznych. Treść uwagi Rezygnacja z węgla jako głównego źródła produkcji energii spowoduje znaczny ubytek mocy wytwórczej w Elektrowni Bełchatów, której zastąpieniu nie sprostają elektrownie wykorzystujące OZE. Zgodnie z Polityką Energetyczną Państwa do roku 2040 przyjmuje się zatem możliwość zlokalizowania po 2033 r. elektrowni jądrowej w rejonie Bełchatowa, co umożliwi zaspokojenie rosnących potrzeb energetycznych. <u>Ważnym aspektem będzie również podjęcie działań w zakresie realizacji Polskiej Strategii Wodorowej do roku 2030 z perspektywą do 2040, która określa m.in. sektor energetyki, jako jeden z trzech kluczowych sektorów wykorzystania wodoru.</u>		
331.	Witold Stępień - Radny Samorządu Województwa Łódzkiego	83	Obecny zapis - zapewnienie połączeń lotniczych krajowych i międzynarodowych Treść uwagi Dopisek – w oparciu o regionalny port lotniczy im. St. Reymonta i współpracę z CPK (port Reymonta jako lotnisko rezerwowe, dedykowane lotom krajowym, czarterowym, biznesowym)	Lotnisko im. St. Reymonta zyska na znaczeniu i dostępności dzięki drodze S-14, autostradzie A1, połączeniu kolejowemu z CPK i Warszawą. Jego rola jako czynnika rozwojowego dla Łodzi i Regionu jest nie do przecenienia.	Uwaga uwzględniona częściowo. Proponowane zapisy są zbyt szczegółowe do kierunku działań, zostaną uwzględnione w opisie celu operacyjnego 3.3.
332.	Witold Stępień - Radny Samorządu Województwa Łódzkiego	83	Obecny zapis tworzenia infrastruktury i rozwiązań organizacyjnych dla uprzywilejowania komunikacji miejskiej; Treść uwagi Dodanie doprecyzowania: tworzenia infrastruktury i rozwiązań organizacyjnych dla uprzywilejowania <u>zbiorowej</u> komunikacji miejskiej;	Podkreślenie roli komunikacji zbiorowej w poprawie klimatu, ograniczaniu smogu, zmniejszaniu kongestii, poprawianiu jakości życia.	Uwaga uwzględniona. Zapisy zostaną uzupełnione.
333.	Witold Stępień - Radny Samorządu Województwa Łódzkiego	83	Obecny zapis Brak cytowania Treść uwagi Dopisanie punktu: wzmocnienie systemu przewozów pasażerskich przez Łódzką Kolej Aglomeracyjną przez zakupy taboru i wykorzystaniem istniejących, modernizowanych, nowobudowanych linii kolejowych w szczególności na kierunkach Łódź – CPK - Warszawa, Łódź - Skierniewice – Warszawa., Łódź – Sieradz – Wrocław/Poznań. Wprowadzenie ŁKA na linię 131 Zd. Wola – Tarnowskie Góry i Zd. Wola – Bydgoszcz.	Wykonywanie przez ŁKA przewozów na podanych liniach przyczyni się do integracji regionu, będzie silnym impulsem rozwojowym dla obszaru wzrostu między Łodzią a Warszawą, a także dla zachodniej części województwa wzdłuż Magistrali Węglowej i linii KDP Łódź - Sieradz- Wrocław/Poznań. Przewozy prowadzone przez ŁKA pozwolą na strategiczne skomunikowanie mniejszych miejscowości w województwie.	Uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach Strategii w kierunku działań 3.3.4. na odpowiednim do charakteru dokumentu poziomie ogólności.
334.	Witold Stępień - Radny Samorządu Województwa Łódzkiego	83	Obecny zapis wspieranie: zakupu nowoczesnego zero- lub niskoemisyjnego taboru autobusowego, tramwajowego i kolejowego (np. o alternatywnych źródłach napędu), uwzględniającego wymogi osób ze szczególnymi potrzebami, Treść uwagi Dopisek: wspieranie: zakupu nowoczesnego zero- lub niskoemisyjnego taboru (np. o alternatywnych źródłach napędu) autobusowego, tramwajowego i kolejowego (<u>dla ŁKA</u>), uwzględniającego wymogi osób ze szczególnymi potrzebami.	Ważne dla wykorzystania potencjału modernizowanego układu kolejowego jest wyposażenie ŁKA w nowoczesny tabor pozwalający zwiększać zdolności przewozowe i korzystać w ruchu regionalnym z linii KDP.	Uwaga nieuwzględniona. Charakter dokumentu nie pozwala na wprowadzenie zbyt szczegółowych zapisów.
335.	Urząd Miasta Bełchatowa	83	Obecny zapis 3.3.5. Zwiększenie intermodalności transportu towarowego i rozwój usług logistycznych, m.in. poprzez: - rozwój terminali intermodalnych, w tym m.in. wspieranie: rozbudowy istniejących terminali intermodalnych; budowy nowych obiektów; doposażenia, np. w systemy informatyczne usprawniające funkcjonowanie terminali, - kształtowanie warunków inwestycyjnych dla rozwoju logistyki w strefie	W przypadku proponowanego OSI Obszar transformacji energetyczno-górnictwa, duże znaczenie będzie miało tworzenie nowych terenów inwestycyjnych, tak aby powstawały nowe miejsca pracy. W kontekście modernizacji oraz rozbudowy linii kolejowej nr 24 wraz z jej wydłużeniem do Wielunia, należy przewidzieć budowę niezbędnej infrastruktury, np. bocznic kolejowych oraz stworzenie hubu logistycznego, co podniesie atrakcyjność inwestycyjną obszaru podlegającego procesom transformacyjnym.	Uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach Strategii w kierunku działań 3.3.2. i 3.3.5. na odpowiednim do charakteru dokumentu poziomie ogólności.

Tabela nr 1. Rozpatrzenie uwag zgłaszanych w trakcie konsultacji projektu Strategii Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030 (w dniach 5.03.- 9.04.2021)

Lp.	Podmiot zgłaszający uwagę	Nr strony	Obecny zapis / Treść uwagi / Propozycja zmian	Uzasadnienie	Rozpatrzenie uwagi
			oddziaływania sieci TEN-T i w strategicznych rejonach rozwoju funkcji logistycznych, w tym m.in. wspieranie: przygotowania terenów inwestycyjnych; budowy i rozbudowy parków magazynowych. Treść uwagi Obecnie funkcjonujący system kolejowy powinien być rozwijany również w kierunku tworzenia infrastruktury wspomagającej powstawanie nowych jak i uatrakcyjnienie istniejących terenów inwestycyjnych.		
336.	Krzysztof T. Borkowski (z upoważnienia przewodniczących organizacji związkowych i pracodawców, członków WRDS Wł.)	83	Obecny zapis 3.3.3. Zwiększenie dostępności lotniczej województwa, m.in. poprzez: • wspieranie realizacji Centralnego Portu Komunikacyjnego, • zapewnienie połączeń lotniczych krajowych i międzynarodowych. Treść uwagi 3.3.3. Zwiększenie dostępności lotniczej województwa, m.in. poprzez: • wspieranie realizacji Centralnego Portu Komunikacyjnego, • zapewnienie połączeń lotniczych krajowych i międzynarodowych <u>przez Port Lotniczy Łódź, który dla spełnienia swojej roli wymaga lepszego skomunikowania transportu drogowego, w tym szczególnie budowy węzła drogowego przy lotnisku wraz z odcinkami ulic.</u>	Rozpoczęcie działalności operacyjnej przez Centralny Port Komunikacyjny planowane jest po 2027 roku. Zaplanowanie wsparcia dla działań zwiększających dostępność Portu Lotniczego Łódź pozwoli uzyskać mierzalne efekty w krótkim czasie. Liczba pasażerów i wynik finansowy są w b. dużym stopniu uzależnione od dobrego skomunikowania z transportem drogowym, co istotnie zwiększa dostępność dla potencjalnych pasażerów	Uwaga uwzględniona częściowo. Proponowane zapisy są zbyt szczegółowe do kierunku działań, zostaną częściowo uwzględnione w opisie celu operacyjnego 3.3. na odpowiednim do charakteru dokumentu poziomie ogólności. Realizację wszelkich inwestycji drogowych umożliwiają zapisy kierunku działań 3.3.2. na odpowiednim do charakteru dokumentu poziomie ogólności.
337.	Krzysztof T. Borkowski (z upoważnienia przewodniczących organizacji związkowych i pracodawców, członków WRDS Wł.)	83	Obecny zapis 3.3.5. Zwiększenie intermodalności transportu towarowego i rozwój usług logistycznych, m.in. poprzez: • rozwój terminali intermodalnych, w tym m.in. wspieranie: rozbudowy istniejących terminali intermodalnych; budowy nowych obiektów; doposażenia, m.in. w systemy informatyczne usprawniające funkcjonowanie terminali Treść uwagi 3.3.5. Zwiększenie intermodalności transportu towarowego i rozwój usług logistycznych, m.in. poprzez: • rozwój terminali intermodalnych, w tym m.in. wspieranie: rozbudowy istniejących terminali intermodalnych; budowy nowych obiektów; doposażenia, m.in. w systemy informatyczne usprawniające funkcjonowanie terminali . <u>rozwój funkcji cargo w PL Łódź poprzez m.in. poprawę dostępności komunikacyjnej</u>	Wniosek o dodanie zapisu o konieczność rozwoju funkcji cargo w PL Łódź.	Uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach Strategii w kierunkach działań 3.3.1. i 3.3.2. na odpowiednim do charakteru dokumentu poziomie ogólności.
338.	Starostwo Powiatowe w Bełchatowie	83	Obecny zapis Rezygnacja z węgla jako głównego źródła produkcji energii spowoduje znaczny ubytek mocy wytwórczej w Elektrowni Bełchatów, której zastąpieniu nie sprostają elektrownie wykorzystujące OZE. Zgodnie z Polityką Energetyczną Państwa do roku 2040 przyjmuje się zatem możliwość zlokalizowania po 2033 r. elektrowni jądrowej w rejonie Bełchatowa, co umożliwi zaspokojenie rosnących potrzeb energetycznych. Treść uwagi Ograniczenie wydobywania lub zakończenia eksploatacji złóż węgla będzie wiązać się z wystąpieniem problemów gospodarczo-społecznych w regionach zależnych od sektora wydobywania i wytwarzania energii ze złóż węglowych. Problemy te wprost wskazują na fakt, iż Bełchatów zbliża się nieuchronnie do kategorii miast tracących funkcje społeczne i gospodarcze. A lokalizacja jednostek wytwórczych (elektrownie jądrowe) w Polsce zależy od dostępności paliwa, charakterystyki lokalizacji (np. dostęp do wody chłodzącej), warunków do wyprowadzenia mocy oraz roli jednostki w systemie elektroenergetycznym.	Zgodnie z dokumentem PEP 2040 w Polsce zapotrzebowanie na energię pierwotną jest pokrywane następującymi surowcami energetycznymi: węglem kamiennym, ropą naftową, gazem ziemnym, węglem brunatnym oraz źródłami odnawialnymi. Zapewnienie możliwości pokrycia zapotrzebowania na węgiel brunatny poprzez ochronę udokumentowanych złóż kopalin, racjonalną gospodarkę złóż oraz poszukiwanie innowacyjnych sposobów wykorzystania surowca. Do najważniejszych problemów do wprowadzenia i realizacji sprawiedliwej transformacji regionu pozostaje brak jednoznacznej i ostatecznej decyzji w zakresie uruchomienia złoża Złoczew. Brak na dzień dzisiejszy decyzji o powstaniu i eksploatacji pola Złoczew może spowodować zahamowanie wizji rozwoju i próbę pokazania iż środki z FST nie będą mogły być wykorzystane.	Uwaga uwzględniona częściowo. Dostrzegając problemy społeczno-gospodarcze wynikające z ograniczania wydobywania lub zakończenia eksploatacji złóż węgla obszar zagłębia bełchatowskiego został wskazany w Strategii jako obszar transformacji górniczo – energetycznej – OSI Obszar Nowej Energii. W obliczu planowanej działalności transformacyjnej nie rozpatruje się do 2030 r. zaspokajania potrzeb energetycznych kraju na bazie paliw z nowo uruchamianych złóż.

Tabela nr 1. Rozpatrzenie uwag zgłaszanych w trakcie konsultacji projektu Strategii Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030 (w dniach 5.03.- 9.04.2021)

Lp.	Podmiot zgłaszający uwagę	Nr strony	Obecny zapis / Treść uwagi / Propozycja zmian	Uzasadnienie	Rozpatrzenie uwagi
339.	Urząd Gminy Wartkowice	83	Obecny zapis Kierunki działań i działania: 3.3.5. Podpunkt drugi: Kształtowanie warunków inwestycyjnych dla rozwoju logistyki w strefie oddziaływania sieci TEN-T i w strategicznych rejonach rozwoju funkcji logistycznych, w tym m.in. wspieranie: przygotowania terenów inwestycyjnych; budowy i rozbudowy parków magazynowych Treść uwagi Proponujemy zapis w brzmieniu: Kształtowanie warunków inwestycyjnych dla rozwoju logistyki w strefie oddziaływania sieci TEN-T i w <u>strategicznych</u> (wyrzucić)- rejonach rozwoju funkcji <u>logistycznych np.: w sąsiedztwie węzłów autostradowych, stacji kolejowych, bocznic (dodać)</u> , w tym m.in. wspieranie: przygotowania terenów inwestycyjnych; budowy i rozbudowy parków magazynowych.	Zapis umożliwi aktywizowanie gospodarczych terenów inwestycyjnych, stworzy warunki do generowania lokalnych centrów rozwoju oraz pozwoli na wykorzystanie obszarów rozwojowych w strefie oddziaływania sieci TEN-T	Uwaga uwzględniona częściowo. W zakresie sąsiedztwa węzłów autostradowych oraz stacji i bocznic w sieci TEN-T uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach kierunku działań 3.3.5. W zakresie stacji i bocznic kolejowych poza siecią TEN-T uwaga nieuwzględniona. W sąsiedztwie tych elementów układu transportowego mogą być lokalizowane inwestycje logistyczne jednak terenów tych nie uznaje się za priorytetowe dla takiej lokalizacji.
340.	Urząd Gminy Wartkowice	84	Obecny zapis Kierunki działań i działania: 3.4.1. Podpunkt piąty - wspieranie budowy instalacji do pozyskiwania energii OZE (m.in. geotermia, fotowoltaika), Treść uwagi Proponujemy dodać zapis w brzmieniu: - <u>wspieranie budowy instalacji do pozyskiwania energii OZE (m.in. geotermia, fotowoltaika, pompy ciepła).</u>	Rozszerzenie zapisu da szerszą możliwość do budowy instalacji przyjaznych środowisku	Uwaga uwzględniona. Zapisy zostaną uzupełnione w kierunku działań 3.1.1..
341.	Urząd Miejski w Wolborzu	84	Obecny zapis Brak cytowania Treść uwagi Wspieranie budowy i rozbudowy sieci gazowej bezpośrednio na terenach w pobliżu parków krajobrazowych Międzyrzecza Warty i Widawki, Przedborskiego, Spalskiego, Sulejowskiego i Załęczańskiego.	Niewielka grupa gmin wiejskich położonych w dolinach rzecznych, wśród lasów, lub z bogatym dziedzictwem kulturowym posiada predyspozycje do rozwoju funkcji turystycznych. Bardzo ważne dla tych gmin jest jakość powietrza. Dzięki budowie i rozbudowie sieci gazowych możliwe jest rozwój niskoemisyjnych systemów ogrzewania. Poprawa jakości powietrza może stać się głównym czynnikiem atrakcyjności tych terenów i wpłynąć na ich rozwój.	Uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach Strategii w kierunku działań 3.1.1. na odpowiednim do charakteru dokumentu poziomie ogólności.
342.	Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Łodzi	84	Obecny zapis • wspieranie budowy i rozbudowy instalacji do spalania paliw ze źródeł odnawialnych w sektorze energetycznym, Treść uwagi • wspieranie budowy i rozbudowy instalacji do spalania paliw ze źródeł odnawialnych w sektorze energetycznym <u>oraz technologii wytwarzania samych paliw (zrębek, biomasy, brykietów itp.)</u>	Wiele firm i przedsiębiorstw planuje produkcję zrębek energetycznych przeznaczonych do produkcji ekologicznej energii wytwarzanej z drewna, uważamy, że technologie wytwarzania tego rodzaju paliw, zasługują na uwzględnienie w procesie dofinansowania i rozwoju województwa łódzkiego oraz małych i średnich firm jak również i jednostek PGL LP.	Uwaga uwzględniona Zapisy zostaną uzupełnione na odpowiednim do charakteru dokumentu poziomie ogólności.
343.	Gmina i Miasto Szadek	84	Obecny zapis Brak cytowania Treść uwagi Uzupełnienie obecnego zapisu poprzez dodanie podpunktu 3.4.1. Rozwój strategicznego systemu elektroenergetycznego, m.in. poprzez: wspieranie budowy instalacji do pozyskiwania energii z biogazu rolniczego, biogazowni komunalnych, budowa sieci lokalnych gazowych, stacji doczyszczających biogaz, włączonych w system gazociągu.	Ogromny zasób produktów rolnych do wykorzystania przy produkcji biogazu rolniczego. Marnowanie odpadów frakcji bio, które trafiają na składowiska odpadów a powinny produkować biogaz. Wysoki koszt budowy biogazowni blokuje produkcję czystej energii.	Uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach Strategii w kierunku działań 3.4.1. na odpowiednim do charakteru dokumentu poziomie ogólności.
344.	Krzysztof T. Borkowski (z upoważnienia przewodniczących organizacji związkowych i pracodawców, członków	84	Obecny zapis 3.4.1. Rozwój strategicznego systemu elektroenergetycznego, m.in. poprzez: ... - utrzymanie produkcji energii w Elektrowni Bełchatów do momentu zmiany miksu energetycznego	Uwagi i propozycje zmian dotyczą obszaru planowanej transformacji energetycznej w województwie łódzkim. Poziom ogólności zaproponowanych rozwiązań, przy wskazaniu przyszłych i niezatwierdzonych środków finansowych przez Rząd RP – powodują, iż zarówno diagnoza, cel i metody przyjęte w SRWL 2030 są nieadekwatne	Uwaga uwzględniona częściowo. Zapisy zostaną skorygowane w zakresie zwrotu „do momentu”. Szczegółowe rozstrzygnięcia w zakresie transformacji energetycznej zostaną zawarte w

Tabela nr 1. Rozpatrzenie uwag zgłaszanych w trakcie konsultacji projektu Strategii Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030 (w dniach 5.03.- 9.04.2021)

Lp.	Podmiot zgłaszający uwagę	Nr strony	Obecny zapis / Treść uwagi / Propozycja zmian	Uzasadnienie	Rozpatrzenie uwagi
	WRDS WŁ)		Treść uwagi: Jakiej instytucji, jakiemu podmiotowi i w jakim horyzoncie czasowym określa się rolę sprawczą utrzymania produkcji energii w Elektrowni Bełchatów do momentu zmiany miks energetyczny. Użycie pojęcia „moment” – jest nieodpowiedzialnym zwrotem i nie profesjonalnym zwrotem, jeśli odnosimy się do rozwoju strategicznego systemu elektroenergetycznego, którego podstawowym filarem jest produkcja energii elektrycznej w Elektrowni Bełchatów.	do jednego z największych wyzwań gospodarczych i społecznych w regionie.	Terytorialnym Planie Sprawiedliwej Transformacji Województwa Łódzkiego.
345.	Urząd Miasta Bełchatowa	84	Obecny zapis 3.4.1. Rozwój strategicznego systemu elektroenergetycznego, m.in. poprzez: - wdrażanie niskoemisyjnych, innowacyjnych rozwiązań w produkcji energii, np. wytwarzania wodoru (dla sektora energetycznego i transportowego), syntezy wodoru z dwutlenkiem węgla i wykorzystanie powstałego metanu do produkcji energii elektrycznej, - wspieranie budowy i rozbudowy instalacji do spalania paliw ze źródeł odnawialnych w sektorze energetycznym, - utrzymanie i rozbudowę systemu elektroenergetycznego, w tym m.in. wspieranie: budowy inteligentnych stacji i sieci elektroenergetycznych (smart grids); rozbudowy i modernizacji istniejących stacji i sieci elektroenergetycznych (z uwzględnieniem smart grids), - utrzymanie produkcji energii w Elektrowni Bełchatów do momentu zmiany miks energetyczny, - wspieranie budowy instalacji do pozyskiwania energii z OZE (m.in. geotermia, fotowoltaika) - wspieranie budowy magazynów energii, w tym m.in. magazynowanie poprzez zamianę na inne formy energii, - wspieranie rozwoju energetyki prosumenckiej i rozproszonej, - wspieranie tworzenia klastrów energii lub spółdzielni energetycznych, - wspieranie badań umożliwiających pozyskiwanie energii z OZE. Treść uwagi Należy rozważyć dopisanie działania pn. rozwój nowych technologii w produkcji energii elektrycznej.	Istnieje możliwość wykorzystania potencjału regionu w kontekście budowy instalacji do produkcji np. wodoru chociażby w kontekście Polskiej Strategii Wodorowej do roku 2030 z perspektywą do 2040 r.	Uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach Strategii w 1 i 9 tiretu, kierunku działań 3.4.1. na odpowiednim do charakteru dokumentu poziomie ogólności.
346.	Urząd Gminy Wartkowice	84, 52, 77	Obecny zapis Łódzkie charakteryzuje się również niewystarczającym rozwojem gazyfikacji metodą LNG, która umożliwiałaby obsługę terenów o niskiej opłacalności rozbudowy sieci gazowej (w 2019 roku istniały tylko 2 stacje w Rogowcu i Dobryszycach, w 2017 r. zlikwidowano stację w Krośniewicach). Treść uwagi Należy konsekwentnie rozszerzyć zapisy na stronie 84 w Celu operacyjnym 3.4. Nowoczesna energetyka w województwie poprzez rozszerzenie zapisu w pkt. 3.4.2 str. 84 Rozwój strategicznego systemu gazowego, m.in. poprzez: Jako trzeci podpunkt dodać zapis: <u>wspieranie budowy, rozbudowy stacji gazowych i sieci gazowych średniego i niskiego ciśnienia</u> Jako czwarty podpunkt dodać zapis: <u>rozwój gazyfikacji metodą LNG.</u>	Taki zapis umożliwi budowę systemów gazowych na obszarach, gdzie do tej pory gestorzy nie byli zainteresowani budową sieci gazowych (m.in. obszary wiejskie), a mieszkańcy zgłaszają potrzeby budowy tego typu instalacji	Uwaga uwzględniona. Zapis zostanie uzupełniony w brzmieniu oddającym sens uwagi w kierunku działań 3.1.1.
347.	Łukasz Wróblewski - Radny Miasta Zgierza	84-85	Obecny zapis 3.5.2. Zmniejszanie negatywnego wpływu odpadów na środowisko, m.in. poprzez: - rekultywację zamkniętych składowisk odpadów komunalnych, - usprawnienie systemu unieszkodliwiania odpadów medycznych i	Strategia w diagnozie wspomina o składowiskach, ale pomija je w celach strategii. Zapis konkretyzujący pozwoli tym łatwiej poszukiwać źródeł finansowania rekultywacji i prac towarzyszących.	Uwaga uwzględniona Zapisy kierunku działań 3.5.2 zostaną uzupełnione na odpowiednim do charakteru dokumentu poziomie ogólności.

Tabela nr 1. Rozpatrzenie uwag zgłaszanych w trakcie konsultacji projektu Strategii Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030 (w dniach 5.03.- 9.04.2021)

Lp.	Podmiot zgłaszający uwagę	Nr strony	Obecny zapis / Treść uwagi / Propozycja zmian	Uzasadnienie	Rozpatrzenie uwagi
			weterynaryjnych, - likwidację miejsc nielegalnego deponowania odpadów, w tym. m.in. inwentaryzacja tzw. dzikich wysypisk, wyrobisk poeksploatacyjnych oraz zdegradowanych terenów przemysłowych. Treść uwagi Uzupełnić 3.5.2. o podpunkt: - Rekultywację nieczynnych składowisk odpadów niebezpiecznych w Zgierzu.		
348.	Fundacja Krok do przodu	84-85	Obecny zapis 3.5.2. Zmniejszanie negatywnego wpływu odpadów na środowisko, m.in. poprzez: - rekultywację zamkniętych składowisk odpadów komunalnych, - usprawnienie systemu unieszkodliwiania odpadów medycznych i weterynaryjnych, - likwidację miejsc nielegalnego deponowania odpadów, w tym. m.in. inwentaryzacja tzw. dzikich wysypisk, wyrobisk poeksploatacyjnych oraz zdegradowanych terenów przemysłowych. Treść uwagi Uzupełnić 3.5.2. o podpunkt: Rekultywację nieczynnych składowisk odpadów niebezpiecznych w Zgierzu.	Strategia w diagnozie wspomina o składowiskach, ale pomija je w celach strategii. Zapis konkretyzujący pozwoli tym łatwiej poszukiwać źródeł finansowania rekultywacji i prac towarzyszących.	Uwaga uwzględniona Zapisy kierunku działań 3.5.2 zostaną uzupełnione na odpowiednim do charakteru dokumentu poziomie ogólności.
349.	Agnieszka Hanajczyk - Poseł na Sejm RP	84-85	Obecny zapis 3.5.2. Zmniejszanie negatywnego wpływu odpadów na środowisko, m.in. poprzez: - rekultywację zamkniętych składowisk odpadów komunalnych, - usprawnienie systemu unieszkodliwiania odpadów medycznych i weterynaryjnych, - likwidację miejsc nielegalnego deponowania odpadów, w tym. m.in. inwentaryzacja tzw. dzikich wysypisk, wyrobisk poeksploatacyjnych oraz zdegradowanych terenów przemysłowych. Treść uwagi Uzupełnić 3.5.2. o podpunkt: Rekultywację nieczynnych składowisk odpadów niebezpiecznych w Zgierzu.	Strategia w diagnozie wspomina o składowiskach, ale pomija je w celach strategii. Zapis konkretyzujący pozwoli tym łatwiej poszukiwać źródeł finansowania rekultywacji i prac towarzyszących.	Uwaga uwzględniona Zapisy kierunku działań 3.5.2 zostaną uzupełnione na odpowiednim do charakteru dokumentu poziomie ogólności.
350.	Mirosław Młodzik	84-85	Obecny zapis 3.5.2. Zmniejszanie negatywnego wpływu odpadów na środowisko, m.in. poprzez: - rekultywację zamkniętych składowisk odpadów komunalnych, - usprawnienie systemu unieszkodliwiania odpadów medycznych i weterynaryjnych, - likwidację miejsc nielegalnego deponowania odpadów, w tym. m.in. inwentaryzacja tzw. dzikich wysypisk, wyrobisk poeksploatacyjnych oraz zdegradowanych terenów przemysłowych. Treść uwagi Uzupełnić 3.5.2. o podpunkt: Rekultywację nieczynnych składowisk odpadów niebezpiecznych w Zgierzu.	Strategia w diagnozie wspomina o składowiskach, ale pomija je w celach strategii.	Uwaga uwzględniona Zapisy kierunku działań 3.5.2 zostaną uzupełnione na odpowiednim do charakteru dokumentu poziomie ogólności.
351.	Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Łodzi	85	Obecny zapis likwidację miejsc nielegalnego deponowania odpadów, w tym. m.in. inwentaryzacja tzw. dzikich wysypisk, wyrobisk poeksploatacyjnych oraz zdegradowanych terenów przemysłowych.	PGL LP cały czas walczy z plagą dzikich wysypisk, stworzenie jednolitego systemu monitoringu, w którym będą uczestniczyły wszystkie jednostki administracji państwowej oraz osoby prywatne, pozwoli na znaczne ograniczenie tego procederu. Zabezpieczenie miejsc najbardziej narażonych na ten rodzaj szkód poprzez: zamontowanie fotopułapek, zorganizowanie systemu ewidencji i likwidacji dzikich wysypisk, na	Uwaga uwzględniona Zapis zostanie uzupełniony.

Tabela nr 1. Rozpatrzenie uwag zgłaszanych w trakcie konsultacji projektu Strategii Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030 (w dniach 5.03.- 9.04.2021)

Lp.	Podmiot zgłaszający uwagę	Nr strony	Obecny zapis / Treść uwagi / Propozycja zmian	Uzasadnienie	Rozpatrzenie uwagi
			Treść uwagi • likwidację miejsc nielegalnego deponowania odpadów, w tym. m.in. inwentaryzacja oraz monitoring tzw. dzikich wysypisk, wyrobisk poeksploatacyjnych oraz zdegradowanych terenów przemysłowych.	prawo wpłynie na skuteczną walkę z tym rodzajem negatywnego wpływu na środowisko.	
352.	Starostwo Powiatowe w Zduńskiej Woli	85	Obecny zapis 3.5.1 Rozwój infrastruktury w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym Treść uwagi Wprowadzić zapis: - wspieranie rozwoju technologii służących recyklingowi oraz wspieranie systemu kaucyjnego w odniesieniu do opakowań	Promowanie, wspieranie i upowszechnianie (do poziomu gospodarstw domowych) technologii służących recyklingowi oraz rozwój kaucyjnego systemu zwrotu i wielokrotnego wykorzystania opakowań wpisze się w rozwój gospodarki o obiegu zamkniętym.	Uwaga uwzględniona. W zakresie wspierania systemu kaucyjnego zapisy zostaną uzupełnione. W pozostałym zakresie uwaga mająca odzwierciedlenie w zapisach kierunku działań 1.3.1.
353.	Urząd Gminy Wartkowice	86	Obecny zapis Kierunki działań i działania: 3.5.1. Rozwój infrastruktury kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym, m.in. poprzez: Treść uwagi -pierwszy podpunkt rozszerzyć zapis dodając: -, <u>komunalnych, w tym samorządowych</u>	Taki zapis da możliwość tworzenia przez jednostki samorządu terytorialnego nowych instalacji zagospodarowania odpadów komunalnych i zwiększy konkurencyjność na rynku odpadów, przyczyni się to do zahamowania gwałtownego wzrostu kosztów obsługi systemu	Uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach Strategii w kierunku działań 3.5.1., na odpowiednim do charakteru dokumentu poziomie ogólności. Zapis nie zawiera ograniczeń w zakresie zarządcy instalacji.
354.	Urząd Miasta Zgierza	85-86	Obecny zapis 3.5.2. Zmniejszanie negatywnego wpływu odpadów na środowisko, m.in. poprzez: • rekultywację zamkniętych składowisk odpadów komunalnych, • usprawnienie systemu unieszkodliwiania odpadów medycznych i weterynaryjnych, • likwidację miejsc nielegalnego deponowania odpadów, w tym. m.in. inwentaryzacja tzw. dzikich wysypisk, wyrobisk poeksploatacyjnych oraz zdegradowanych terenów przemysłowych. Treść uwagi Tematyka winna być uzupełniona o: • eliminację zagrożeń stwarzanych przez zlokalizowane w Zgierzu na terenach byłych ZPB „Boruta” trzy niezrekultywowane składowiska odpadów niebezpiecznych stwarzające zagrożenie dla środowiska w tym systemów rzecznych, i zdrowia i życia ludzi • usprawnienie systemu usuwania odpadów zalegających w miejscach do tego nie przeznaczonych jak i pozostałości po prowadzonej działalności gospodarczej w zakresie gospodarki odpadami	Obecne zapisy nie uwzględniają sytuacji jakie mają miejsce na terenie województwa i stanowią problem o zasięgu strategicznym.	Uwaga uwzględniona Zapisy kierunku działań 3.5.2 zostaną uzupełnione na odpowiednim do charakteru dokumentu poziomie ogólności w zakresie składowisk odpadów niebezpiecznych. W pozostałym zakresie uwaga mająca już odzwierciedlenie w zapisach kierunku działań 3.5.2.
355.	Starostwo Powiatowe w Zduńskiej Woli	86	Obecny zapis 3.6.2. Rozwój, wdrażanie i upowszechnianie nowoczesnych e-usług - realizacja programów wspierających ludność w korzystaniu z e-usług Treść uwagi 3.6.2. Rozwój, wdrażanie i upowszechnianie nowoczesnych e-usług - realizacja programów wspierających ludność oraz administrację w udostępnianiu i korzystaniu z e-usług	Administracja jest ważnym elementem w upowszechnianiu i udostępnianiu e-usług. Sprawność w realizacji takich e-usług jest kluczowym czynnikiem popularyzacyjnym, a co za tym idzie należy podjąć działania zapewniające wsparcie administracji w ich wdrażaniu.	Uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach Strategii w kierunku działań 3.6.2 w zakresie infrastrukturalnym oraz w kierunkach działań a i b celu horyzontalnego w zakresie udostępniania.
356.	Zuzanna Jabłoń - Wójcik	86	Obecny zapis Brak Cytowania Treść uwagi Należy wnikliwie przyjrzeć się postawom i zachowaniem użytkowników dróg, dotyczących również naszego województwa. Z pewnością sami Państwo będąc użytkownikami dróg spotykacie się często z brakiem przestrzegania przepisów ruchu drogowego jak i dużą agresją i brakiem kultury ich użytkowników.	Należy podnosić poziom bezpieczeństwa na polskich drogach, który jest w porównaniu z innymi krajami Unii na niskim poziomie (Polska zajmuje V miejsce od końca). Porównując w kraju wynik samej Łodzi określić jako bardzo zły(364 miejsce), a wśród dziesięciu największych miast w Polsce ostatnie. Daje tutaj o sobie znać położenie Łodzi na przecięciu ważnych tras komunikacyjnych i rola tego miasta jako węzła drogowego. Poniżej Łodzi uplasowały się następujące powiaty: 375. miejsce: pow. skierniewicki,	Uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach Strategii w kierunku działań 2.1.1. na odpowiednim do charakteru dokumentu poziomie ogólności. Strategicznym dla województwa dokumentem w zakresie poprawy bezpieczeństwa ruchu drogowego, również w aspekcie społecznym – zachowań

Tabela nr 1. Rozpatrzenie uwag zgłaszanych w trakcie konsultacji projektu Strategii Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030 (w dniach 5.03.- 9.04.2021)

Lp.	Podmiot zgłaszający uwagę	Nr strony	Obecny zapis / Treść uwagi / Propozycja zmian	Uzasadnienie	Rozpatrzenie uwagi
				377. miejsce: pow. brzeziński, 378. miejsce: pow. radomszczański, 380. miejsce: pow. piotrkowski (na podstawie danych z 314 powiatów i 66 większych miast). Są to dane ogólnodostępne. Należy zdecydowanie podnieść poziom kultury kierowców poprzez działania wielokierunkowe: edukacyjne, profilaktyczne w szkołach jak i działania prowadzone przez organizacje pozarządowe we współpracy z Policją. Bezwzględne STOP AGRESJI NA DRODZE i agresji wobec drugiego człowieka. Kształtujemy postawy prospołeczne, życzliwości i uczynności w stosunku do drugiego człowieka.	kierowców i edukacji uczestników ruchu, jest „Program Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego dla Województwa Łódzkiego na lata 2018-2030”.
357.	Starostwo Powiatowe w Piotrkowie Trybunalskim	85-86	Obecny zapis 3.6.1. Rozwój przewodowej i bezprzewodowej infrastruktury teleinformatycznej, m.in. poprzez: - wspieranie utrzymania, rozbudowy i budowy liniowych elementów sieci światłowodowych wraz z węzłami dostępowymi, - wspieranie utrzymania, rozbudowy i budowy infrastruktury 3G i 4G (LTE), - wspieranie budowy infrastruktury 5G. Treść uwagi Proponujemy dodanie zapisu mającego na celu przeciwdziałanie wykluczeniu cyfrowemu na obszarach wiejskich oraz zwiększenie dostępu do korzystania z e-administracji.	Jak wynika z Raportu „Społeczeństwo informacyjne w Polsce w 2020 r.” wzrasta odsetek gospodarstw domowych posiadających dostęp do Internetu (90,4%). Blisko 90% gospodarstw domowych posiada dostęp do szerokopasmowego Internetu. Jednak największy odsetek osób korzystających regularnie z Internetu to osoby młode, wysoko wykształcone i zamieszkujące duże miasta. Zaledwie 41,9% osób korzystało w 2020 r. z usług e-administracji. Potrzebne są szkolenia, które miałyby za zadanie przygotowanie do korzystania z Internetu, komputera oraz różnego oprogramowania osób, które mają ograniczony dostęp do nowych technologii i charakteryzują się niskimi kompetencjami cyfrowymi.	Uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach Strategii w celu operacyjnym 2.3 i kierunku działań 2.3.1 oraz celu operacyjnego 3.6 i kierunku działań 3.6.2 na odpowiednim do charakteru dokumentu poziomie ogólności. Wsparcie przewidziano zarówno dla mieszkańców obszarów wiejskich, jak i miejskich.
358.	Urząd Miasta Radomska	85-86	Obecny zapis 3.6.1. Rozwój przewodowej i bezprzewodowej infrastruktury teleinformatycznej, m.in. poprzez: • wspieranie utrzymania, rozbudowy i budowy liniowych elementów sieci światłowodowych wraz • z węzłami dostępowymi, wspieranie utrzymania, rozbudowy i budowy infrastruktury 3G i 4G (LTE), wspieranie budowy infrastruktury 5G. Treść uwagi Proponujemy dodanie zapisu mającego na celu przeciwdziałanie wykluczeniu cyfrowemu na obszarach wiejskich oraz zwiększenie dostępu do korzystania z e-administracji.	Jak wynika z Raportu „Społeczeństwo informacyjne w Polsce w 2020 r.” wzrasta odsetek gospodarstw domowych posiadających dostęp do Internetu (90,4%). Blisko 90% gospodarstw domowych posiada dostęp do szerokopasmowego Internetu. Jednak największy odsetek osób korzystających regularnie z Internetu to osoby młode, wysoko wykształcone i zamieszkujące duże miasta. Zaledwie 41,9% osób korzystało w 2020 r. z usług e-administracji. Potrzebne są szkolenia, które miałyby za zadanie przygotowanie do korzystania z Internetu, komputera oraz różnego oprogramowania osób, które mają ograniczony dostęp do nowych technologii i charakteryzują się niskimi kompetencjami cyfrowymi.	Uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach Strategii w celu operacyjnym 2.3 i kierunku działań 2.3.1 oraz celu operacyjnym 3.6 i kierunku działań 3.6.2 na odpowiednim do charakteru dokumentu poziomie ogólności. Wsparcie przewidziano zarówno dla mieszkańców obszarów wiejskich, jak i miejskich.
359.	Witold Tosik	86	Obecny zapis rozwój publicznych sieci Wi-Fi. Treść uwagi Całkowite usunięcie	Brak uzasadnienia dla ponoszenia kosztów stworzenia i utrzymania takiej sieci. Wykluczenie ryzyk związanych z korzystaniem z sieci publicznych – otwartych.	Uwaga nieuwzględniona. Rozwój publicznych punktów dostępowych umożliwi m.in. włączenie cyfrowe oraz szersze wykorzystanie z e-usług przez mieszkańców
360.	Zuzanna Jabłoń - Wójcik		Obecny zapis Brak cytowania Treść uwagi Nie poruszać Państwo istotnego problemu związanego z parkingami samochodowymi. Przy rosnącej liczbie pojazdów prywatnych w gospodarstwach domowych należy wnikliwie przyrzeć się rosnącemu zapotrzebowaniu na miejsca parkingowe zarówno w centrach miast jak i na osiedlach oraz w miejscach ciekawych turystycznie.	Rozbudowa miejsc parkingowych i ich właściwa lokalizacja umożliwi synchronizację korzystania przez mieszkańców z różnych form transportu. Niewystarczająca ilość miejsc parkingowych na osiedlach powoduje, że mieszkańcy parkują na trawnikach niszcząc je, co tym samym wpływa na degradację środowiska przyrodniczego jak i znaczne pogorszenie estetyki otoczenia. Brak miejsc lub ich niewystarczająca ilość w miejscach ciekawych turystycznie powoduje, że osoby odwiedzające takie miejsca parkują często „gdzie się da”, co wpływa na degradację środowiska przyrodniczego jak i na spadek bezpieczeństwa na drogach prowadzących do tych miejsc. Kształtujemy postawy proekologiczne ale dbajmy również o potrzeby mieszkańców. Pogodzenie tych dwóch aspektów na pewno jest możliwe.	Uwaga nieuwzględniona. Charakter dokumentu nie pozwala na wprowadzenie zbyt szczegółowych zapisów.

Tabela nr 1. Rozpatrzenie uwag zgłaszanych w trakcie konsultacji projektu Strategii Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030 (w dniach 5.03.- 9.04.2021)

Lp.	Podmiot zgłaszający uwagę	Nr strony	Obecny zapis / Treść uwagi / Propozycja zmian	Uzasadnienie	Rozpatrzenie uwagi
361.	Starostwo Powiatowe w Tomaszowie Mazowieckim	-	Obecny zapis Rys. 46, Rys. 71, Rys. 74 Treść uwagi Na rysunkach niejednocie wskazano linie 26 Łódź-Tomaszów Maz.-Przemyśl, raz jest zaznaczona jako linia w sieci TENT(rys. 46), raz jej brakuje, strategiczne linie kolejowe zaczynają się od Opoczna w kierunku Przemyśl (rys. 71), linia włączona do kolei dużej prędkości na odcinku Łódź-Tomaszów-Opoczno (rys. 74) – należy ujednolicić	Bez ujednolicenia stanowiska takie zapisy tworzą dla samorządów chaos informatyczny i brak możliwości właściwego planowania.	Uwaga uwzględniona częściowo Rys. 74 zostanie zastąpiony inną grafiką przedstawiającą powiązania wynikające z realizacji CPK. Rys. 46 przedstawia m.in. linie w sieci TEN-T, natomiast Rys. 71 jako strategiczne linie kolejowe do 2030 r. uwzględni jedynie ciągi dojazdowe do CPK.
362.	Urząd Miasta Piotrkowa Trybunalskiego	-	Obecny zapis Brak cytowania Treść uwagi Brak jest jednoznacznych rozwiązań, które wpłynęłyby na zmniejszenie obciążenia ruchu na drodze krajowej DK12 do czasu realizacji drogi ekspresowej S12 (np. przebudowa drogi DK 12 – przekrój 2+1 pasowy)		Uwaga nieuwzględniona. Charakter dokumentu nie pozwala na wprowadzanie zbyt szczegółowych zapisów.
363.	Urząd Miasta Piotrkowa Trybunalskiego	-	Obecny zapis Brak cytowania Treść uwagi Brak jest zdefiniowania sieci obwodnic wyprowadzających ruch poza obszary zurbanizowane na drodze krajowej DK 91.		Uwaga nieuwzględniona. Charakter dokumentu nie pozwala na wprowadzanie zbyt szczegółowych zapisów.
364.	Urząd Miasta Bełchatowa	87	Obecny zapis Upowszechnianie wykorzystania technologii informacyjno-komunikacyjnych w zarządzaniu rozwojem, m.in. poprzez: - upowszechnienie wśród samorządów stosowania dostępnych, przetestowanych narzędzi monitoringu jakości usług publicznych i jakości życia, - zwiększenie wykorzystania technologii informacyjno-komunikacyjnych w zarządzaniu procesami rozwojowymi i kryzysowymi oraz komunikacji z mieszkańcami i przedsiębiorcami, - cyfryzację zasobów instytucji publicznych, - tworzenie i aktualizację baz danych, w tym m.in. systemów informacji przestrzennej oraz geodezyjnych rejestrów publicznych, - prowadzenie kampanii promocyjnych na stronach Samorządu Wojewódzkiego, w tym także z wykorzystaniem serwisów społecznościowych, - wsparcie instytucjonalne i poprawa bezpieczeństwa mieszkańców, integracja systemów zarządzania i wymiany informacji, - wzmacnianie pozycji jednostek prowadzących monitoring sytuacji społeczno-gospodarczej i przestrzennej województwa, w tym Regionalnego Obserwatorium Terytorialnego Województwa Łódzkiego. Treść uwagi Należy rozważyć dopisanie podpunktu dotyczącego stworzenia niezbędnej infrastruktury w samorządach do realizacji zadań w formie zdalnej.	Pandemia COVID-19 wymusiła na wielu samorządach/instytucjach przejście na pracę zdalną. Niestety często brakuje odpowiedniego sprzętu oraz infrastruktury umożliwiającej sprawną obsługę klientów w sposób zdalny.	Uwaga uwzględniona. Zapis zostanie uzupełniony na odpowiednim do charakteru dokumentu poziomie ogólności.
365.	Urząd Gminy Wartkowice	87	Obecny zapis Kierunki działań i działania: b. podpunkt trzeci - cyfryzację zasobów instytucji publicznych, Treść uwagi Proponujemy rozszerzyć zapis: - cyfryzację zasobów instytucji publicznych, poprzez wsparcie Finansowe działań związanych z poprawą dostępności cyfrowej w administracji publicznej,	Umożliwi dostęp mieszkańców do e-usług administracji publicznej	Uwaga nieuwzględniona. Strategia jest dokumentem kierunkowych, nie odnosi się do kwestii finansowych i nie może wskazywać konkretnych rozwiązań w tym zakresie.

Tabela nr 1. Rozpatrzenie uwag zgłaszanych w trakcie konsultacji projektu Strategii Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030 (w dniach 5.03.- 9.04.2021)

Lp.	Podmiot zgłaszający uwagę	Nr strony	Obecny zapis / Treść uwagi / Propozycja zmian	Uzasadnienie	Rozpatrzenie uwagi
366.	Urząd Miasta Łodzi	88	Obecny zapis d. Prowadzenie zintegrowanej i terytorialnie ukierunkowanej polityki zrównoważonego rozwoju przestrzennego, m.in. poprzez: •wdrażanie rozwiązań zapewniających spójność dokumentów planistycznych i strategicznych na różnych szczeblach planowania i programowania m.in. w procesie konsultowania dokumentów, •wspieranie gmin w procesach planowania przestrzennego i uświadamianie zagrożeń związanych z brakiem prowadzenia zrównoważonej polityki przestrzennej, •wsparcie procesów zwiększających wzrost atrakcyjności przestrzeni miast i gmin, w tym w szczególności rewitalizacji, tworzenia przyjaznych przestrzeni publicznych i terenów zielonych (w tym m.in. ogrodów i parków) •wspieranie działań i inwestycji przyczyniających się do zagęszczania i uzupełniania zabudowy na obszarach o dobrej obsłudze komunikacyjnej i wyposażonych w sieci infrastruktury technicznej, w szczególności kanalizacyjnej, •wsparcie działań i inwestycji podnoszących jakość i dbałość o ład przestrzenny, •wsparcie zarządzania miastem, w tym wdrażanie systemów sterowania efektywnością energetyczną, •promowanie zrównoważonego rozwoju obszarów wiejskich, zakładającego ochronę terenów otwartych, rolniczych i leśnych przed zabudową, •zapewnienie dostępności do podstawowych i ponadlokalnych usług publicznych w szczególności na obszarach peryferyjnych. Treść uwagi d. Prowadzenie zintegrowanej i terytorialnie ukierunkowanej polityki zrównoważonego rozwoju przestrzennego, m.in. poprzez: • (...) • (...) • (...) • (...) • (...) • (...) • (...) • (...) • <u>zmniejszanie różnicowań wewnątrz miasta oraz poprawa warunków i jakości życia mieszkańców na obszarach zdegradowanych</u> • <u>stworzenie możliwości rozwojowych dla mieszkańców, w tym poprawa jakości życia mieszkańców, warunków bytowych, inwestycje w budynkach wykorzystywanych na cele mieszkaniowe, modernizacja energetyczna wielorodzinnych budynków mieszkalnych (komunalnych),</u> • <u>wsparcie procesów zwiększających wzrost atrakcyjności poza centrami miast, w tym w szczególności rewitalizacji, tworzenia przyjaznych przestrzeni publicznych, zagospodarowanie przestrzeni, tworzenie terenów zielonych, m.in. w formie parków kieszonkowych oraz warunków do realizacji nowych inwestycji mieszkaniowych, budowa, przebudowa, modernizacja układu dróg wewnętrznych.</u>	Wniosek o dodanie zapisu celem uwzględnienia wszystkich niezbędnych działań.	Uwaga uwzględniona częściowo. Pierwszy zaproponowany punkt jest zbyt szczegółowy i może być realizowany za pomocą zapisów planów miejscowych. Punkt 2 został uwzględniony na poziomie szczegółowości odpowiadającym innym zapisom Strategii. Punkt 3 znajduje już swoje odzwierciedlenie w zapisach Strategii (podpunkt 3 w punkcie d).

Tabela nr 1. Rozpatrzenie uwag zgłaszanych w trakcie konsultacji projektu Strategii Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030 (w dniach 5.03.- 9.04.2021)

Lp.	Podmiot zgłaszający uwagę	Nr strony	Obecny zapis / Treść uwagi / Propozycja zmian	Uzasadnienie	Rozpatrzenie uwagi
VI. ZINTEGROWANE PRZEDSIĘWZIĘCIA STRATEGICZNE					
367.	Instytut Badań Edukacyjnych - Regionalne Centrum Umiejętności	89	Obecny zapis Zakłada również realizację projektów wpisujących się w ideę uczenia się przez całe życie (kształcenie ustawiczne). Treść uwagi Zakłada również realizację projektów wpisujących się w ideę uczenia się przez całe życie, z wykorzystaniem możliwości i narzędzi opracowywanych w ramach Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji.	W województwie łódzkim funkcjonuje Regionalne Centrum Umiejętności, będące jednostką organizacyjną Instytutu Badań Edukacyjnych, odpowiedzialnego za wdrażanie ZSK w Polsce.	Uwaga uwzględniona. Zapisy zostaną uzupełnione.
368.	Hanna Gill-Piątek; Paweł Drążczyk - Polska 2050	89	Obecny zapis bezwrotne wsparcie dla osób zamierzających rozpocząć prowadzenie działalności gospodarczej. Treść uwagi Większe uszczegółowienie zapisu	Brak szczegółowego opisu: np. pierwszą działalność? Jak będzie zrównoważone w ramach solidarności społecznej? Czy beneficjent może „upaść”? Bo przedstawiony zarys formuły niestety do tego zachęca.	Uwaga uwzględniona częściowo. W projekcie Strategii przekazany do konsultacji społecznych nie ma zapisu o „bezwrotnym wsparciu” dla osób zamierzających rozpocząć prowadzenie działalności gospodarczej; jednocześnie charakter dokumentu nie pozwala na wprowadzanie zbyt szczegółowych zapisów.
369.	Bełchatowski Kleszczowski Park Przemysłowo Technologiczny Sp. z o.o.	89-92	Obecny zapis Uwaga nie odnosi się do konkretnego zapisu z przedstawionych siedmiu przedsięwzięć, a do faktu braku innych przedsięwzięć. Treść uwagi Dodanie przedsięwzięcia: 8. Sprawiedliwa Transformacja Cel. Konieczność zmiany polityki energetycznej kraju, PEP 2040 wpływa na główny cel. Głównym celem przedsięwzięcia jest odchodzenie od gospodarki opartej na węglu i sprawne przejście na gospodarkę neutralną dla klimatu poprzez wniesienie istotnego wkładu do realizacji celów PEP 2040. Działania. Szczegółowe działania zawiera Terytorialny Plan Sprawiedliwej Transformacji. Sprawiedliwa i włączająca transformacja ma w szczególności zapobiegać regresowi gospodarczemu i społecznemu, ale również kreować nowy model rozwoju gospodarczego. Szczególnie ważne dla tego obszaru będą działania związane m.in. z rozwojem przedsiębiorczości i dywersyfikacją gospodarki, wdrożeniem koncepcji niskoemisyjnej gospodarki o obiegu zamkniętym, przekwalifikowaniem kadr, tworzeniem alternatywnych miejsc pracy, zapobieganiem nierównościom społecznym i wykluczeniu, postępowaniem mającym na celu regenerację i renaturalizację terenów pogórnich, zwiększeniem wykorzystania OZE i efektywnością energetyczną.	Podano 7 zintegrowanych przedsięwzięć strategicznych. Skoro w innych elementach odnoszą się Państwo do dokumentów krajowych, to również w tym przypadku należałoby się do takowych odnieść i z punktu widzenia Województwa umieścić proces Sprawiedliwej Transformacji. Pomimo faktu iż tworzona jest oddzielna strategia dot. transformacji, to w Strategii Rozwoju Województwa powinno być co najmniej odwołanie do planowanych działań, realizowanych zgodnie z opracowywaną Strategią Transformacji Województwa Łódzkiego.	Uwaga nieuwzględniona. Działania wskazane w uwadze częściowo stanowią powtórzenie działań zawartych już w Zintegrowanych Przedsięwzięciach Strategicznych. Wniosek w istocie sprowadza się do wyznaczenia Obszaru Strategicznej Interwencji dla Obszaru transformacji górniczo – energetycznej. Taki obszar wskazano w rozdziale VII projektu Strategii. Ponadto uwaga odwołuje się do TPST WŁ, który jest osobnym dokumentem przygotowywanym dla obszaru transformacji.
370.	Gmina Tomaszów Mazowiecki	91	Obecny zapis Planuje się realizację projektów polegających na zagospodarowaniu turystyczno-rekreacyjnym i sportowym ww. terenów, w szczególności budowie infrastruktury rowerowej, wypoczynkowej, ścieżek spacerowych, placów zabaw dla rodzin z dziećmi, zbiorników wodnych z funkcją kąpielisk, przestrzeni dla sportów wodnych oraz infrastruktury sanitarnej. Treść uwagi Zmiana zapisu na: „Planuje się realizację projektów polegających na zagospodarowaniu turystyczno-rekreacyjnym i sportowym ww. terenów, w szczególności budowie infrastruktury rowerowej, wypoczynkowej, <u>ścieżek rowerowych</u> , ścieżek spacerowych, placów zabaw dla rodzin z dziećmi, zbiorników wodnych z funkcją kąpielisk, przestrzeni dla sportów wodnych oraz infrastruktury sanitarnej.		Uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach Strategii. Ścieżki rowerowe stanowią element infrastruktury rowerowej która obejmuje większy zakres działań niż tylko ścieżki rowerowe.

Tabela nr 1. Rozpatrzenie uwag zgłaszanych w trakcie konsultacji projektu Strategii Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030 (w dniach 5.03.- 9.04.2021)

Lp.	Podmiot zgłaszający uwagę	Nr strony	Obecny zapis / Treść uwagi / Propozycja zmian	Uzasadnienie	Rozpatrzenie uwagi
371.	Gmina Bolimów	91	Obecny zapis Planuje się realizację projektów polegających na zagospodarowaniu turystyczno-rekreacyjnym i sportowym ww. terenów, w szczególności budowie infrastruktury rowerowej, wypoczynkowej, ścieżek spacerowych, placów zabaw dla rodzin z dziećmi, zbiorników wodnych z funkcją kąpielisk, przestrzeni dla sportów wodnych oraz infrastruktury sanitarnej. Treść uwagi Planuje się realizację projektów polegających na zagospodarowaniu turystyczno-rekreacyjnym i sportowym ww. terenów, w szczególności budowie <u>nowoczesnych form edukacji przyrodniczej z wykorzystaniem naturalnego potencjału środowiska, infrastruktury rowerowej, wypoczynkowej, ścieżek spacerowych, placów zabaw dla rodzin z dziećmi, zbiorników wodnych z funkcją kąpielisk, przestrzeni dla sportów wodnych oraz infrastruktury sanitarnej.</u>	Bolimowski Park Krajobrazowy to najpiękniejszy kompleks leśny w województwie łódzkim, który do tej pory nie był właściwie eksponowany w zakresie swoich walorów przyrodniczych. Stworzenie nowoczesnego kompleksu edukacyjno- ekologicznego pozwoli na zwiększenie jego atrakcyjności z równoczesnym zachowaniem form ochrony przyrody. Coraz większe zainteresowanie aktywnymi formami spędzania czasu w bezpośrednim kontakcie z przyrodą wpisuje się w aktualne potrzeby mieszkańców całego województwa. Mając na uwadze ponadwojewódzki zasięg parku powstanie tego typu projektu należy wpisać do działań strategicznych województwa łódzkiego	Uwaga uwzględniona. Zapis zostanie uzupełniony na odpowiednim do charakteru dokumentu poziomie ogólności.
372.	Hanna Gill-Piątek; Paweł Drączyk - Polska 2050	91	Obecny zapis podłączanie budynków do systemu sieci ciepłowniczej, w celu wyeliminowania punktowych źródeł ciepła Treść uwagi Większe uszczegółowienie zapisu.	Potrzebne bliższe określenie jakich budynków czy miejscowości, będzie dotyczyło działanie. Strategia nie może zawierać nieprawdziwych nadziei dla wszystkich. Determinantą pozostaną tu zawsze odległości od źródła ciepła. Jeśli ma to dotyczyć małych skupisk mieszkańców należy określić technologię.	Uwaga nieuwzględniona Charakter dokumentu nie pozwala na wprowadzanie zbyt szczegółowych zapisów.
373.	SOLPARK KLESZCZÓW Sp. z o.o."	91	Obecny zapis 5. Zielone i aktywne Łódzkie Treść uwagi Brak w opisie celu odniesienia do wsparcia inwestycji w infrastrukturę sportową o ponad regionalnym zasięgu oddziaływania np. Utworzenia Ośrodka Szkolenia Sportów Olimpijskich, Paraolimpijskich i Nieolimpijskich	Należy uwzględnić cele dla nowych kierunków rozwoju gospodarczego, przestrzennego i społecznego na obszarze transformacji górniczo-energetycznej.	Uwaga nieuwzględniona Charakter dokumentu nie pozwala na wprowadzanie zbyt szczegółowych zapisów.
374.	SOLPARK KLESZCZÓW Sp. z o.o."	91	Obecny zapis Działania: Planuje się realizację projektów polegających na zagospodarowaniu turystyczno-rekreacyjnym i sportowym ww. terenów, w szczególności budowie infrastruktury rowerowej, wypoczynkowej, ścieżek spacerowych, placów zabaw dla rodzin z dziećmi, zbiorników wodnych z funkcją kąpielisk, przestrzeni dla sportów wodnych oraz infrastruktury sanitarnej. Treść uwagi Należałoby ten zapis rozszerzyć o zagospodarowanie terenów na obszarze miast i gmin uzależnionych gospodarczo od bełchatowskiego kompleksu górniczo-energetycznego.	Należy uwzględnić potencjalne kierunki działań jakie muszą podjąć samorządy i przedsiębiorcy, aby poszukać nowych wektorów rozwoju gospodarczego, przestrzennego i społecznego na obszarze transformacji górniczo-energetycznej.	Uwaga mająca już swoje odzwierciedlenie w zapisach Strategii Kwestie wskazane w uwadze dotyczą OSI, który uregulowany jest w rozdziale VII. Zagospodarowanie terenów na obszarze miast i gmin obszaru transformacji górniczo – energetycznej wpisuje się zarówno w kierunki działań i działania Strategii 3.2.2, 3.2.3. jak i w ZPS Zielone i aktywne łódzkie.
375.	Urząd Gminy Parzęczew	91	Obecny zapis Brak Treść uwagi Gmina Parzęczew jako członek Związku Międzygminnego „BZURA" zwraca się z prośbą o nawiązanie współpracy w zakresie ujęcia w nowej perspektywie finansowej budżetu Unii Europejskiej inwestycji strategicznej w skali naszego województwa polegającej na utworzeniu Centrum Cykularności Bzura, którego głównym etapem jest budowa Zakładu Zagospodarowania Odpadów Komunalnych w Piaskach Bankowych. Przedmiotową inwestycję należy zakwalifikować do Zintegrowanych Przedsięwzięcia Strategicznych ujętych w projekcie Strategii Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030- działanie 8. Zintegrowana Gospodarka Odpadami.	Przedmiotowa inwestycja pozwoli wdrożyć na terenie województwa łódzkiego innowacyjne i kompleksowe rozwiązania zarządzania odpadami w regionie wraz z utworzeniem centrum edukacji społecznej. Proces edukacji od najmłodszych lat, pozwoli na zmianę sposobu myślenia społeczeństwa i wychowania kolejnych pokoleń w duchu dbania o naturalne środowisko przy jednoczesnym minimalizowaniu powstawania odpadów, oraz pokazania możliwości ich ponownego wykorzystania. W tym celu istotna jest możliwość współpracy jednostek samorządowych, przedsiębiorstw, jednostek naukowo-badawczych, która pozwoli stworzyć nowoczesne miejsce/instalacje przetwarzania odpadów komunalnych systemu odzysku i recyklingu surowców wtórnych. Pozwoli to na wdrożenia modelowego rozwiązania w zakresie gospodarki cykularnej na obszarze swojej działalności dla wszystkich	Uwaga nieuwzględniona Strategia nie jest dokumentem operacyjnym i nie odnosi się do kwestii finansowania. Ponadto charakter dokumentu nie pozwala na wpisanie zbyt szczegółowych zapisów.

Tabela nr 1. Rozpatrzenie uwag zgłaszanych w trakcie konsultacji projektu Strategii Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030 (w dniach 5.03.- 9.04.2021)

Lp.	Podmiot zgłaszający uwagę	Nr strony	Obecny zapis / Treść uwagi / Propozycja zmian	Uzasadnienie	Rozpatrzenie uwagi
				zainteresowanych wspólnym gospodarowaniem odpadami gmin dbających o środowisko. Ta kompleksowość inwestycji wpłynie na zwiększenie poziomu selektywnego zbierania odpadów komunalnych, zmniejszenie ilości odpadów komunalnych kierowanych do składowania, przygotowanie surowców do ponownego użycia oraz zapobieganie powstawaniu odpadów poprzez ich ponowne wykorzystanie. Wspólne wypracowanie rozwiązania pozwalającego na ujęcie przedsięwzięcia do realizacji umożliwi efektywnie i skutecznie wykorzystać fundusze unijne w nowej perspektywie oraz przyczyni się do wzrostu konkurencyjności sektora gospodarczego regionu. Realizacja projektu jest ważna dla osiągnięcia celów „Europejskiego Zielonego Ładu” jakie stawia przed nami nowa strategia rozwoju gospodarczego Unii Europejskiej. Przedsięwzięcie w 100% rozwiązuje problem zarządzania odpadami w regionie. Przy wykorzystaniu najnowszych technologii, pozwalając na bardziej efektywne wykorzystanie zasobów, a tym samym zmniejszenie poziomu zanieczyszczeń. Gmina Parzęczew jest otwarta na wszelką współpracę pomiędzy Samorządem Województwa Łódzkiego w celu określenia formy współpracy pomiędzy wszystkimi zainteresowanymi stronami w tym innymi jednostkami samorządu terytorialnego, przedsiębiorcami, jednostkami naukowo-badawczymi. Gmina Parzęczew wyraża chęć współpracy pomiędzy zainteresowanymi stronami w formie porozumienia terytorialnego bądź innej formie partnerstwa. Wspólne określenie odpowiedniego instrumentu/formy działania pozwalającego na realizację przedmiotowej inwestycji pozwoli na zwiększenie dostępności środków zewnętrznych z różnych programów perspektywy finansowej 2021-2027. Wspólne działanie wpłynie na kompleksowe osiągnięcie zamierzonych celów jakie stoją przed nami jako samorządowcami dbającymi o dobro całego regionu.	
376.	Hanna Gill-Piatek; Paweł Drączyk - Polska 2050	92	Obecny zapis Realizacja przedsięwzięcia będzie koncentrować się na wdrażaniu rozwiązań zmierzających do racjonalizacji gospodarowania zasobami wodnymi, poprzez m.in. realizację działań na rzecz zwiększania retencji na obszarach zlewni (w tym na terenach zurbanizowanych) oraz powtórnego wykorzystania wody. Treść uwagi Redakcja zapisu.	„Masło maślane” z zerową ilością treści.	Uwaga uwzględniona Korekta zapisów Strategii
377.	Hanna Gill-Piatek; Paweł Drączyk - Polska 2050	92	Obecny zapis W ramach polityki rozwoju wspierane będą także inne przedsięwzięcia, niezdefiniowane w niniejszym dokumencie. Ich realizacja wraz z wdrożeniem Zintegrowanych Przedsięwzięć Strategicznych w sposób najbardziej kompleksowy wpłynie na osiągnięcie założonych celów dokumentu. Treść uwagi Redakcja zapisu. Może o nowatorskie lub konieczne przedsięwzięcia zgodne z wizją i celami określonymi w SRWŁ 2030.	Bedą wspierane przedsięwzięcia inne i niezdefiniowane w strategii - ale ich realizacja wpłynie na osiągnięcie celów dokumentu ?!?	Uwaga uwzględniona Uzupełnienie zapisów Strategii.
378.	Gmina Bolimów	brak	Obecny zapis Brak zapisu	Cel operacyjny 3.3. Zwiększenie dostępności transportowej, został ograniczony w ramach zintegrowanych przedsięwzięć strategicznych do realizacji infrastruktury związanej z koleją wraz z szeregiem udogodnień dla podróżnych. Zapis powyższy pogłębia marginalizacja Gminy	Uwaga nieuwzględniona Zintegrowane Przedsięwzięcia Strategiczne są wyborem strategicznym i wyrazem priorytetyzacji działań, nie są powtórzeniem

Tabela nr 1. Rozpatrzenie uwag zgłaszanych w trakcie konsultacji projektu Strategii Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030 (w dniach 5.03.- 9.04.2021)

Lp.	Podmiot zgłaszający uwagę	Nr strony	Obecny zapis / Treść uwagi / Propozycja zmian	Uzasadnienie	Rozpatrzenie uwagi
			Treść uwagi Przedsięwzięcia związane ze zwiększeniem dostępności drogowej regionu realizowane m.in. dzięki dopełnieniu strategicznego układu drogowego województwach i zdyskontowane jego przebiegu poprzez zapewnienie sprawnych połączeń z węzłami, realizacji nowych węzłów drogowych oraz obwodnic z jednoczesnym podniesieniem standardów technicznych dróg publicznych.	Bolimów, która nie posiada dostępu do transportu kolejowego a transport zbiorowy oparty jest na nielicznych połączeniach autobusowych. Ze względu na położenie Gmina Bolimów musi położyć nacisk na zwiększenie dostępności drogowej powiązań z regionem, tym samym wnosimy o uwzględnienie zintegrowanych przedsięwzięć strategicznych w szerszym zakresie niż zostało to wskazane w projekcie dokumentu, ponieważ zapis ten nie gwarantuje szansy zrównoważonego rozwoju gmin województwa łódzkiego	celów operacyjnych Strategii. Przy ich wyborze uwzględniono główne trendy w rozwoju województwa, zasadnicze wyzwania, potencjał rozwojowy wynikający m.in. z inwestycji krajowych – w tym przypadku inwestycji kolejowych realizowanych na terenie województwa łódzkiego oraz priorytety polityki UE – w tym przypadku wynikające z Europejskiego Zielonego Ładu oraz Celów Polityki UE na lata 2021 – 2027 związanych z rozwojem transportu niskoemisyjnego i transportu zbiorowego.
VII. TERYTORIALNY WYMIAR STRATEGII					
379.	Gmina Tomaszów Mazowiecki	93	Obecny zapis Rodzaj, zakres i wymiar interwencji będzie zależeć bezpośrednio od specyficznych potrzeb i potencjałów poszczególnych terytoriów. Zgodnie z KSRR 2030 zakłada się, że interwencja będzie ukierunkowana m.in. na: likwidowanie barier rozwojowych, poprawę atrakcyjności inwestycyjnej, rozwój lokalnej przedsiębiorczości, aktywizację lokalnych zasobów ludzkich, pobudzenie lokalnych inicjatyw, a także poprawę dostępu mieszkańców do podstawowych usług. Treść uwagi Rodzaj, zakres i wymiar interwencji będzie zależeć bezpośrednio od specyficznych potrzeb i potencjałów poszczególnych terytoriów. Zgodnie z KSRR 2030 zakłada się, że interwencja będzie ukierunkowana m.in. na: likwidowanie barier rozwojowych, poprawę atrakcyjności inwestycyjnej, rozwój lokalnej przedsiębiorczości, aktywizację lokalnych zasobów ludzkich, pobudzenie lokalnych inicjatyw, a także poprawę dostępu mieszkańców do podstawowych usług, <u>turystyki, kultury i rekreacji.</u>	Rozszerzenie katalogu obszarów wsparcia o turystykę, kulturę i rekreację jest niezbędne ze względu na położenie geograficzne, walory turystyczne i kulturalne gmin, wchodzących w skład MOF Tomaszów Maz.-Opoczno.	Uwaga uwzględniona. Zapisy zostaną uzupełnione. Dla MOF w nowej perspektywie finansowej 2021-20217 przewidziano wsparcie w postaci Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych. Szczegółowy zakres wsparcia w ramach ZIT zostanie określony zgodnie z Umową Partnerstwa w Programie Regionalnym.
380.	Starostwo Powiatowe w Bełchatowie	93	Obecny zapis OSI Obszar transformacji górniczo-energetycznej obejmuje miasta i gminy najsilniej uzależnione gospodarczo od kompleksu górniczo-energetycznego Bełchatów, który w najbliższych latach czeka restrukturyzacja w kierunku gospodarki neutralnej dla klimatu. W analizie towarzyszącej określeniu zasięgu terytorium najbardziej dotkniętego skutkami transformacji zostały wzięte pod uwagę aspekty środowiskowe (zasięgi: obszaru górniczego, terenu górniczego, leja depresji), społeczno-gospodarcze (wielkość zatrudnienia w sektorze górniczo-energetycznym oraz powiązania funkcjonalne: dojazdy do pracy, ruchy migracyjne ludności, korzystanie z usług, elementy łańcuchów produkcji i wartości, sieci dostawców i odbiorców między przedsiębiorstwami oraz zjawiska przestrzenne). Treść uwagi Region bełchatowski - strategiczny pod względem energetycznym w skali województwa i kraju, ujęty został w wymienionym dokumencie w sposób marginalny. Należy zauważyć że we wspomnianym dokumencie to powiat bełchatowski zostanie najbardziej dotknięty skutkami transformacji. Bowiem działające na tym terenie dwa zakłady przemysłowe (elektrownia i kopalnia węgla brunatnego) od wielu lat sprawiają, że przemysł w tym regionie jest przemysłem monokulturowym. Jednak, ma on ogromne znaczenie nie tylko dla regionu, ale również dla kraju oraz Europy.	Zmiana podejścia do polityki energetycznej a co za tym idzie stopniowe odejście od węgla na rzecz innych źródeł energii oraz wejście wchodzę tzw. sprawiedliwej transformacji łączą się z koniecznością adaptacji działań ewolucyjnych, które zawierają spojrzenie na problemy gospodarcze, społeczne, przestrzenne, środowiskowe oraz kulturowe.	Uwaga uwzględniona. Obszar transformacji górniczo-energetycznej został uznany za OSI. Zapisy dotyczące tego obszaru zostaną uzupełnione. Szczegółowy zakres interwencji został określony w Terytorialnym Planie Sprawiedliwej Transformacji Województwa Łódzkiego.

Tabela nr 1. Rozpatrzenie uwag zgłaszanych w trakcie konsultacji projektu Strategii Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030 (w dniach 5.03.- 9.04.2021)

Lp.	Podmiot zgłaszający uwagę	Nr strony	Obecny zapis / Treść uwagi / Propozycja zmian	Uzasadnienie	Rozpatrzenie uwagi
381.	Bełchatowsko Kleszczowski Park Przemysłowo Technologiczny Sp. z o.o.	93	Obecny zapis Krajowe Obszary Strategicznej Interwencji: Na terenie województwa wyróżniono dwa typy obszarów strategicznej interwencji wskazane z poziomu kraju, zgodnie z Krajową Strategią Rozwoju Regionalnego 2030 (wraz z aktualizacją): - Miasta średnie tracące funkcje społeczno-gospodarcze (9 miast): Sieradz, Tomaszów Mazowiecki, Łask, Kutno, Opoczno, Ozorków, Radomsko, Wieluń, Zduńska Wola, - Obszary zagrożone trwałą marginalizacją (18 gmin): Burzenin, Błaszki, Grabów, Goszczanów, Daszyna, Dąbrowice, Klonowa, Krośniewice, Łanięta, Nowe Ostrowy, Sadkowie, Wielgomłyny, Żychlin, Żytno, Uniejów, Oporów, Masłowice, Przedbórz Treść uwagi Na terenie województwa wyróżniono dwa typy obszarów strategicznej interwencji wskazane z poziomu kraju, zgodnie z Krajową Strategią Rozwoju Regionalnego 2030 (wraz z aktualizacją): - Miasta średnie tracące funkcje społeczno-gospodarcze (9 miast): Sieradz, Tomaszów Mazowiecki, Łask, Kutno, Opoczno, Ozorków, Radomsko, Wieluń, Zduńska Wola, - Obszary zagrożone trwałą marginalizacją (18 gmin): Burzenin, Błaszki, Grabów, Goszczanów, Daszyna, Dąbrowice, Klonowa, Krośniewice, Łanięta, Nowe Ostrowy, Sadkowie, Wielgomłyny, Żychlin, Żytno, Uniejów, Oporów, Masłowice, Przedbórz <u>W województwie łódzkim znajdują się również Miasta średnie tracące funkcje społeczno-gospodarcze, które nie są ujęte w KOSI, ale są kluczowe dla dalszego rozwoju Województwa Łódzkiego:</u> <u>Łódź</u> <u>Bełchatów</u> <u>Pabianice</u>	Skoro jest to Strategia Rozwoju Województwa Łódzkiego to przedstawione powinny być także Miasta średnie tracące funkcje społeczno-gospodarcze wskazane w Strategii Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030 (str. 25 Strategii). Obecnie odwołują się Państwo tylko do poziomu krajowego (w przypadku Miast), i Poziomu Regionalnego skupiając się na obszarach, bez podania konkretnych miejscowości.	Uwaga nieuwzględniona. Brak podstaw do uznania podanych miast jako tracących funkcje społeczno-gospodarcze. Odniesienie do 25 strony SRWt 2030 gdzie w powyższych miastach zdiagnozowano najwyższy prognozowany ubytek ludności do 2030 roku nie jest tożsamy z utratą funkcji społeczno-gospodarczych.
382.	Urząd Miasta Skierniewice	93	Obecny zapis Na terenie województwa wyróżniono dwa typy obszarów strategicznej interwencji wskazane z poziomu kraju, zgodnie z Krajową Strategią Rozwoju Regionalnego 2030 (wraz z aktualizacją): - Miasta średnie tracące funkcje społeczno-gospodarcze (9 miast): Sieradz, Tomaszów Mazowiecki, Łask, Kutno, Opoczno, Ozorków, Radomsko, Wieluń, Zduńska Wola, Treść uwagi Na terenie województwa wyróżniono dwa typy obszarów strategicznej interwencji wskazane z poziomu kraju, zgodnie z Krajową Strategią Rozwoju Regionalnego 2030 (wraz z aktualizacją): - Miasta średnie tracące funkcje społeczno-gospodarcze (<u>11 miast</u>): Sieradz, Tomaszów Mazowiecki, Łask, Kutno, Opoczno, Ozorków, Radomsko, Wieluń, Zduńska Wola, <u>Skierniewice, Rawa Mazowiecka, Łowicz</u>	Miasto Skierniewice za porozumieniem z miastami: Rawa Mazowiecka i Łowicz zamierza realizować wspólne projekty, zapewniając rozwój miast, tym samym realizując wizję województwa.	Uwaga uwzględniona częściowo. Delimitacja miast średnich tracących funkcje społeczno-gospodarcze została przeprowadzona dla całego kraju z poziomu centralnego (KSRR 2030 i Aktualizacja delimitacji obszarów problemowych na rok 2018, praca pod red. Prof. P. Śleszyńskiego), w związku z powyższym nie ma możliwości dowolnego rozszerzania ich katalogu. Skierniewice, Rawa Mazowiecka i Łowicz zostały włączone do turystyczno-środowiskowo rolnego obszaru funkcjonalnego uznanego za OSI – Obszar Zielonej Gospodarki.
383.	Urząd Miasta Bełchatowa	93	Obecny zapis Miasta średnie tracące funkcje społeczno-gospodarcze (9 miast): Sieradz, Tomaszów Mazowiecki, Łask, Kutno, Opoczno, Ozorków, Radomsko, Wieluń, Zduńska Wola,	Biorąc pod uwagę problemy, przed jakimi stoi Bełchatów związane z procesem transformacji energetycznej, należy podjąć działania zmierzające do uwzględnienia Bełchatowa na tej liście. Należy zwrócić uwagę na fakt, że Radomsko oraz Wieluń, które zostały wskazane również jako ośrodki objęte procesem transformacji energetycznej, zostały już uwzględnione na liście miast tracących funkcje społeczno-	Uwaga uwzględniona częściowo. Delimitacja miast średnich tracących funkcje społeczno-gospodarcze została przeprowadzona dla całego kraju z poziomu centralnego (KSRR 2030 i Aktualizacja delimitacji obszarów problemowych na rok

Tabela nr 1. Rozpatrzenie uwag zgłaszanych w trakcie konsultacji projektu Strategii Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030 (w dniach 5.03.- 9.04.2021)

Lp.	Podmiot zgłaszający uwagę	Nr strony	Obecny zapis / Treść uwagi / Propozycja zmian	Uzasadnienie	Rozpatrzenie uwagi
			Treść uwagi Do grona miast tracących funkcje społeczno-gospodarcze powinien być również dopisany Bełchatów. Biorąc pod uwagę fakt, iż lista miast tracących funkcje społeczno-gospodarcze jest na bieżąco aktualizowana przez PAN, należy uwzględnić ten fakt w SRWŁ2030.	gospodarcze. Tym samym pominięcie Bełchatowa, który jest w pełni uzależniony od największego pracodawcy w regionie – PGE S.A. – będzie musiał się zmierzyć z ogromnymi problemami społeczno-gospodarczymi. Na stronie 25 projektu SRWŁ istnieje zapis: „Największą bezwzględną liczbę ludności straci Łódź (59,2 tys. osób), znaczące zmiany zauważalne będą także w Bełchatowie (6,7 tys.) (...)” Liczba bezwzględna nie oddaje skali problemu. Liczba 59,2 tys. osób w Łodzi stanowi 8% obecnej liczby mieszkańców tego miasta. 6,7 tys. Mieszkańców Bełchatowa to aż 12% całej populacji miasta. W Bełchatowie te zmiany nie tylko będą „zauważalne” ale najbardziej dotkliwe w całym województwie łódzkim. Dane z Biura Planowania Przestrzennego w Łodzi przedstawione podczas II spotkania Zespołu ds. transformacji obszarów górniczych województwa łódzkiego: „Największe udziały we wpływach z podatku PIT, miało m. Bełchatów (23,8 mln zł), gm. Bełchatów (3,9 mln zł), m. Piotrków Tryb. (1,8 mln zł), gm. Kleszczów (1,8 mln zł), a także odpowiednio powiaty: bełchatowski (9 mln zł), radomszczański (1 mln zł) i piotrkowski (0,7 mln zł) oraz województwo łódzkie (2 mln zł). Biorąc pod uwagę udział dochodów z PIT pracowników PGE w stosunku do ogółu dochodów PIT w gminach w 2019 r. należy odnotować, że największy udział (powyżej 20%) odnotowano w gminach Kleszczów, m. Bełchatów, gm. Bełchatów (...)” Dane te potwierdzają, że transformacja energetyczna szczególnie dotnie Miasto Bełchatów i jego mieszkańców. Dlatego zassane jest wpisanie Bełchatowa do grona miast tracących funkcje społeczno-gospodarcze. O trudnej sytuacji Bełchatowa w sferze społeczno-gospodarczej napisano w raporcie Polskiego Instytutu Ekonomicznego pt. „Polskie miasta w czasach pandemii”.	2018, praca pod red. Prof. P. Sleszyńskiego), w związku z powyższym nie ma możliwości dowolnego rozszerzania ich katalogu. Miasto Bełchatów zostało włączone do MOF Radomsko-Piotrków Trybunałski-Bełchatów dla którego będzie dedykowany instrument w postaci Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych.
384.	Gmina Uniejów	93	Obecny zapis Wymiar terytorialny interwencji będzie kontynuowany, dostosowany do potrzeb i możliwości rozwojowych poszczególnych terytoriów, w tym Obszarów Strategicznej Interwencji wskazanych z poziomu krajowego i regionalnego. Koncentracja interwencji na tych obszarach będzie służyła wyrównywaniu szans rozwojowych poszczególnych obszarów województwa i budowaniu jego spójności terytorialnej. Treść uwagi Uwaga ogólna – brak kontynuacji pełnego regionalnego wymiaru terytorialnego (wynikającego z potencjałów i powiązań funkcjonalno - przestrzennych) dotyczącego obszarów funkcjonalnych określonych w SRWŁ 2020, przede wszystkim: - Obszarów Turystycznych Dolin Rzecznych Pilicy, Warty I Bzury, a także - Obszaru Rozwoju Intensywnego Rolnictwa - Obszaru Zagłębia Ceramiczno-Budowlanego Opoczno – Tomaszów Mazowiecki Uzupełnienie SRWŁ 2030 o ww. obszary ze wskazaniem katalogu głównych celów charakterystycznych dla danego obszaru, ułatwiających definiowanie przez JST oraz pozostałe podmioty życia społeczno – gospodarczego wspólnych priorytetów i potencjałów rozwojowych, a w konsekwencji realizacji projektów, w tym partnerskich w płaszczyznach określonych z poziomu regionalnego.	Określone w SRWŁ 2020 obszary funkcjonalne wynikały z przeprowadzonej diagnozy i analizy danych statystycznych, dotyczących wartości w miarę stałych w czasie (przynajmniej w okresie 10 letnim między SRWŁ 2020 i SRWŁ 2030) – np. dane w zakresie obszarów Natura 2000, złóż surowców i kopalni, itp. Brak ciągłości w wyznaczaniu obszarów funkcjonalnych (wraz z uwzględnieniem aktualnych danych), stanowi niespójność merytoryczną pomiędzy strategiami 2020 i 2030, ponadto pozbawia dodatkowych argumentów władze województwa na etapie negocjacji z KE Regionalnego Programu 2021-2027 (przede wszystkim turystyka) oraz w pozyskiwaniu środków, czy zgłaszaniu uwag do programów finansowanych z Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (rolnictwo). SRWŁ 2030 zawiera jedynie w wymiarze horyzontalnym (sfera gospodarcza, społeczna i funkcjonalno – przestrzenna) cele i kierunki rozwoju dotyczące ww. obszarów, natomiast brak jest ich przyporządkowania w układzie terytorialnym i powiązania z potencjałami wynikającymi z diagnozy, przez co można uzyskać funkcjonalny opis oraz logiczny i uporządkowany zestaw argumentów negocjacyjnych, a także przejrzystość i sprawność późniejszego systemu wdrażania/zarządzania. Znajdujące się na terenie obszarów funkcjonalnych potencjały są unikatowe zarówno na skalę krajową, jak i europejską, tym samym warte podkreślenia ich rangi (m.in. uznane przez Radę Europy Europejskie Szlaki Kulturowe np. cysterski i romański, uzdrowisko i wody geotermalne w Uniejowie, znajdujące się na terenie Obszarów Turystycznych Dolin Rzecznych Pilicy, Warty i Bzury, czy złoża surowców	Uwaga uwzględniona częściowo. Wymiar terytorialny Strategii jest kontynuowany jednak został on zweryfikowany. W obecnej wersji dokumentu nadal zwraca się uwagę na miasta średnie tracące funkcje społeczno-gospodarcze czy gminy zmarginalizowane. Wyróżniono również Miejskie Obszary Funkcjonalne. Wychodząc naprzeciw nowej polityce UE w zakresie ochrony środowiska i celom związanym z neutralnością klimatyczną został również wskazany obszar transformacji górniczo-energetycznej. Ponadto został wyróżniony turystyczno-środowiskowo-rolny obszar funkcjonalny jako OSI – Obszar Zielonej Gospodarki.

Tabela nr 1. Rozpatrzenie uwag zgłaszanych w trakcie konsultacji projektu Strategii Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030 (w dniach 5.03.- 9.04.2021)

Lp.	Podmiot zgłaszający uwagę	Nr strony	Obecny zapis / Treść uwagi / Propozycja zmian	Uzasadnienie	Rozpatrzenie uwagi
				na terenie OF Zagłębia Ceramiczno-Budowlanego Opoczno – Tomaszów Mazowiecki), część potencjałów o atrakcyjności regionalnej – stanowi podstawę dla rozwoju usług oraz infrastruktury dla mieszkańców województwa łódzkiego, odczuwającego niedobory w zakresie m.in. infrastruktury turystycznej, sportowej i rekreacyjnej. Kontynuacja obszarów funkcjonalnych wskazanych w SRWŁ 2020 wraz z ich aktualizacją w SRWŁ 2030 oraz wskazanie przez władze województwa głównych celów rozwojowych w ramach danego obszaru, określi preferowane płaszczyzny rozwoju, co ułatwi zawiązywanie partnerstw i realizację wspólnych inicjatyw, a także ukierunkuje i skupi działania w ramach samodzielnych projektów. Ww. podejście jest zgodne z wyzwaniami dla polityki regionalnej określonymi w KSRR 2030 m.in. w zakresie jakości rządzenia: „Dla jakości rządzenia na poziomie regionalnym i lokalnym istotne jest udoskonalenie lub wypracowanie nowych mechanizmów współpracy w celu wzmocnienia systemu współzarządzania procesami rozwojowymi, tj. współpraca i partnerstwo pomiędzy wszystkimi szczeblami JST a rządem, przedsiębiorcami i społeczeństwem dla rozwiązywania problemów i wykorzystywania potencjałów w funkcjonalnych układach terytorialnych.”	
385.	Gmina Dalików – Wójt Radosław Arkusz	94	Obecny zapis Brak cytowania Treść uwagi zgłaszam uwagę do przedmiotowego projektu strategii w postaci włączenia Gminy Dalików do Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego (MOF) Ośrodka Wojewódzkiego.	Pod względem funkcjonalnym Gmina Dalików jest związana z Ośrodkiem Wojewódzkim (Łódź). Coraz wiesza liczba mieszkańców pracuje w Łodzi i jednocześnie coraz większa liczba mieszkańców Łodzi przenosi się na teren Gminy Dalików, co można zaobserwować po ilości zawieranych transakcji sprzedaży nieruchomości oraz wniosków o wydanie decyzji ustalających sposób zagospodarowania terenu i warunków zabudowy (gro wnioskodawców zamieszkających w Łodzi). Ponadto przez gminę Dalików przebiegają linie komunikacyjne łączące ją z Ośrodkiem Wojewódzkim, z których korzystają mieszkańcy dojeżdżający do pracy, szkoły, uczelni czy również skorzystać z oferty kulturalnej Ośrodka Wojewódzkiego. Ponadto mieszkańcy Gminy Dalików przemierzają się do Ośrodka Wojewódzkiego w celu dokonywania zakupów. Warto zaznaczyć, że Gmina Dalików zgodnie z projektem Strategii Województwa Łódzkiego 2030 od strony południowej, północno wschodniej i wschodniej przylega do granic wyznaczonego MOF-u Ośrodka Wojewódzkiego (tj. teren gminy Lutomiersk, Parzęczew, Aleksandrów Łódzki). W związku, z czym teren Gminy Dalików jest dość mocno skomunikowany z obszarem przedmiotowego MOF-u. Ponadto pragnę zaznaczyć, że w 2018 r. Gmina Dalików podczas prac nad projektem „Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Łódzkiego oraz Planu Zagospodarowania Przestrzennego Miejskiego Ośrodka Funkcjonalnego Łodzi” wnioskowała, również o włączenie jej terenu do Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Łodzi. Wobec powyższego zasadnym wydaje się włączenie Gminy Dalików w skład Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Ośrodka Wojewódzkiego.	Uwaga uwzględniona częściowo Zaproponowany obszar (gmina Dalików) nie spełnia warunków określonych przez MFIPR w zakresie statystycznych kryteriów delimitacji MOF. Powiązania funkcjonalne wszystkich gmin powiatu poddębickiego z Łodzią i innymi JST ŁOM są słabe. Nieco silniejsze, jednak nadal słabe, powiązania Poddębic i Uniejowa nie są wystarczające do włączenia tych miast do MOF ŁOM, ponadto stanowiłyby one enklawy, co jest niezgodne z kryterium ciągłości terytorialnej MOF. Gmina Dalików została włączona do turystyczno-środowiskowo-rolnego obszaru funkcjonalnego wskazanego jako OSI – Obszaru Zielonej Gospodarki.
386.	Urząd Miasta Piotrkowa Trybunalskiego	94	Obecny zapis Brak cytowania Treść uwagi W śladzie za pismem z 26 stycznia 2021 (DOP.061.10.2020), wnioskujemy o wpisanie: Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Piotrków Trybunalski – Radomsko (obejmujący swym zakresem Miasto na prawach powiatu	Piotrków Trybunalski oraz gminy ościennie, w tym między innymi Moszczenica, Wola Krzysztoporska, Sulejów oraz Radomsko i powiat radomski, utraciły potencjał przemysłowy. Na wskazanym terenie funkcjonowały duże zakłady produkcyjne, zatrudniające dużą część mieszkańców danych miejscowości. Od ponad 20 lat w Piotrkowie zauważalny jest znaczny spadek liczby mieszkańców oraz starzenie się	Uwaga uwzględniona. W Strategii zostanie wskazany proponowany MOF Radomsko-Piotrków Trybunalski-Bełchatów.

Tabela nr 1. Rozpatrzenie uwag zgłaszanych w trakcie konsultacji projektu Strategii Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030 (w dniach 5.03.- 9.04.2021)

Lp.	Podmiot zgłaszający uwagę	Nr strony	Obecny zapis / Treść uwagi / Propozycja zmian	Uzasadnienie	Rozpatrzenie uwagi
			Piotrków Trybunalski wraz gminami ościennymi Moszczenica, Wola Krzysztoporska, Sulejów oraz miasto Radomsko i powiat radomszczański).	społeczeństwa. Miasto Radomsko natomiast znajduje się na liście 139 miast średnich, tracących funkcje społeczno - gospodarcze, wyznaczonej w aktualizacji delimitacji miast średnich, opracowanej dla potrzeb programowania kolejnej perspektywy finansowej na lata 2021-2027. Powiat radomszczański jest uwzględniony w liście gmin zagrożonych trwałą marginalizacją	
387.	Urząd Miasta Radomska	94-95	Obecny zapis Biorąc pod uwagę powyższe kryteria oraz intensywność i wielopłaszczyznowość powiązań funkcjonalno-przestrzennych wyznaczono MOF Ośrodka Wojewódzkiego (OW) oraz dwa wielordzeniowe układy: MOF Sieradz – Zduńska Wola – Łask oraz MOF Tomaszów Mazowiecki – Opoczno. Treść uwagi Istotnym instrumentem finansowym rozwoju lokalnego miasta Radomska są środki zewnętrzne. Na terenie miasta Radomska zdiagnozowano wiele potrzebnych inwestycji, których realizacja przyczyniłaby się do podniesienia poziomu jakości życia mieszkańców. W związku z tym proponujemy utworzenie nowego Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego: Miejski Obszar Funkcjonalny Piotrków Trybunalski-Radomsko.	Planowany Miejski Obszar Funkcjonalny obejmowałby miasta średniej wielkości Piotrków Trybunalski oraz Radomsko wraz z powiatami piotrkowskim i radomszczańskim. Trzeba zaznaczyć iż powiat radomszczański, Piotrków Trybunalski i gminy ościennie Piotrkowa Trybunalskiego wyraziły swoje pełne poparcie dla międzyterytorialnej współpracy i utworzenia ww. MOF W ramach MOF Piotrków Tryb - Radomsko zostały określone wspólne działania, którym dedykowane są środki ZIT. wspólnym mianownikiem inwestycyjnym jest autostrada A1, droga krajowa 91 oraz inwestycje logistyczne, magazynowe, tereny inwestycyjne. (...) Należy podkreślić iż miasto Radomsko znalazło się na liście 139 miast średnich tracących funkcje społeczno-gospodarcze, wyznaczonych w aktualizacji delimitacji miast średnich, opracowanej dla potrzeb programowania kolejnej perspektywie finansowej na lata 2021-2027. Natomiast powiat radomszczański został zaliczony wśród obszarów zagrożonych trwałą marginalizacją, a zarówno miasto Piotrków Trybunalski jaki Powiat Piotrkowski należą do obszarów zagrożonych degradacją społeczną oraz zacofaniem gospodarczym.	Uwaga uwzględniona. W Strategii zostanie wskazany proponowany MOF Radomsko-Piotrków Trybunalski-Bełchatów.
388.	Urząd Gminy w Rozprzy	94-95	Obecny zapis Biorąc pod uwagę powyższe kryteria oraz intensywność i wielopłaszczyznowość powiązań funkcjonalno-przestrzennych wyznaczono MOF Ośrodka Wojewódzkiego (OW) oraz dwa wielordzeniowe układy: MOF Sieradz-Zduńska Wola- Łask oraz MOF Tomaszów Mazowiecki -Opoczno Treść uwagi Teren Piotrkowa Trybunalskiego oraz Powiatu Piotrkowskiego ma wiele zdiagnozowanych potrzebnych inwestycji, których realizacja przyczyniłaby się do poprawy i podniesienia życia mieszkańców. Proponujemy utworzenie nowego MOF: Miejski Obszar Funkcjonalny Piotrków-Radomsko.	Teren proponowany do utworzenia nowego MOF wymaga komplementarnych działań skierowanych na rozwój terenów tracących swoje funkcje a zwłaszcza funkcje społeczno -gospodarcze. Teren Piotrkowa i Powiatu Piotrkowskiego należy do obszarów zagrożonych degradacją społeczną oraz zacofaniem gospodarczym, co obrazują wskaźniki statystyczne.	Uwaga uwzględniona. W Strategii zostanie wskazany proponowany MOF Radomsko-Piotrków Trybunalski-Bełchatów.
389.	Urząd Gminy Wola Krzysztoporska	94-95	Obecny zapis ...wyznaczono MOF Ośrodka Wojewódzkiego (OW) oraz dwa wielordzeniowe układy: MOF Sieradz-Zduńska Wola-Łask oraz MOF Tomaszów Mazowiecki – Opoczno Treść uwagi Proponuję utworzenie nowego Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego tj.: Miejski Obszar Funkcjonalny Piotrków Trybunalski – Radomsko obejmujący Gminę Wola Krzysztoporska	Wspólnym przedsięwzięcia spajające MOF związane są z autostradą A1, drogą krajową DK91 - związane z tym są konieczne do przeprowadzenia inwestycje logistyczne, magazynowe, i w tereny inwestycyjne. Wspólne problemy dotyczą też ochrony środowiska przyrodniczego (wymiana pieców, budowa kanalizacji) oraz rozwoju transportu publicznego. Utworzenie MOF jest uzasadnione szerokimi potrzebami oraz wspólnymi problemami jego mieszkańców.	Uwaga uwzględniona. W Strategii zostanie wskazany proponowany MOF Radomsko-Piotrków Trybunalski-Bełchatów.
390.	Beata Pokora – Starosta Powiatu Radomszczańskiego - Starostwo Powiatowe w Radomsku	94-95	Obecny zapis Biorąc pod uwagę powyższe kryteria oraz intensywność i wielopłaszczyznowość powiązań funkcjonalno-przestrzennych wyznaczono MOF Ośrodka Wojewódzkiego (OW) oraz dwa wielordzeniowe układy: MOF Sieradz- Zduńska Wola – Łask oraz MOF Tomaszów Mazowiecki – Opoczno. Treść uwagi Istotnym instrumentem finansowym rozwoju lokalnego Powiatu Piotrkowskiego i Radomszczańskiego są środki zewnętrzne. Na terenie miasta Piotrków Trybunalskim oraz Powiatu Piotrkowskiego i Radomszczańskiego zdiagnozowano wiele potrzebnych inwestycji, których	Planowany Miejski Obszar Funkcjonalny obejmowałby miasta średniej wielkości Piotrków Trybunalski oraz Radomsko wraz z powiatami piotrkowskim i radomszczańskim. Trzeba zaznaczyć, iż gminy ościennie w powiecie piotrkowskim wyraziły swoje pełne poparcie dla między terytorialnej współpracy i utworzenia ww MOF. W ramach MOF Piotrków Tryb.-Radomsko zostały określone wspólne działania, którym dedykowane są środki ZIT. Wspólnym mianownikiem inwestycyjnym jest autostrada A1, droga krajowa DK91 oraz inwestycje logistyczne, magazynowe, tereny inwestycyjne. Potrzeby komplementarne obejmują również obszar Powiatu Piotrkowskiego w szczególności w zakresie:	Uwaga uwzględniona. W Strategii zostanie wskazany proponowany MOF Radomsko-Piotrków Trybunalski-Bełchatów.

Tabela nr 1. Rozpatrzenie uwag zgłaszanych w trakcie konsultacji projektu Strategii Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030 (w dniach 5.03.- 9.04.2021)

Lp.	Podmiot zgłaszający uwagę	Nr strony	Obecny zapis / Treść uwagi / Propozycja zmian	Uzasadnienie	Rozpatrzenie uwagi
			realizacja przyczyniłaby się do podniesienia poziomu jakości życia mieszkańców. W związku z tym proponujemy utworzenie nowego Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego: Miejski Obszar Funkcjonalny Piotrków Trybunalski - Radomsko	- poprawy stanu środowiska przyrodniczego, w tym jakości powietrza (...) - rozwój zrównoważonego transportu publicznego (...) - rozwój i wsparcie kształcenia ustawicznego i zawodowego (...) Należy podkreślić, iż Miasto Radomsko znalazło się na liście 139 miast średnich tracących funkcje społeczno-gospodarcze, wyznaczonej w aktualizacji delimitacji miast średnich, opracowanej dla potrzeb programowania kolejnej perspektywy finansowej na lata 2021-2027. Natomiast powiat radomszczański został zaliczony wśród obszarów zagrożonych trwałą marginalizacją. Należy również zaakcentować, iż zarówno Miasto Piotrków Trybunalski, jak i Powiat Piotrkowski należą do obszarów zagrożonych degradacją społeczną oraz zacofaniem gospodarczym (...)	
391.	Starostwo Powiatowe w Piotrkowie Trybunalskim	94-95	Obecny zapis Biorąc pod uwagę powyższe kryteria oraz intensywność i wielopłaszczyznowość powiązań funkcjonalno-przestrzennych wyznaczono MOF Ośrodka Wojewódzkiego (OW) oraz dwa wielordzeniowe układy: MOF Sieradz-Zduńska Wola - Łask oraz MOF Tomaszów Mazowiecki - Opoczno Treść uwagi Istotnym instrumentem finansowym rozwoju lokalnego Powiatu Piotrkowskiego są środki zewnętrzne. Na terenie miasta Piotrków Trybunalskim oraz Powiatu Piotrkowskiego zdiagnozowano wiele potrzebnych inwestycji, których realizacja przyczyniłaby się do podniesienia poziomu jakości życia mieszkańców. W związku z tym proponujemy utworzenie nowego Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego: Miejski Obszar Funkcjonalny Piotrków Trybunalski - Radomsko	Planowany Miejski Obszar Funkcjonalny obejmowałby miasta średniej wielkości Piotrków Trybunalski oraz Radomsko wraz z powiatami piotrkowskim i radomszczańskim. Trzeba zaznaczyć, iż gminy ościenne w powiecie piotrkowskim wyraziły swoje pełne poparcie dla między terytorialnej współpracy i utworzenia ww MOF. W ramach MOF Piotrków Tryb.-Radomsko zostały określone wspólne działania, którym dedykowane są środki ZIT. Wspólnym mianownikiem inwestycyjnym jest autostrada A1, droga krajowa DK91 oraz inwestycje logistyczne, magazynowe, tereny inwestycyjne. Potrzeby komplementarne obejmują również obszar Powiatu Piotrkowskiego w szczególności w zakresie: - poprawy stanu środowiska przyrodniczego, w tym jakości powietrza (...) - rozwój zrównoważonego transportu publicznego (...) - rozwój i wsparcie kształcenia ustawicznego i zawodowego (...) Należy podkreślić, iż Miasto Radomsko znalazło się na liście 139 miast średnich tracących funkcje społeczno-gospodarcze, wyznaczonej w aktualizacji delimitacji miast średnich, opracowanej dla potrzeb programowania kolejnej perspektywy finansowej na lata 2021-2027. Natomiast powiat radomszczański został zaliczony wśród obszarów zagrożonych trwałą marginalizacją. Należy również zaakcentować, iż zarówno Miasto Piotrków Trybunalski, jak i Powiat Piotrkowski należą do obszarów zagrożonych degradacją społeczną oraz zacofaniem gospodarczym (...)	Uwaga uwzględniona. W Strategii zostanie wskazany proponowany MOF Radomsko-Piotrków Trybunalski-Bełchatów.
392.	Urząd Gminy w Grabicy	94-95	Obecny zapis Biorąc pod uwagę powyższe kryteria oraz intensywność i wielopłaszczyznowość powiązań funkcjonalno-przestrzennych wyznaczono MOF Ośrodka Wojewódzkiego (OW) oraz dwa wielordzeniowe układy: MOF Sieradz - Zduńska Wola - Łask oraz MOF Tomaszów Mazowiecki - Opoczno. Treść uwagi Istotnym instrumentem finansowym rozwoju lokalnego Powiatu Piotrkowskiego są środki zewnętrzne. Na terenie miasta Piotrków Trybunalskim oraz Powiatu Piotrkowskiego zdiagnozowano wiele potrzebnych inwestycji, których realizacja przyczyniłaby się do podniesienia poziomu jakości życia mieszkańców. W związku z tym proponujemy utworzenie nowego Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego: Miejski Obszar Funkcjonalny Piotrków Trybunalski – Radomsko.	Planowany Miejski Obszar Funkcjonalny obejmowałby miasta średniej wielkości Piotrków Trybunalski oraz Radomsko wraz z powiatami piotrkowskim i radomszczańskim. Trzeba zaznaczyć, iż gminy ościenne w powiecie piotrkowskim wyraziły swoje pełne poparcie dla między terytorialnej współpracy i utworzenia ww MOF. W ramach MOF Piotrków Tryb.-Radomsko zostały określone wspólne działania, którym dedykowane są środki ZIT. Wspólnym mianownikiem inwestycyjnym jest autostrada A1, droga krajowa DK91 oraz inwestycje logistyczne, magazynowe, tereny inwestycyjne. Potrzeby komplementarne obejmują również obszar Powiatu Piotrkowskiego w szczególności w zakresie: - poprawy stanu środowiska przyrodniczego, w tym jakości powietrza (...) - rozwój zrównoważonego transportu publicznego (...) - rozwój i wsparcie kształcenia ustawicznego i zawodowego (...) Należy podkreślić, iż Miasto Radomsko znalazło się na liście 139 miast	Uwaga uwzględniona. W Strategii zostanie wskazany proponowany MOF Radomsko-Piotrków Trybunalski-Bełchatów.

Tabela nr 1. Rozpatrzenie uwag zgłaszanych w trakcie konsultacji projektu Strategii Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030 (w dniach 5.03.- 9.04.2021)

Lp.	Podmiot zgłaszający uwagę	Nr strony	Obecny zapis / Treść uwagi / Propozycja zmian	Uzasadnienie	Rozpatrzenie uwagi
				średnich tracących funkcje społeczno-gospodarcze, wyznaczonej w aktualizacji delimitacji miast średnich, opracowanej dla potrzeb programowania kolejnej perspektywy finansowej na lata 2021-2027. Natomiast powiat radomski został zaliczony wśród obszarów zagrożonych trwałą marginalizacją. Należy również zaakcentować, iż zarówno Miasto Piotrków Trybunalski, jak i Powiat Piotrkowski należą do obszarów zagrożonych degradacją społeczną oraz zacofaniem gospodarczym (...)	
393.	Gmina Tomaszów Mazowiecki	95	Obecny zapis Dla Miejskich Obszarów Funkcjonalnych szczególnie istotne będą działania związane z rozwojem: zrównoważonego transportu publicznego, zwiększaniem efektywności energetycznej, poprawą stanu środowiska przyrodniczego, szczególnie w zakresie jakości powietrza, wsparciem rozwoju kształcenia i szkolenia zawodowego w odpowiedzi na potrzeby i wyzwania rynku pracy. Treść uwagi Dla Miejskich Obszarów Funkcjonalnych szczególnie istotne będą działania związane z rozwojem: <u>turystyki, kultury i rekreacji</u> , zrównoważonego transportu publicznego, zwiększeniem efektywności energetycznej, poprawą stanu środowiska przyrodniczego, szczególnie w zakresie jakości powietrza, wsparciem rozwoju kształcenia i szkolenia zawodowego w odpowiedzi na potrzeby i wyzwania rynku pracy.	Rozszerzenie katalogu obszarów wsparcia o turystykę, kulturę i rekreację jest niezbędne ze względu na położenie geograficzne, walory turystyczne i kulturalne gmin, wchodzących w skład MOF Tomaszów Maz.-Opoczno.	Uwaga uwzględniona. Zapisy zostaną uzupełnione. Dla MOF w nowej perspektywie finansowej 2021-2027 przewidziano wsparcie w postaci Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych. Szczegółowy zakres wsparcia w ramach ZIT zostanie określony zgodnie z Umową Partnerstwa w Programie Regionalnym.
394.	Urząd Miasta Łodzi	95	Obecny zapis „MOF ośrodka wojewódzkiego obejmuje Łódź oraz miasta i gminy z powiatów: pabianickiego, zgierskiego, łódzkiego wschodniego i brzezińskiego.” Treść uwagi „MOF ośrodka wojewódzkiego obejmuje Łódź oraz miasta i gminy z powiatów: pabianickiego, zgierskiego, łódzkiego wschodniego i brzezińskiego, <u>obecnie Łódzki Obszar Metropolitalny.</u> ”	Obszar realizacji ZIT z obecnej perspektywy finansowej UE na lata 2014-2020 to Łódzki Obszar Metropolitalny.	Uwaga uwzględniona. Zapisy zostaną uzupełnione.
395.	Urząd Miasta Łodzi	95	Obecny zapis Dla Miejskich Obszarów Funkcjonalnych szczególnie istotne będą działania związane z rozwojem: zrównoważonego transportu publicznego, zwiększaniem efektywności energetycznej, poprawą stanu środowiska przyrodniczego, szczególnie w zakresie jakości powietrza, wsparciem rozwoju kształcenia i szkolenia zawodowego w odpowiedzi na potrzeby i wyzwania rynku pracy. Treść uwagi Dla Miejskich Obszarów Funkcjonalnych szczególnie istotne będą działania związane z rozwojem zrównoważonego transportu publicznego, <u>poprawą dostępności transportowej i spójności komunikacyjnej</u> , zwiększaniem efektywności energetycznej, poprawą stanu środowiska przyrodniczego, szczególnie w zakresie jakości powietrza, <u>wzrostem atrakcyjności osadniczej realizowanym m.in. przez procesy rewitalizacyjne</u> , wsparciem rozwoju kształcenia i szkolenia zawodowego w odpowiedzi na potrzeby i wyzwania rynku pracy.	Zgodnie z zapisami KSRR, [...] nakreślone w tym dokumencie kierunki rozwoju i wskazane priorytety stanowią ramy działania dla samorządu województwa w kontekście zachowania spójności rozwoju całego kraju. W treści diagnozy sytuacji społeczno-gospodarczej Województwa Łódzkiego zostały wskazane obszary i grupy społeczne szczególnie dotknięte zjawiskiem ubóstwa i wykluczenia społecznego. Odpowiedzią na te problemy jest trwający proces rewitalizacji, realizowany w wielu ośrodkach na terenie województwa, głównie w Łodzi, ale także w Pabianicach, Zgierzu, Ozorkowie, Brzezinach czy Parzęczewie. Mimo to skala zdegradowanych obszarów, na których występuje kumulacja problemów społecznych, wymagających rewitalizacji jest nadal znacząca. Działania, których celem jest poprawa warunków i jakości życia mieszkańców, a także rozwój aktywności obywatelskiej, musi być prowadzona w sposób kompleksowy, poprzez zintegrowane działania na rzecz lokalnej społeczności, przestrzeni i gospodarki, zgodnie z uchwalonymi Gminnymi Programami Rewitalizacji.	Uwaga uwzględniona częściowo. Dla MOF w nowej perspektywie finansowej 2021-2027 przewidziano wsparcie w postaci Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych. Szczegółowy zakres wsparcia w ramach ZIT zostanie określony zgodnie z Umową Partnerstwa w Programie Regionalnym.
396.	Gmina Mniszków	95	Obecny zapis MOF ośrodka wojewódzkiego obejmuje Łódź oraz miasta i gminy z powiatów: pabianickiego, zgierskiego, łódzkiego wschodniego i brzezińskiego. Wielordzeniowe MOF Sieradz – Zduńska Wola – Łask oraz Tomaszów Mazowiecki – Opoczno to układy osadnicze, o silnych	Argumentami uzasadniającymi proponowaną zmianę, są fakty, że Gmina Mniszków wpisuje się w definicję Miejskich Obszarów Funkcjonalnych, mówiącą o MOF-ie jako obszarze obejmującym miasto/miasta i jego/ich zewnętrzną strefę, która ze względu na gęstą sieć powiązań tworzy z nim/nimi funkcjonalnie jeden system, a co za tym idzie działania	Uwaga uwzględniona. Gmina Mniszków zostanie włączona do MOF Tomaszów Mazowiecki-Opoczno.

Tabela nr 1. Rozpatrzenie uwag zgłaszanych w trakcie konsultacji projektu Strategii Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030 (w dniach 5.03.- 9.04.2021)

Lp.	Podmiot zgłaszający uwagę	Nr strony	Obecny zapis / Treść uwagi / Propozycja zmian	Uzasadnienie	Rozpatrzenie uwagi
			powiązaniach funkcjonalnych, położone odpowiednio wzdłuż dróg S8 i DW713. Wszystkie główne miasta wielordzeniowych MOF-ów zostały zakwalifikowane do krajowych obszarów problemowych grupy miast średnich tracących funkcje społeczno- gospodarcze. Dla Miejskich Obszarów Funkcjonalnych szczególnie istotne będą działania związane z rozwojem: zrównoważonego transportu publicznego, zwiększaniem efektywności energetycznej, poprawą stanu środowiska przyrodniczego, szczególnie w zakresie jakości powietrza, wsparciem rozwoju kształcenia i szkolenia zawodowego w odpowiedzi na potrzeby i wyzwania rynku pracy. Treść uwagi Zasadnym jest rozszerzenie Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Tomaszów Mazowiecki – Opoczno o Gminę Mniszków, poprzez weryfikację obecnie istniejącej delimitacji, która może być interpretowana bardzo różnicowanie i trudno porównywalnie, a metodologia, która za nią stoi może nie być wystarczająco dostosowana do celu jakiego służy i z czego wynika, czyli m.in. z ustawowego obowiązku, potrzeb rozwiązywania problemów przestrzennych, konieczności dostosowania do statystyki europejskiej, czy udziału w międzynarodowych programach, zatem jeśli przyjmujemy porównywalne i obiektywne dane, zgodne z przyjętą metodologią delimitacji, opracowanej dla miejskich obszarów funkcjonalnych w województwie łódzkim, liczba minimalnych kryteriów kwalifikujących przynależność analizowanych jednostek terytorialnych, np. Gmina Sławno czy Gmina Białaczów, do MOF do Gminy Mniszków jest podobna.	związane z jego rozwojem, tj.: a) zrównoważonego transportu publicznego – z Tomaszowem Mazowieckim oraz Opocznom, Gminę Mniszków łączą szlaki komunikacyjne, tj. drogi powiatowe i gminne, a także transport publiczny (połączenia autobusowe), b) zwiększaniem efektywności energetycznej – wspólna dla strefy polityka klimatyczna w kierunku źródeł ekologicznych, takich jak m.in. instalacje fotowoltaiczne, których wskaźnik ilości w przeliczeniu na gospodarstwa domowe w Gminie Mniszków jest jednym z najwyższych w kraju, c) poprawą stanu środowiska przyrodniczego, szczególnie w zakresie jakości powietrza – przykładem jest projekt zintegrowany IP LIFE PL Pilica Basin CTRL wspierający konkretne działania na rzecz ochrony środowiska, odbudowy zasobów przyrodniczych i wspierania różnorodności biologicznej przy m.in. Zalewie Sulejowskim, którego linia brzegowa graniczy z Gminą Mniszków i Tomaszowem Mazowieckim, d) wsparciem rozwoju kształcenia i szkolenia zawodowego w odpowiedzi na potrzeby i wyzwania rynku pracy - w strefie Opoczno-Tomaszów Maz.-Mniszków występuje duży przepływ pracowników, którzy na co dzień mieszkają w Gminie Mniszków, a pracują w ww. miastach obok, stanowiąc o jakości i wielkości siły roboczej w strefie. Powyższa sytuacja działa również w drugą stronę – a przykładem jest ZCB Owczary, jeden z największych zakładów ceramiki budowlanej w Europie, z całkowicie polskim kapitałem, który zatrudnia wielu mieszkańców pobliskich miast strefy. Włączenie Gminy Mniszków do ww. MOF-u będzie również wsparciem w rozwoju kształcenia ustawicznego i zawodowego, ponieważ mieszkańcy gminy uczą się w szkołach różnego szczebla zarówno w Tomaszowie Maz. jak i Opocznie. Gmina Mniszków nie może być również pominięta w przynależeniu do MOF, w aspekcie połączenia ruchu samochodowego – mając na myśli, węzeł komunikacyjny Opoczno-Tomaszów Mazowiecki-Piotrków Trybunalski. Gmina Mniszków jest położona przy DK12, która jest bezpośrednio związana z siecią dróg ww. miast, co potwierdza zasadność wprowadzenia zmiany. Warto podkreślić aspekty turystyczne powiązań z Tomaszowem Maz. poprzez bliskość Zalewu Sulejowskiego i możliwość rozwoju turystyki, sportu i rekreacji przez m.in. żeglarstwo, pływanie, kajakarstwo turystyczne. Ponadto Gmina Mniszków zawarła porozumienie wraz z Gminą Drzewica, Paradyż, Poświętne oraz Żarnów w sprawie woli przystąpienia do Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego miast średnich tracących funkcje społeczno -gospodarcze: Tomaszów Mazowiecki – Opoczno, popartą w pełni pozytywną opinią Zarządu Powiatu Opoczyńskiego.	
397.	Gmina Łask	95	Obecny zapis Trzeci akapit od góry „Dla Miejskich Obszarów Funkcjonalnych [...]wsparciem rozwoju kształcenia i szkolenia zawodowego w odpowiedzi na potrzeby i wyzwania rynku pracy [...]”	Zgodnie z założeniami Strategii Wł. MOF koncentrują się m.in. wokół miast tracących swoje funkcje społeczno-gospodarcze oraz okolicznych gmin. Zgodnie z ustawą o samorządzie gminnym w kompetencji gmin nie wpisane zostały szkoły zawodowe (są to kompetencje samorządów powiatowych). Gminy Miejskie, miejsko -wiejskie i wiejskie wchodzące w skład MOF w zakresie swoich kompetencji mają zgodnie z art. 7. 1. Zaspokajanie zbiorowych potrzeb wspólnoty należy do zadań	Uwaga uwzględniona. Zapisy zostaną uzupełnione. Dla MOF w nowej perspektywie finansowej 2021-20217 przewidziano wsparcie w postaci Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych. Szczegółowy zakres wsparcia w ramach ZIT zostanie określony zgodnie z Umową

Tabela nr 1. Rozpatrzenie uwag zgłaszanych w trakcie konsultacji projektu Strategii Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030 (w dniach 5.03.- 9.04.2021)

Lp.	Podmiot zgłaszający uwagę	Nr strony	Obecny zapis / Treść uwagi / Propozycja zmian	Uzasadnienie	Rozpatrzenie uwagi
			Treść uwagi Miejskich Obszarów Funkcjonalnych [...] wsparciem rozwoju kształcenia i szkolenia zawodowego oraz ogólnego w odpowiedzi na potrzeby i wyzwania rynku pracy, <u>działań w obszarze kultury oraz turystyki</u>	własnych gminy. W szczególności zadania własne obejmujące sprawy [...] edukacji publicznej [...] dlatego też w celu umożliwienia Gminom realizacji celów postawionych w Strategii konieczne jest rozszerzenie katalogu dot. szkolenia i kształcenia nie tylko na zawodowe ale także ogólne. Ponadto wnosimy o pozostawienie w zakresie działań szczególnie istotnych dla MOF również tych z obszaru kultury i turystyki, co jest zgodne z wstępnymi założeniami strategii przekazanymi jednostkom wchodzącym w skład MOF w listopadzie 2020 r. oraz z typami projektów zgłoszonych w ankietach przez jst tworzących MOF.	Partnerstwa w Programie Regionalnym.
398.	Urząd Miasta Skierniewice	95	Obecny zapis Biorąc pod uwagę powyższe kryteria oraz intensywność i wielopłaszczyznowość powiązań funkcjonalno-przestrzennych wyznaczono MOF Ośrodka Wojewódzkiego (OW) oraz dwa wielordzeniowe układy: MOF Sieradz – Zduńska Wola – Łask oraz MOF Tomaszów Mazowiecki – Opoczno. Treść uwagi Biorąc pod uwagę powyższe kryteria oraz intensywność i wielopłaszczyznowość powiązań funkcjonalno-przestrzennych wyznaczono MOF Ośrodka Wojewódzkiego (OW) oraz <u>trzy</u> wielordzeniowe układy: MOF Sieradz – Zduńska Wola – Łask oraz MOF Tomaszów Mazowiecki – Opoczno oraz <u>MOF Skierniewice – Rawa Mazowiecka – Łowicz.</u>	Miasto Skierniewice za porozumieniem z miastami: Rawa Mazowiecka i Łowicz zamierza realizować wspólne projekty, zapewniając rozwój miast, tym samym realizując wizję województwa.	Uwaga uwzględniona częściowo. Zaproponowany obszar nie spełnia warunków określonych przez MFIPR w zakresie statystycznych kryteriów delimitacji MOF. Skala powiązań funkcjonalno-przestrzennych Rawy Mazowieckiej, Skierniewic i Łowicza jest niewystarczająca do delimitacji MOF w takim kształcie. Skierniewice Łowicz i Rawa Mazowiecka zostały włączone do OSI – Obszar Zielonej Gospodarki.
399.	Gmina Paradyż		Obecny zapis Brak cytowania Treść uwagi W związku z ogłoszonymi konsultacjami w sprawie MOF Gmina Paradyż zwraca się z wnioskiem o ujęcie w wykazie gmin wiejskich ujętych w Strategii Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030 w ramach Obszarów Strategicznej Interwencji – Miejskie Obszary Funkcjonalne dotyczy proponowanego obszaru Tomaszów Mazowiecki – Opoczno.	Gmina Paradyż obecnie współpracuje z miastem Opoczno w ramach zagospodarowania odpadów komunalnych – umowa o odbiór podpisana z ZGK w Opocznie, z gminą Białaczów współpracujemy w ramach jednej Lokalnej Grupy działania i wspólnie realizujemy projekty obejmujące nasze gminy a także partycypujemy w kosztach pozyskania gruntów związanych z budową wiaduktu nad CMK łączącego nasze gminy z gminą Sławno współpracujemy w ramach realizacji wspólnych inwestycji drogowych obejmujących drogi powiatowe przebiegające przez nasze gminy. Z miastem Tomaszów Mazowiecki łączą nas Zakłady Ceramiczne Grupy Paradyż, z których pierwszy został zlokalizowany w naszej Gminie, a także nasi mali niepełnosprawni mieszkańcy korzystają z usług rehabilitacyjnych świadczonych przez Ośrodek Rehabilitacyjny gminy Tomaszów Mazowiecki. W okresie realizacji SRWŁ 2030 połączą nas projekty w zakresie poprawy jakości powietrza, efektywności energetycznej, szkolnictwa zawodowego oraz działań w zakresie zrównoważonego rozwoju i sprawnego transportu łączącego miasta z naszą Gminą. Pozyskiwanie wspólnych środków pozwoli na powstanie klastrow energetycznych, które przyczynią się do zrównoważonego rozwoju tego obszaru w zakresie energii elektrycznej. Przedstawiając powyższe pragnę podkreślić, że uprzednio byliśmy zaangażowani w utworzenie zintegrowanego obszaru ceramiczno-budowlanego, który miał obejmować między innymi gminy: Opoczno, Paradyż i Tomaszów Mazowiecki. W związku z tym, że w SRWŁ 2030 brak jest tego typu obszarów bardzo proszę o przychylne rozpatrzenie naszego wniosku i ujęcie Gminy Paradyż w MOF Tomaszów Mazowiecki-Opoczno.	Uwaga uwzględniona. Gmina Paradyż zostanie włączona do MOF Tomaszów Mazowiecki-Opoczno.
400.	Starostwo Powiatowe w Opocznie – Marcin Baranowski – Starosta Opoczyński – Przewodniczący Zarządu	od str. nr 93	Obecny zapis Brak cytowania	Zgodnie z przeprowadzonymi badaniami m.in. miasta Opoczno i Tomaszów Mazowiecki należą do średnich miast tracących funkcje gospodarczo – społeczne w Polsce. W przyjętym w projekcie SRWŁ 2030 Miejskim Obszarze Funkcjonalnym Tomaszów Maz. – Opoczno, wokół Opoczna jest tylko Opoczno oraz gminy: Sławno i Białaczów. Pozostałe 5	Uwaga uwzględniona częściowo. Zapisy zostaną uzupełnione w zakresie rozszerzenia MOF Tomaszów Mazowiecki - Opoczno o gminy Drzewica, Mniszków, Paradyż, Poświętne. Gmina Żarnów została

Tabela nr 1. Rozpatrzenie uwag zgłaszanych w trakcie konsultacji projektu Strategii Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030 (w dniach 5.03.- 9.04.2021)

Lp.	Podmiot zgłaszający uwagę	Nr strony	Obecny zapis / Treść uwagi / Propozycja zmian	Uzasadnienie	Rozpatrzenie uwagi
	Powiatu Opoczyńskiego		Treść uwagi Proponowana zmiana dotyczy zapisów dotyczących Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego miast średnich tracących funkcje społeczno-gospodarcze: Tomaszów Mazowiecki – Opoczno. Wprowadzenie zmiany polegającej na uzupełnieniu Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego miast średnich tracących funkcje społeczno-gospodarcze: Tomaszów Mazowiecki – Opoczno o dodatkowe 5 gmin z terenu powiatu opoczyńskiego tj. Gminę Drzewica, Gminę Mniszków, Gminę Paradyż, Gminę Poświętne i Gminę Żarnów	gmin z terenu powiatu opoczyńskiego nie zostało wpisane do tworzonego MOF-u. W siedzibie Starostwa Powiatowego w Opocznie odbyły się 3 spotkania władarzy ośmiu gmin tworzących powiat opoczyński i wszyscy zgodnie uważają, że w tworzonej MOF powinny być wszystkie gminy z terenu naszego Powiatu. Zarząd Powiatu Opoczyńskiego, w pełni popiera inicjatywę włączenia do tworzonego MOF Tomaszów Maz. – Opoczno wszystkich gmin tworzących powiat opoczyński. Ma to swoje uzasadnienie. Pozostawienie tych 5 gmin poza MOF spowoduje, że jeszcze bardziej będą one tracić swoje funkcje, znaczenie, zahamowany zostanie ich rozwój itp. Powiat opoczyński jest małym powiatem, odległości pomiędzy miastem Opoczno a gminami są niewielkie. Istnieje duże powiązanie funkcjonalno – przestrzenne, kulturalne, są wspólne tradycje, szkolnictwo ponadpodstawowe czy gospodarka. Odłączenie tych 5 gmin (Drzewica, Mniszków, Paradyż, Poświętne, Żarnów), a włączenie do MOF tylko 3 gmin (Opoczno, Sławno, Białaczów) z naszego Powiatu, będzie niekorzystne dla samego miasta Opoczna, które będzie silniejszym ośrodkiem przy wsparciu wszystkich gmin wokół.	zaliczona do gmin zagrożonych trwałą marginalizacją i do OSI – Obszar Zielonej Gospodarki.
401.	Gmina Lubochnia	94-96	Obecny zapis Brak cytowania Treść uwagi Strategia w Rozdziale VII. Terytorialny wymiar strategii – Regionalne Obszary Strategii Interwencji – Miejskie obszary funkcjonalne zawiera wytyczne i kryteria dla obszarów ujętych w Miejskich Obszarach Funkcjonalnych. Miejski Obszar Funkcjonalny Tomaszów Mazowiecki – Opoczno oprócz ogólnych wytycznych oparty został jako układ osadniczy o silnych powiązaniach funkcjonalnych położonych odpowiednio wzdłuż dróg S8 i DW 713. W dalszej części opisano szczególnie istotne działania związane z rozwojem: A rysunek 77. Obszary Strategicznej Interwencji w województwie łódzkim obrazuje gminy wchodzące w skład ww. MOF. Biorąc pod uwagę założenia i wytyczne dla przedstawionych w Strategii Miejskich Obszarów Funkcjonalnych w wykazie gmin przedstawionych na rysunku 77 (96 strona Strategii) pominięta została Gmina Lubochnia. Mając na względzie powyższe oraz kryteria dotyczące MOF wnoszę o uwzględnienie wśród gmin przypisanych do Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Tomaszów Mazowiecki – Opoczno gminy Lubochnia i umieszczenie jej na ww. rysunku oraz w wykazie gmin objętych Miejskim Obszarem Funkcjonalnym Tomaszów Mazowiecki – Opoczno.	Miasta tworzą swoje strefy oddziaływania, które wynikają z codziennych powiązań generowanych zwłaszcza przez dojazdy do: pracy, miejsc nauki, placówek handlowych itp. Tworzą one silnie powiązany wewnętrznie obszar, który wymaga wspólnych dla jego elementów rozwiązań w zakresie polityki przestrzennej, transportowej i społeczno-gospodarczej. Mając na uwadze powyższe oraz kryteria przyjęte w Strategii Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030 Gmina Lubochnia doskonale wpisuje się w Miejski Obszar Funkcjonalny Tomaszów Mazowiecki – Opoczno i powinna zostać włączona w ten obszar.	Uwaga uwzględniona. Gmina Lubochnia zostanie włączona do MOF Tomaszów Mazowiecki-Opoczno.
402.	Gmina Czerniewice	94-96	Obecny zapis Brak cytowania Treść uwagi Nie mogę zgodzić się z uzasadnieniem oraz zasięgiem terytorialnym nowego MOF. Zarówno moim zdaniem, jak i mieszkańców, powinny być w nim również ujęte gminy Czerniewice oraz Lubochnia. Są to gminy usytuowane w niedalekiej odległości od miasta Tomaszów Mazowiecki, a dzięki przebiegającej przez w/w gminy drodze ekspresowej S8 posiadają szybkie połączenie drogowe z miastem, co stanowi podstawę do ujęcia ich w planowanej strategii powstania nowego MOF. Zapewniłoby to szybszy rozwój gospodarczy oraz społeczny regionu. W projekcie Strategii na str. 95 uzasadnieniem do powstania w/w MOF są układy osadnicze położone wzdłuż dróg S8 i DW713.	Na 5 stronie projektu strategii jest zapisane sformułowanie „Zaproponowane w Strategii 2030 działania koncentrują się na przeciwdziałaniu negatywnym zjawiskom, jak również na wzmacnianiu wewnętrznych potencjałów. Wymiar terytorialny interwencji będzie kontynuowany, dostosowany do potrzeb i możliwości rozwojowych poszczególnych terytoriów, w tym Obszarów Strategicznej Interwencji wskazanych z poziomu krajowego i regionalnego. Koncentracja interwencji na tych obszarach będzie służyła wyrównywaniu szans rozwojowych poszczególnych obszarów województwa i budowaniu jego spójności terytorialnej” (...) Żadna z gmin przyporządkowana do MOF nie jest wymieniona w Strategii jako obszar trwale zagrożony marginalizacją, a co więcej, większość z tych gmin należy do gmin bogatych w skali naszego	Uwaga uwzględniona częściowo. Dostrzegając problemy i potrzeby rozwojowe gminy Czerniewice, została ona zaliczona do grupy gmin zagrożonych trwałą marginalizacją oraz do OSI – Obszar Zielonej Gospodarki.

Tabela nr 1. Rozpatrzenie uwag zgłaszanych w trakcie konsultacji projektu Strategii Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030 (w dniach 5.03.- 9.04.2021)

Lp.	Podmiot zgłaszający uwagę	Nr strony	Obecny zapis / Treść uwagi / Propozycja zmian	Uzasadnienie	Rozpatrzenie uwagi
			Jako Wójt Gminy Czerniewice i mieszkańiec województwa łódzkiego nie mogę się zgodzić na taki podział terytorium. Poglębi to proces różnicowania się gmin, zarówno w sferze gospodarczej, jak i społecznej. Zwracam się z prośbą do Zarządu Województwa i Radnych Sejmiku Województwa łódzkiego o nie tworzenie podziałów i przyłączenie do opisywanego przeze mnie Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego gmin Lubochnia i Czerniewice.	województwa (Ujazd, gmina wiejska Tomaszów Mazowiecki, Inowódz, Sławno, gmina wiejska Opoczno). Gmina Rokiciny z racji swojego położenia bardziej powiązana jest z łodzią, a w mniejszym stopniu z naszym powiatem. Nie będę wskazywał wielu projektów inwestycyjnych, które zostały zrealizowane w gminach ujętych w MOF. Chciałbym, aby gmina Czerniewice była na takim etapie rozwoju jak gmina Ujazd lub gmina wiejska Tomaszów Mazowiecki, do czego dążę każdego dnia w imieniu własnym i mieszkańców. W uzasadnieniu do tej strategii możemy również zauważyć, iż koncentracja interwencji na tym obszarze ma służyć wyrównywaniu szans rozwojowych województwa. Jak zatem łączą się poniższe słowa z proponowaną wizją podziału gmin w wizji rozwoju Łódzkie 2030?	
403.	Urząd Miasta Rawa Mazowiecka	95	Obecny zapis Biorąc pod uwagę powyższe kryteria oraz intensywność i wielopłaszczyznowość powiązań funkcjonalno-przestrzennych wyznaczono MOF Ośrodka Wojewódzkiego (OW) oraz dwa wielordzeniowe układy: MOF Sieradz – Zduńska Wola – Łask oraz MOF Tomaszów Mazowiecki – Opoczno. Treść uwagi Biorąc pod uwagę powyższe kryteria oraz intensywność i wielopłaszczyznowość powiązań funkcjonalno-przestrzennych wyznaczono MOF Ośrodka Wojewódzkiego (OW) oraz <u>trzy</u> wielordzeniowe układy: MOF Sieradz – Zduńska Wola – Łask, oraz MOF Tomaszów Mazowiecki – Opoczno oraz Rawa Mazowiecka – Skierniewice – Łowicz.	Proszę o objęcie Rawy Mazowieckiej obszarem strategicznej interwencji. (...) Statystyka i wybiórcze wskaźniki nie zawsze oddają rzeczywistość w której żyje część mieszkańców województwa łódzkiego. Odnosząc się do wielu ośrodków objętych OSI, pragnę zwrócić uwagę na postępujący proces peryferyzacji Rawy Mazowieckiej i powiązanych z nią gmin powiatu rawskiego oraz na narastające negatywne zjawiska społeczne gospodarcze i przestrzenne, w tym środowiskowe. (...) Nawarstwienie problemów z wielu kluczowych dziedzin funkcjonowania miasta wskazuje na realną i postępującą utratę przez miasto Rawa Mazowiecka funkcji społeczno-gospodarczych, spotęgowaną kryzysem wywołanym przez pandemię. Jednoczesne występowanie niekorzystnych zjawisk demograficznych społecznych zdrowotnych transportowych środowiskowych i gospodarczych prowadzi wprost do trudnych do przezwyciężenia przez miasto barier rozwojowych.	Uwaga uwzględniona częściowo. Zaproponowany obszar nie spełnia warunków określonych przez MFIPR w zakresie statystycznych kryteriów delimitacji MOF. Ponadto ani Rawa Mazowiecka ani Skierniewice nie są miastami tracącymi funkcje społeczno-gospodarcze. Rawa Mazowiecka, Skierniewice i Łowicz zostały włączone do OSI – Obszar Zielonej Gospodarki.
404.	Stowarzyszenie powiatów i gmin dorzecza Bzury – Miasto Rawa Mazowiecka	95	Obecny zapis Biorąc pod uwagę powyższe kryteria oraz intensywność i wielopłaszczyznowość powiązań funkcjonalno-przestrzennych wyznaczono MOF Ośrodka Wojewódzkiego (OW) oraz dwa wielordzeniowe układy: MOF Sieradz – Zduńska Wola – Łask oraz MOF Tomaszów Mazowiecki – Opoczno. Treść uwagi Biorąc pod uwagę powyższe kryteria oraz intensywność i wielopłaszczyznowość powiązań funkcjonalno-przestrzennych wyznaczono MOF Ośrodka Wojewódzkiego (OW) oraz <u>trzy</u> wielordzeniowe układy: MOF Sieradz – Zduńska Wola – Łask, oraz MOF Tomaszów Mazowiecki – Opoczno oraz Rawa Mazowiecka – Skierniewice – Łowicz.	Proszę o objęcie Rawy Mazowieckiej obszarem strategicznej interwencji. (...) Statystyka i wybiórcze wskaźniki nie zawsze oddają rzeczywistość w której żyje część mieszkańców województwa łódzkiego. Odnosząc się do wielu ośrodków objętych OSI, pragnę zwrócić uwagę na postępujący proces peryferyzacji Rawy Mazowieckiej i powiązanych z nią gmin powiatu rawskiego oraz na narastające negatywne zjawiska społeczne gospodarcze i przestrzenne, w tym środowiskowe. (...) Nawarstwienie problemów z wielu kluczowych dziedzin funkcjonowania miasta wskazuje na realną i postępującą utratę przez miasto Rawa Mazowiecka funkcji społeczno-gospodarczych, spotęgowaną kryzysem wywołanym przez pandemię. Jednoczesne występowanie niekorzystnych zjawisk demograficznych społecznych zdrowotnych transportowych środowiskowych i gospodarczych prowadzi wprost do trudnych do przezwyciężenia przez miasto barier rozwojowych.	Uwaga uwzględniona częściowo. Zaproponowany obszar nie spełnia warunków określonych przez MFIPR w zakresie statystycznych kryteriów delimitacji MOF. Ponadto ani Rawa Mazowiecka ani Skierniewice nie są miastami tracącymi funkcje społeczno-gospodarcze. Rawa Mazowiecka, Skierniewice i Łowicz zostały włączone do OSI – Obszar Zielonej Gospodarki.
405.	Gmina Rawa Mazowiecka	95	Obecny zapis MOF ośrodka wojewódzkiego obejmuje Łódź oraz miasta i gminy z powiatów: pabianickiego, zgierskiego, łódzkiego wschodniego i brzezińskiego. Wielordzeniowe MOF Sieradz – Zduńska Wola – Łask oraz Tomaszów Mazowiecki – Opoczno to układy osadnicze, o silnych powiązaniach funkcjonalnych, położone odpowiednio wzdłuż dróg S8 i DW713. Wszystkie główne miasta wielordzeniowych MOF-ów zostały zakwalifikowane do krajowych obszarów problemowych grupy miast średnich tracących funkcje społeczno-gospodarcze. Treść uwagi Istnieje potrzeba utworzenia MOF obejmującego miasta i gminy z powiatu rawskiego i skierniewickiego.	Obszary powiatów rawskiego i skierniewickiego cechują silne powiązania funkcjonalne. Miasta Rawa Mazowiecka i Skierniewice z uwagi na rangę miast powiatowych (dawniej Skierniewice miały status miasta wojewódzkiego obejmującego swoim zasięgiem również powiat rawski) bardzo silnie oddziałują ekonomicznie (miejsca pracy, stacje kolejowe i PKS umożliwiające dojazd do ośrodków takich jak Łódź czy Warszawa), przestrzennie oraz kulturowo (dziedzictwo kulturowe dawnego Księstwa Łowickiego jest kultywowane na obszarach wiejskich Gminy Rawa Mazowiecka). Nie można również zapominać o powiązaniach przyrodniczych obydwu regionów jak chociażby Rezerwat Przyrody Rzeki Rawki, który bardzo silnie determinuje gospodarkę tego regionu.	Uwaga uwzględniona częściowo. Zaproponowany obszar nie spełnia warunków określonych przez MFIPR w zakresie statystycznych kryteriów delimitacji MOF. Ponadto ani Rawa Mazowiecka ani Skierniewice nie są miastami tracącymi funkcje społeczno-gospodarcze. Miasta i gminy z powiatu rawskiego i skierniewickiego zostały włączone do OSI – Obszar Zielonej Gospodarki.

Tabela nr 1. Rozpatrzenie uwag zgłaszanych w trakcie konsultacji projektu Strategii Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030 (w dniach 5.03.- 9.04.2021)

Lp.	Podmiot zgłaszający uwagę	Nr strony	Obecny zapis / Treść uwagi / Propozycja zmian	Uzasadnienie	Rozpatrzenie uwagi
406.	Stowarzyszenie powiatów i gmin dorzecza Bzury –Gmina Biała Rawska	95	Obecny zapis MOF ośrodka wojewódzkiego obejmuje Łódź oraz miasta i gminy z powiatów: pabianickiego, zgierskiego, łódzkiego wschodniego i brzezińskiego. Wielordzeniowe MOF Sieradz – Zduńska Wola – Łask oraz Tomaszów Mazowiecki – Opoczno to układy osadnicze, o silnych powiązaniach funkcjonalnych, położone odpowiednio wzdłuż dróg S8 i DW713. Wszystkie główne miasta wielordzeniowych MOF-ów zostały zakwalifikowane do krajowych obszarów problemowych grupy miast średnich tracących funkcje społeczno-gospodarcze. Treść uwagi Istnieje potrzeba utworzenia MOF obejmującego miasta i gminy z powiatu rawskiego i skierniewickiego.	Obszary powiatów rawskiego i skierniewickiego cechują silne powiązania funkcjonalne. Miasta Rawa Mazowiecka i Skierniewice z uwagi na rangę miast powiatowych (dawniej Skierniewice miały status miasta wojewódzkiego obejmującego swoim zasięgiem również powiat rawski) bardzo silnie oddziałują ekonomicznie (miejsca pracy, stacje kolejowe i PKS umożliwiające dojazd do ośrodków takich jak Łódź czy Warszawa), przestrzennie oraz kulturowo (dziedzictwo kulturowe dawnego Księstwa Łowickiego jest kultywowane na obszarach wiejskich Gminy Rawa Mazowiecka). Nie można również zapomnieć o powiązaniach przyrodniczych obydwu regionów jak chociażby Rezerwat Przyrody Rzeki Rawki, który bardzo silnie determinuje gospodarkę tego regionu.	Uwaga uwzględniona częściowo. Zaproponowany obszar nie spełnia warunków określonych przez MFIPR w zakresie statystycznych kryteriów delimitacji MOF. Ponadto ani Rawa Mazowiecka ani Skierniewice nie są miastami tracącymi funkcje społeczno-gospodarcze. Miasta i gminy z powiatu rawskiego i skierniewickiego zostały włączone do OSI – Obszar Zielonej Gospodarki.
407.	Gmina Biała Rawska	95	Obecny zapis MOF ośrodka wojewódzkiego obejmuje Łódź oraz miasta i gminy z powiatów: pabianickiego, zgierskiego, łódzkiego wschodniego i brzezińskiego. Wielordzeniowe MOF Sieradz – Zduńska Wola – Łask oraz Tomaszów Mazowiecki – Opoczno to układy osadnicze, o silnych powiązaniach funkcjonalnych, położone odpowiednio wzdłuż dróg S8 i DW713. Wszystkie główne miasta wielordzeniowych MOF-ów zostały zakwalifikowane do krajowych obszarów problemowych grupy miast średnich tracących funkcje społeczno-gospodarcze. Treść uwagi Istnieje potrzeba utworzenia MOF obejmującego miasta i gminy z powiatu rawskiego i skierniewickiego.	Obszary powiatów rawskiego i skierniewickiego cechują silne powiązania funkcjonalne. Miasta Rawa Mazowiecka i Skierniewice z uwagi na rangę miast powiatowych (dawniej Skierniewice miały status miasta wojewódzkiego obejmującego swoim zasięgiem również powiat rawski) bardzo silnie oddziałują ekonomicznie (miejsca pracy, stacje kolejowe i PKS umożliwiające dojazd do ośrodków takich jak Łódź czy Warszawa), przestrzennie oraz kulturowo (dziedzictwo kulturowe dawnego Księstwa Łowickiego jest kultywowane na obszarach wiejskich Gminy Rawa Mazowiecka). Nie można również zapomnieć o powiązaniach przyrodniczych obydwu regionów jak chociażby Rezerwat Przyrody Rzeki Rawki, który bardzo silnie determinuje gospodarkę tego regionu.	Uwaga uwzględniona częściowo. Zaproponowany obszar nie spełnia warunków określonych przez MFIPR w zakresie statystycznych kryteriów delimitacji MOF. Miasta i gminy z powiatu rawskiego i skierniewickiego zostały włączone do OSI – Obszar Zielonej Gospodarki.
408.	Gmina Sulmierzyce	95	Obecny zapis Brak Cytowania Treść uwagi Uwaga ogólna – brak kontynuacji pełnego regionalnego wymiaru terytorialnego (wynikającego z potencjałów i powiązań funkcjonalno - przestrzennych) dotyczącego obszarów funkcjonalnych określonych w SRWŁ 2020, przede wszystkim: - Obszarów Turystycznych Dolin Riecznych Pilicy, Warty I Bzury ,a także - Obszaru Rozwoju Intensywnego Rolnictwa - Obszaru Zagłębia Ceramiczno-Budowlanego Opoczno – Tomaszów Mazowiecki Uzupełnienie SRWŁ 2030 o ww. obszary ze wskazaniem katalogu głównych celów charakterystycznych dla danego obszaru, ułatwiających definiowanie przez JST oraz pozostałe podmioty życia społeczno – gospodarczego wspólnych priorytetów i potencjałów rozwojowych, a w konsekwencji realizacji projektów, w tym partnerskich w płaszczyznach określonych z poziomu regionalnego.	Określone w SRWŁ 2020 obszary funkcjonalne wynikały z przeprowadzonej diagnozy i analizy danych statystycznych, dotyczących wartości w miarę stałych w czasie (przynajmniej w okresie 10 letnim między SRWŁ 2020 i SRWŁ 2030) – np. dane w zakresie obszarów Natura 2000, złóż surowców i kopalin, itp. Brak ciągłości w wyznaczaniu obszarów funkcjonalnych (wraz z uwzględnieniem aktualnych danych), stanowi niespójność merytoryczną pomiędzy strategiami 2020 i 2030, ponadto pozbawia dodatkowych argumentów władze województwa na etapie negocjacji z KE Regionalnego Programu 2021-2027 (przede wszystkim turystyka) oraz w pozyskiwaniu środków, czy zgłaszaniu uwag do programów finansowanych z Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (rolnictwo). SRWŁ 2030 zawiera jedynie w wymiarze horyzontalnym (sfera gospodarcza, społeczna i funkcjonalno – przestrzenna) cele i kierunki rozwoju dotyczące ww. obszarów, natomiast brak jest ich przyporządkowania w układzie terytorialnym i powiązania z potencjałami wynikającymi z diagnozy, przez co można uzyskać funkcjonalny opis oraz logiczny i uporządkowany zestaw argumentów negocjacyjnych, a także przejrzystość i sprawność późniejszego systemu wdrażania/zarządzania. Znajdujące się na terenie obszarów funkcjonalnych potencjały są unikatowe zarówno na skalę krajową, jak i europejską, tym samym warto podkreślenia ich rangi (m.in. uznane przez Radę Europy Europejskie Szlaki Kulturowe np. cysterski i romański, uzdrowisko i wody geotermalne w Uniejowie, znajdujące się na terenie Obszarów Turystycznych Dolin Riecznych Pilicy, Warty i Bzury, czy złoża surowców na terenie OF Zagłębia Ceramiczno-Budowlanego Opoczno – Tomaszów	Uwaga uwzględniona częściowo. Wymiar terytorialny Strategii jest kontynuowany jednak został on zweryfikowany. W obecnej wersji dokumentu nadal zwraca się uwagę na miasta średnie tracące funkcje społeczno-gospodarcze czy gminy zmarginalizowane. Wyróżniono również Miejskie Obszary Funkcjonalne. Wychodząc naprzeciw nowej polityce UE w zakresie ochrony środowiska i celom związanym z neutralnością klimatyczną został również wskazany obszar transformacji górniczo-energetycznej. Ponadto został wyróżniony turystyczno-środowiskowo-rolny obszar funkcjonalny jako OSI- Obszar Zielonej Gospodarki.

Tabela nr 1. Rozpatrzenie uwag zgłaszanych w trakcie konsultacji projektu Strategii Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030 (w dniach 5.03.- 9.04.2021)

Lp.	Podmiot zgłaszający uwagę	Nr strony	Obecny zapis / Treść uwagi / Propozycja zmian	Uzasadnienie	Rozpatrzenie uwagi
				Mazowiecki), część potencjałów o atrakcyjności regionalnej – stanowi podstawę dla rozwoju usług oraz infrastruktury dla mieszkańców województwa łódzkiego, odczuwającego niedobory w zakresie m.in. infrastruktury turystycznej, sportowej i rekreacyjnej. Kontynuacja obszarów funkcjonalnych wskazanych w SRWŁ 2020 wraz z ich aktualizacją w SRWŁ 2030 oraz wskazanie przez władze województwa głównych celów rozwojowych w ramach danego obszaru, określi preferowane płaszczyzny rozwoju, co ułatwi zawiązywanie partnerstw i realizację wspólnych inicjatyw, a także ukierunkuje i skupi działania w ramach samodzielnych projektów. Ww. podejście jest zgodne z wyzwaniami dla polityki regionalnej określonymi w KSRR 2030 m.in. w zakresie jakości rządzenia: „Dla jakości rządzenia na poziomie regionalnym i lokalnym istotne jest udoskonalenie lub wypracowanie nowych mechanizmów współpracy w celu wzmocnienia systemu współzarządzania procesami rozwojowymi, tj. współpraca i partnerstwo pomiędzy wszystkimi szczeblami JST a rządem, przedsiębiorcami i społeczeństwem dla rozwiązywania problemów i wykorzystywania potencjałów w funkcjonalnych układach terytorialnych.”	
409.	Urząd Gminy w Pęczniewie – Gmina Pęczniew	95	Obecny zapis Brak Cytowania Treść uwagi Uwaga ogólna – brak kontynuacji pełnego regionalnego wymiaru terytorialnego (wynikającego z potencjałów i powiązań funkcjonalno - przestrzennych) dotyczącego obszarów funkcjonalnych określonych w SRWŁ 2020, przede wszystkim: - Obszarów Turystycznych Dolin Rzecznych Pilicy, Warty I Bzury ,a także - Obszaru Rozwoju Intensywnego Rolnictwa - Obszaru Zagłębia Ceramiczno-Budowlanego Opoczno – Tomaszów Mazowiecki Uzupełnienie SRWŁ 2030 o ww. obszary ze wskazaniem katalogu głównych celów charakterystycznych dla danego obszaru, ułatwiających definiowanie przez JST oraz pozostałe podmioty życia społeczno – gospodarczego wspólnych priorytetów i potencjałów rozwojowych, a w konsekwencji realizacji projektów, w tym partnerskich w płaszczyznach określonych z poziomu regionalnego.	Określone w SRWŁ 2020 obszary funkcjonalne wynikały z przeprowadzonej diagnozy i analizy danych statystycznych, dotyczących wartości w miarę stałych w czasie (przynajmniej w okresie 10 letnim między SRWŁ 2020 i SRWŁ 2030) – np. dane w zakresie obszarów Natura 2000, złóż surowców i kopalin, itp. Brak ciągłości w wyznaczaniu obszarów funkcjonalnych (wraz z uwzględnieniem aktualnych danych), stanowi niespójność merytoryczną pomiędzy strategiami 2020 i 2030, ponadto pozbawia dodatkowych argumentów władze województwa na etapie negocjacji z KE Regionalnego Programu 2021-2027 (przede wszystkim turystyka) oraz w pozyskiwaniu środków, czy zgłaszaniu uwag do programów finansowanych z Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (rolnictwo). SRWŁ 2030 zawiera jedynie w wymiarze horyzontalnym (sfera gospodarcza, społeczna i funkcjonalno – przestrzenna) cele i kierunki rozwoju dotyczące ww. obszarów, natomiast brak jest ich przyporządkowania w układzie terytorialnym i powiązania z potencjałami wynikającymi z diagnozy, przez co można uzyskać funkcjonalny opis oraz logiczny i uporządkowany zestaw argumentów negocjacyjnych, a także przejrzystość i sprawność późniejszego systemu wdrażania/zarządzania. Znajdujące się na terenie obszarów funkcjonalnych potencjały są unikatowe zarówno na skalę krajową, jak i europejską, tym samym warte podkreślenia ich rangi (m.in. uznane przez Radę Europy Europejskie Szlaki Kulturowe np. cysterski i romański, uzdrowisko i wody geotermalne w Uniejowie i Poddębicach, rezerwat przyrody Jeziorsko, znajdujące się na terenie Obszarów Turystycznych Dolin Rzecznych Pilicy, Warty i Bzury, czy złoża surowców na terenie OF Zagłębia Ceramiczno-Budowlanego Opoczno – Tomaszów Mazowiecki), część potencjałów o atrakcyjności regionalnej np. zbiorników Jeziorsko, wody geotermalne – stanowi podstawę dla rozwoju usług oraz infrastruktury	Uwaga uwzględniona częściowo. Wymiar terytorialny Strategii jest kontynuowany jednak został on zweryfikowany. W obecnej wersji dokumentu nadal zwraca się uwagę na miasta średnie tracące funkcje społeczno-gospodarcze czy gminy zmarginalizowane. Wyróżniono również Miejskie Obszary Funkcjonalne. Wychodząc naprzeciw nowej polityce UE w zakresie ochrony środowiska i celom związanym z neutralnością klimatyczną został również wskazany obszar transformacji górniczo-energetycznej. Ponadto został wyróżniony turystyczno-środowiskowo-rolny obszar funkcjonalny jako OSI- Obszar Zielonej Gospodarki.

Tabela nr 1. Rozpatrzenie uwag zgłaszanych w trakcie konsultacji projektu Strategii Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030 (w dniach 5.03.- 9.04.2021)

Lp.	Podmiot zgłaszający uwagę	Nr strony	Obecny zapis / Treść uwagi / Propozycja zmian	Uzasadnienie	Rozpatrzenie uwagi
				dla mieszkańców województwa łódzkiego, odczuwającego niedobory w zakresie m.in. infrastruktury turystycznej, sportowej i rekreacyjnej. Kontynuacja obszarów funkcjonalnych wskazanych w SRWŁ 2020 wraz z ich aktualizacją w SRWŁ 2030 oraz wskazanie przez władze województwa głównych celów rozwojowych w ramach danego obszaru, określi preferowane płaszczyzny rozwoju, co ułatwi zawiązywanie partnerstw i realizację wspólnych inicjatyw, a także ukierunkuje i skupi działania w ramach samodzielnych projektów. Ww. podejście jest zgodne z wyzwaniami dla polityki regionalnej określonymi w KSRR 2030 m.in. w zakresie jakości rządzenia: „Dla jakości rządzenia na poziomie regionalnym i lokalnym istotne jest udoskonalenie lub wypracowanie nowych mechanizmów współpracy w celu wzmocnienia systemu współzarządzania procesami rozwojowymi, tj. współpraca i partnerstwo pomiędzy wszystkimi szczeblami JST a rządem, przedsiębiorcami i społeczeństwem dla rozwiązywania problemów i wykorzystywania potencjałów w funkcjonalnych układach terytorialnych.”	
410.	Bełchatowsko Kleszczowski Park Przemysłowo Technologiczny Sp. z o.o.	95	Obecny zapis Z uwagi na konieczność zmiany polityki energetycznej w nowym okresie programowania 2021-2027, nową strategię rozwoju grupy PGE i prowadzenie procesów restrukturyzacyjnych w sektorze górnico-energetycznym zidentyfikowano obszar, na którym negatywne skutki prowadzonej transformacji będą najbardziej odczuwalne. Sprawiedliwa i włączająca transformacja ma w szczególności zapobiegać regresowi gospodarczemu i społecznemu, ale również kreować nowy model rozwoju gospodarczego. Szczególnie ważne dla tego obszaru będą działania związane m.in. z rozwojem przedsiębiorczości i dywersyfikacją gospodarki, wdrożeniem koncepcji niskoemisyjnej gospodarki o obiegu zamkniętym, przekwalifikowaniem kadr, tworzeniem alternatywnych miejsc pracy, zapobieganiem nierównościom społecznym i wykluczeniu, postępowaniem mającym na celu regenerację i renaturalizację terenów pogórnich, zwiększeniem wykorzystania OZE i efektywnością energetyczną. Treść uwagi Z uwagi na konieczność zmiany polityki energetycznej w nowym okresie programowania 2021-2027, nową strategię rozwoju Grupy Kapitałowej PGE i prowadzenie procesów restrukturyzacyjnych w sektorze górnico-energetycznym i sektorów współpracujących, zidentyfikowano obszar, na którym negatywne skutki prowadzonej transformacji będą najbardziej odczuwalne. Sprawiedliwa i włączająca transformacja ma w szczególności zapobiegać regresowi gospodarczemu i społecznemu, ale również kreować nowy model rozwoju gospodarczego. Szczególnie ważne dla tego obszaru będą działania związane m.in. z rozwojem przedsiębiorczości i dywersyfikacją gospodarki, wdrożeniem koncepcji niskoemisyjnej gospodarki o obiegu zamkniętym, przekwalifikowaniem kadr, tworzeniem alternatywnych miejsc pracy, zapobieganiem nierównościom społecznym i wykluczeniu, postępowaniem mającym na celu regenerację i renaturalizację terenów pogórnich, zwiększeniem wykorzystania OZE i efektywnością energetyczną.	Odnoszą się Państwo tylko do ogólnego stwierdzenia Nowa strategia PGE. Brak odniesienia do innych firm, branż współpracujących na co dzień z Grupą Kapitałową PGE. Oni również są zmuszeni do transformacji	Uwaga uwzględniona. Zapisy zostaną uzupełnione.

Tabela nr 1. Rozpatrzenie uwag zgłaszanych w trakcie konsultacji projektu Strategii Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030 (w dniach 5.03.- 9.04.2021)

Lp.	Podmiot zgłaszający uwagę	Nr strony	Obecny zapis / Treść uwagi / Propozycja zmian	Uzasadnienie	Rozpatrzenie uwagi
411.	Krzysztof T. Borkowski (z upoważnienia przewodniczących organizacji związkowych i pracodawców, członków WRDS Wł)	95	Obecny zapis Z uwagi na konieczność zmiany polityki energetycznej w nowym okresie programowania 2021-2027, nową strategią rozwoju grupy PGE i prowadzenie procesów restrukturyzacyjnych w sektorze górnictwo-energetycznym zidentyfikowano obszar, na którym negatywne skutki prowadzonej transformacji będą najbardziej odczuwalne Treść uwagi WNIOSEK FORMALNY: Zwracamy się o przedstawienie odrębnego uzasadnienia wprowadzenia trzech obszarów, tj.: - konieczności zmiany polityki energetycznej w nowym okresie programowania 2021-2027 - nowej strategii rozwoju grupy PGE - prowadzenia procesów restrukturyzacyjnych w sektorze górnictwo-energetycznym, które w efekcie swego oddziaływania doprowadzą do negatywnych skutków transformacji.	Uwagi i propozycje zmian dotyczą obszaru planowanej transformacji energetycznej w województwie łódzkim. Poziom ogólności zaproponowanych rozwiązań, przy wskazaniu przyszłych i niezatwierdzonych środków finansowych przez Rząd RP – powodują, iż zarówno diagnoza, cel i metody przyjęte w SRWL 2030 są nieadekwatne do jednego z największych wyzwań gospodarczych i społecznych w regionie.	Uwaga nieuwzględniona. Charakter dokumentu nie pozwala na wprowadzenie zbyt szczegółowych zapisów.
412.	Starostwo Powiatowe w Opocznie - Grażyna Wielgus, Sekretarz Powiatu Opoczyńskiego	-	Obecny zapis Brak cytowania Treść uwagi Uwagi dotyczą Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Tomaszów Mazowiecki - Opoczno. Proszę o ponowne rozważenie, które gminy faktycznie powinny tworzyć MOF wraz z dwoma miastami powiatowymi. Wnoszę o poszerzenie Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Tomaszów Mazowiecki - Opoczno o dodatkowe 5 gmin (Drzewica, Paradyż, Poświętne, Mniszków i Żarnów).	Opoczno - jako miasto powiatowe, tracące swoje funkcje społeczno - gospodarcze, koncentruje od dawna i nadal funkcje gospodarcze, społeczne, przestrzenne i służy obszarom wiejskim zapleczem usługowym - dla wszystkich gmin z terenu powiatu opoczyńskiego, nie tylko dla gminy Opoczno, Białaczów i Sławno. Powiat opoczyński jest małym powiatem, odległości pomiędzy Opoczniem, czy nawet sąsiednim Tomaszowem Mazowieckim, a gminami tworzącymi powiat opoczyński są niewielkie. Zgodnie z zapisami w KPZK2030 miejskie obszary funkcjonalne definiowane są jako układy osadnicze ciągłe przestrzennie, złożone z odrębnych administracyjnie jednostek. Istotną rolę odgrywa tu siła wewnętrznych powiązań między miastem rdzeniowym a jego obszarem funkcjonalnym. W powiecie opoczyńskim, wszystkie osiem gmin, takie wewnętrzne powiązania ma. Biorąc to wszystko pod uwagę, wnoszę o poszerzenie MOF Tomaszów Mazowiecki - Opoczno o kolejne 5 gmin, tak, by wszystkie 8 gmin tworzących powiat opoczyński było w MOF Tomaszów Mazowiecki - Opoczno.	Uwaga uwzględniona częściowo. Zapisy zostaną uzupełnione w zakresie rozszerzenia MOF Tomaszów Mazowiecki - Opoczno o gminy Drzewica, Paradyż, Poświętne, Mniszków. Gmina Żarnów została wskazana jako gmina wskazana trwałą marginalizacją i włączona do OSI – Obszar Zielonej Gospodarki.
413.	Gmina Sulejów – burmistrz Wojciech Ostrowski	-	Obecny zapis Brak cytowania Treść uwagi „(...) Pragnę poinformować, że podtrzymuję swoje stanowisko w sprawie konieczności uwzględnienia Gminy Sulejów w ramach MOF w ww. dokumencie.	Licząc na optymalny kształt MOF, zapewniający możliwości rozwojowe Gminy Sulejów oraz innych samorządów, w tym współpracę w modelu partnerskim i partycypacyjnym deklaruję zarówno zaangażowanie jak i wsparcie w procesie tworzenia oraz funkcjonowania MOF w ramach nowej SRWL 2030.	Uwaga uwzględniona. Gmina Sulejów została uwzględniona w MOF Radomsko-Piotrków Trybunalski-Bełchatów.
414.	Marek Kaźmierczyk - Wójt Gminy Rzeczyca	94	Obecny zapis Obszary zagrożone trwałą marginalizacją (18 gmin): Burzenin, Błaszki, Grabów, Goszczanów, Daszyna, Dąbrowice, Klonowa, Krośniewice, Łaniewa, Nowe Ostrowy, Sadkowie, Wielgomłyny, Żychlin, Żytno, Uniejów, Oporów, Masłowie, Przedbórz. Treść uwagi Obszary zagrożone trwałą marginalizacją (19 gmin): Burzenin, Błaszki, Grabów, Goszczanów, Daszyna, Dąbrowice, Klonowa, Krośniewice, Łaniewa, Nowe Ostrowy, <u>Rzeczyca</u> , Sadkowie, Wielgomłyny, Żychlin, Żytno, Uniejów, Oporów, Masłowie, Przedbórz.	Wnoszę o włączenie gminy Rzeczyca do grona gmin wiejskich, uznanych za obszary problemowe, zagrożone trwałą marginalizacją. Na terenie gminy Rzeczyca od wielu lat występuje kumulacja problemów w sferze społecznej, gospodarczej i przestrzennej, które decydują o istnieniu trwałych barier rozwojowych gminy. Na zagrożenie trwałą marginalizacją oprócz peryferyjnego położenia na obrzeżu województwa, wpływ mają obiektywne dane i wskaźniki.	Uwaga uwzględniona częściowo. Gmina Rzeczyca nie została uwzględniona jako gmina zagrożona trwałą marginalizacją. Jednak została włączona do MOF Tomaszów Mazowiecki -Opoczno.

Tabela nr 1. Rozpatrzenie uwag zgłaszanych w trakcie konsultacji projektu Strategii Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030 (w dniach 5.03.- 9.04.2021)

Lp.	Podmiot zgłaszający uwagę	Nr strony	Obecny zapis / Treść uwagi / Propozycja zmian	Uzasadnienie	Rozpatrzenie uwagi
415.	Gmina Sokolniki	93-96	Obecny zapis Brak Cytowania Treść uwagi Obszar Transformacji Górniczo-Energetycznej nie obejmuje Gminy Sokolniki. Proszę o uwzględnienie w Obszarze Transformacji Górniczo-Energetycznej również Gminy Sokolniki. Zidentyfikowane dla tego Obszaru Strategicznej Interwencji powiązania funkcjonalne i warunki rozwoju obejmują również Gminę Sokolniki i ona powinna znaleźć się w tym OSI.	Oddziaływanie leja depresyjnego kopalni w Bełchatowie sięga obszaru Gminy Sokolniki (obniżenie poziomu wód gruntowych, wysokości zwierciadła wody w komunalnych i prywatnych ujęciach wody pitnej, niewykorzystane zmiany przyrodnicze). Ewentualne uruchomienie Okrywkę ŻŁOCZEW problem ten radykalnie pogłębi i wymagać będzie skoordynowanych działań na obszarze obejmującym również Sokolniki. Znajdujący się w OSI Wieluń jest najbliższym ośrodkiem miejskim o wielkości przekraczającej 10 tys. mieszkańców, co ma niezwykle istotne znaczenie dla mieszkańców i firm z terenu Gminy Sokolniki. Wieluń jest miejscem pracy, edukacji, kultury, a także zbytu i zaopatrzenia dla lokalnych przedsiębiorstw. Szkoły średnie, a zwłaszcza zawodowe w Wieluniu są najczęściej wybierane przez młodzież z Gminy Sokolniki. Obserwując ruchy migracyjne widać, że miejscowości wokół Sokolnik wybierane są do osiedlania się przez osoby podejmujące pracę zawodową w Wieluniu. Stąd swego rodzaju wyjątek na mapie demografii, gdzie dla Gminy Sokolniki notuje się wzrost ludności – głównie z uwagi na dodatnie saldo migracji. Połączenia komunikacyjne w zakresie dróg ekspresowych, krajowych i wojewódzkich również sytuują Sokolniki w ramach omawianego OSI. Komunikacja publiczna realizowana jest przez PKS Wieluń (w zakresie lokalnym 100% połączeń, w zakresie dalekobieżnym ok. 50%). Pominięcie Gminy Sokolniki spowoduje wyłączenie terenu o pierwszoplanowym znaczeniu dla komunikacyjnego funkcjonowania OSI, jego połączenia z korytarzem transeuropejskim TEN-T. Jest to istotne także z uwagi na fakt że droga ta wymaga interwencji, ale jednocześnie już na terenie Gminy Sokolniki niesie znaczny potencjał rozwojowy z uwagi na bliskość drogi ekspresowej. Podobna sytuacja dotyczy drogi wojewódzkiej nr 482, która od Łodzi poprzez WEZET „WIELUŃ”, Sokolniki biegnie do granicy z województwem wielkopolskim.	Uwaga nieuwzględniona. Kryteria kwalifikujące gminy do OSI górniczego obejmowały aspekty przestrzenne i społeczno-gospodarcze. Gmina Sokolniki nie spełnia żadnego z nich. Nie leży w zasięgu leja depresji, nie posiada na swym terytorium terenów górniczych, dojazd do pracy w rejon kopalni Bełchatów są na pomijalnie niskim poziomie, brakuje również wyraźnych związków gospodarczych.
416.	SOLPARK Kleszczów Sp. z o.o.”	95	Obecny zapis OSI Obszar transformacji górniczo-energetycznej [...] Szczególnie ważne dla tego obszaru będą działania związane m.in. z rozwojem przedsiębiorczości i dywersyfikacją gospodarki, wdrożeniem koncepcji niskoemisyjnej gospodarki o obiegu zamkniętym, przekwalifikowaniem kadr, tworzeniem alternatywnych miejsc pracy, zapobieganiem nierównościom społecznym i wykluczeniu, postępowaniem mającym na celu regenerację i renaturalizację terenów pogórnich, zwiększeniem wykorzystania OZE i efektywnością energetyczną. Treść uwagi Należałoby ten zapis rozszerzyć o zagospodarowanie w postaci rozbudowanej i nowoczesnej infrastruktury sportowej wykorzystującej potencjał zwałowiska Kamieńsk i Szczerców oraz rekultywowanej odkrywki węgla brunatnego. Niezwykle istotne dla rozwoju tego regionu będzie wykorzystanie potencjału złóż geotermalnych w obrębie gminy Kleszczów	Uważamy za zasadne aby opis działań dla OSI uwzględniał bardziej konkretne potencjalne kierunki działań jakie muszą podjąć samorządy i przedsiębiorcy aby poszukać nowych wektorów rozwoju gospodarczego, przestrzennego i społecznego na obszarze transformacji górniczo-energetycznej.	Uwaga uwzględniona. Zapis zostanie skorygowany w brzmieniu oddającym sens uwagi na odpowiednim do charakteru dokumentu poziomie ogólności.
417.	Urząd Miejski w Sulejowie	95	Obecny zapis Biorąc pod uwagę powyższe kryteria oraz intensywność i wielopłaszczyznowość powiązań funkcjonalno-przestrzennych wyznaczono MOF Ośrodka Wojewódzkiego (OW) oraz dwa wielordzeniowe układy: MOF Sieradz — Żduńska Wola — Łask oraz MOF Tomaszów Mazowiecki —	Uwagę wnosi się zgodnie z Uchwałą Rady Miejskiej w Sulejowie nr XXXIV/318/2021 z dnia 9 kwietnia 2021 r. Uzasadnieniem uwagi jest przytoczona w projekcie strategii definicja MOF cyt. „Miejski Obszar Funkcjonalny jest szczególnym typem obszaru funkcjonalnego. Zgodnie z ustawą o zasadach prowadzenia polityki	Uwaga uwzględniona częściowo. Gmina Sulejów została włączona do MOF Radomsko-Piotrków Trybunalski-Bełchatów. Charakter dokumentu nie pozwala na przedstawianie szczegółowych analiz

Tabela nr 1. Rozpatrzenie uwag zgłaszanych w trakcie konsultacji projektu Strategii Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030 (w dniach 5.03.- 9.04.2021)

Lp.	Podmiot zgłaszający uwagę	Nr strony	Obecny zapis / Treść uwagi / Propozycja zmian	Uzasadnienie	Rozpatrzenie uwagi
			Opoczno. Zasięg terytorialny MOF został skonsultowany z tworzącymi je JST pod kątem możliwości zawiązania sformalizowanej współpracy i realizacji wspólnych projektów. Treść uwagi Należy doprecyzować wskazując dla każdej gminy proponowanej w MOF kwantyfikację wskaźników oraz tendencję z ostatnich 5 lat, jak również wskazać wyniki analizy pozostałych gmin nie ujętych w MOF Tomaszów Maz. – Opoczno, które posiadają powiązania funkcjonalno-przestrzenne jak np. gm. Sulejów. Ponadto rodzaj wskaźników podanych poniżej tj. a) liczba wyjeżdżających do pracy najemnej do rdzenia MOF na 1 tys. mieszkańców, b) liczba zameldowań na pobyt stały mieszkańców z położonych w tym samym województwie gmin, c) udział pracujących w zawodach pozarolniczych, d) liczba podmiotów gospodarczych w rejestrze REGON ma 1000 mieszkańców, e) gęstość zaludnienia, f) liczba mieszkań oddanych do użytku na 1000 mieszkańców powinny zostać poszerzone o wskaźniki adekwatne do charakterystyki obszaru i jego potencjału społeczno-gospodarczego, w tym również w aspekcie ochrony środowiska przyrodniczego. Wnioskuje się o ujęcie gminy Sulejów w MOF, który w sposób kompleksowy obejmować będzie powiązania terytorialno-funkcjonalne oraz potencjał społeczno-gospodarczy wszystkich gmin, w tym pozwoli na zrównoważony ponadlokalny rozwój społeczno-gospodarczy, w tym chroniący środowisko przyrodnicze (walory przyrodnicze i antropogeniczne, w tym dziedzictwo kulturowe) oraz wykorzystujące istniejące powiązania komunikacyjne i drogowe, jak również potencjał kapitału ludzkiego. Wnioskuje się o ujęcie gminy Sulejów w MOF, razem z gminami oraz miastami, które oddziałują na siebie ekonomicznie, społecznie, przestrzennie i kulturowo tworząc powiązania funkcjonalne.	rozwoju obszar funkcjonalny to obszar, na którym występuje względnie wyodrębniający się, intensywny i otwarty system powiązań społecznych, gospodarczych lub przyrodniczych, uwarunkowanych cechami środowiska geograficznego (przyrodniczego i antropogenicznego)." „MOF musi posiadać rdzeń, tj. miasto lub grupę miast, który oddziałuje ekonomicznie, społecznie, przestrzennie i kulturowo na otaczające go gminy, tworząc powiązania funkcjonalne; W przypadku wyznaczania MOF dwóch lub więcej miast średnich tracących funkcje społeczno-gospodarcze sąsiadujących ze sobą — miasta te powinny tworzyć jeden wspólny MOF, a równocześnie jeden „rdzeń MOF”; (str. 94).	dotyczących delimitacji proponowanych MOF.
418.	Urząd Miejski w Sulejowie	95	Obecny zapis Wielordzeniowe MOF Sieradz — Zduniska Wola — Łask oraz Tomaszów Mazowiecki — Opoczno to układy osadnicze, o silnych powiązaniach funkcjonalnych, położone odpowiednio wzdłuż dróg S8 i DW713. Wszystkie główne miasta wielordzeniowych MOF-ów zostały zakwalifikowane do krajowych obszarów problemowych grupy miast średnich tracących funkcje społeczno-gospodarcze. Treść uwagi Należy modyfikować zapisy po analizie wniosku w uwadze powyżej dot. zasadności poszerzenia MOF oraz podania kwantyfikacji wskaźników determinujących delimitację MOF Tomaszów Maz. – Opoczno z uwzględnieniem specyfiki obszaru.	Uwagę wnosi się zgodnie z Uchwałą Rady Miejskiej w Sulejowie nr XXXIV/318/2021 z dnia 9 kwietnia 2021 r. Uzasadnieniem uwagi są argumenty przytoczone w uwadze powyżej dot. definicji MOF oraz specyfiki jej funkcjonowania, w tym uzasadnienia przytoczone w uwagach wcześniejszych dot. problemów oraz potencjału społeczno-gospodarczego gminy Sulejów.	Uwaga uwzględniona częściowo. Gmina Sulejów została włączona do MOF Radomsko-Piotrków Trybunalski-Bełchatów. Charakter dokumentu nie pozwala na przedstawianie szczegółowych analiz dotyczących delimitacji proponowanych MOF.
419.	Urząd Miejski w Sulejowie	95	Obecny zapis Dla Miejskich Obszarów Funkcjonalnych szczególnie istotne będą działania związane z rozwojem: zrównoważonego transportu publicznego, zwiększaniem efektywności energetycznej, poprawą stanu środowiska przyrodniczego, szczególnie w zakresie jakości powietrza, wsparciem rozwoju kształcenia i szkolenia zawodowego w odpowiedzi na potrzeby i wyzwania rynku pracy. Treść uwagi Należy rozszerzyć zapisy po ponownej delimitacji MOF Tomaszów Maz. – Opoczno i po uwzględnieniu w oparciu o poszerzony katalog wskaźników odpowiadający specyfice obszaru działania związane z jego rozwojem w	Uwagę wnosi się zgodnie z Uchwałą Rady Miejskiej w Sulejowie nr XXXIV/318/2021 z dnia 9 kwietnia 2021 r. Uzasadnieniem uwagi jest fakt, że tylko gmina Tomaszów Mazowiecki należy do MOF Tomaszów Maz. – Opoczno, co w znaczącym stopniu wpływa na brak spełnienia wszystkich kryteriów dotyczących delimitacji MOF wskazanych w projekcie strategii tj. „Zgodnie z ustawą o zasadach prowadzenia polityki rozwoju obszar funkcjonalny to obszar, na którym występuje względnie wyodrębniający się, intensywny i otwarty system powiązań społecznych, gospodarczych lub przyrodniczych, uwarunkowanych cechami środowiska geograficznego (przyrodniczego i antropogenicznego)."	Uwaga uwzględniona częściowo. Dla MOF w nowej perspektywie finansowej 2021-20217 przewidziano wsparcie w postaci Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych. Szczegółowy zakres wsparcia w ramach ZIT zostanie określony zgodnie z Umową Partnerstwa w Programie Regionalnym.

Tabela nr 1. Rozpatrzenie uwag zgłaszanych w trakcie konsultacji projektu Strategii Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030 (w dniach 5.03.- 9.04.2021)

Lp.	Podmiot zgłaszający uwagę	Nr strony	Obecny zapis / Treść uwagi / Propozycja zmian	Uzasadnienie	Rozpatrzenie uwagi
			zakresie ochrony środowiska, w tym wód Zalewu Sulejowskiego, ochrony walorów przyrodniczych i antropogenicznych oraz rozwoju zintegrowanej oferty turystycznej umożliwiającej aktywny wypoczynek, w tym rozwój turystyki kwalifikowanej (m.in. kajakarstwo, żeglarstwo, wędkarstwo) uwzględniając w nim gminy na terenie których znajduje się zbiornik Sulejowski (gm. Sulejów, Mniszków, gm. Wolbórz).	Ponadto zgodnie z zapisami projektu Strategii cyt. „Gminy posiadają najważniejsze kompetencje w zakresie gospodarowania przestrzenią, opracowując studia uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz sporządzając miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego, stanowiące akt prawa miejscowego. Dla racjonalnego kształtowania przestrzeni konieczna jest koordynacja procesów planowania i współpraca wszystkich podmiotów, których interesy w tej przestrzeni są realizowane. (str. 86-87)”. W związku z przytoczonymi zapisami wniosek o uwzględnienie wszystkich gmin, które łączy m.in. Zalew Sulejowski jest w pełni zasadny. Ponadto zgodnie z zapisami str. 99-100 dot. systemu realizacji strategii, realizacja strategii, w tym należy rozumieć delimitacja MOF, poza jej specyfiką wynikającą z przytoczonej wcześniej definicji, warunkowana jest również art. 11. 1. Samorząd województwa określa strategię rozwoju województwa, uwzględniającą w szczególności następujące cele: 1) pielęgnowanie polskości oraz rozwój i kształtowanie świadomości narodowej, obywatelskiej i kulturowej mieszkańców, a także pielęgnowanie i rozwijanie tożsamości lokalnej; 2) pobudzanie aktywności gospodarczej; 3) podnoszenie poziomu konkurencyjności i innowacyjności gospodarki województwa; 4) zachowanie wartości środowiska kulturowego i przyrodniczego przy uwzględnieniu potrzeb przyszłych pokoleń; 5) kształtowanie i utrzymanie ładu przestrzennego. 2. Samorząd województwa prowadzi politykę rozwoju województwa, na którą składa się: 1) tworzenie warunków rozwoju gospodarczego, w tym kreowanie rynku pracy; 2) utrzymanie i rozbudowa infrastruktury społecznej i technicznej o znaczeniu wojewódzkim; 3) pozyskiwanie i łączenie środków finansowych: publicznych i prywatnych, w celu realizacji zadań z zakresu użyteczności publicznej; 4) wspieranie i prowadzenie działań na rzecz podnoszenia poziomu wykształcenia obywateli; 5) racjonalne korzystanie z zasobów przyrody oraz kształtowanie środowiska naturalnego, zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju; 6) wspieranie rozwoju nauki i współpracy między sferą nauki i gospodarki, popieranie postępu technologicznego oraz innowacji; 7) wspieranie rozwoju kultury oraz sprawowanie opieki nad dziedzictwem kulturowym i jego racjonalne wykorzystywanie; 8) promocja walorów i możliwości rozwojowych województwa; wspieranie i prowadzenie działań na rzecz integracji społecznej i przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu.	
420.	Urząd Miejski w Sulejowie	95	Obecny zapis OSi Obszar transformacji górniczo-energetycznej obejmuje miasta i gminy najsilniej uzależnione gospodarczo od kompleksu górniczo-energetycznego Bełchatów, który w najbliższych latach czeka restrukturyzacja w kierunku gospodarki neutralnej dla klimatu. W analizie towarzyszącej określeniu zasięgu terytorium najbardziej dotkniętego skutkami transformacji zostały	Uwagę wnosi się zgodnie z Uchwałą Rady Miejskiej w Sulejowie nr XXXIV/318/2021 z dnia 9 kwietnia 2021 r. Uzasadnieniem uwagi jest fakt, że ujęcie gminy Sulejów w obszarze transformacji górniczo-energetycznej, do którego przypisane są konkretne działania nie odpowiadające na problemy i potencjały gminy Sulejów nie mają racjonalnego uzasadnienia i w sposób szczególny wpłyną na	Uwaga uwzględniona częściowo. Charakter dokumentu nie pozwala na wprowadzenie zbyt szczegółowych zapisów. Proces delimitacji obszaru transformacji górniczo-energetycznej został przeprowadzony na podstawie

Tabela nr 1. Rozpatrzenie uwag zgłaszanych w trakcie konsultacji projektu Strategii Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030 (w dniach 5.03.- 9.04.2021)

Lp.	Podmiot zgłaszający uwagę	Nr strony	Obecny zapis / Treść uwagi / Propozycja zmian	Uzasadnienie	Rozpatrzenie uwagi
			wzięte pod uwagę aspekty środowiskowe (zasiegi: obszaru górniczego, terenu górniczego, leja depresji), społeczno-gospodarcze (wielkość zatrudnienia w sektorze górniczo-energetycznym oraz powiązania funkcjonalne: dojazdy do pracy, ruchy migracyjne ludności, korzystanie z usług, elementy łańcuchów produkcji i wartości, sieci dostawców i odbiorców między przedsiębiorstwami oraz zjawiska przestrzenne). Treść uwagi Należy podać wskaźniki dla wszystkich jednostek samorządu terytorialnego objętego OSI Obszar transformacji górniczo-energetycznej, w tym dla gminy Sulejów tj. środowiskowe (zasiegi: obszaru górniczego, terenu górniczego, leja depresji), społeczno-gospodarcze (wielkość zatrudnienia w sektorze górniczo-energetycznym oraz powiązania funkcjonalne: dojazdy do pracy, ruchy migracyjne ludności, korzystanie z usług, elementy łańcuchów produkcji i wartości, sieci dostawców i odbiorców między przedsiębiorstwami oraz zjawiska przestrzenne). Wskaźniki te należy skwantyfikować oraz podać dla każdego z nich tendencję z ostatnich 5 lat. Dopiero taka analiza może stanowić o delimitacji obszaru transformacji górniczo-energetycznej oraz odpowiadać na wyzwania rozwojowe jakie stoją przed tym obszarem wraz z dedykowanymi dla niego kierunkami działań rozwojowych.	ograniczenie możliwości rozwojowych gminy, w tym w zakresie ochrony walorów przyrodniczych, antropogenicznych, rozwoju aktywnych form wypoczynku oraz gospodarki turystycznej w tym usługowej.	szczegółowych analiz na potrzeby opracowania Terytorialnego Planu Sprawiedliwej Transformacji Wł. Zgodnie z Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającym Fundusz na rzecz Sprawiedliwej Transformacji (projekt) terytoria najbardziej dotknięte negatywnymi skutkami transformacji powinny odpowiadać regionom NUTS 3 albo być ich częściami. Zasięg obszaru transformacji górniczo-energetycznym w wyniku konsultacji został zweryfikowany. W obecnym kształcie gmina Sulejów nie została zaliczona do tego obszaru.
421.	Urząd Miejski w Sulejowie	95	Obecny zapis Z uwagi na konieczność zmiany polityki energetycznej w nowym okresie programowania 2021-2027, nową strategię rozwoju grupy PGE i prowadzenie procesów restrukturyzacyjnych w sektorze górniczo-energetycznym zidentyfikowano obszar, na którym negatywne skutki prowadzonej transformacji będą najbardziej odczuwalne. Sprawiedliwa i włączająca transformacja ma w szczególności zapobiegać regresowi gospodarczemu i społecznemu, ale również kreować nowy model rozwoju gospodarczego. Szczególnie ważne dla tego obszaru będą działania związane m.in. z rozwojem przedsiębiorczości i dywersyfikacją gospodarki, wdrożeniem koncepcji niskoemisyjnej gospodarki o obiegu zamkniętym, przekwalifikowaniem kadr, tworzeniem alternatywnych miejsc pracy, zapobieganiem nierównościom społecznym i wykluczeniu, postępowaniem mającym na celu regenerację i renaturalizację terenów pogórniczych, zwiększeniem wykorzystania OZE i efektywnością energetyczną. Treść uwagi Należy podać uzasadnienie dla ujętych w OSI Obszar transformacji górniczo-energetycznej jednostek samorządu terytorialnego, w tym gminy Sulejów wskazując wpływy transformacji energetycznej dla każdej jednostki administracyjnej, w tym uzasadnienie oraz możliwości realizacji dla wskazanych np. dla Gminy Sulejów działań w szczególności w zakresie postępowania mającego na celu regenerację i renaturalizację terenów pogórniczych.	Uwagę wnosi się zgodnie z Uchwałą Rady Miejskiej w Sulejowie nr XXXIV/318/2021 z dnia 9 kwietnia 2021 r. Uzasadnieniem uwagi jest fakt, że ujęcie gminy Sulejów w obszarze transformacji górniczo-energetycznej, do którego przypisane są konkretne działania nie odpowiadające na problemy i potencjały gminy Sulejów nie mają racjonalnego uzasadnienia i w sposób szczególny wpłyną na ograniczenie możliwości rozwojowych gminy, w tym w zakresie ochrony walorów przyrodniczych, antropogenicznych, rozwoju aktywnych form wypoczynku oraz gospodarki turystycznej w tym usługowej. Ponadto uzasadnieniem uwagi są zapisy projektu strategii (str. 101) dot. zasad planowania rozwoju cyt. „zintegrowanego planowania — polegającego na wielowymiarowej integracji planowania i realizacji polityki. rozwoju województwa łódzkiego łączącej wymiar społeczny, gospodarczy oraz przestrzenny z zachowaniem zrównoważonego rozwoju. Planowana interwencja powinna być dopasowana do specyfiki danego obszaru, odpowiadać na jego określone potrzeby i bazować na wewnętrznym potencjale rozwojowym obszaru. Zintegrowane podejście terytorialne oznacza potrzebę skorelowania na poziomie województwa polityki rozwoju w wymiarze społeczno-gospodarczym z polityką przestrzenną tak, by stanowiły spójny system planowania rozwoju regionu. Istotne jest uwzględnienie kontekstu terytorialnego na etapie programowania, realizacji i monitorowania działań. Zasada ta zakłada także komplementarność działań podejmowanych na różnych szczeblach podziału administracyjnego - selektywności — oznacza koncentrację zintegrowanych i komplementarnych działań prowadzących do osiągnięcia wybranych, strategicznych dla rozwoju województwa celów, wsparcie określonych grup społecznych oraz rozwój wyznaczonych obszarów interwencji. Zasada selektywności zakłada dokonanie	Uwaga uwzględniona. W wyniku konsultacji społecznych Strategii zmieniono poziom delimitacji z powiatów na gminy, w związku z powyższym miasto-gmina Sulejów nie należy już do obszaru transformacji górniczo-energetycznej. Gmina Sulejów została włączona do MOF Radomsko-Piotrków Trybunalski-Bełchatów oraz turystyczno-środowiskowo-rolnego obszaru funkcjonalnego.

Tabela nr 1. Rozpatrzenie uwag zgłaszanych w trakcie konsultacji projektu Strategii Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030 (w dniach 5.03.- 9.04.2021)

Lp.	Podmiot zgłaszający uwagę	Nr strony	Obecny zapis / Treść uwagi / Propozycja zmian	Uzasadnienie	Rozpatrzenie uwagi
				strategicznego wyboru w zakresie kierunków rozwoju województwa we współpracy ze wszystkimi partnerami zaangażowanymi w jego realizację. Zasada ta oznacza również wspieranie tych branż, dziedzin, sektorów i nisz, które z uwagi na posiadany potencjał pozwalają na budowanie rzeczywistej przewagi konkurencyjnej danego obszaru w skali regionalnej, krajowej bądź międzynarodowej oraz stanowią siłę napędową dla rozwoju gospodarczego. Odpowiednia delimitacji MOF spełniająca ww. zasady, a więc odpowiadająca potrzebom i potencjałom rozwojowym wyznaczonego obszaru jest warunkiem koniecznym do rozwoju społeczno-gospodarczego regionu. W związku z tym wniosek gm. Sulejów o uwzględnienie w MOF, który nie tylko odpowiadać będzie na powiązania terytorialno-funkcjonalne oraz rozwój potencjałów rozwojowych ale również funkcjonować będzie zgodnie z modelem współpracy partnerskiej określonym przez Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju oraz modelem partycypacyjnym warunkuje zrównoważony rozwój województwa łódzkiego.	
422.	Urząd Miasta Bełchatowa	95	Obecny zapis Dla zidentyfikowanego Obszaru transformacji energetycznej istnieje obowiązek sporządzenia Terytorialnego Planu Sprawiedliwej Transformacji Województwa Łódzkiego. TPST wskaże narzędzia i instrumenty z zakresem wsparcia dopasowanym do specyfiki tego terytorium, odpowiadającym na jego wyzwania i problemy rozwojowe. Treść uwagi Ogólne założenia dotyczące narzędzi i instrumentów wsparcia dla Obszaru transformacji energetycznej powinny się znaleźć w SRWŁ2030.	Istnieje ryzyko, że KE nie zaakceptuje TPST Województwa Łódzkiego, co pozostawi Obszar bez realnego wsparcia finansowego.	Uwaga uwzględniona częściowo. Dostrzegając wagę problemów związanych z procesem transformacji górniczo-energetycznej Zagłębia Bełchatowskiego Samorząd Województwa wyznaczył go jako jeden z typów OSI. Opracowanie TPST WŁ umożliwi sięganie po różne środki finansowe, poza Funduszem Sprawiedliwej Transformacji. Ponadto Bełchatów wraz z otaczającymi gminami został włączony do MOF Radomsko-Piotrków Trybunalski-Bełchatów dla którego będzie dedykowany instrument ZIT.
423.	Starostwo Powiatowe w Rawie Mazowieckiej	95	Obecny zapis MOF ośrodka wojewódzkiego obejmuje Łódź oraz miasta i gminy z powiatów: pabianickiego, zgierskiego, łódzkiego wschodniego i brzezińskiego. Wielordzeniowe MOF Sieradz – Zduńska Wola - Łask oraz Tomaszów Mazowiecki - Opoczno to układy osadnicze, o silnych powiązaniach funkcjonalnych, położone odpowiednio wzdłuż dróg S8 i DW713. Wszystkie główne miasta wielordzeniowych MOF-ów zostały zakwalifikowane do krajowych obszarów problemowych grupy miast średnich tracących funkcje społeczno- gospodarcza Treść uwagi Istnieje potrzeba utworzenie MOF obejmującego miasta i gminy z powiatu rawskiego, skierniewickiego i łowickiego.	Obszary powiatów rawskiego, skierniewickiego i łowickiego cechują silne powiązania funkcjonalne oraz kulturowe. Naszym zdaniem powinny one zostać zakwalifikowane do krajowych obszarów problemowych tracących funkcje społeczno - gospodarcze.	Uwaga uwzględniona częściowo. Zaproponowany obszar nie spełnia warunków określonych przez MFIPR w zakresie statystycznych kryteriów delimitacji MOF. Skala powiązań funkcjonalno-przestrzennych Rawy Mazowieckiej, Skierniewic i Łowicza jest niewystarczająca do delimitacji MOF w takim kształcie. Miasta i gminy z powiatu rawskiego, skierniewickiego i łowickiego zostały włączone do turystyczno-środowiskowo-rolnego obszaru funkcjonalnego wskazanego jako OSI – Obszar Zielonej Gospodarki.
424.	Gmina Drzewica	95-96	Obecny zapis Rys. 77. Obszary Strategicznej Interwencji w województwie łódzkim MOF Tomaszów Mazowiecki – Opoczno Zasięg: Miasto Tomaszów Mazowiecki, Tomaszów Mazowiecki – gmina, Opoczno, Białaczów, Sławno, Inowłódz, Ujazd, Rokiciny	Dla mieszkańców gminy Drzewica niezwykle istotne są miasta Opoczno i Tomaszów Mazowiecki. Opoczno jest najbliższym miastem powiatowym, gdzie mieszkańcy pracują, uczą się, korzystają z usług zawodowych, publicznych, robią zakupy. Współpraca pomiędzy JST jest obecnie koniecznością w celu realizacji potrzeb społecznych. Pomędzy	Uwaga uwzględniona. MOF Tomaszów Mazowiecki – Opoczno został rozszerzony o gminę Drzewica.

Tabela nr 1. Rozpatrzenie uwag zgłaszanych w trakcie konsultacji projektu Strategii Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030 (w dniach 5.03.- 9.04.2021)

Lp.	Podmiot zgłaszający uwagę	Nr strony	Obecny zapis / Treść uwagi / Propozycja zmian	Uzasadnienie	Rozpatrzenie uwagi
			Treść uwagi Wnioskuje o rozszerzenie Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Tomaszów Mazowiecki - Opoczno (MOF) poprzez włączenie gminy Drzewica do obszaru MOF	miastem Drzewica i miastem Opoczno oraz miastem Tomaszów Mazowiecki (jako rdzeniami MOF) występują silne i złożone relacje poziome i pionowe, wynikające z wytworzenia się układu aglomeracyjnego, które pobudzają potrzebę integracji i doprowadzają do spójności obszarowej, funkcjonalnej i społecznej MOF. Gmina Drzewica jest znaczącą częścią podregionu tomaszowsko-opoczyńskiego. Wykluczenie (wyłączenie) miasta Drzewica i gminy Drzewica z Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego doprowadzi do marginalizacji tego obszaru, pogłębienia problemów społeczno – gospodarczych i stanowić będzie zahamowanie istniejącej współpracy z Gminą Opoczno i Tomaszów Mazowiecki na wielu płaszczyznach. W oparciu o powyższą argumentację zachodzi uzasadniona konieczność współpracy Drzewicy z gminami objętymi MOF Tomaszów Mazowiecki - Opoczno w zakresie gospodarki niskoemisyjnej, w trym realizacji zintegrowanych przedsięwzięć prowadzących do poprawy jakości powietrza: montaż OZE – kolektory słoneczne, instalacje fotowoltaiczne, wymiana pieców na ekologiczne źródła ogrzewania i ograniczenie niskiej emisji.	
425.	Gmina Żelechlinek	95-96	Obecny zapis Rys. 77 Obszary Strategicznej Interwencji w województwie łódzkim Treść uwagi Poszerzenie obszaru MOF Tomaszów Mazowiecki o gminy ościenne w powiecie tomaszowskim i opoczyńskim – w tym gminę Żelechlinek.	Zgodnie z definicją MOF na str. 94 MOF musi posiadać rdzeń tj. miasto lub grupę miast który oddziałuje ekonomicznie i społecznie przestrzennie i kulturowo na oznaczającego Gminy tworząc powiązania funkcjonalne. Bez wątplenia miasto Tomaszów Mazowiecki oddziałuje na Gminy sąsiednie z tym gminę Żelechlinek. Gmina Żelechlinek jest funkcjonalnie połączona z powyższym obszarem poprzez system powiązań społecznych gospodarczych a także uwarunkowań przyrodniczych. Gmina Żelechlinek należy do powiatu tomaszowskiego i nasz system gospodarczy powiązań od lat utożsamia Gminy z obszarem tomaszowsko-opoczyńskim.	Uwaga uwzględniona częściowo. Zaproponowany obszar nie spełnia warunków określonych przez MFIPR w zakresie statystycznych kryteriów delimitacji MOF. Gmina Żelechlinek została zakwalifikowana do regionalnych obszarów zagrożonych trwałą marginalizacją oraz obszaru turystyczno-środowiskowo-rolnego jako OSI – Obszar Zielonej Gospodarki.
426.	Michał Gaczkowski - Wiceprzewodniczący Rady Miejskiej w Sulejowie	95-96	Obecny zapis MOF ośrodka wojewódzkiego obejmuje Łódź oraz miasta i gminy z powiatów: pabianickiego, zgierskiego, łódzkiego wschodniego i brzezińskiego. Wielordzeniowe MOF Sieradz – Zduńska Wola – Łask oraz Tomaszów Mazowiecki – Opoczno to układy osadnicze, o silnych powiązaniach funkcjonalnych, położone odpowiednio wzdłuż dróg S8 i DW713. Wszystkie główne miasta wielordzeniowych MOF-ów zostały zakwalifikowane do krajowych obszarów problemowych grupy miast średnich tracących funkcje społeczno- gospodarcze. Rys. 77. Obszary Strategicznej Interwencji w województwie łódzkim. Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BPPWł. Treść uwagi Należy uzupełnić „MOF Tomaszów Mazowiecki – Opoczno” o Gminę Sulejów oraz Gminę Mniszków oraz zaktualizować mapę przez dodanie do zaznaczonego na pomarańczowo (rys. 77) „Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego miast średnich tracących funkcje społeczno-gospodarcze: Tomaszów Mazowiecki – Opoczno” gmin Sulejów i Mniszków.	Jako uzasadnienie zmiany podaję fakt, że już od 2014 roku, w opracowanej Strategii Rozwoju Powiatu Opoczyńskiego planowany jest do realizacji projekt o charakterze strategicznym dla południowo – wschodniej części województwa łódzkiego pn. „Wzmocnienie przewag rozwojowych poprzez poprawę dostępności wewnętrznej i zewnętrznej obszaru funkcjonalnego Zagłębia Ceramiczno – Budowlanego Opoczno – Tomaszów”, a Partnerami projektu ma być 6 gmin (Sulejów, Mniszków, Sławno, Paradyż, Białaczów, Drzewica) oraz 3 powiaty (opoczyński, tomaszowski, piotrkowski). Głównym celem projektu jest wzmocnienie kapitału terytorialnego południowo- wschodnich obszarów województwa łódzkiego jako subregionu o potencjale przemysłowo – turystycznym poprzez zapewnienie sprawnych powiązań transportowych wewnątrz i na zewnątrz województwa. Projekt dotyczy „wzmocnienia przewag rozwojowych poprzez poprawę dostępności wewnętrznej i zewnętrznej obszaru funkcjonalnego tzw. Zagłębia Ceramiczno – Budowlanego Opoczno – Tomaszów Mazowiecki.” Realizacja powyższego projektu swoim zakresem idealnie wpisuje się w działania podejmowane w ramach, zidentyfikowanych w Strategii Województwa łódzkiego 2030, tj. Miejskich Obszarów Funkcjonalnych szczególnie istotnych pod względem działań związanych z rozwojem: zrównoważonego transportu publicznego, zwiększaniem efektywności energetycznej, poprawą stanu środowiska przyrodniczego (szczególnie w zakresie jakości powietrza), wsparciem rozwoju kształcenia i szkolenia zawodowego w odpowiedzi na potrzeby i wyzwania rynku pracy.	Uwaga uwzględniona. Gmina Sulejów została zaliczona do MOF Radomsko-Piotrków Trybunalski-Bełchatów, a gmina Mniszków do MOF Tomaszów Mazowiecki- Opoczno.

Tabela nr 1. Rozpatrzenie uwag zgłaszanych w trakcie konsultacji projektu Strategii Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030 (w dniach 5.03.- 9.04.2021)

Lp.	Podmiot zgłaszający uwagę	Nr strony	Obecny zapis / Treść uwagi / Propozycja zmian	Uzasadnienie	Rozpatrzenie uwagi
427.	Gmina Poddębice	95-96	Obecny zapis Zasięg terytorialny Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego – Ośrodka Wojewódzkiego Treść uwagi Zmiana zasięgu Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego – Ośrodka Wojewódzkiego – dołączenie gminy Poddębice do Ośrodka Wojewódzkiego.	Gmina Poddębice zwraca się z prośbą o przyłączenie do Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Ośrodka Wojewódzkiego (OW), wskazanego w Strategii Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030. Obszar gminy charakteryzuje intensywność i wielopłaszczyznowość powiązań z ośrodkiem wojewódzkim, przede wszystkim powiązań terytorialnych, społecznych i gospodarczych. Gmina Poddębice spełnia założenia wskazane w „Strategii Rozwoju Łódzkiego Obszaru Metropolitalnego” stanowiące podstawę do delimitacji Łódzkiego Obszaru Metropolitalnego tj.: - dobre powiązania komunikacyjne z ośrodkiem wojewódzkim, - istnienie miast o silnym potencjale społeczno-ekonomicznym, pozwalającym na rozwój funkcji wyspecjalizowanych lub uzupełniających funkcje metropolitalne Łodzi, - obecność terenów inwestycyjnych, terenów wypoczynkowo-rekreacyjnych. Na terenie gminy Poddębice występują liczne i możliwe do aktywowania potencjały rozwojowe: - atrakcje turystyczne i obiekty zabytkowe m.in. ZOO Safari, Centrum Wodolecznictwa i Rekreacji w Poddębicach, Budynek Integracji i Spotkań Osób Niepełnosprawnych, Pijalnia Wód Termalnych, Centrum Turystyki i Rekreacji w Byczynie, Ogród Zmysłów, Dom Pracy Twórczej Osób Niepełnosprawnych, - dobre połączenie drogowe z ośrodkiem wojewódzkim: bliskość autostrady A2, droga krajowa nr 72, drogi wojewódzkie nr 703 i 473, - zasoby wód termalnych wykorzystywane w ciepłownictwie, wodolecznictwie i rekreacji, - występowanie terenów inwestycyjnych.	Uwaga uwzględniona częściowo. Zaproponowany obszar nie spełnia warunków określonych przez MFIPR w zakresie statystycznych kryteriów delimitacji MOF. Powiązania funkcjonalne gmin powiatu poddębickiego z Łodzią i innymi JST ŁOM są słabe. Nieco silniejsze, jednak nadal słabe, powiązania Poddębic i Uniejowa nie są wystarczające do włączenia tych miast do MOF ŁOM, ponadto stanowiłyby one enklawy, co jest niezgodne z kryterium ciągłości terytorialnej MOF. Gmina Poddębice została zaliczona do turystyczno-środowiskowo-rolnego obszaru funkcjonalnego wskazanego jako OSI – Obszar Zielonej Gospodarki.
428.	Związek Gmin Regionu Poddębickiego	95-96	Obecny zapis Zasięg terytorialny Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego – Ośrodka Wojewódzkiego Treść uwagi Zmiana zasięgu Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego – Ośrodka Wojewódzkiego – dołączenie gmin: Dalików, Wartkowice, Poddębice, Zadzim i Pęczniew.	Związek Gmin Regionu Poddębickiego zwraca się z prośbą o przyłączenie gmin: Dalików, Wartkowice, Poddębice, Zadzim i Pęczniew do Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Ośrodka Wojewódzkiego (OW), wskazanego w Strategii Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030. Obszar związku charakteryzuje intensywność i wielopłaszczyznowość powiązań z ośrodkiem wojewódzkim, przede wszystkim powiązań terytorialnych, społecznych i gospodarczych. Obszar ten spełnia założenia wskazane w „Strategii Rozwoju Łódzkiego Obszaru Metropolitalnego” stanowiące podstawę do delimitacji Łódzkiego Obszaru Metropolitalnego: - dobre powiązania komunikacyjne z ośrodkiem wojewódzkim, - istnienie miast i miejscowości o silnym potencjale społeczno-ekonomicznym, pozwalającym na rozwój funkcji wyspecjalizowanych lub uzupełniających funkcje metropolitalne Łodzi, - obecność terenów inwestycyjnych, terenów wypoczynkowo-rekreacyjnych. Na terenie gmin: Dalików, Wartkowice, Poddębice, Zadzim i Pęczniew występują liczne i możliwe do aktywowania potencjały rozwojowe, m.in.: - liczne atrakcje turystyczne i obiekty zabytkowe m.in. Zbiornik Jeziorsko, ZOO Safari, Centrum Wodolecznictwa i Rekreacji w Poddębicach, zespoły pałacowo-parkowe w Poddębicach, Zadzimiu i Wartkowicach, - duże zakłady produkcyjne m.in. JTI Polska,	Uwaga uwzględniona częściowo. Zaproponowany obszar nie spełnia warunków określonych przez MFIPR w zakresie statystycznych kryteriów delimitacji MOF. Powiązania funkcjonalne gmin powiatu poddębickiego z Łodzią i innymi JST ŁOM są słabe. Nieco silniejsze, jednak nadal słabe, powiązania Poddębic i Uniejowa nie są wystarczające do włączenia tych miast do MOF ŁOM, ponadto stanowiłyby one enklawy, co jest niezgodne z kryterium ciągłości terytorialnej MOF. Gminy Dalików, Wartkowice, Poddębice, Zadzim i Pęczniew zostały zaliczone do turystyczno-środowiskowo-rolnego obszaru funkcjonalnego wskazanego jako OSI – Obszar Zielonej Gospodarki.

Tabela nr 1. Rozpatrzenie uwag zgłaszanych w trakcie konsultacji projektu Strategii Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030 (w dniach 5.03.- 9.04.2021)

Lp.	Podmiot zgłaszający uwagę	Nr strony	Obecny zapis / Treść uwagi / Propozycja zmian	Uzasadnienie	Rozpatrzenie uwagi
				- dobre połączenie drogowe z ośrodkiem wojewódzkim: autostrada A2, droga krajowa nr 72, drogi wojewódzkie nr 703 i 473, - zasoby wód termalnych, - walory środowiskowe m. in. Nadwarciańskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu.	
429.	Gmina Wodzierady	94-99	Obecny zapis Brak cytowania Treść uwagi W treści strategii brak jest informacji na temat dodatkowego wsparcia, lub procentowo wyższego wsparcia, albo też dodatkowej punktacji dla inwestycji realizowanych na terenach samorządów przez które będzie przebiegała kolej dużych prędkości.	Kolej dużych prędkości zaburzy układ funkcjonalny na terenie gminy Wodzierady, gdyż przecina gminę w połowie jej długości. Spowoduje to zmniejszenie atrakcyjności naszych terenów pod względem turystycznym, środowiskowym i mieszkaniowym.	Uwaga nieuwzględniona Strategia nie jest dokumentem operacyjnym i nie odnosi się do kwestii dofinansowania jst.
430.	Urząd Gmin w Peczniewie – Gmina Peczniew		Obecny zapis Prezentacja MOF- obszarów strategicznej interwencji w województwie łódzkim. Treść uwagi Rozszerzenie MOF Ośrodka wojewódzkiego o jednostki samorządu terytorialnego z terenu Powiatu Poddębickiego. Będzie to służyło wyrównaniu szans rozwojowych obszarów przyległych do województwa wielkopolskiego.	Powiat poddębicki znajduje się na zachodniej granicy województwa łódzkiego, graniczy z woj. Wielkopolskim. Widoczne jest zróżnicowanie w rozwoju społeczno-gospodarczym. Obecność w MOF zwiększy potencjał jst, da możliwość do zatarcia różnic w rozwoju społeczno – gospodarczym. Włączenie jst do MOF Ośrodka Wojewódzkiego stworzy korytarz łączący woj. Wielkopolskie z miastem wojewódzkim – łodzią. Da to również impuls do współpracy ponadregionalnej.	Uwaga uwzględniona częściowo. Zaproponowany obszar nie spełnia warunków określonych przez MFIPR w zakresie statystycznych kryteriów delimitacji MOF. Powiązania funkcjonalne gmin powiatu poddębickiego z łodzią i innymi JST ŁOM są słabe. Nieco silniejsze, jednak nadal słabe, powiązania Poddębic i Uniejowa nie są wystarczające do włączenia tych miast do MOF ŁOM, ponadto stanowiłyby one enklawy, co jest niezgodne z kryterium ciągłości terytorialnej MOF. Jednostki samorządu terytorialnego z terenu powiatu poddębickiego zostały włączone do turystyczno-środowiskowo-rolnego obszaru funkcjonalnego wskazanego jako Osi- Obszar Zielonej Gospodarki.
431.	Urząd Miejski Wieluń	-	Obecny zapis W Strategii Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030, po uwzględnieniu ww. zasad i warunków wyznaczono 3 typy Miejskich Obszarów Funkcjonalnych: •Obligatoryjne - MOF miast średnich tracących funkcje społeczno-gospodarcze: •Sieradz-Zduńska Wola-Łask, •Tomaszów Mazowiecki- Opoczno. Treść uwagi W Strategii Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030, po uwzględnieniu ww. zasad i warunków wyznaczono 3 typy Miejskich Obszarów Funkcjonalnych: • Obligatoryjne – MOF miast średnich tracących funkcje społeczno – gospodarcze; • Sieradz-Zduńska Wola- Łask • Tomaszów Mazowiecki – Opoczno • Wieluń	Wieluń jest miastem, które zgodnie z Krajową Strategią Rozwoju Regionalnego 2030 został wpisany jako miasto średnie tracące znaczenie społeczno – gospodarcze. Jest także miastem, które poprzez swoje oddalenie od stolicy województwa (100 km) pełni funkcje aglomeracyjne (zachowując właściwe proporcje) w stosunku do mieszkańców całego powiatu wieluńskiego, a nawet szerzej, dla mieszkańców historycznej Ziemi Wieluńskiej. W związku z powyższym zasadnym jest umieszczenie Wielunia w Miejskim Obszarze Funkcjonalnym, gdyż środki Europejskie skierowane do przedsiębiorców oraz samorządu, wspomogą potencjał rozwojowy całego regionu.	Uwaga uwzględniona częściowo. W Strategii wskazano wielordzeniowe MOF. Miasto Wieluń wraz z otaczającymi gminami zostały włączone do turystyczno-środowiskowo-rolnego obszaru funkcjonalnego wskazanego jako obszar OSI – Obszar Zielonej Gospodarki. Ponadto Wieluń znalazł się również w obszarze transformacji górniczo-energetycznej – Obszar Nowej Energii.
432.	Gmina Widawa	-	Obecny zapis Brak cytowania	Gmina Widawa jest największą gminą rolniczą w powiecie łaskim, bezpośrednio sąsiaduje z gminą Szczerców na terenie, której zlokalizowana jest kopalnia węgla brunatnego. Obszar górniczy w bezpośredni sposób oddziałuje na gminę Widawa bowiem lej depresyjny wód podziemnych od dziesięcioleci wpływa negatywnie na jej	Uwaga uwzględniona. Gmina Widawa została zakwalifikowana do obszaru transformacji górniczo-energetycznej – Obszaru Nowej Energii.

Tabela nr 1. Rozpatrzenie uwag zgłaszanych w trakcie konsultacji projektu Strategii Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030 (w dniach 5.03.- 9.04.2021)

Lp.	Podmiot zgłaszający uwagę	Nr strony	Obecny zapis / Treść uwagi / Propozycja zmian	Uzasadnienie	Rozpatrzenie uwagi
			Treść uwagi Zwracam się z prośbą o ujęcie Gminy Widawa w Terytorialnym Planie Sprawiedliwej Transformacji Województwa Łódzkiego umieszczając ją w obszarze transformacji górniczych terenów Województwa Łódzkiego.	środowisko przyrodnicze. Sytuacja ulegnie olbrzymiemu pogorszeniu ze względu na wydobycie węgla w odkrywce Szczerców. Głębokość wydobycia węgla brunatnego w polu Szczerców ma osiągnąć w latach 30 obecnego stulecia docelowo 330 m, co znacząco pogorszy i tak bardzo złe stosunki hydrologiczne na obszarze naszej gminy. W chwili obecnej studnie o głębokości do 5 m wyschły na przeważającym obszarze gminy. Obniżenie zwierciadła wód podziemnych w znacznym stopniu pogorszyło produktywność gleb na całym obszarze gminy Widawa, a co za tym idzie nastąpił spadek plonów we wszystkich uprawach z 1 ha. [...] Środki finansowe pochodzące z obszaru sprawiedliwej transformacji górniczych terenów Województwa Łódzkiego zostałyby wydatkowane przez gminę Widawa na budowę i modernizację infrastruktury wodno-kanalizacyjnej, budowę instalacji OZE w indywidualnych gospodarstwach domowych oraz jednostkach organizacyjnych Gminy Widawa, budowę przydomowych oczyszczalni ścieków, wykonanie termomodernizacji budynków użyteczności publicznej, utworzenie DPSu w celu objęcia dzienną opieką osób starszych nie mogących samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu i przeznaczenie na ten cel budynku po byłej Szkole Podstawowej w Ochlach, utworzenie mieszkań komunalnych dla osób o niskim statusie społecznym w budynku po byłej szkole w Zborowie, oraz utworzenie gminnego żłobka po byłym przedszkolu w Widawie.	
433.	Urząd Gminy Parzęczew	95	Obecny zapis Brak Treść uwagi Prosimy o uwzględnienie w kierunkach interwencji Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Gospodarowanie odpadami jako istotny cel/obszar działania mający wpływ na ochronę środowiska, nie tylko regionu łódzkiego, ale także całego kraju. Wskazanie Gospodarki odpadami jako kierunku interwencji działań umożliwi gminom/miastom, Związkowi aplikację o środki z Unii Europejskiej w nowej perspektywie w przedmiotowym zakresie.	Gospodarka odpadami jest zadaniem własnym gminy, za które odpowiada każda jednostka samorządowa. Jednak pojedyncza gmina nie jest w stanie sama sprostać wyzwaniu jakim jest efektywne gospodarowanie odpadami. Wspólnie zintegrowane działania na szczeblu samorządowym skupiającym więcej gmin jest w stanie razem osiągnąć zamierzony cel. Dlatego został utworzony w 2009 roku Związek Międzygminny „Bzura”, który skupiając kilkanaście gmin dąży do wspólnego rozwiązywania problemów związanych z powstającymi odpadami. Związek stanowi zarejestrowaną formę partnerstwa, tj. związek międzygminny, który posiada potencjał kadrowy i techniczny do wspólnego działania na rzecz ochrony środowiska, pośród gmin będących jego członkami. Związek jest jednocześnie otwarty na przyjęcie nowych członków zainteresowanych wspólnym przedsięwzięciem na rzecz gospodarki odpadami komunalnymi.	Uwaga uwzględniona częściowo. Katalog obszarów wsparcia w ramach ZIT określi Umowa Partnerstwa. W momencie prowadzenia niniejszych konsultacji społecznych dokument ten znajduje się dopiero w fazie projektu.
434.	Krzysztof T. Borkowski (z upoważnienia przewodniczących organizacji związkowych i pracodawców, członków WRDS Wł)	96	Obecny zapis Rys. 77 Obszary Strategicznej Interwencji w województwie łódzkim Brak Gminy Złoczew w Obszarze Strategicznej Interwencji Treść uwagi Gmina Złoczew znajduje się w Obszarze Strategicznej Interwencji	Gmina aktywnie uczestniczyła w procesie przygotowania do uruchomienia nowej odkrywki, ponosząc wysokie koszty społeczne i finansowe. Planowana transformacja górniczo – energetyczna wymusza istotne zmiany w prognozach rozwoju gminy, które uzasadniają uczestnictwo w Regionalnym Obszarze Strategicznej Interwencji.	Uwaga uwzględniona. Gmina Złoczew znalazła się w obszarze transformacji górniczo-energetycznej – OSI Obszar Nowej Energii.
435.	Krzysztof T. Borkowski (z upoważnienia przewodniczących organizacji związkowych i pracodawców, członków WRDS Wł)	96	Obecny zapis Rys. 77 Obszary Strategicznej Interwencji w województwie łódzkim Treść uwagi: Brak Gminy Widawa w Obszarze Strategicznej Interwencji. Gmina Widawa znajduje się w Obszarze Strategicznej Interwencji.	Zjawiska społeczne i przyrodnicze nie uznają podziałów administracyjnych. Gmina Widawa graniczy bezpośrednio z czterema gminami zaliczonymi do ROSI i jej włączenie pozwala stworzyć jednolitą strukturę / bez „białej plamy”.	Uwaga uwzględniona. Gmina Widawa znalazła się w OSI transformacji górniczo-energetycznej – OSI Obszar Nowej Energii.
436.	Gmina Mniszków	96	Obecny zapis Rys. 77. Obszary Strategicznej Interwencji w województwie łódzkim. Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BPPWŁ.	Gmina Mniszków, od początku optowała i optuje, za włączeniem jej do MOF miast średnich tracących funkcje społeczno- gospodarcze: Tomaszów Mazowiecki – Opoczno, co uwiarygadnia m.in. informacja	Uwaga uwzględniona. Gmina Mniszków została zakwalifikowana do MOF Tomaszów Mazowiecki – Opoczno.

Tabela nr 1. Rozpatrzenie uwag zgłaszanych w trakcie konsultacji projektu Strategii Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030 (w dniach 5.03.- 9.04.2021)

Lp.	Podmiot zgłaszający uwagę	Nr strony	Obecny zapis / Treść uwagi / Propozycja zmian	Uzasadnienie	Rozpatrzenie uwagi
			Treść uwagi Należy uzupełnić rys. 77, tj. mapę przez umieszczenie Gminy Mniszków w „Miejskim Obszarze Funkcjonalnym miast średnich tracących funkcje społeczno-gospodarcze: Tomaszów Mazowiecki – Opoczno.”	podana na mapie, na str. 3, dokumentu „SRWŁ 2030. Proponowane Miejskie Obszary Funkcjonalne”, znajdującego się pod linkiem: http://strategia.lodzkie.pl/wp-content/uploads/2021/03/Proponowane-MOF.pdf , gdzie Gmina Mniszków widnieje jako gmina, która zgłosiła chęć przynależności do MOF.	
437.	Bełchatowsko Kleszczowski Park Przemysłowo Technologiczny Sp. z o.o.	96	Obecny zapis MAPA. Miasta średnie tracące funkcje społeczno-gospodarcze wskazane w KSRR 2030r. Treść uwagi Dodałbym: Poziom Regionalny: ■ <u>Miasta średnie tracące funkcje społeczno-gospodarcze wskazane w SRWŁ 2030:</u> – Łódź – Bełchatów – Pabianice – Tomaszów Mazowiecki	Skoro w źródle podają Państwo: opracowanie własne na podstawie danych BPPWŁ, to przedstawiona mapa powinna zawierać również Miasta średnie tracące funkcje społeczno-gospodarcze wskazane w Strategii Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030. Obecnie odwołują się Państwo tylko do poziomu krajowego (w przypadku Miast), i Poziomu Regionalnego- skupiając się na obszarach, bez podania konkretnych miejscowości	Uwaga nieuwzględniona. Łódź jest ośrodkiem wojewódzkim i nie spełnia kryteriów zaliczania jej do grupy miast średnich. Miasto Tomaszów Mazowiecki znajduje się już teraz w grupie miast tracących funkcje społeczno-gospodarcze. Pozostałe dwa miasta nie spełniają krajowych kryteriów delimitacji dla wskazanych miast średnich tracących funkcje społeczno-gospodarcze.
438.	Urząd Gminy Wartkowie	96	Obecny zapis Rysunek 77. Obszary Strategicznej interwencji w województwie łódzkim Treść uwagi Wnioskujemy o rozszerzenie projektowanego Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Ośrodka Wojewódzkiego i włączenie do niego terenu gminy Wartkowie oraz pozostałych gmin tworzących Powiat Poddębicki	Rozszerzenie MOF-u stworzy dla naszej gminy oraz dla pozostałych gmin zlokalizowanych na terenie Powiatu Poddębickiego możliwości rozwoju obszarów wiejskich, poprawy jakości życia mieszkańców, wyrównywania szans. Nie włączenie obszaru Gminy Wartkowie przyczyni się do marginalizacji, zdecydowanie ograniczy możliwość rozwoju naszej gminy, co wpłynie niekorzystnie na jakość życia mieszkańców. Ponadto rozszerzenie obszaru MOF województwa łódzkiego wzmocni współpracę samorządów.	Uwaga uwzględniona częściowo. Zaproponowany obszar nie spełnia warunków określonych przez MFIPR w zakresie statystycznych kryteriów delimitacji MOF. Powiązania funkcjonalne gmin powiatu poddębickiego z łodzią i innymi JST ŁOM są słabe. Nieco silniejsze, jednak nadal słabe, powiązania Poddębic i Uniejowa nie są wystarczające do włączenia tych miast do MOF ŁOM, ponadto stanowiłyby one enklawy, co jest niezgodne z kryterium ciągłości terytorialnej MOF. Gmina Wartkowie została zaliczona do turystyczno-środowiskowo-rolnego obszaru funkcjonalnego wskazanego jako OSI- Obszar Zielonej Gospodarki.
439.	Instytut Badań Edukacyjnych - Regionalne Centrum Umiejętności	98	Obecny zapis Niski poziom przedsiębiorczości i kwalifikacji mieszkańców obszarów wiejskich wskazuje na konieczność wsparcia podnoszenia kwalifikacji zawodowych, szkoleń w kierunku reorientacji zawodowej i tworzenie warunków do rozwoju edukacji i wyrównywania szans w dostępie do usług edukacyjnych. Treść uwagi Niski poziom przedsiębiorczości i kwalifikacji mieszkańców obszarów wiejskich wskazuje na konieczność wsparcia podnoszenia kwalifikacji zawodowych, <u>umożliwienie zdobywania kwalifikacji rynkowych oraz zwiększenie dostępności do walidacji efektów uczenia się i certyfikacji</u> , szkoleń w kierunku reorientacji zawodowej i tworzenie warunków do rozwoju edukacji i wyrównywania szans w dostępie do usług edukacyjnych.	Kwalifikacje rynkowe są uzupełnieniem kwalifikacji, które można zdobyć w ramach edukacji formalnej, wspierają aktywizację zawodową oraz całonocne rozwijanie kariery zawodowej, niezależnie od posiadanego poziomu wykształcenia.	Uwaga uwzględniona. Zapisy zostaną uzupełnione, na odpowiednim do charakteru dokumentu poziomie ogólności.

Tabela nr 1. Rozpatrzenie uwag zgłaszanych w trakcie konsultacji projektu Strategii Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030 (w dniach 5.03.- 9.04.2021)

Lp.	Podmiot zgłaszający uwagę	Nr strony	Obecny zapis / Treść uwagi / Propozycja zmian	Uzasadnienie	Rozpatrzenie uwagi
VIII. SYSTEM REALIZACJI STRATEGII					
440.	Urząd Miasta Łodzi	99	Obecny zapis W celu skutecznej realizacji Strategii Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030 niezbędna jest współpraca wszystkich podmiotów, które mogą podjąć działania mające wpływ na rozwój regionu. Realizatorami i jednocześnie interesariuszami Strategii będą m.in.: jednostki samorządu terytorialnego z obszaru województwa łódzkiego, jednostki sektora gospodarczego i instytucji otoczenia biznesu, samorządy gospodarcze, organizacje pozarządowe, jednostki sektora edukacji i naukowo-badawczego, instytucje ochrony zdrowia i pomocy społecznej, uczelnie wyższe, Lokalne Grupy Działania, samorządy terytorialne innych województw, a także wszyscy mieszkańcy regionu. Treść uwagi W celu skutecznej realizacji Strategii Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030 niezbędna jest współpraca wszystkich podmiotów, które mogą podjąć działania mające wpływ na rozwój regionu. Realizatorami i jednocześnie interesariuszami Strategii będą m.in.: jednostki samorządu terytorialnego z obszaru województwa łódzkiego (oraz ich związki partnerskie, takie jak m.in. Stowarzyszenie Łódzki Obszar Metropolitalny), jednostki sektora gospodarczego i instytucji otoczenia biznesu, samorządy gospodarcze, organizacje pozarządowe, jednostki sektora edukacji i naukowo-badawczego, instytucje ochrony zdrowia i pomocy społecznej, uczelnie wyższe, Lokalne Grupy Działania, samorządy terytorialne innych województw, a także wszyscy mieszkańcy regionu.	Wniosek o rozszerzenie zapisów o kwestię wspólnej realizacji zadań przez partnerstwa JST, w tym wskazanie Stowarzyszenia Łódzki Obszar Metropolitalny jako jednego z realizatorów Strategii.	Uwaga uwzględniona częściowo. W celu skutecznej realizacji Strategii Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030 niezbędna jest współpraca wszystkich podmiotów, które mogą podjąć działania mające wpływ na rozwój regionu. Realizatorami i jednocześnie interesariuszami Strategii będą m.in.: jednostki samorządu terytorialnego z obszaru województwa łódzkiego (oraz ich związki partnerskie), jednostki sektora gospodarczego i instytucji otoczenia biznesu, samorządy gospodarcze, organizacje pozarządowe, jednostki sektora edukacji i naukowo-badawczego, instytucje ochrony zdrowia i pomocy społecznej, uczelnie wyższe, Lokalne Grupy Działania, samorządy terytorialne innych województw, a także wszyscy mieszkańcy regionu. Uzasadnienie: Został uzupełniony zapis o związki partnerskie JST z województwa łódzkiego, jednak bez wskazywania konkretnych związków. Na terenie województwa łódzkiego działa więcej związków partnerskich niż tylko Stowarzyszenie Łódzki Obszar Metropolitalny.
441.	Krzysztof T. Borkowski (z upoważnienia przewodniczących organizacji związkowych i pracodawców, członków WRDS WŁ)	99	Obecny zapis: W celu skutecznej realizacji Strategii Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030 niezbędna jest współpraca wszystkich podmiotów, które mogą podjąć działania mające wpływ na rozwój regionu. Realizatorami i jednocześnie interesariuszami Strategii będą m.in.: jednostki samorządu terytorialnego z obszaru województwa łódzkiego, jednostki sektora gospodarczego i instytucji otoczenia biznesu, samorządy gospodarcze, organizacje pozarządowe, jednostki sektora edukacji i naukowo-badawczego, instytucje ochrony zdrowia i pomocy społecznej, uczelnie wyższe, Lokalne Grupy Działania, samorządy terytorialne innych województw, a także wszyscy mieszkańcy regionu Treść uwagi: W celu skutecznej realizacji Strategii Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030 niezbędna jest współpraca wszystkich podmiotów, które mogą podjąć działania mające wpływ na rozwój regionu. Realizatorami i jednocześnie interesariuszami Strategii będą m.in.: jednostki samorządu terytorialnego z obszaru województwa łódzkiego, (oraz ich związki partnerskie, takie jak m.in. Stowarzyszenie Łódzki Obszar Metropolitalny), jednostki sektora gospodarczego i instytucji otoczenia biznesu, samorządy gospodarcze, organizacje pozarządowe, jednostki sektora edukacji i naukowo-badawczego, instytucje ochrony zdrowia i pomocy społecznej, uczelnie wyższe, Lokalne Grupy Działania, samorządy terytorialne innych województw, a także wszyscy mieszkańcy regionu.	Wniosek o rozszerzenie zapisów o kwestię wspólnej realizacji zadań przez partnerstwa JST, w tym wskazanie Stowarzyszenia Łódzki Obszar Metropolitalny, jako jednego z realizatorów Strategii.	Uwaga uwzględniona częściowo. W celu skutecznej realizacji Strategii Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030 niezbędna jest współpraca wszystkich podmiotów, które mogą podjąć działania mające wpływ na rozwój regionu. Realizatorami i jednocześnie interesariuszami Strategii będą m.in.: jednostki samorządu terytorialnego z obszaru województwa łódzkiego (oraz ich związki partnerskie), jednostki sektora gospodarczego i instytucji otoczenia biznesu, samorządy gospodarcze, organizacje pozarządowe, jednostki sektora edukacji i naukowo-badawczego, instytucje ochrony zdrowia i pomocy społecznej, uczelnie wyższe, Lokalne Grupy Działania, samorządy terytorialne innych województw, a także wszyscy mieszkańcy regionu. Uzasadnienie: Został uzupełniony zapis o związki partnerskie JST z województwa łódzkiego, jednak bez wskazywania konkretnych związków. Na terenie województwa łódzkiego działa więcej

Tabela nr 1. Rozpatrzenie uwag zgłaszanych w trakcie konsultacji projektu Strategii Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030 (w dniach 5.03.- 9.04.2021)

Lp.	Podmiot zgłaszający uwagę	Nr strony	Obecny zapis / Treść uwagi / Propozycja zmian	Uzasadnienie	Rozpatrzenie uwagi
					związków partnerskich niż tylko Stowarzyszenie Łódzki Obszar Metropolitalny.
442.	Belchatowsko Kleszczowski Park Przemysłowo Technologiczny Sp. z o.o.	100	Obecny zapis Powodzenie podejmowanych działań wymaga otwartości, ciągłego poszukiwania możliwości realizacji oraz szerokiej współpracy z administracją rządową (zarówno terenową, jak i centralną), współdziałania z innymi regionami, przede wszystkim z sąsiednimi województwami, a także współpracy ponadregionalnej, zarówno w wymiarze krajowym, jak i międzynarodowym (współpraca z organizacjami międzynarodowymi i regionami innych państw). Istotne wsparcie procesu wdrażania Strategii zapewni Regionalne Forum Terytorialne, stanowiące gremium opiniotwórczo-doradcze, złożone z przedstawicieli jednostek samorządu terytorialnego województwa łódzkiego, administracji rządowej, samorządów gospodarczych, jednostek sektora szkolnictwa wyższego, instytucji otoczenia biznesu, organizacji pozarządowych. Treść uwagi Powodzenie podejmowanych działań wymaga otwartości, ciągłego poszukiwania możliwości realizacji oraz szerokiej współpracy z administracją rządową (zarówno terenową, jak i centralną), współdziałania z innymi regionami, przede wszystkim z sąsiednimi województwami, a także współpracy ponadregionalnej, zarówno w wymiarze krajowym, jak i międzynarodowym (współpraca z organizacjami międzynarodowymi i regionami innych państw). Istotne wsparcie procesu wdrażania Strategii zapewni Regionalne Forum Terytorialne, stanowiące gremium opiniotwórczo-doradcze, złożone z przedstawicieli jednostek samorządu terytorialnego województwa łódzkiego, administracji rządowej, samorządów gospodarczych, jednostek sektora szkolnictwa wyższego, instytucji otoczenia biznesu, organizacji pozarządowych <u>jak i przede wszystkim samych przedsiębiorstw.</u>	W rozwoju województwa łódzkiego biorą udział przede wszystkim przedsiębiorstwa. Dlatego dziwi fakt wykluczenia ich z Regionalnego Forum Terytorialnego.	Uwaga uwzględniona. Proponowany zapis: Powodzenie podejmowanych działań wymaga otwartości, ciągłego poszukiwania możliwości realizacji oraz szerokiej współpracy z administracją rządową (zarówno terenową, jak i centralną), współdziałania z innymi regionami, przede wszystkim z sąsiednimi województwami, a także współpracy ponadregionalnej, zarówno w wymiarze krajowym, jak i międzynarodowym (współpraca z organizacjami międzynarodowymi i regionami innych państw). Istotne wsparcie procesu wdrażania Strategii zapewni Regionalne Forum Terytorialne, stanowiące gremium opiniotwórczo-doradcze, złożone z przedstawicieli jednostek samorządu terytorialnego województwa łódzkiego, administracji rządowej, samorządów gospodarczych, jednostek sektora szkolnictwa wyższego, instytucji otoczenia biznesu, organizacji pozarządowych oraz przedsiębiorstw.
443.	Polskie Towarzystwo Ekonomiczne Oddział w Łodzi	101-104	Obecny zapis Ramy finansowe i narzędzia realizacji Strategii Treść uwagi Zbyt mało uwagi poświęcono możliwościom finansowania. Brakuje informacji ile będzie kosztowało wprowadzenie strategii, nie ma szacowanych wartości poszczególnych źródeł finansowania, jakie projekty będą stanowiły priorytet. Powinien zostać oszacowany budżet całej strategii w podziale na poszczególne źródła finansowania – środki: unijne, samorządowe, prywatne. Jakie projekty będą miały priorytet, które muszą zostać wykonane – Europejski Zielony Łódź, a które są uzależnione od środków unijnych lub prywatnych. Przywołanych zostało wiele programów brak jest jednak informacji jakich środków się spodziewamy i które punkty strategii będą z nich finansowane.	Zamieszczenie informacji finansowych wprowadza porządek i uwiarygadnia wizję strategii.	Uwaga nieuwzględniona. Ramy finansowe realizacji Strategii zostały określone w sposób kierunkowy poprzez wskazanie potencjalnych źródeł finansowania, a także określenie narzędzi realizacji i mechanizmów uzgodnień SRWŁ 2030. System finansowania Strategii opierać się będzie na zasadzie montażu środków pochodzących z różnych źródeł z wykorzystaniem różnorodnych narzędzi wsparcia. Sposób przedstawienia ram finansowych w SRWŁ 2030 jest również spójny z rozstrzygnięciami Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2030. Wpływ na taki sposób ujęcia ram finansowych Strategii miał także fakt, iż obecnie nie ma jeszcze ostatecznych rozstrzygnięć dotyczących podziału środków w ramach polityki spójności (projekt Umowy Partnerstwa). Natomiast, jeżeli chodzi o wskazanie, jakie projekty będą stanowiły priorytet w ramach

Tabela nr 1. Rozpatrzenie uwag zgłaszanych w trakcie konsultacji projektu Strategii Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030 (w dniach 5.03.- 9.04.2021)

Lp.	Podmiot zgłaszający uwagę	Nr strony	Obecny zapis / Treść uwagi / Propozycja zmian	Uzasadnienie	Rozpatrzenie uwagi
					Strategii, zostały one przedstawione w ramach Zintegrowanych Przedsięwzięć Strategicznych, które są wyborem strategicznym i priorytetyzacją działań przewidzianych w ramach polityki rozwoju. W Strategii wskazano 7 Zintegrowanych Przedsięwzięć Strategicznych: Innowacyjne Łódzkie, Profesjonalne Łódzkie, Solidarne Łódzkie, Zdrowe Łódzkie, Zielone i Aktywne Łódzkie, Czyste Środowisko, Kolej na Łódzkie.
444.	Urząd Miasta Łodzi	103	Obecny zapis W perspektywie finansowej 2021-2027 zostały również zaplanowane instrumenty terytorialne, których celem jest wzmocnienie współpracy i partnerstw samorządów realizujących wspólne działania rozwojowe na podstawie strategii terytorialnych. Projekt Umowy Partnerstwa przewiduje do wykorzystania 3 instrumenty: Zintegrowane Inwestycje Terytorialne (ZIT), inne instrumenty terytorialne (IIT) oraz Rozwój Lokalny Kierowany przez Społeczność (RLKS). Instrumentem, który będzie wykorzystywany do wspierania Miejskich Obszarów Funkcjonalnych (MOF) wskazanych w Strategii, będą Zintegrowane Inwestycje Terytorialne (ZIT). Ostateczne decyzje odnośnie zasad i zakresu funkcjonowania ZIT oraz wysokości alokacji, jak również wykorzystania pozostałych instrumentów terytorialnych na poziomie regionu, zostaną podjęte w trakcie prac nad programem regionalnym. Treść uwagi W perspektywie finansowej 2021-2027 zostały również zaplanowane instrumenty terytorialne, których celem jest wzmocnienie współpracy i partnerstw samorządów realizujących wspólne działania rozwojowe na podstawie strategii terytorialnych. Projekt Umowy Partnerstwa przewiduje do wykorzystania 3 instrumenty: Zintegrowane Inwestycje Terytorialne (ZIT), inne instrumenty terytorialne (IIT) oraz Rozwój Lokalny Kierowany przez Społeczność (RLKS). Instrumentem, który będzie wykorzystywany do wspierania Miejskich Obszarów Funkcjonalnych (MOF) wskazanych w Strategii, będą Zintegrowane Inwestycje Terytorialne (ZIT). Ostateczne decyzje odnośnie zasad i zakresu funkcjonowania ZIT oraz wysokości alokacji, jak również wykorzystania pozostałych instrumentów terytorialnych na poziomie regionu, <u>w tym kontynuacji współpracy w ramach Łódzkiego Obszaru Metropolitalnego (ŁOM)</u>, zostaną podjęte w trakcie prac nad programem regionalnym.	Wniosek o uzupełnienie zapisów o kwestię dalszej współpracy w ramach już funkcjonującego Łódzkiego Obszaru Metropolitalnego (ŁOM).	Uwaga nieuwzględniona. Kontynuacja współpracy w ramach Łódzkiego Obszaru Metropolitalnego (ŁOM) mieści się w ramach zasad i zakresu funkcjonowania ZIT, które zgodnie z zapisami Strategii zostaną określone w trakcie prac nad programem regionalnym. Zapisy odnoszą się do wszystkich Miejskich Obszarów Funkcjonalnych, a nie tylko do Łódzkiego Obszaru Metropolitalnego.
445.	Krzysztof T. Borkowski (z upoważnienia przewodniczących organizacji związkowych i pracodawców, członków WRDS Wł)	103	Obecny zapis Narzędziem pomocnym dla województwa przy wdrażaniu działań wskazanych w Strategii, związanych z „zieloną transformacją” oraz minimalizacją jej negatywnych skutków, będzie Mechanizm Sprawiedliwej Transformacji, który jest elementem planu inwestycyjnego na rzecz Europejskiego Zielonego Ładu. Zgodnie z projektem Umowy Partnerstwa (styczeń 2021 r.) województwo łódzkie jest jednym z sześciu regionów, które mogą otrzymać środki na transformację w kierunku gospodarki neutralnej dla klimatu.	Uwagi i propozycje zmian dotyczą obszaru planowanej transformacji energetycznej w województwie łódzkim. Poziom ogólności zaproponowanych rozwiązań, przy wskazaniu przyszłych i niezatwierdzonych środków finansowych przez Rząd RP – powodują, iż zarówno diagnoza, cel i metody przyjęte w SRWL 2030 są nieadekwatne do jednego z największych wyzwań gospodarczych i społecznych w regionie.	Uwaga nieuwzględniona. Ramy finansowe realizacji Strategii zostały określone w sposób kierunkowy poprzez wskazanie potencjalnych źródeł finansowania, a także określenie narzędzi realizacji i mechanizmów uzgodnień SRWL 2030. Wpływ na sposób przedstawienia ram finansowych w SRWL 2030 miał fakt, iż obecnie nie ma jeszcze ostatecznych rozstrzygnięć dotyczących podziału środków w ramach polityki spójności (projekt Umowy

Tabela nr 1. Rozpatrzenie uwag zgłaszanych w trakcie konsultacji projektu Strategii Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030 (w dniach 5.03.- 9.04.2021)

Lp.	Podmiot zgłaszający uwagę	Nr strony	Obecny zapis / Treść uwagi / Propozycja zmian	Uzasadnienie	Rozpatrzenie uwagi
			Treść uwagi: Jeśli sfinansowanie SRWL_2030 opiera się m.in. na środkach z budżetu UE, to należy stwierdzić, że planujemy wydatki z poziomu otrzymanych/zabezpieczonych środków finansowych, a nie jak napisano „które mogą otrzymać środki”. Czy jeśli tych środków nie otrzymany, lub otrzymany w ilości mniejszej niż przewidywano – to w jaki sposób planuje się ich uzupełnienie przez m.in. Sejmik Województwa Łódzkiego.		Partnerstwa). System finansowania Strategii opierać się będzie na zasadzie montażu środków pochodzących z różnych źródeł z wykorzystaniem różnorodnych narzędzi wsparcia. W sytuacji braku możliwości skorzystania z jednego narzędzia na realizację założonych celów Strategii, wykorzystywane będą wszystkie możliwe źródła finansowania.
446.	Fundacja Instytut Spraw Obywatelskich	107	Obecny zapis Wskaźnik 9: Liczba fundacji, stowarzyszeń i organizacji społecznych na 10 tys. mieszkańców Treść uwagi Nie jest to wskaźnik adekwatny do kierunku działań 2.1.2. Rozwój sektora organizacji pozarządowych i wolontariatu. W dokumencie na s. 69 opisano przykładowe działania dla tego kierunku i wskaźnik ten w żaden sposób nie monitoruje efektów wskazywanych tam działań. Należy również zauważyć, że za ilością nie idzie jakość, tj. wysoki odsetek organizacji nie działa rzeczywiście. Wskaźnik ten również mało mówi o realizacji tego kierunku działań. Nie jest bowiem istotne jak dużo jest organizacji w przeliczeniu na 10.000 mieszkańców, a jaki wpływ na daną społeczność mają istniejące już organizacje. Dlatego tutaj należałoby wprowadzić wskaźniki odnoszące się do wzmocnienia potencjału sektora (np. liczba pracowników/ przedstawicieli PES, którzy podnieśli swoje kompetencje; liczba wolontariuszy zaangażowanych w działania PES/ liczba nowych centrów wolontariatu/ liczba zawartych partnerstw między organizacjami pozarządowymi, sektorem prywatnym i publicznym). Być może dobrym wskaźnikiem będzie liczba osób korzystających z oferty PES, zarówno bezpłatnej, jak i płatnej? Dobrym wskaźnikiem może być też jakościowa ocena oferty PES czy ich wpływu na daną społeczność. Być może dobrym źródłem wskaźników będą dane zebrane przez Departament Ekonomii Społecznej i Solidarnej MRiPS: https://dane.ekonomiaspoleczna.gov.pl/ Innym wskaźnikiem pomocnym przy analizie wzmocnienia rozwoju sektora organizacji pozarządowych może być % środków publicznych, jakie są przekazane w ramach różnych programów na zadania realizowane przez organizacje pozarządowe.		Uwaga nieuwzględniona. Zaproponowane wskaźniki są klasycznymi wskaźnikami produktu, które doskonale nadają się do pomiaru realizacji postępu projektów, jednak nie nadają się do systemu monitoringu ze względu na zmienność dyskretną i brak możliwości analizy w szeregu czasowym. Ocena jakościowa jest możliwa, jednak ze względu na charakter tematyki prowadzenie obciążających i kosztownych badań własnych wydaje się rozwiązaniem nieracjonalnym.
447.	Krzysztof T. Borkowski (z upoważnienia przewodniczących organizacji związkowych i pracodawców, członków WRDS Wł.)	107	Obecny zapis: Tab. 1 Cel operacyjny 1.2 Podnoszenie jakości kapitału ludzkiego 4. Odsetek osób dorosłych w wieku 25-64 lata uczestniczących w kształceniu lub szkoleniu 3,0% (2019 r.) Wartość docelowa w 2030 roku - średnia krajowa Treść uwagi: Tab. 1 Cel operacyjny 1.2 Podnoszenie jakości kapitału ludzkiego 4. Odsetek osób dorosłych w wieku 25-64 lata uczestniczących w kształceniu lub szkoleniu 3,0% (2019 r.) Wartość docelowa w 2030 roku - <u>powyżej średniej krajowej</u>	Planowane procesy restrukturyzacyjne, nie tylko w regionie łódzkim, ale i w całym kraju, oraz ambitna WIZJA rozwoju przewidująca unowocześnienie gospodarki regionu łódzkiego, wymagają osiągnięcia znacznie wyższych wskaźników niż średnia krajowa	Uwaga uwzględniona. Zapiski zostaną skorygowane.

Tabela nr 1. Rozpatrzenie uwag zgłaszanych w trakcie konsultacji projektu Strategii Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030 (w dniach 5.03.- 9.04.2021)

Lp.	Podmiot zgłaszający uwagę	Nr strony	Obecny zapis / Treść uwagi / Propozycja zmian	Uzasadnienie	Rozpatrzenie uwagi
448.	Krzysztof T. Borkowski (z upoważnienia przewodniczących organizacji związkowych i pracodawców, członków WRDS Wł)	107	Obecny zapis: Cel operacyjny 2.2 Poprawa stanu zdrowia mieszkańców 12. Liczba łóżek w hospicjach, zakładach pielęgnacyjno - opiekuńczych i opiekuńczo-leczniczych na 100 tys. osób 89,2 (2019 r.) Wartość docelowa w 2030 roku - średnia krajowa Treść uwagi: Cel operacyjny 2.2 Poprawa stanu zdrowia mieszkańców 12. Liczba łóżek w hospicjach, zakładach pielęgnacyjno - opiekuńczych i opiekuńczo-leczniczych na 100 tys. osób 89,2 (2019 r.) Wartość docelowa w 2030 roku - <u>powyżej średniej krajowej.</u> <u>Dodatkowe wskaźniki – liczba geriatrów, psychiatrów, psychiatrów dzieci i młodzieży oraz psychologów – wartości docelowe w 2030 roku – powyżej średniej krajowej</u>	Olbrzymie zapóźnienie województwa w tym zakresie, najniższe wskaźniki przeżywania, a także dostępności geriatrów, psychiatrów, w tym dzieci i młodzieży oraz psychologów, wymagają osiągnięcia znacznie wyższych wskaźników niż średnia krajowa	Uwaga uwzględniona częściowo. Zapisy zostaną skorygowane w części dotyczącej zapisu „powyżej średniej krajowej”. Nie zostaną uwzględnione dodatkowe wskaźniki dotyczące liczby geriatrów, psychiatrów, psychiatrów dzieci i młodzieży oraz psychologów ze względu na brak danych w statystyce publicznej. Korzystanie z innych źródeł nie pozwala na prowadzenie stałego monitoringu i odniesienie do kraju.
449.	Krzysztof T. Borkowski (z upoważnienia przewodniczących organizacji związkowych i pracodawców, członków WRDS Wł)	107	Obecny zapis: Cel operacyjny 3.1 Adaptacja do zmian klimatu i poprawa jakości zasobów środowiska 17. Powierzchnia obszaru przekroczenia poziomu dopuszczalnego pyłu PM10 [km2] 501 (2019 r.). Wartość docelowa w 2030 roku - mniej niż w roku bazowym 18. Powierzchnia obszaru przekroczenia poziomu docelowego Benzo(a)pirenu [km2] 2 238 (2019 r.) Wartość docelowa w 2030 roku - mniej niż w roku bazowym 19. Emisja zanieczyszczeń gazowych z zakładów szczególnie uciążliwych [tys. t/rok] 38 212,6 (2019 r.) Wartość docelowa w 2030 roku - mniej niż w roku bazowym Treść uwagi: Cel operacyjny 3.1 Adaptacja do zmian klimatu i poprawa jakości zasobów środowiska: 17. Powierzchnia obszaru przekroczenia poziomu dopuszczalnego pyłu PM10 [km2] 501 (2019 r.). Wartość docelowa w 2030 roku - <u>nie więcej niż 50 % wartości</u> w roku bazowy; 18. Powierzchnia obszaru przekroczenia poziomu docelowego Benzo(a)pirenu [km2] 2 238 (2019 r.) Wartość docelowa w 2030 roku - <u>nie więcej niż 50 % wartości</u> w roku bazowy; 19. Emisja zanieczyszczeń gazowych z zakładów szczególnie uciążliwych [tys. t/rok] 38 212,6 (2019 r.) Wartość docelowa w 2030 roku - <u>nie więcej niż 50 % wartości</u> w roku bazowym;	Strona 27 Strategii: cyt. „Coraz częściej podkreśla się wpływ zanieczyszczenia powietrza na sytuację zdrowotną ludności i wskaźnik zgonów. Dla zdrowia szczególnie niebezpieczny jest smog (nisko zawieszony pył), wydostający się z kominów domów opalanych paliwem złej jakości. Wśród 50 najbardziej zanieczyszczonych miast Unii Europejskiej najwięcej jest z Polski, z czego 7 z województwa łódzkiego (Opoczno, Rawa Mazowiecka, Radomsko, Tomaszów Mazowiecki, Piotrków Trybunalski, Zduńska Wola, Brzeziny)73.” Wobec takiego stanu zanieczyszczenia powietrza i jego wpływu na i tak fatalną sytuację zdrowotną mieszkańców n/ województwa, planowanie osiągnięcia poziomu zanieczyszczenia powietrza na poziomie jedynie mniejszym niż w roku bazowym, bez prognozowania poziomu tego obniżenia, jest niedopuszczalne.	Uwaga nieuwzględniona. Wskazanie konkretnych progów i założeń dla wskaźników na dany rok jest trudne do ustalenia ze względu na ich dużą zależność od lokalnych warunków pogodowych (m.in. warunków termicznych, kierunku wiatru). Prognozowanie konkretnego poziomu byłoby obarczone dużym błędem.
450.	Krzysztof T. Borkowski (z upoważnienia przewodniczących organizacji związkowych i pracodawców, członków WRDS Wł)	108	Obecny zapis: Cel operacyjny 3.3 Zwiększenie dostępności transportowej Treść uwagi: Dodać wskaźnik – Liczba pasażerów Portu Lotniczego Łódź. Wartość w roku bazowym 241 707 (2019 r.). Wartość docelowa w 2030 roku – więcej niż w roku bazowym co najmniej o wskaźnik wzrostu w Polsce.	Realizacja postulatu poprawy dostępności lotniczej regionu poprzez m.in. poprawę skomunikowania lotniska z transportem drogowym, a dzięki temu znaczące zwiększenie liczby mieszkańców n/ województwa korzystających z transportu lotniczego, stanowić będzie bazę do szybszego wykorzystania możliwości komunikacyjnych CPK, po jego pełnym uruchomieniu.	Uwaga nieuwzględniona. Ze względu na dużą liczbę wskaźników monitorowania rozszerzanie ich katalogu nie jest zasadne. Nie przewiduje się znaczącego zdynamizowania rozwoju PL Łódź, wskaźniki formułowane są jedynie dla istotnych zjawisk rozwojowych.
451.	Krzysztof T. Borkowski (z upoważnienia przewodniczących organizacji związkowych i pracodawców, członków WRDS Wł)	108	Obecny zapis: Produkcja energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii (GWh). Wartość docelowa dla województwa w 2030 r. więcej niż w roku bazowym Treść uwagi: Produkcja energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii (GWh). Wartość docelowa dla województwa w 2030 r. <u>podać wartość liczbową oczekiwanej produkcji energii elektrycznej z OZE w 2030 roku</u>	Istnieją, do wykorzystania, krajowe dokumenty strategiczne, np. POLITYKA ENERGETYCZNA POLSKI DO 2040 ROKU (PEP2040), które wyznaczają cele w ujęciu liczbowym, jak również dokumenty PGE Polska Grupa Energetyczna (spółka giełdowa) - planowane inwestycje OZE w regionie łódzkim.	Uwaga nieuwzględniona. Wskaźnik zostanie zastąpiony innym wskaźnikiem.

Tabela nr 1. Rozpatrzenie uwag zgłaszanych w trakcie konsultacji projektu Strategii Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030 (w dniach 5.03.- 9.04.2021)

Lp.	Podmiot zgłaszający uwagę	Nr strony	Obecny zapis / Treść uwagi / Propozycja zmian	Uzasadnienie	Rozpatrzenie uwagi
452.	Dawid Stepniewski - Polska 2050	107-108	Obecny zapis Brak cytowania Treść uwagi Wartość docelowa dla województwa w 2030 roku nie jest podana w liczbach aż w 19 przypadkach na 33 cele strategii. W podrozdziale „Cel operacyjny 3.1 Adaptacja do zmian klimatu i poprawa jakości zasobów środowiska” żaden cel nie jest wyrażony liczbowo. Cele strategii są zbyt ogólne. Określenia „więcej niż w roku bazowym”, „mniej niż w roku bazowym”, „średnia krajowa” należy zmienić na konkretne liczby uwzględniające potrzeby województwa w danym zakresie i realne szanse na ich realizację.	Ogólność wyznaczonych celów praktycznie uniemożliwia sensowną ewaluację. Jeśli strategia identyfikuje np. niską lesistość w województwie jako problem i jedną z przyczyn suszy, to powinna pokazywać drogę dojścia do poprawy sytuacji, wskazywać obszary, które potencjalnie można zalesić itd. Jeśli lesistość w roku bazowym wynosi 21,5%, a w roku 2030 roku wyniesie 21,51% to teoretycznie cel „więcej niż w roku bazowym” zostanie spełniony, ale praktycznie problem najniższej lesistości województwa łódzkiego na tle innych regionów w kraju nie zostanie rozwiązany. Podawanie w innych obszarach osiągnięcia „średniej krajowej” jako celu jest jeszcze mniej precyzyjne. Jeśli np. Liczba fundacji, stowarzyszeń i organizacji społecznych na 10 tys. mieszkańców wynosi 35,3 i celem jest średnia krajowa to tak naprawdę autorzy strategii nie precyzują nawet, czy wartość ta ma według nich wzrosnąć, czy zmaleć, ponieważ nie wiemy, czy w 2030 roku średnia w Polsce będzie niższa, czy wyższa niż 35,3	Uwaga nieuwzględniona. System monitorowania został poddany ocenie w ramach ewaluacji ex-ante projektu strategii i został zaakceptowany. Nie ma jednoznacznych wytycznych, które wskazywałyby sposób podejścia do określania wartości docelowych. Wartości docelowe wskaźników powinny być przede wszystkim racjonalne, to jest możliwe do spełnienia i ukazujące postęp w dziedzinie opisywanej przez wskaźnik. Powiązanie wartości docelowej ze średnią krajową jest zasadne szczególnie w przypadku wskaźników wrażliwych na zmiany koniunktury. Podobny sposób monitorowania występuje również w dokumentach strategicznych szczebla krajowego.
453.	Hanna Gill-Piątek; Paweł Drączyk - Polska 2050	108-109	Obecny zapis Brak cytowania Treść uwagi Nie przypisano żadnych wskaźników w tab 2: 1.2.1. Poprawa atrakcyjności łódzkich uczelni, 1.2.4. Rozwój kompetencji kluczowych, 1.3.1. Zwiększenie konkurencyjności przedsiębiorstw 1.3.2. Wspieranie usieciowienia MŚP 2.3.3. Rozwój ekonomii społecznej i solidarnej, 3.1.3. Przeciwdziałanie skutkom suszy i zmniejszanie niedoborów wody 3.5.1. Rozwój infrastruktury w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym, 3.5.2. Zmniejszanie negatywnego wpływu odpadów na środowisko 3.5.3. Poprawa skuteczności oczyszczania województwa z azbestu Dopracowanie wskaźników: Cel operacyjny 1.4 Cel operacyjny 2.2	Wszystkie wymienione działania i kierunki są bardzo ważne społecznie i to wieloaspektowo. Powinny zostać zwymiarowane co zdecydowanie ułatwi ich ewaluację i raportowanie. Można zastosować wskaźniki liczbowe. Może wskaźnik: ilość energii uzyskanej ze spalania każdego rodzaju odpadów? Wskaźniki nie mają związku z opisanymi działaniami. Jest wskaźnik o liczbie łóżek. Brak wskaźnika o ilości personelu medycznego. Wskaźnik przeciętnego trwania życia... raczej nie zobrazuje wyników realizacji Strategii 2030r Brak wskaźnika dla mocno akcentowanej w SRWŁ 2030r – psychiatrii.	Uwaga nieuwzględniona. Wskaźniki monitorowania dobrano pod kątem przekrojowości, adekwatności i dostępności. Potwierdziła to ewaluacja ex-ante projektu SRWŁ 2030. Niestety nie wszystkie z wymienionych kierunków działań są opisane dostępnym wskaźnikiem, który spełnia wszystkie kryteria monitoringu. BPPWŁ jest otwarte na konstruktywne propozycje zmian w systemie monitorowania, zawierające konkretne propozycje zmian (wskazanie istniejących, dostępnych i adekwatnych mierników wraz z ich źródłem).
454.	Witold Stepień - Radny Samorządu Województwa Łódzkiego	107	Obecny zapis System monitorowania i ewaluacji. Wskaźniki dla celu operacyjnego 2.2. Treść uwagi Zaproponowane wskaźniki dla celu 2.2. są nieadekwatne i nie mierzą realnych efektów zaproponowanych działań.		Uwaga nieuwzględniona. Wskaźniki monitorowania dobrano pod kątem przekrojowości, adekwatności i dostępności. Wskaźnik Przeciętne trwanie życia mężczyzn/kobiet obrazuje złą sytuację zdrowotną mieszkańców woj. łódzkiego (15/16 miejsce w Polsce). Zasadne jest również przyjęcie wskaźnika Liczba łóżek w hospicjach, zakładach pielęgnacyjno-opiekuńczych i opiekuńczo-leczniczych na 100 tys. osób ze względu na stan zdrowia szczególnie seniorów.
455.	Urząd Statystyczny w Łodzi - Łódzki Ośrodek Badań Regionalnych	107-108	Treść uwagi Określenie wartości docelowej jako "średnia krajowa" jest niewystarczające. Rok docelowy został określony jako 2030, a wartości za 2030 r. poznamy najwcześniej w roku 2031. W trakcie procesu monitorowania, w		Uwaga nieuwzględniona. Powiązanie wartości docelowej ze średnią krajową jest szczególnie uzasadnione w przypadku wskaźników wrażliwych na

Tabela nr 1. Rozpatrzenie uwag zgłaszanych w trakcie konsultacji projektu Strategii Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030 (w dniach 5.03.- 9.04.2021)

Lp.	Podmiot zgłaszający uwagę	Nr strony	Obecny zapis / Treść uwagi / Propozycja zmian	Uzasadnienie	Rozpatrzenie uwagi
			poszczególnych latach wartość średnia będzie się zmieniała. Nasuwa się pytanie, czy w przypadku, gdy w pozostałych województwach wartość wskaźnika będzie niekorzystna, to czy naszym celem będzie dążenie również do takiej sytuacji? Może to oznaczać, że w 2030 r. mimo iż wartość stymulanty będzie niższa niż w roku bazowym, uznamy że cel został osiągnięty, bo zbliżył się do średniej krajowej.		zmiany koniunktury. Jeśli np. założony zostanie poziom stopy bezrobocia niższy niż średnia krajowa, a kraj zostanie dotknięty poważnym kryzysem na rynku pracy, to utrzymanie tej pozycji (niższego poziomu niż średnio w kraju) pomimo wzrostu wskaźnika będzie sukcesem gospodarczym regionu.
456.	Urząd Statystyczny w Łodzi - Łódzki Ośrodek Badań Regionalnych	107-108	Treść uwagi Wartość docelowa określona jako "mniej niż w roku bazowym" lub "więcej niż w roku bazowym" jest mało precyzyjna. Zmiana o "1", oznaczać będzie, że osiągnęliśmy wartość docelową. Na przykładzie wskaźnika "Powierzchnia obszaru przekroczenia poziomu docelowego Benzo(a)pirenu [km2]" - wątpliwości budzi fakt, czy zmniejszenie o "1" będzie zadowalającym wynikiem dla całego województwa.		Uwaga nieuwzględniona. Zastosowanie określeń "mniej niż w roku bazowym" lub "więcej niż w roku bazowym" jest owszem mało precyzyjne, ale bezpieczne w przypadku wskaźników o dużej zmienności, których przyszłe wartości trudno jest oszacować. Oczywiście przy opisie wskaźników w raporcie z monitorowania SRWŁ 2030 znajdują się informacje, jak dużo wartość wskaźnika wzrosła bądź spadła w stosunku do roku bazowego.
457.	Urząd Statystyczny w Łodzi - Łódzki Ośrodek Badań Regionalnych	107	Obecny zapis Liczba osób potrzebujących wsparcia w codziennym funkcjonowaniu (niesamodzielnymi) objętych usługami opiekuńczymi na 1000 osób w wieku 65 lat i więcej Treść uwagi Obecne brzmienie wskaźnika może mylnie sugerować, że dążymy do wzrostu liczby osób niesamodzielnymi (tzn. potrzebujących wsparcia). Proponujemy przereformowanie nazwy wskaźnika np. "Liczba osób otrzymujących wsparcie w codziennym funkcjonowaniu / objętych usługami opiekuńczymi na 1000 osób w wieku 65 lat i więcej". Innym rozwiązaniem jest monitorowanie takiego wskaźnika, który będzie prezentował Udział osób objętych usługami opiekuńczymi w liczbie osób potrzebujących wsparcia.		Uwaga uwzględniona Nazwa wskaźnika zostanie zmieniona na "Liczba osób objętych usługami opiekuńczymi na 1000 osób w wieku 65 lat i więcej".
458.	Urząd Statystyczny w Łodzi - Łódzki Ośrodek Badań Regionalnych	108	Obecny zapis Produkcja energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii (GWh) Treść uwagi Może lepszy byłby wskaźnik wskazujący na udział energii odnawianej w produkcji energii elektrycznej ogółem. BDL: Kategoria - RYNEK MATERIAŁOWY I PALIWOWO-ENERGETYCZNY; Grupa – ELEKTROENERGETYKA; Podgrupa - Produkcja energii elektrycznej wg źródeł; Wskaźnik - udział energii odnawialnej w produkcji energii elektrycznej ogółem		Uwaga uwzględniona. Wskaźnik zostanie zmieniony.
459.	Urząd Statystyczny w Łodzi - Łódzki Ośrodek Badań Regionalnych	108	Obecny zapis Udział gospodarstw domowych wyposażonych w urządzenie z dostępem do Internetu w liczbie gospodarstw domowych ogółem [%] Treść uwagi Czy wartość docelowa jest realna do osiągnięcia? Czy posiadanie urządzenia z dostępem do Internetu jest jednoznaczne z korzystaniem z Internetu?		Uwaga nieuwzględniona. Wartość docelową wskaźnika podano zgodnie ze Strategią na Rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju oraz Narodowym Planem Szerokopasmowym do roku 2025.
460.	Hanna Gill-Piatek; Paweł Drączyk - Polska 2050	-	Treść uwagi c. Wzmacnianie współpracy i partnerstwa samorządów	Cel horyzontalny nie jest określony ustawą, jednak bardzo przydałby się tutaj wskaźnik np. ilościowy co do wzajemnych umów podpisywanych między stronami.	Uwaga nieuwzględniona. Pomimo niewątpliwiej wartości poznawczej wskaźnika, ma on niewielką wartość aplikacyjną. Nie nadaje się do systemu monitoringu ze względu na zmienność dyskretną i brak możliwości analizy w szeregu czasowym.

Tabela nr 1. Rozpatrzenie uwag zgłaszanych w trakcie konsultacji projektu Strategii Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030 (w dniach 5.03.- 9.04.2021)

Lp.	Podmiot zgłaszający uwagę	Nr strony	Obecny zapis / Treść uwagi / Propozycja zmian	Uzasadnienie	Rozpatrzenie uwagi
IX. MATERIAŁY UZUPEŁNIAJĄCE					
PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO					
461.	Centralny Port Komunikacyjny sp. z o.o.	-	Obecny zapis Brak cytowania. Treść uwagi Tab. 3. Analiza powiązań zapisów Strategii z celami ochrony środowiska wynikającymi z dokumentów szczebla krajowego Uwzględnienie dokumentów: Koncepcja przygotowania i realizacji inwestycji Port Solidarność – Centralny Port Komunikacyjny dla Rzeczypospolitej Polskiej (CPK) Program inwestycyjny Centralny Port Komunikacyjny. Etap I. 2020-2023.	Jest to obowiązujący dokument, wskazywany w innych miejscach <i>Prognozy...</i>	Uwaga mająca odzwierciedlenie w zapisach Prognozy w rozdziale III.3. powiązania Strategii z innymi dokumentami
462.	Centralny Port Komunikacyjny sp. z o.o.	17	Obecny zapis kolej dużych prędkości Warszawa - Łódź - Wrocław/Poznań, umożliwiającą prowadzenie ruchu regionalnego Treść uwagi kolej dużych prędkości Warszawa - Łódź - Wrocław/Poznań, umożliwiającą prowadzenie <u>szybkiego</u> ruchu regionalnego	Określone w SRWŁ 2020 obszary funkcjonalne wynikały z przeprowadzonej diagnozy i analizy danych statystycznych, dotyczących wartości w miarę stałych w czasie (przynajmniej w okresie 10 letnim między SRWŁ 2020 i SRWŁ 2030) – np. dane w zakresie obszarów Natura 2000, złóż surowców i kopalin, itp. Brak ciągłości w wyznaczaniu obszarów funkcjonalnych (wraz z uwzględnieniem aktualnych danych), stanowi niespójność merytoryczną pomiędzy strategiami 2020 i 2030, ponadto pozbawia dodatkowych argumentów władze województwa na etapie negocjacji z KE Regionalnego Programu 2021-2027 (przede wszystkim turystyka) oraz w pozyskiwaniu środków, czy zgłaszaniu uwag do programów finansowanych z Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (rolnictwo). SRWŁ 2030 zawiera jedynie w wymiarze horyzontalnym (sfera gospodarcza, społeczna i funkcjonalno – przestrzenna) cele i kierunki rozwoju dotyczące ww. obszarów, natomiast brak jest ich przyporządkowania w układzie terytorialnym i powiązania z potencjałami wynikającymi z diagnozy, przez co można uzyskać funkcjonalny opis oraz logiczny i uporządkowany zestaw argumentów negocjacyjnych, a także przejrzystość i sprawność późniejszego systemu wdrażania/zarządzania. Znajdujące się na terenie obszarów funkcjonalnych potencjały są unikatowe zarówno na skalę krajową, jak i europejską, tym samym warto podkreślenia ich rangi (m.in. uznane przez Radę Europy Europejskie Szlaki Kulturowe np. cysterski i romański, uzdrowisko i wody geotermalne w Uniejowie, znajdujące się na terenie Obszarów Turystycznych Dolin Riecznych Pilicy, Warty i Bzury, czy złoża surowców na terenie OF Zagłębia Ceramiczno-Budowlanego Opoczno – Tomaszów Mazowiecki), część potencjałów o atrakcyjności regionalnej – stanowi podstawę dla rozwoju usług oraz infrastruktury dla mieszkańców województwa łódzkiego, odczuwającego niedobory w zakresie m.in. infrastruktury turystycznej, sportowej i rekreacyjnej. Kontynuacja obszarów funkcjonalnych wskazanych w SRWŁ 2020 wraz z ich aktualizacją w SRWŁ 2030 oraz wskazanie przez władze województwa głównych celów rozwojowych w ramach danego obszaru, określi preferowane płaszczyzny rozwoju, co ułatwi zawiązywanie partnerstw i realizację wspólnych inicjatyw, a także ukierunkuje i skupi działania w ramach samodzielnych projektów. Ww. podejście jest zgodne z wyzwaniami dla polityki regionalnej określonymi w KSRR 2030 m.in. w zakresie jakości rządzenia: „Dla jakości rządzenia na poziomie regionalnym i lokalnym istotne jest	Uwaga uwzględniona. Zapisy zostaną skorygowane

Tabela nr 1. Rozpatrzenie uwag zgłaszanych w trakcie konsultacji projektu Strategii Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030 (w dniach 5.03.- 9.04.2021)

Lp.	Podmiot zgłaszający uwagę	Nr strony	Obecny zapis / Treść uwagi / Propozycja zmian	Uzasadnienie	Rozpatrzenie uwagi
				udoskonalenie lub wypracowanie nowych mechanizmów współpracy w celu wzmocnienia systemu współzarządzania procesami rozwojowymi, tj. współpraca i partnerstwo pomiędzy wszystkimi szczeblami JST a rządem, przedsiębiorcami i społeczeństwem dla rozwiązywania problemów i wykorzystywania potencjałów w funkcjonalnych układach terytorialnych."	
463.	Centralny Port Komunikacyjny sp. z o.o.	20	Obecny zapis Brak cytowania. Treść uwagi Uwzględnienie w analizach oraz dodanie w Tab. 5. Wykaz konwencji i dokumentów strategicznych uwzględnionych w analizie powiązań Strategii z celami ochrony środowiska wynikającymi z konwencji wielostronnych (międzynarodowych) i dokumentów szczebla europejskiego, krajowego i regionalnego, Dokumenty szczebla krajowego: <i>Koncepcja przygotowania i realizacji inwestycji Port Solidarność – Centralny Port Komunikacyjny dla Rzeczypospolitej Polskiej (CPK)</i>	Jest to obowiązujący dokument, wskazywany w innych miejscach <i>Prognozy...</i>	Uwaga nieuwzględniona. Umieszczanie wskazanego dokumentu w tej części Prognozy nie znajduje uzasadnienia, gdyż dotyczy ona szczegółowej analizy powiązań głównych celów wynikających ze Strategii z celami ochrony środowiska określonymi w dokumentach ustanowionych na poziomie krajowym. Wnioskowana „Koncepcja...” nie definiuje takich celów ochrony środowiska.
464.	Centralny Port Komunikacyjny sp. z o.o.	20	Obecny zapis Brak cytowania. Treść uwagi Uwzględnienie w analizach oraz dodanie w Tab. 5. Wykaz konwencji i dokumentów strategicznych uwzględnionych w analizie powiązań Strategii z celami ochrony środowiska wynikającymi z konwencji wielostronnych (międzynarodowych) i dokumentów szczebla europejskiego, krajowego i regionalnego, Dokumenty szczebla krajowego: Program inwestycyjny Centralny Port Komunikacyjny. Etap I. 2020-2023.	Obowiązujący dokument ten jest programem wieloletnim, analogicznym do innych ujętych w tabeli.	Uwaga nieuwzględniona. Umieszczanie wskazanego dokumentu w tej części Prognozy nie znajduje uzasadnienia, gdyż dotyczy ona szczegółowej analizy powiązań głównych celów wynikających ze Strategii z celami ochrony środowiska określonymi w dokumentach ustanowionych na poziomie krajowym. Wnioskowany „Program...” nie definiuje takich celów ochrony środowiska.
465.	PKP PLK	59	Treść uwagi: Proponujemy dodać następujący zapis do treści rozdziału: <u>Pozytywny wpływ na poprawę klimatu akustycznego województwa mogą mieć również wpływ inwestycje związane z rozwojem transportu publicznego, tym transportu kolejowego. Rozwój i modernizację istniejących linii kolejowych przyczynia się do polepszenia ich stanu technicznego, a tym samym do zmniejszenia oddziaływania akustycznego. Analogicznie skutek przynosi wprowadzenie nowoczesnego taboru kolejowego, który generuje mniejsze uciążliwości akustyczne.</u>	Prace modernizacyjne na liniach kolejowych są prowadzone od wielu lat, co przyczynia się do zmniejszenia niekorzystnych oddziaływań akustycznych. W ramach inwestycji realizowane są środki minimalizujące chroniące istniejącą zabudowę zlokalizowaną w sąsiedztwie linii kolejowych. Przykładem takich inwestycji jest projekt pn. „Modernizacja linii kolejowej Warszawa – Łódź, etap 2: Lot A - odcinek Warszawa Zachodnia Miedniewice (Skierniewice)” w ramach którego zmodernizowana zostanie linia kolejowa nr 1. W ramach inwestycji powstały m.in. ekrany akustyczne, a czas przejazdu pociągów pomiędzy Łodzią i Warszawą uległ znacznemu zmniejszeniu.	Uwaga uwzględniona częściowo. Zapis zostanie uzupełniony na odpowiednim do charakteru dokumentu poziomie ogólności na ss. 103-105 w podrozdziale 1.11. Oddziaływanie na ludzi i dobra materialne.
466.	PKP PLK	105	Treść uwagi: Proponujemy dodać następujący zapis na końcu treści rozdziału: <u>Jako pośrednio korzystne dla zdrowia mieszkańców województwa należy uznać rozbudowę i modernizację systemu transportu kolejowego, jako ekologicznego źródła transportu. Równocześnie dzięki stosowanym w trakcie realizacji inwestycji środków minimalizujących, poprawie może ulec klimat akustyczny na terenach mieszkalnych. W celu poprawy klimatu akustycznego województwa należy dbać o zachowanie odpowiedniego dystansu nowo lokalizowanej zabudowy chronionej akustycznie od źródeł hałasu (istniejących i planowanych)</u>	Środkami przyczyniającymi się do poprawy klimatu akustycznego województwa powinny być nie tylko rozwiązania techniczne stosowane w ramach prowadzonych inwestycji, ale również odpowiedzialna gospodarka przestrzenna. Należy dążyć do wykluczenia możliwości lokalizowania zabudowy podlegającej ochronie akustycznie w sąsiedztwie źródeł hałasu i lokalizowanie jej w odległościach zapewniających komfort akustyczny. Zostało to określone w obowiązujących przepisach prawa (...)	Uwaga uwzględniona. Zapisy zostaną uzupełnione na odpowiednim do charakteru dokumentu poziomie ogólności.

Tabela nr 1. Rozpatrzenie uwag zgłaszanych w trakcie konsultacji projektu Strategii Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030 (w dniach 5.03.- 9.04.2021)

Lp.	Podmiot zgłaszający uwagę	Nr strony	Obecny zapis / Treść uwagi / Propozycja zmian	Uzasadnienie	Rozpatrzenie uwagi
467.	PKP PLK	109	Obecny zapis (Tab. 31 Matryca oddziaływań kierunków...) rozpatrywanie alternatywnych przebiegów nowych odcinków linii kolejowej, omijających ewentualne cenne siedliska; Treść uwagi Proponujemy zastąpić następującym zapisem: <u>Planowanie projektów polegających na budowie nowych linii kolejowych należy poprzedzić szczegółową analizą wariantów lokalizacji przedsięwzięć w oparciu o aktualne rozpoznanie środowiska przyrodniczego;</u>	Planowanie przebiegu nowych linii kolejowych jest poprzedzone wieloaspektowymi analizami, podczas których bardzo ważną rolę odgrywają uwarunkowania przyrodnicze. Najwcześniejsze etapy planowania przeprowadzane są m.in. w oparciu o wiarygodne rozpoznanie środowiska przyrodniczego w ich rejonie w postaci szczegółowych inwentaryzacji. Wytoczona trasa do nowych linii kolejowych w miarę możliwości omija obszary chronione, cenne siedliska przyrodnicze, stanowiska chronionych gatunków roślin grzybów i zwierząt oraz inne cenne elementy przyrody. W planowaniu przebiegu nowych linii kolejowych, w miarę możliwości, odcinki prowadzi się tak, żeby w jak najmniejszym stopniu przebiegały przez tereny leśne oraz pokryte zadrzewieniami i krzewami.	Uwaga uwzględniona. Zapisy zostaną przeredagowane na odpowiednim do charakteru dokumentu poziomie ogólności.
468.	Centralny Port Komunikacyjny sp. z o.o.	145	Obecny zapis 33. Plan zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego w zakresie sieci komunikacyjnej w międzywojewódzkich i międzynarodowych przewozach pasażerskich w transporcie kolejowym – dokument przyjęty rozporządzeniem Ministra Infrastruktury i Budownictwa z dnia 8 grudnia 2016 r. Treść uwagi Zmiana na: ROZPORZĄDZENIE MINISTRA INFRASTRUKTURY z dnia 4 grudnia 2020 r. w sprawie planu zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego w międzywojewódzkich i międzynarodowych przewozach pasażerskich oraz w wojewódzkich przewozach pasażerskich w transporcie kolejowym	Obecnie obowiązuje nowy dokument	Uwaga uwzględniona. Zapis zostanie skorygowany.